



Comhairle an
Aontais Eorpaigh

An Bhruiséil, 30 Samhain 2022
(OR. en)

Comhad Idirinstitiúideach:
2022/0414(NLE)

15230/22
ADD 1

ECOFIN 1238
FIN 1263
UEM 340

NÓTA CLÚDAIGH

ó:	Ardrúnaí an Choimisiúin Eorpaigh, arna s(h)íniú ag Martine DEPREZ, Stiúrthóir
dáta a fuarthas:	30 Samhain 2022
chuig:	Thérèse BLANCHET, Ardrúnaí Chomhairle an Aontais Eorpaigh
Uimh. an doic. ón gCoim.:	COM(2022) 686 final
Ábhar:	IARSCRÍBHINN a ghabhann leis an Togra le haghaidh Cinneadh Cur Chun Feidhme ón gComhairle maidir leis an measúnú ar an bplean téarnaimh agus athléimneachta don Ungáir a fhorghnó

Gheobhaidh na toscaireachtaí i gceangal leis seo doiciméad COM(2022) 686 final.

Faoi iamh: COM(2022) 686 final



AN COIMISIÚN
EORPACH

An Bhruiséil, 30.11.2022
COM(2022) 686 final

ANNEX

IARSCRÍBHINN

a ghabhann leis an

**Togra le haghaidh Cinneadh Cur Chun Feidhme ón gComhairle
maidir leis an measúnú ar an bplean téarnaimh agus athléimneachta don Ungáir a
fhormheas**

{SWD(2022) 686 final}

IARSCRÍBHINN

ROINN 1: ATHCHÓIRITHE AGUS INFHEISTÍOCHTAÍ FAOIN bPLEAN TÉARNAIMH AGUS ATHLÉIMNEACHTA

1. Tuairisc ar leasuithe agus infheistíochtaí

A. COMHCHUID 1: DÉIMEAGRAFAÍOCHT AGUS OIDEACHAS POIBLÍ

Leis an gcomhchuid seo de phlean téarnaimh agus athléimneachta na hUngáire, tugtar aghaidh ar dhúshlán a bhaineann le rochtain ionchuimsitheach ar oideachas scoile ardcháilíochta, le comhtháthú grúpaí leochaileacha i margadh an tsaothair agus le forbairtí déimeagrafacha níos leithe atá os comhair gheilleagar, airgeadas poiblí agus shochaí na hUngáire.

Is iad seo a leanas príomhchuspóirí na comhchoda sin:

- feabhas a chur ar an rochtain ar oideachas scoile ar ardchaighdeán trí na gléasanna is gá a chur ar fáil do dhaltaí agus do mhúinteoirí chun páirt a ghlacadh san oideachas digiteach nua-aimseartha, agus trína scileanna digiteacha a fhorbairt;
- rannpháirtíocht daltaí faoi mhíbhuntáiste agus mac léinn a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu a mhéadú san oideachas príomhshrutha ar ardchaighdeán;
- an riosca leithscartha a laghdú i scoileanna;
- tarraingteacht ghairm na múinteoireachta a mhéadú agus scileanna na múinteoirí agus na mbainisteoirí scoile a threisiú;
- rochtain ar oideachas agus ar chúram luath-óige a fheabhsú chun neamhionannais shóisialta a laghdú agus chun lánpháirtiú grúpaí leochaileacha i margadh an tsaothair a éascú; agus
- inbhuanaitheacht fhioscach mheántéarmach agus fhadtéarmach agus leordhóthanacht chóras na bpinsean a chur chun cinn.

Áirítear sa chomhchuid bearta lena léirítear prionsabail de chuid Cholún Eorpach na gCeart Sóisialta maidir le hoideachas, oiliúint agus foghlaim ar feadh an tsaoil, maidir le comhionannas inscne agus maidir le cúram leanaí agus tacaíocht do leanaí. Tacaíonn an chomhchuid freisin leis an aistriú digiteach trí na hacmhainní digiteacha san oideachas poiblí a mhéadú agus trí scileanna digiteacha na ndaltaí agus na múinteoirí a fheabhsú. Cuireann an fócas ar leithscaradh a laghdú i scoileanna leis an gcomhtháthú sóisialta. Rannchuidíonn an chomhchuid leis an aistriú glas freisin ós rud é go gcuirfear ardchaighdeán éifeachtúlachta fuinnimh i bhfeidhm leis na forbairtí bonneagair atá beartaithe.

Tá an chomhchuid i gcomhréir le straitéis oideachais phoiblí na hUngáire a ullmhaíodh don tréimhse 2021-2030, Plean Náisiúnta na hUngáire don Fhuinneamh agus don Aeráid, an Straitéis Náisiúnta Fuinnimh 2030 agus an Straitéis Náisiúnta Forbartha Glain.

Leis an gcomhchuid, rannchuidítear le haghaidh a thabhairt ar na Moltaí Tírshonracha maidir leis an ngá atá le leanúint de na grúpaí is leochaílí a lánpháirtiú i margadh an tsaothair, go háirithe trí uas-sciliú agus chun feabhas a chur ar thorthaí oideachais agus rannpháirtíocht grúpaí faoi mhíbhuntáiste a mhéadú, go háirithe na Romaigh san oideachas príomhshrutha ar ardchaighdeán (Moladh Tírshonrach 2 in 2019 agus Moladh Tírshonrach 3 in 2022), chun díriú ar bheartas eacnamaíoch a bhaineann le hinfeistíocht maidir le héifeachtúlacht fuinnimh agus acmhainní (Moladh Tírshonrach 3 in 2019), chun rochtain ar sheirbhísí riachtanacha agus ar oideachas ardcháilíochta a áirithiú do chách (Moladh Tírshonrach 2 in 2020), agus chun infheistíocht a dhíriú ar an aistriú glas agus digiteach agus ar bhonneagar

digiteach do scoileanna (Moladh Tírshonrach 3 in 2019). Rannchuidíonn sí freisin le haghaidh a thabhairt ar an Moladh Tírshonrach chun inbhuanaitheacht fhadtéarmach chóras na bpinsean a fheabhsú, agus leordhóthanacht á caomhnú ag an am céanna, go háirithe trí aghaidh a thabhairt ar neamhionannais ioncaim (Moladh Tírshonrach 1 in 2022).

Táthar ag súil nach ndéanfaidh aon bheart sa chomhchuid seo dochar suntasach do chuspóirí comhshaoil de réir bhrí Airteagal 17 de Rialachán (AE) 2020/852, agus an tuairisc ar na bearta agus na céimeanna maolaitheacha a leagtar amach sa phlean téarnaimh agus athléimneachta á gcur san áireamh i gcomhréir le Treoir Theicniúil DNSH (2021/C58/01).

A.1. Tuairisc ar na hathchóirithe agus na hinfheistíochtaí i dtaca le tacaíocht airgeadais neamh-inaisíochta

C1.R1: Oideachas poiblí iomaíoch a fhorbairt ag baint úsáid as teicneolaíocht an 21ú haois

Is é cuspóir an athchóirithe tacú le claochlú digiteach an oideachais phoiblí trí infhaighteacht agus úsáid gléasanna agus uirlisí digiteacha ag múinteoirí agus daltaí a mhéadú, agus ar an gcaoi sin comhtháthú córasach modhanna digiteacha teagaisc agus foghlama a éascú sa phróiseas oideachais. Beidh sé d'aidhm ag an athchóiriú freisin rannchuidiú le torthaí oideachais a fheabhsú ar bhealach cuimsitheach, luathfhágáil na scoile a laghdú agus, ar bhonn níos leithne, a áirithiú go mbeidh lucht saothair iomaíoch ar fáil amach anseo.

Faoin mbeart seo, cuirfear gléasanna digiteacha nua-aimseartha ar fáil do mhúinteoirí, do dhaltaí agus do scoileanna. Déanfar leabhair nótaí digiteacha (cineálacha caighdeánacha agus cineálacha 2-in-1) a cheannach agus a sheachadadh go hinstitiúidí oideachais phoiblí, le haghaidh daltaí i ngráid a cúig agus a naoi agus le haghaidh úsáid múinteoirí agus le haghaidh scoileanna chun a seomraí ranga TF a fhorbairt le linn na mblianta acadúla 2021/2022, 2022/2023, 2023/2024 agus 2024/2025. Ar an iomlán, faoi dheireadh an chláir ceithre bliana, faoin mbeart seo ceannófar agus seachadfar 579 000 leabhar nótaí dhigiteacha ar a laghad, agus cuirfear ar a laghad 55 000 de na leabhair sin ar fáil do mhúinteoir agus ar a laghad 10 000 ar fáil do scoileanna chun a seomraí TF a fhorbairt. Beidh daltaí in ann na leabhair nótaí a choimeád go dtí go gcríochnóidh siad a gcuid oideachais scoile agus tabharfaidh siad iad do na cohóirt nua ina dhiaidh sin.

Chun na leabhair nótaí a dháileadh, tabharfar tosaíocht do dhaltaí faoi mhíbhuntáiste agus do mhúinteoirí i scoileanna a bhfuil sciar thar an meán acu de dhaltaí faoi mhíbhuntáiste. Forbrófar agus foilseofar straitéis tástála acmhainne chun leabhair nótaí dhigiteacha a leithdháileadh ar dhaltaí. Sonrófar sa straitéis, i measc nithe eile, go mbeidh an tosaíocht is airde maidir le gléas den sórt sin a fháil ag daltaí a bhfuil cúlra faoi mhíbhuntáiste acu agus nach bhfuil leabhar nótaí digiteach acu. Sainmhínítear daltaí faoi mhíbhuntáiste i mír (1) roinn 67/A den Acht um Chosaint Leanaí (XXXI/1997).

Thairis sin, cuirfear uirlisí taispeána idirghníomhacha agus gléasanna idirghníomhacha ar fáil do 3 100 scoil ar a laghad chun cruthaitheacht na ndaltaí agus cumas réitithe fadhbanna agus inniúlachtaí algartamacha agus clárúcháin a fhorbairt, amhail róbait, ladrainn agus ríomhairí speisialta. Tabharfar tús áite do scoileanna atá ag oibriú i réigiúin faoi mhíbhuntáiste agus do scoileanna ina bhfuil sciar ard daltaí ó chúlra faoi mhíbhuntáiste i scaipeadh na ngléasanna sin a thacaíonn le gléasanna Teicneolaíochta Faisnéise agus Cumarsáide (TFC). Cuirfear oiliúint spriocdhírithe ar mhúinteoirí maidir le conas na gléasanna digiteacha a úsáid agus beidh rochtain acu ar dheasc chabhrach TF.

Mar thoradh ar an athchóiriú a chur i bhfeidhm, beidh ar a laghad 45 % de mhúinteoirí a úsáideann Teicneolaíochtaí Faisnéise agus Cumarsáide (TFC) i 40 % dá ranganna ar a laghad (i gcomparáid le 33 % de mhúinteoirí in 2019).

Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoin 30 Meitheamh 2026.

C1.I1: Feabhas a chur ar an rochtain ar oideachas ardcháilíochta i meánscoileanna íochtaracha

Is é cuspóir an bhirt feabhas a chur ar an rochtain atá ag mic léinn ar oideachas ardcháilíochta i meánscoileanna íochtaracha agus aghaidh a thabhairt ar dhúshláin a bhaineann le ganntanas múinteoirí i lonnaíochtaí beaga.

Cuirfear an beart chun feidhme trí chur chuige céim ar chéim. Mar chéad chéim, déanfar mapáil ar fud na tíre ar an líonra scoile d'fhonn scoileanna a shainaithint agus a roghnú chun comhtháthú meánranganna íochtair ísealfheidhmíochta i scoileanna níos mó sna lonnaíochtaí comharsanachta a chur chun feidhme. Beidh an mhapáil bunaithe ar fhianaise agus ar dhiagnóis ar riachtanais agus déanfar í le comhairliúchán leis na páirtithe leasmhara (go háirithe mic léinn agus a dtuismitheoirí, múinteoirí, foireann scoile, pobail agus rialtais áitiúla). Mar thoradh air sin, roghnófar ar a laghad 5-10 meánscoil íochtaracha arna gcothabháil ag an Stát lena gcomhtháthú in scoileanna óstacha móra, mar chuid de chéim phíolótach. Déanfar measúnú sa mhapáil ar thionchar chomhtháthú na scoileanna ar chomhdhéanamh na mac léinn, ar an riosca leithscartha, ar an líon múinteoirí agus foirne, ar fheidhmíocht na scoile, ar thorthaí foghlama, ar rátaí críochnaithe, ar sciar na ndaltaí a bhfuil baol mór ann go bhfágfaidh siad an scoil go luath, ar shuíomh na scoileanna, ar phróifíli scoile agus ar na riachtanais a mheastar a bheidh ann amach anseo maidir le forbairtí déimeagrafacha. Maidir leis na scoileanna óstacha, cuirfear airíonna fisiciúla an fhoirgnimh agus a bhonneagair san áireamh, i measc critéir eile. Ní fheidhmeoidh na scoileanna óstacha mar scoileanna cónaithe do na daltaí nua.

Sa dara céim, déanfar ranganna meánscoile íochtaracha i gcúig scoil arna gcothabháil ag an Stát ar a laghad a chomhtháthú i scoileanna óstacha móra i lonnaíochtaí comharsanacha, mar chuid de chéim píolótach. Déanfaidh na scoileanna óstacha roghnaithe ranganna meánoideachais íochtaigh ó scoileanna beaga a chomhtháthú i gcás nach féidir oideachas ardchaighdeán a áirithiú go héifeachtúil. Beidh líon na múinteoirí agus na foirne leordhóthanach sna scoileanna óstacha chun freastal ar na daltaí nua agus cuirfear oiliúint in oideolaíocht chuimsitheach ar na múinteoirí agus ar an bhfoireann. Tabharfar aghaidh go leordhóthanach ar na riachtanais chomaitéireachta agus tithíochta a bhaineann leis an mbeart. Ní bheidh deighilt mhéadaithe sna scoileanna óstacha mar thoradh ar an bpróiseas lánpháirtíochta. Ní fheidhmeoidh na scoileanna óstacha mar scoileanna cónaithe do na daltaí nua.

Sa chéim dheiridh, déanfar torthaí na n-atheagrúchán institiúideach píolótach agus na moltaí comhfhreagracha agus na treoirlinnte cur chun feidhme comhfhreagracha a áireamh i dtuarascáil a bheidh ar fáil go poiblí. Bunaithe ar an tuarascáil agus ar an mapáil, déanfar ranganna meánscoile íochtaracha breise i 30 scoil ar a laghad a chomhtháthú go héifeachtach i scoileanna óstacha móra i lonnaíochtaí comharsanacha.

Beidh cur chun feidhme na hinfheistíochta tugtha chun críche faoin 30 Meán Fómhair 2025.

C1.I2: Tacú le hoideachas mac léinn a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu

Is é is aidhm don infheistíocht seo feabhas a chur ar cháilíocht na sainseirbhísí a chuirtear ar fáil do scoileanna ina gcomhtháthaítear mic léinn a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu, iad siúd atá faoi chúram fadtéarmach agus leanaí a dteastaíonn sainseirbhísí oideolaíocha uathu. Dá bhrí sin, tá coinne leis go rannchuideoidh cur chun feidhme na hinfheistíochta sin le feabhas a chur ar thorthaí foghlama na mac léinn, leis an riosca luathfhágála a laghdú agus le tacú le mic léinn a bheith ina ndaoine fásta rathúla agus le feidhmiú ar mhargadh an tsaothair.

Díreofar an infheistíocht ar scoileanna ina bhfuil mic léinn a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu, orthu siúd atá faoi chúram fadtéarmach agus ar leanaí a bhfuil sainseirbhísí oideolaíocha ag teastáil uathu dóibh féin nó dá líonra tacaíochta, lena n-áirítear tuismitheoirí, múinteoirí agus foireann teagaisc oideachais. Déanfar mapáil ar riachtanais trealamh, seirbhísí agus múinteoirí oideachais speisialta a ullmhú agus a fhoilsiú bunaithe ar phleananna forbartha aonair na scoileanna. Bunaithe ar an mapáil sin, soláthróidh an infheistíocht sainseirbhísí oideachais, lena n-áirítear tacaíocht don luathfhorbairt, diagnóisic coistí saineolaithe, comhairleoireacht oideachais agus gairmthreoir, corpoideachas, teiripe urlabhra, oideachas seoltóireachta, síceolaíocht réamhscoile agus cúram do leanaí a bhfuil riachtanais speisialta acu. Áireofar sa tacaíocht freisin, de réir mar is cuí do staid na scoileanna lena mbaineann: (i) seirbhísí feabhsaithe do mhúinteoirí/do bhaill foirne agus do dhaltaí araon, go háirithe tacaíocht soghluaisteachta feabhsaithe, trealamh ar cíós, seirbhísí iompair scoile, oiliúint, comhroinnt eolais agus cláir inghlathachta sóisialta, agus (ii) trealamh inrochtaineachta fisiciúil agus TFC a cheannach, uirlisí forbartha, trealamh speisialta leighis agus teicniúil, feithiclí leictreacha ginearálta agus oiriúnaithe chun seirbhísí a sholáthar.

Faoin mbeart seo, beidh tacaíocht faighte ag 50 % ar a laghad de na hinstitiúidí oideachais speisialta (scoileanna ina bhfuil mic léinn a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu, iad siúd atá faoi chúram fadtéarmach agus leanaí a dteastaíonn sainseirbhísí oideolaíocha uathu) atá ag feidhmiú le linn na bliana scoile 2025/2026 d'oideachas daltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu, dóibh siúd atá faoi chúram fadtéarmach agus a bhfuil sainseirbhís oideolaíoch de dhíth orthu. Mar thoradh air sin, bainfidh 45 000 dalta ar a laghad tairbhe as cáilíocht fheabhsaithe sainseirbhísí. Thairis sin, gheobhaidh ar a laghad 5 000 múinteoir oideachais speisialta oiliúint thiomnaithe maidir le forbairt inniúlachta agus úsáid ghairmiúil na nósanna imeachta agus na n-uirlisí diagnóiseacha is gá chun oibriú le mic léinn a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu, iad siúd atá faoi chúram fadtéarmach agus leanaí a bhfuil sainseirbhísí oideolaíocha de dhíth orthu.

Beidh cur chun feidhme na hinfeistíochta tugtha chun críche faoin 30 Meán Fómhair 2026.

C1.R2: An baol leithscartha i scoileanna a laghdú

Tá sé de chuspóir ag an athchóiriú tacú le rochtain chomhionann ar oideachas scoile ar ardchaighdeán agus leithscaradh i scoileanna a laghdú.

Is éard a bheidh sa bheart reachtaíocht a ghlacadh chun tacaíocht Stáit a laghdú do bhunscoileanna agus do mheánscoileanna íochtaracha (gráid 1 go 8) ina bhfuil cion íseal daltaí faoi mhíbhuntáiste. De réir na reachtaíochta nua, déanfar laghdú 10 % ar an tacaíocht Stáit do bhunscoileanna agus do mheánscoileanna íochtaracha (idir scoileanna Stáit agus scoileanna nach bhfuil faoi chothabháil Stáit) atá ag feidhmiú i lonnaíochtaí ilscoile má tá cion na ndaltaí faoi mhíbhuntáiste sna scoileanna sin níos ísle ná an meánchion sa lonnaíocht ina bhfuil an scoil lonnaithe faoi níos mó ná (i) 20 pointe céatadán ag tús na scoilbhlianta 2023/2024 agus 2024/2025 agus (ii) 15 phointe céatadán ag tús na scoilbhliana 2025/2026 agus na mblianta ina dhiaidh sin. Cuirfear na forálacha reachtacha i bhfeidhm ón scoilbhliain 2023/2024 agus beidh feidhm ag an laghdú ar thacaíocht Stáit ar feadh bliain féilire iomlán.

Foilseofar tuarascáil ina léireofar gur cuireadh i bhfeidhm an reachtaíocht nua lena bhforáiltear do thacaíocht Stáit a laghdú do bhunscoileanna agus do mheánscoileanna íochtaracha ina bhfuil cion íseal de mhic léinn faoi mhíbhuntáiste. Cuirfear i láthair sa tuarascáil na torthaí tosaigh cur chun feidhme sna scoileanna lena mbaineann le linn na scoilbhlianta 2023/2024 agus 2024/2025 agus tús na scoilbhliana 2025/2026 chomh maith leis an tionchar i dtéarmaí dáileadh na ndaltaí faoi mhíbhuntáiste sna lonnaíochtaí ina bhfuil na scoileanna sin lonnaithe (lena n-áirítear na lonnaíochtaí máguaird). D'fhéadfadh moltaí a bheith sa tuarascáil chun feabhas a chur ar an gcreat dlíthiúil agus feabhas a chur ar a

éifeachtacht maidir leis an riosca leithscartha a laghdú i mbunscoileanna agus i meánscoileanna íochtaracha.

Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoin 31 Nollaig 2025.

C1.R3: Tarraingteacht ghairm na múinteoireachta a fheabhsú

Tá sé de chuspóir ag an athchóiriú tarraingteacht ghairm na múinteoireachta a fheabhsú agus ganntanas múinteoirí a laghdú, rudaí a chuirfidh le hoideachas scoile ar ardchaighdeán do chách.

Is éard a bheidh sa bheart reachtaíocht a ghlacadh ar dá réir a shroichfidh meánphá na múinteoirí sa chóras oideachais poiblí ag a bhfuil céim threasach (seachas iad siúd atá ag múineadh i réimse an ghairmoideachais) 80 % ar a laghad de mheánphá na gcéimithe treasacha in 2025 agus coinneofar é ar leibhéal 80 % ar a laghad de mheánphá na gcéimithe treasacha go dtí an 31 Nollaig 2030 ar a laghad.

Áireofar sa reachtaíocht nua freisin forálacha ar dá réir atá pá na múinteoirí a oibríonn i scoileanna inarb ionann cion na ndaltaí faoi mhíbhuntáiste agus 10 % ar a laghad (agus ar scoileanna iad a sainítear modhanna oideolaíocha speisialta don oideachas cuimsitheach ina gcláir oideolaíocha) nó i scoileanna i lonnaithe faoi mhíbhuntáiste 12.5 % ar a laghad níos airde ná pá múinteoirí eile a bhfuil an cháilíocht agus an taithí chéanna acu, amhail ón 1 Eanáir 2023 agus ar a laghad go dtí an 31 Nollaig 2030. Ina theannta sin, beidh an méadú pá in 2025 do mhúinteoirí ar leibhéal iontrála cothrom le 10 bpointe céatadán níos airde ná an meánmhéadú pá do na múinteoirí uile sa chóras oideachais poiblí sa bhliain sin agus beidh na méaduithe pá bliantúla ar a laghad mar an gcéanna leis an meánmhéadú pá bliantúil do gach múinteoir sa chóras oideachais poiblí idir an 1 Eanáir 2023 agus an 31 Nollaig 2030.

Beidh an dréachtreachtaíocht lena gcumhdaítear an cur chuige thuasluaite maidir le pá múinteoirí a mhéadú faoi réir idirphlé sóisialta fóinteach leis na ceardchumann is mó de na múinteoirí.

Is tríd an mbuiséad náisiúnta agus cistí AE (CSE+) amháin a sholáthrófar an maoiniú chun an t-athchóiriú a chur chun feidhme. Níl aon chostais a bhaineann leis an mbeart sin san áireamh sa phlean téarnaimh agus athléimneachta.

Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoin 30 Meitheamh 2026.

C1.I3: Oiliúint a chur ar mhúinteoirí agus scileanna bainistíochta ceannairí institiúidí a fheabhsú

Tá dhá chuspóir ag an mbeart: an soláthar múinteoirí in ábhair a bhfuil éileamh mór orthu a mhéadú agus scileanna bainistíochta ceannairí agus leascheannairí na n-institiúidí oideachais poiblí a fheabhsú.

Faoin mbeart seo, cuirfear oiliúint ar 5 000 múinteoir i meánscoileanna íochtaracha agus uachtaracha chun speisialtóireacht agus teastais bhreise a fháil chun réimsí staidéir a mhúineadh in ardéileamh (go háirithe an fhisic, an cheimic, an mhatamaitic agus an t-oideachas digiteach). Eagrófar an oiliúint i bhformáid cúrsaí ardoideachais dhá agus ceithre sheimeastar. Ina theannta sin, gheobhaidh thart ar 3 000 ceann agus leascheannaire institiúidí oideachais poiblí oiliúint speisialaithe maidir le bainistiú institiúidí oideachais. Tabharfaidh múinteoirí agus a bhfostóirí conradh oiliúna i gcrích.

Beidh cur chun feidhme na hinfheistíochta tugtha chun críche faoin 30 Meitheamh 2026.

C1.I4: Áiteanna nua naíolainne a chruthú

Is é cuspóir na hinfheistíochta infhaighteacht seirbhísí oideachais na luath-óige a mhéadú trí áiteanna nua naíolanna a chruthú. Meastar go gcuirfidh an beart sin le rátaí fostaíochta níos airde i measc tuismitheoirí, go háirithe i measc na mban, rud a chuirfidh le comhionannas inscne agus le cuimsiú sóisialta. Tá suirbhé a rinneadh le déanaí ina léirítear éileamh ar 12 000 áit naíolann sa bhreis ar na cinn atá ann cheana agus ar na cinn atá á n-ullmhú faoi láthair mar bhonn taca leis an mbeart.

Faoin mbeart sin, cruthófar 3 593 ionad naíolainne nua ar a laghad ar fud na hUngáire i bhfoirgnimh atá go hiomlán nua nó trí chinn atá ann cheana a leathnú. Áireofar san infheistíocht freisin trealamh cúnta agus bonneagar amhail trealamh don seomra ranga, troscán, clós súgartha agus páirceáil rothar. Beidh éileamh fuinnimh príomhúil 20 % ar a laghad faoin gceanglas maidir le foirgnimh atá beagnach neodrach ó thaobh fuinnimh de ag tógáil foirgneamh nua. Mar thoradh ar an infheistíocht, déanfar 3 593 leanbh ar a laghad a chlárú sna háiteanna nua.

Beidh cur chun feidhme na hinfheistíochta tugtha chun críche faoin 31 Nollaig 2025.

C1.R4: Inbhuanaitheacht chóras na bpinsean a fheabhsú

Tá sé de chuspóir ag an athchóiriú inbhuanaitheacht fhioscach mheántéarmach agus fhadtéarmach chóras pinsin na hUngáire a chur chun cinn agus rannchuidiú le fad a chur le saoil oibre, sin agus leordhóthanacht na bpinsean a íoctar le pinsinéirí ar ioncam íseal a neartú ag an am céanna. A mhéid is gá, tabharfar isteach leis an athchóiriú sásraí comhardúcháin uathoibríocha sa chóras pinsin agus athruithe paraiméadracha eile.

Is éard a bheidh san athchóiriú:

- Foilsíú tuarascála neamhspleáiche ó shaineolaí idirnáisiúnta maidir le roghanna beartais chun aghaidh a thabhairt ar dhúshlán inbhuanaitheachta fhadtéarmacha chóras pinsin na hUngáire. Soláthrófar diagnóis sa tuarascáil ar chóras na bpinsean agus ar a inbhuanaitheacht airgeadais, agus cuirfear tograí nithiúla beartais ar aghaidh chun inbhuanaitheacht fhioscach mheántéarmach agus fhadtéarmach chóras na bpinsean a áirithiú trí bhearta iomchuí ioncaim agus trí shásraí cothromúcháin uathoibríocha, agus tríd an méadú ar chaiteachas réamh-mheasta pinsin a shrianadh mar chéatadán de OTI faoi 2070 i gcomparáid leis na réamh-mheastacháin is déanaí maidir leis an Tuarascáil ar Aosú, agus leordhóthanacht á caomhnú ag an am céanna, go háirithe trí aghaidh a thabhairt ar neamhionannais ioncaim.
- Ullmhú togra beartais ag an rialtas chun an córas pinsean a leasú. Mar chuid den ullmhúchán, rachfar i gcomhairle leis na comhpháirtithe sóisialta agus eacnamaíocha agus le páirtithe leasmhara ábhartha eile maidir leis an togra beartais, agus déanfar é a chur i láthair agus a phlé ag Meitheal um Aosú an Choiste um Beartas Eacnamaíoch, agus tiolacfar é le haghaidh comhairliúcháin phoiblí.
- Ullmhú togra reachtaigh ag an rialtas chun leasú a dhéanamh ar chóras na bpinsean agus measúnú tionchair mionsonraithe ag gabháil leis. Léireofar sa mheasúnú tionchair conas a áirithíonn an togra reachtach inbhuanaitheacht fhioscach fhadtéarmach chóras na bpinsean trí bhearta iomchuí agus trí shásraí cothromúcháin uathoibríocha a d'fhéadfadh a bheith ann, agus tríd an méadú ar chaiteachas pinsin réamh-mheasta mar chéatadán de OTI a choinneáil faoi 2070 i gcomparáid leis na réamh-mheastacháin is déanaí maidir leis an Tuarascáil ar Aosú. Beidh an measúnú tionchair bunaithe ar na toimhdí coiteanna maidir le réamh-mheastacháin mhaicreacnamaíocha agus dhéimeagrafacha na Tuarascála is déanaí maidir le hAosú.

- d. Teacht i bhfeidhm na reachtaíochta lena leasaítear an córas pinsean bunaithe ar thogra reachtach an rialtais.

Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoin 31 Márta 2025.

A.2. Clocha míle, spriocanna, táscairí agus tráthchlár maidir le faireachán agus cur chun feidhme i dtaca le tacaíocht airgeadais neamh-inaisíoctha

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
1	C1.R1 Oideachas poiblí iomaíoch a fhorbairt ag baint úsáid as teicneolaíocht an 21ú haois	Sprioc	Líon na leabhar nótaí digiteach a sheachadtar lena n-úsáid ag daltaí nó múinteoirí		Líon	0	120 000	R2	2022	Déanfar ar a laghad 120 000 leabhar nótaí dhigiteacha (cineálacha caighdeánacha agus cineálacha 2-in-1) a cheannach agus a sheachadadh in institiúidí oideachais scoile, le haghaidh daltaí i ngráid a naoi (chun críocha foghlama) le haghaidh úsáid múinteoirí (chun críocha teagaisc), le haghaidh scoileanna chun a seomraí ranga TF a fhorbairt agus le haghaidh centrum riaracháin na scoile (Klebersberg Központ). Seachadfar na leabhair nótaí i rith na bliana scoile 2021/2022. Beidh daltaí in ann na leabhair nótaí a choimeád go dtí go gcríochnóidh siad a gcuid oideachais scoile agus tabharfaidh siad iad do na cohóirt nua ina dhiaidh sin. Gheobhaidh ar a laghad 90 % de na ndaltaí faoi mhíbhuntáiste gléas pearsanta TFC. Gheobhaidh ar a laghad 90 % de mhúinteoirí a dhéanann iarratas ar ghléas i scoileanna ina bhfuil sciar os cionn an mheáin de dhaltai faoi mhíbhuntáiste agus de mhúinteoirí a dhéanann iarratas ar ghléas nach bhfuair aon ghléas pearsanta TFC sna trí bliana scoile roimh bhliain scoile 2021/2022 gléas pearsanta TFC.
2	C1.R1 Oideachas poiblí iomaíoch a fhorbairt ag baint úsáid as teicneolaíocht an 21ú haois	Cloch mhíle	Straitéis tástála acmhainne a fhorbairt chun leabhair nótaí dhigiteacha a leithdháileadh ar dhaltai	Foilsíu na straitéise				R4	2022	Forbrófar agus foilseofar straitéis tástála acmhainne chun leabhair nótaí dhigiteacha a leithdháileadh ar dhaltai. Sonrófar sa straitéis, i measc nithe eile, go mbeidh an tosaíocht is airde maidir le gléas den sórt sin a fháil ag daltaí a bhfuil cúlra faoi mhíbhuntáiste acu agus nach bhfuil leabhar nótaí digiteach acu.

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuirisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
3	C1.R1 Oideachas poiblí iomaíoch a fhorbairt ag baint úsáid as teicneolaíocht an 21ú haois	Sprioc	An sciar de mhúinteoirí a úsáideann Teicneolaíochtaí Faisnéise agus Cumarsáide i 40 % dá ranganna ar a laghad		%	33	35	R4	2023	Méadófar sciar na múinteoirí san oideachas poiblí a úsáideann Teicneolaíochtaí na Faisnéise agus na Cumarsáide i 40 % ar a laghad dá gcuid ranganna go 35 % ar a laghad faoin 31 Nollaig 2023. Is le haghaidh 2019 a bhaineann na sonraí bonnlíne (foinse: KIR-STAT).
4	C1.R1 Oideachas poiblí iomaíoch a fhorbairt ag baint úsáid as teicneolaíocht an 21ú haois	Sprioc	Líon na n-institiúidí oideachais scoile a bhfuil uirlisí agus uirlisí taispeána nua-aimseartha acu lena bhforbraítear cruthaitheacht mac léinn agus scileanna réitithe fadhbanna		Líon	0	3 100	R4	2024	Beidh uirlisí taispeána nua-aimseartha (painéal idirghníomhach) agus gléasanna lena bhfeabhsaítear cruthaitheacht na mac léinn agus scileanna réitithe fadhbanna, amhail róbaít in-riomhchláraithe, micreachiorcaid in-riomhchláraithe agus dróin, feistithe ar 3 100 institiúid oideachais ar a laghad. Tabharfar tosaíocht do scoileanna ag a bhfuil sciar ard daltaí faoi mhíbhuntáiste a threalmhú.
5	C1.R1 Oideachas poiblí iomaíoch a fhorbairt ag baint úsáid as teicneolaíocht an 21ú haois	Sprioc	Líon na leabhar nótaí digiteacha breise a sheachadtar lena n-úsáid ag daltaí nó ag múinteoirí		Líon	120 000	579 000	R2	2025	Agus an straitéis tástála acmhainne dá dtagraítear i gcloch mhíle 2 á cur san áireamh, déanfar leabhair nótaí digiteacha bhreise (cineálacha caighdeánacha agus cineálacha 2-in-1) a cheannach agus a sheachadadh in institiúidí oideachais phoiblí, le haghaidh daltaí i ngráid a cúig (grád a sé i mbliain acadúil 2022/2023) agus a naoi, le haghaidh úsáid múinteoirí agus le haghaidh scoileanna chun a seomraí ranga TF a fhorbairt le linn na mblianta scoile 2022/2023, 2023/2024 agus 2024/2025 mar chuid den chlár ceithre bliana. Ar an iomlán, faoi dheireadh an chlár ceithre bliana (bliain acadúil 2024/2025), faoin mbeart seo ceannófar agus seachadfár 579 000 leabhar nótaí dhigiteacha ar a laghad, agus cuirfear ar a laghad 55 000 de na leabhair sin ar fáil do mhúinteoirí agus ar a laghad 10 000 ar fáil do scoileanna chun a seomraí TF a fhorbairt. Beidh daltaí in ann na leabhair nótaí a choimeád go dtí go gcríochnóidh siad a gcuid oideachais scoile agus tabharfaidh siad iad do na cohóirt nua ina dhiaidh sin.

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáiliúcháin (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuaireasc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
6	C1.R1 Oideachas poiblí iomaíoch a fhorbairt ag baint úsáid as teicneolaíocht an 21ú haois	Sprioc	An sciar de mhúinteoirí a úsáideann Teicneolaíochtaí Faisnéise agus Cumarsáide i 40 % dá ranganna ar a laghad		%	35	45	R2	2026	Méadófar sciar na múinteoirí san oideachas poiblí a úsáideann Teicneolaíochtaí na Faisnéise agus na Cumarsáide i 40 % ar a laghad dá gcuid ranganna go 45 % ar a laghad faoin 30 Meitheamh 2026. Foilseofar tuarascáil ina ndéanfar measúnú ar an úsáid a bhaineann múinteoirí agus daltaí as réitigh dhigiteacha i scoileanna. Úsáidfear sa tuarascáil, i measc nithe eile, sonraí arna gcur ar fáil ag KIR-STAT maidir le sciar na múinteoirí san oideachas poiblí a úsáideann Teicneolaíochtaí Faisnéise agus Cumarsáide ina gcuid ranganna agus na sonraí ó shuirbhé TALIS ECFE.
7	C1.I1 Feabhas a chur ar an rochtain ar oideachas ardcháilíochta i meánscoileanna íochtaracha	Cloch mhíle	Mapáil ar líonra na scoileanna d'fhothn scoileanna a roghnú chun ranganna beaga meánoideachais íochtaracha a chomhtháthú i scoileanna níos mó sna lonnaíochtaí comharsanachta	Foilsíú na mapála				R2	2023	Déanfar mapáil ar fud na tíre ar an líonra scoile d'fhothn scoileanna a shainaithint agus a roghnú chun ranganna beaga meánoideachais íochtaracha a chomhtháthú i scoileanna níos mó sna lonnaíochtaí comharsanachta. Beidh an mhapáil bunaithe ar fhianaise agus ar dhiagnóisiú riachtanas agus déanfar í le comhairliúchán le páirtithe leasmhara (go háirithe mic léinn agus a dtuismitheoirí, múinteoirí, foireann scoile, pobail agus rialtais áitiúla) chun ar a laghad 5-10 meánscoil íochtarach arna gcothabháil ag an Stát a roghnú lena gcomhtháthú i scoileanna óstacha níos mó, mar chuid de chéim phíolótach. Déanfar measúnú sa mhapáil ar thionchar chomhtháthú na scoileanna ar chomhdhéanadh na mac léinn, ar an riosca leithscartha, ar an líon múinteoirí agus foirne, ar fheidhmíocht na scoile, ar thorthaí foghlama, ar rátaí críochnaithe, ar sciar na ndaltaí a bhfuil baol mór ann go bhfágfaidh siad an scoil go luath, ar shuíomh na scoileanna, ar phróifílí scoile agus ar na riachtanais a mheastar a bheidh ann amach anseo maidir le forbairt dhéimeagrafach. Maidir leis na scoileanna óstacha, cuirfear airíonna fisiciúla an fhoirgnimh agus a bhonneagair san áireamh, i measc critéir eile. Cuirfear an mhapáil ar fáil don phobal.

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáilióchtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuirisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
8	C1.11 Feabhas a chur ar an rochtain ar oideachas ardcháilíochta i meánscoileanna íochtaracha	Sprioc	Atheagrúcháin institiúideacha phíolótacha a chur chun feidhme chun ranganna beaga meánoideachais íochtaracha a chomhtháthú i scoileanna níos mó sna lonnaíochtaí comharsanachta	Líon	0	5		R3	2023	Déanfar ranganna meánoideachais íochtaracha i 5 scoil arna gcothabháil ag an Stát ar a laghad a chomhtháthú go héifeachtach i scoileanna óstacha móra i lonnaíochtaí comharsanacha, mar chuid de chéim píolótach. Déanfaidh an scoil óstach roghnaithe ranganna meánoideachais íochtaracha ó scoileanna beaga a chomhtháthú i gcás nach féidir oideachas ardchaighdeán a áirithiú go héifeachtúil. Beidh líon na múinteoirí agus na foirne leordhóthanach sna scoileanna óstacha chun freastal ar na daltaí nua agus cuirfear oiliúint in oideolaíocht chuimsitheach ar na múinteoirí agus ar an bhfoireann. Tabharfar aghaidh go leordhóthanach ar na riachtanais chomaitéireachta agus tithíochta a bhaineann leis an mbeart. Ní bheidh deighilt mhéadaithe sna scoileanna óstacha mar thoradh ar an bpróiseas lánpháirtíochta. Ní fheidhmeoidh na scoileanna óstacha mar scoileanna cónaithe do na daltaí nua.
9	C1.11 Feabhas a chur ar an rochtain ar oideachas ardcháilíochta i meánscoileanna íochtaracha	Sprioc	Atheagrúcháin institiúideacha breise a chur chun feidhme chun ranganna beaga meánoideachais íochtaracha a chomhtháthú i scoileanna níos mó sna lonnaíochtaí comharsanachta	Líon	5	35		R3	2025	Áireofar torthaí na n-atheagrúcháin institiúideach píolótach agus na moltaí comhfhreagracha agus na treoirlínte cur chun feidhme i dtuarascáil a bheidh ar fáil go poiblí. Bunaithe ar an tuarascáil agus ar an mapáil da dtagraítear i gcloch mhíle 7, déanfar ranganna meánoideachais íochtaracha breise i 30 scoil ar a laghad a chomhtháthú go héifeachtach i scoileanna óstacha móra i lonnaíochtaí comharsanacha. Déanfaidh na scoileanna óstacha roghnaithe ranganna meánoideachais íochtaracha ó scoileanna beaga a chomhtháthú i gcás nach féidir oideachas ardchaighdeán a áirithiú go héifeachtúil. Beidh líon na múinteoirí agus na foirne leordhóthanach sna scoileanna óstacha chun freastal ar na daltaí nua agus cuirfear oiliúint in oideolaíocht chuimsitheach ar na múinteoirí agus ar an bhfoireann. Tabharfar aghaidh go leordhóthanach ar na riachtanais chomaitéireachta agus tithíochta a bhaineann leis an mbeart. Ní bheidh deighilt mhéadaithe sna scoileanna óstacha

Uimhir Sheicreamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuirisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
										mar thoradh ar an bpróiseas lánpháirtíochta. Ní fheidhmeoidh na scoileanna óstacha mar scoileanna cónaithe do na daltaí nua.
10	C1.I2 Tacú le hoideachas mac léinn a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu	Cloch mhíle	Riachtanais d'oidéachas daltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu a mhapáil	Foilsíú na mapála ag an aireacht atá freagrach as oideachais poiblí		0		R2	2023	Déanfar mapáil ar riachtanais trealamh, seirbhísí agus múinteoirí oideachais speisialta a ullmhú agus a fhoilsiú bunaithe ar phleananna forbartha aonair na scoileanna.
11	C1.I2 Tacú le hoideachas mac léinn a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu	Sprioc	Sciar na n-institiúidí oideachais speisialta a fuair tacaíocht d'oidéachas daltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu		%	0	50	R2	2026	Gheobhaidh 50 % ar a laghad de na hinstiúidí oideachais speisialta a bheidh ag feidhmiú le linn na bliana scoile 2025/2026 tacaíocht d'oidéachas daltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu. Cuirfear an tacaíocht ar fáil do dháltaí a bhfuil riachtanais speisialta acu nó dá líonra tacaíochta, lena n-áirítear tuismitheoirí, múinteoirí agus foireann teagaisc oideachais agus áireofar ann, de réir mar is cuí don chás, an méid seo a leanas: (i) seirbhísí feabhsaithe do mhúinteoirí/do bhaill foirne agus do dháltaí araon, go háirithe tacaíocht soghluaisteacha feabhsaithe, trealamh ar cíós, seirbhísí iompair scoile, oiliúint, comhroinnt eolais agus clár ghlactha shóisialta, (ii) trealamh inrochtaineachta fisiciúil agus TFC a cheannach, uirlisí forbartha, trealamh speisialta leighis agus teicniúil, feithiclí leictreacha ginearálta agus oiriúnaithe chun seirbhísí a sholáthar.
12	C1.I2 Tacú le hoideachas daltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu	Sprioc	Líon na ndaltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu a bhain tairbhe as seirbhísí feabhsaithe		Líon	0	45 000	R3	2026	Bainfidh 45 000 dalta ar a laghad a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu tairbhe as na seirbhísí feabhsaithe dá dtagraítear i sprioc 11.
13	C1.I2 Tacú le hoideachas daltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu	Sprioc	Líon na múinteoirí oideachais speisialta a fuair oiliúint ghairmiúil inseirbhíse		Líon	0	5 000	R3	2026	Gheobhaidh ar a laghad 5 000 múinteoir oideachais speisialta oiliúint speisialta (forbairt inniúlachtaí, nósanna imeachta diagnóiseacha agus úsáid uirlisí speisialta), agus forbairt ghairmiúil, lena n-áirítear go háirithe oiliúint chun scileanna speisialta oideolaíocha a fháil chun tacú le daltaí ENR.

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
14	C1.R2 An baol leithscartha i scoileanna a laghdú	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm na reachtaíochta lena bhforáiltear do laghdú ar thacaíocht Stáit do bhunscoileanna agus do mheánscoileanna íochtaracha ina bhfuil cion íseal daltaí faoi mhíbhuntáiste	Forálacha sa reachtaíocht ag léiriú a theacht i bhfeidhm				R1	2023	Teacht i bhfeidhm reachtaíochta chun tacaíocht Stáit a laghdú do bhunscoileanna agus do mheánscoileanna íochtaracha (gráid 1 go 8) ina bhfuil cion íseal daltaí faoi mhíbhuntáiste. Áireofar sa reachtaíocht forálacha ar dá réir a dhéanfar laghdú 10 % ar an tacaíocht Stáit do bhunscoileanna agus do mheánscoileanna íochtaracha (idir scoileanna Stáit agus scoileanna nach scoileanna Stáit iad a fhaigheann maoiniú stáit) atá ag feidhmiú i lonnaithe i scoile (is é sin lonnaithe ina bhfuil níos mó ná scoil amháin nó níos mó ná foirgneamh scoile amháin), má bhíonn cion na ndaltaí faoi mhíbhuntáiste sna scoileanna sin: i. níos mó ná 20 pointe céatadán níos ísle ná an meánchion sa lonnaithe (ag leibhéal an aonaid riaracháin áitiúil) ina bhfuil an scoil lonnaithe, arna chinneadh ag tús na scoilbhlianta 2023/2024 agus 2024/2025; ii. níos mó ná 15 phointe céatadán níos ísle ná an meánchion sa lonnaithe (ag leibhéal an aonaid riaracháin áitiúil) ina bhfuil an scoil lonnaithe, arna chinneadh ag tús na scoilbhlianta 2025/2026 agus na mblianta scoile ina dhiaidh sin. Cuirfear na forálacha reachtacha i bhfeidhm ón scoilbhliain 2023/2024. Cinnfear infheidhmeacht na bhforálacha maidir le scoileanna aonair ag tús gach scoilbhliana agus tráth nach déanaí ná an 15 Deireadh Fómhair. Beidh an laghdú 10 % ar thacaíocht Stáit i bhfeidhm ón 1 Eanáir i rith na scoilbhliana sin agus don bhliain féilire iomlán.

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuirisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
15	C1.R2 An baol leithscartha i scoileanna a laghdú	Cloch mhíle	Tuarascáil ar chur i bhfeidhm na reachtaíochta nua lena bhforáiltear do laghdú ar thacaíocht Stáit do bhunscoileanna agus do mheánscoileanna íochtaracha ina bhfuil cion íseal daltaí faoi mhíbhuntáiste	Foilsíú na tuarascála ag an aireacht atá freagrach as oideachais poiblí				R4	2025	Foilseofar tuarascáil ina léireofar gur cuireadh i bhfeidhm an reachtaíocht nua lena bhforáiltear do thacaíocht Stáit a laghdú do bhunscoileanna agus do mheánscoileanna íochtaracha (gráid 1 go 8) ina bhfuil cion íseal de dhaltaí faoi mhíbhuntáiste. Cuirfear i láthair sa tuarascáil na torthaí tosaigh cur chun feidhme sna scoileanna lena mbaineann le linn na scoilbhlianta 2023/2024 agus 2024/2025 agus tús na scoilbhlianta 2025/2026 chomh maith leis an tionchar i dtéarmaí dáileadh na ndaltaí faoi mhíbhuntáiste sna lonnaíochtaí ina bhfuil na scoileanna sin lonnaithe (lena n-áirítear na lonnaíochtaí máguaird). D'fhéadfadh moltaí a bheith sa tuarascáil chun feabhas a chur ar an gcreat dlíthiúil agus feabhas a chur ar a éifeachtacht maidir leis an riosca leithscartha a laghdú i mbunscoileanna agus i meánscoileanna íochtaracha.
16	C1.R3 Tarraingteacht ghairm na múinteoireachta a fheabhsú	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm na reachtaíochta chun pá na múinteoirí sa chóras oideachais poiblí a mhéadú go dtí 80 % ar a laghad de mheánphá na gcéimithe treasacha	Forálacha sa reachtaíocht ag léiriú a theacht i bhfeidhm				R1	2023	Tiocfaidh dlí i bhfeidhm, lena leagfar amach go sroichfidh meánphá na múinteoirí sa chóras oideachais poiblí (gach múinteoir i gcóras oideachais poiblí a bhfuil céim treasach aige mar a shainmhínítear san Acht um Oideachas Poiblí, seachas gairmoideachas) 80 % ar a laghad de mheánphá na gcéimithe treasacha faoin 1 Eanáir 2025 agus go gcoinneofar ar bun é ar leibhéal 80 % ar a laghad den mheánphá do chéimithe treasacha go dtí an 31 Nollaig 2030 ar a laghad. Áireofar sa dlí freisin forálacha ar dá réir, amhail ón 1 Eanáir 2023 agus go dtí an 31 Nollaig 2030 ar a laghad, a bheidh pá na múinteoirí sna catagóirí a liostaítear thíos níos airde le 12.5 % ar a laghad de phá na múinteoirí a bhfuil an cháilíocht chéanna agus an taithí chéanna acu nach n-áirítear sna catagóirí sin: - múinteoirí atá ag obair i lonnaíochtaí faoi mhíbhuntáiste mar a shainmhínítear i

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
										bhForaithne 105/2015 ón Rialtas maidir le haicmiú rialtas áitiúil is tairbhíthe agus coinníollacha an aicmithe agus i gCinneadh 1057/2021 ón Rialtas. (II. 19.) maidir leis an gclár um lonnaíochtaí atá ag breith suas; - múinteoirí atá ag obair i scoileanna ina bhfuil 10 % ar a laghad de dhaltaí faoi mhíbhuntáiste agus a shainíonn modhanna oideolaíocha speisialta don oideachas ionchuimsitheach ina gcláir oideolaíocha (foinse: KIR). Áireofar sa dlí freisin forálacha ar dá réir a bheidh na méaduithe pá bliantúla do na múinteoirí ar leibhéal iontrála (<i>gyakornok</i>), amhail ón 1 Eanáir 2023 agus go dtí an 31 Nollaig 2030 ar a laghad, mar an gcéanna ar a laghad leis an meánardú pá bliantúil do gach múinteoir sa chóras oideachais poiblí. Beidh feidhm chúlghabhálach ag na méaduithe bliantúla ón 1 Eanáir den bhliain atá i gceist. Le linn a ullmhaithe, beidh an dréachtdlí faoi réir idirphlé sóisialta fóinteach leis na ceardchumainn is mó de na múinteoirí.
17	C1.R3 Tarraingteacht ghairm na múinteoireachta a fheabhsú	Sprioc	Meánphá na múinteoirí sa chóras oideachais phoiblí in 2023 i gcoibhneas le meánphá na gcéimithe treasacha		%	59	64,7	R2	2023	Sroichfidh meánphá na múinteoirí sa chóras oideachais poiblí (na múinteoirí go léir a bhfuil céim treasach acu sa chóras oideachais phoiblí mar a shainmhínítear san Acht Oideachais Phoiblí, gan gairmoideachas san áireamh) 64,7 % ar a laghad de na céimithe treasacha pá ar an meán, i gcomparáid le 59 % in 2022. Déanfar an méadú ar mheánphá na múinteoirí don bhliain 2023 a chinneadh bunaithe ar shonraí táirgeachta le haghaidh mheántuarastail na gcéimithe treasacha in 2022 (arna fhoilsiú ag Oifig Staidrimh na hUngáire) agus bunaithe ar réamhaisnéisí oifigiúla na hAireachta Airgeadais

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuirisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
										d'fhás pá sa gheilleagar náisiúnta don bhliain 2023. Beidh feidhm chúlghabhálach ag an méadú ar phá múinteoirí dá bharr sin ón 1 Eanáir 2023.
18	C1.R3 Tarraingteacht ghairm na múinteoireachta a fheabhsú	Sprioc	Meánphá na múinteoirí sa chóras oideachais poiblí in 2024 i gcoibhneas le meánphá na gcéimithe treasacha		%	64,7	71,8	R2	2024	Sroichfidh meánphá na múinteoirí sa chóras oideachais poiblí (na múinteoirí go léir a bhfuil céim treasach acu sa chóras oideachais poiblí mar a shainmhínítear san Acht um Oideachas Poiblí, gan gairmoideachas a áireamh) 71,8 % ar a laghad de mheánphá na gcéimithe treasacha, i gcomparáid le 64,7 % ar a laghad in 2023. Déanfar an méadú ar mheánphá na múinteoirí don bhliain 2024 a chinneadh bunaithe ar shonraí táirgeachta do mheántuarastail céimithe treasacha in 2023 (arna fhoilsiú ag Oifig Staidrimh na hUngáire) agus ar bhonn réamhaisnéisí oifigiúla na hAireachta Airgeadais d'fhás pá sa gheilleagar náisiúnta don bhliain 2024. Beidh feidhm chúlghabhálach ag an méadú ar phá múinteoirí dá bharr sin ón 1 Eanáir 2024.
19	C1.R3 Tarraingteacht ghairm na múinteoireachta a fheabhsú	Sprioc	Meánphá na múinteoirí sa chóras oideachais poiblí in 2025 i gcomparáid le meánphá na gcéimithe treasacha		%	71,8	80	R2	2025	Sroichfidh meánphá na múinteoirí sa chóras oideachais poiblí (na múinteoirí go léir a bhfuil céim treasach acu sa chóras oideachais poiblí mar a shainmhínítear san Acht um Oideachas Poiblí, gan gairmoideachas san áireamh) 80 % ar a laghad de mheánphá na gcéimithe treasacha, i gcomparáid le 71,8 % ar a laghad in 2024. Déanfar an méadú ar mheánphá na múinteoirí don bhliain 2025 a chinneadh bunaithe ar shonraí táirgeachta do mheántuarastail céimithe treasacha in 2024 (arna fhoilsiú ag Oifig Staidrimh na hUngáire) agus ar bhonn réamhaisnéisí oifigiúla na hAireachta Airgeadais d'fhás pá sa gheilleagar náisiúnta don bhliain 2025. Beidh feidhm chúlghabhálach ag an méadú ar phá múinteoirí dá bharr sin ón 1 Eanáir 2025.
20	C1.R3 Tarraingteacht ghairm na	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm na reachtaíochta lena leagtar amach an méadú pá do mhúinteoirí ar leibhéal iontrála don	Forálacha sa reachtaíocht ag léiriú a theacht				R2	2025	Tiocfaidh reachtaíocht i bhfeidhm, lena leagfar amach go mbeidh an méadú pá do na múinteoirí ar leibhéal iontrála (<i>gyakornok</i>) don bhliain 2025 10

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáiliúcháin (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuirisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
	múinteoireachta a fheabhsú		bhliain 2025	i bhfeidhm						bpointe céatadán níos airde ná an meánmhéadú pá do gach múinteoir sa chóras oideachais phoiblí in 2025.
21	C1.R3 Tarraingteacht ghairm na múinteoireachta a fheabhsú	Cloch mhíle	Cur i bhfeidhm na méaduithe pá do mhúinteoirí atá ag obair i lonnaíochtaí faoi mhíbhuntáiste, do mhúinteoirí atá ag obair i scoileanna ina bhfuil cion 10 % ar a laghad de dhaltai faoi mhíbhuntáiste, agus do mhúinteoirí ar leibhéal iontrála	Tuarascáil ar chur i bhfeidhm na méaduithe pá				R2	2026	Ullmhófar tuarascáil lena léireofar cur i bhfeidhm na méaduithe pá dá dtagraítear i gclocha míle 16 agus 20 le linn na tréimhse 2023-2026 do na múinteoirí atá ag obair i lonnaíochtaí faoi mhíbhuntáiste, do mhúinteoirí atá ag obair i scoileanna ina bhfuil cion 10 % ar a laghad de dhaltai faoi mhíbhuntáiste agus lena sainítear modhanna speisialta oideolaíocha don oideachas cuimsitheach ina gcláir oideolaíocha, agus do mhúinteoirí ar leibhéal iontrála.
22	C1.I3 Oiliúint a chur ar mhúinteoirí agus scileanna bainistíochta ceannairí institiúidí a fheabhsú	Sprioc	Líon na gceannairí agus na leascheannairí institiúidí oideachais poiblí a ghlac páirt san fhorbairt ghairmiúil leanúnach		Líon	0	3 000	R2	2026	Beidh ar a laghad 3 000 ceannaire agus leascheannaire institiúidí oideachais phoiblí rannpháirteach san fhorbairt ghairmiúil leanúnach chun a scileanna digiteacha agus bainistíochta a fheabhsú.
23	C1.I3 Oiliúint a chur ar mhúinteoirí agus scileanna bainistíochta ceannairí institiúidí a fheabhsú	Sprioc	Líon na múinteoirí ó institiúidí oideachais phoiblí a ghlac páirt san fhorbairt ghairmiúil leanúnach		Líon	0	5 000	R2	2026	Ar bhonn an réamhchomhairliúcháin le múinteoirí a rinneadh trí na heagraíochtaí um chomhordú oideachais phoiblí atá ann cheana (an Chomhairle Náisiúnta um Oideachas Poiblí, Cruinniú Comhchéime Straitéiseach Oideachais Phoiblí), glacfaidh ar a laghad 5 000 múinteoir i meánscoileanna íochtaracha agus uachtaracha páirt i bhforbairt ghairmiúil leanúnach chun speisialtóireacht bhreise agus deimhniú breise a fháil chun réimsí staidéir ardéilimh a mhúineadh.
24	C1.I4 Áiteanna nua naíolainne a chruthú	Sprioc	Líon na leanaí atá cláraithe in áiteanna naíolainne nua-chruthaithe		Líon	0	500	R4	2024	Clárófar 500 páiste ar a laghad in áiteanna nua naíolainne a cruthaíodh le tacaíocht ón bplean téarnaimh agus athléimneachta.
25	C1.I4 Áiteanna nua naíolainne a chruthú	Sprioc	Líon na leanaí breise atá cláraithe in		Líon	500	3 593	R4	2025	Clárófar 3 593 leanbh ar a laghad in áiteanna nua naíolainne a cruthaíodh le tacaíocht ón bplean téarnaimh agus athléimneachta. Leis an mbeart,

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáiliúcháin (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
			áiteanna naíolainne nua-chruthaithe							cuirfear i leataobh 70 % ar a laghad dá leithdháileadh d'fhoirgnimh nua agus 11 % ar a laghad d'athchóiriú éifeachtúlachta fuinnimh bonneagair. Sonrófar sna critéir incháilitheachta go mbeidh an t-éileamh príomha ar fhuinneamh ag aon fhoirgneamh nua ar a laghad 20 % níos ísle ná an ceanglas maidir le foirgnimh atá nach mór neodrach ó thaobh fuinnimh de.
26	C1.R4 Inbhuanaitheacht chóras na bpinsean a fheabhsú	Cloch mhíle	Tuarascáil neamhspleách ó shaineolaí idirnáisiúnta maidir le roghanna beartais chun aghaidh a thabhairt ar dhúshlán inbhuanaitheachta fhadtéarmacha chóras pinsin na hUngáire	Foilsíú na tuarascála				R4	2023	Soláthraí neamhspleách ag a bhfuil saineolas atá aitheanta go forleathan (bunaithe ar thiomhdí agus réamh-mheastacháin choiteanna ar an Tuarascáil Chomhpháirteach is déanaí um Aosú ón gCoimisiún Eorpach-EPC) a ullmhóidh tuarascáil ó shaineolaí neamhspleách idirnáisiúnta maidir le roghanna beartais chun aghaidh a thabhairt ar dhúshlán inbhuanaitheachta fhadtéarmacha. Sa tuarascáil, déanfar an méid seo a leanas: (1) cumhdaítear colún pinsin phoiblí an chórais pinsin, mhargadh an tsaothair agus, a mhéid is gá, beartais fostaíochta agus cánach atá ábhartha chun an saol oibre a shíneadh. Cumhdóidh sé na hiontrálaithe nua agus na ranníocóirí atá ann cheana; (2) diagnóis a sholáthar ar chóras na bpinsean agus ar a inbhuanaitheacht airgeadais; (3) tograí beartais nithiúla a chur ar aghaidh (ag díriú ar an saol oibre a fhadú, ach gan a bheith teoranta dó sin, lena n-áirítear tríd an aois scoir reachtúil a nascadh le hionchas saoil agus trí aois scoir iarbhir a ardú trí dhreasachtaí chun saol oibre níos faide a spreagadh agus pionóis le haghaidh luathscoir agus aghaidh á tabhairt ag an am céanna ar neamhionannais ioncaim i measc pinsinéirí (agus dea-chleachtais i mBallstáit AE á gcur san

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáilióchtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuirisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
										áireamh)); (4) inbhuanaitheacht fhadtéarmach agus mheántéarmach chóras na bpinsean a áirithiú trí bhearta iomchuí ioncaim agus sásraí comhardúcháin uathoibríocha, agus tríd an méadú ar chaiteachas pinsin réamh-mheasta a shrianadh mar chéatadán de OTI faoi 2070 i gcomparáid le réamh-mheastacháin Thuarascáil 2021 ar an Aosú, agus leordhóthanacht á caomhnú ag an am céanna, go háirithe trí aghaidh a thabhairt ar neamhionannais ioncaim; (5) measúnú tionchair (inbhuanaitheacht, neamhionannas, agus dearcadh leordhóthanachta) a sholáthar maidir leis na tograí beartais sin. Cuirfear an tuarascáil ar fáil don phobal.
27	C1.R4 Inbhuanaitheacht chóras na bpinsean a fheabhsú	Cloch mhíle	Togra beartais a ullmhú chun an córas pinsean a leasú	Togra beartais rialtais le haghaidh athchóirithe agus comhairliúcháin				R2	2024	Ullmhóidh an rialtas togra beartais a bheidh bunaithe ar thorthaí na tuarascála dá dtagraítear i gcloch mhíle 26, ina leagfar amach na roghanna athchóirithe atá beartaithe. Beidh an togra beartais: (1) – Molta ag an rialtas trí chinneadh rialtais; (2) – Pléite leis na comhpháirtithe sóisialta agus eacnamaíocha agus le páirtithe leasmhara ábhartha eile, lena n-áirítear an Chomhairle Náisiúnta Eacnamaíoch agus Shóisialta agus Comhairle Daoine Scothaosta ach gan a bheith teoranta dóibh; (3) — Curtha i láthair agus pléite ag Meitheal EPC um Aosú; (4) — Curtha isteach le haghaidh comhchomhairliúcháin poiblí.

Uimhir Sheicheadhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuirisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
28	C1.R4 Inbhuanaitheacht chóras na bpinsean a fheabhsú	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm na reachtaíochta lena leasaítear an córas pinsean	Forálacha sa reachtaíocht ag léiriú a theacht i bhfeidhm				R1	2025	Tiocfaidh an reachtaíocht chun leasú a dhéanamh ar an gcóras pinsean arna bhunú ar thogra reachtach an rialtais i bhfeidhm. Maidir leis an reachtaíocht: (a) cuirfidh sí an inbhuanaitheacht fhioscach sa mheántearma agus san fhadtéarma chun cinn; (b) neartóidh sí leordhóthanacht na bpinsean a íoctar le pinsinéirí ísealioncaim; (c) cuirfidh sí le fadú an tsaoil oibre; agus (d) a mhéid is gá, tabharfaidh sí isteach sásraí comhardúcháin uathoibriúcháin sa chóras pinsin mar aon le hathruithe paraiméadracha eile. Cuirfear torthaí na gcomhairliúcháin san áireamh i dtogra reachtach an rialtais maidir le gníomh den sórt sin agus beidh measúnú tionchair mionsonraithe ag gabháil leis. Léireofar sa mheasúnú tionchair conas — bunaithe ar an togra reachtach ón rialtas — a áirithítear inbhuanaitheacht fhadtéarmach chóras na bpinsean trí bhearta iomchuí agus trí shásraí cothromúcháin uathoibriúcháin a d'fhéadfadh a bheith ann, agus tríd an méadú ar chaiteachas pinsin réamh-mheasta a choinneáil mar chéatadán de OTI faoi 2070 i gcomparáid leis na réamh-mheastacháin is déanaí maidir leis an Tuarascáil ar Aosú. Beidh an measúnú tionchair bunaithe ar na toimhdí coiteanna maidir le réamh-mheastacháin mhaicreacnamaíocha agus dhéimeagrafacha na Tuarascála is déanaí maidir le hAosú.

B. COMHCHUID 2: LUCHT SAOTHAIR ARDCHÁILITHE, IOMAÍOCH

Rannchuidíonn an chomhchuid seo de phlean téarnaimh agus athléimneachta na hUngáire le nuachóiriú na gcóras gairmoideachais agus ardoideachais. Tugtar aghaidh ann ar na dúshláin a bhaineann leis an aistriú glasa agus leis an aistriú digiteach trí athchóiriú éifeachtúlachta fuinnimh agus réitigh maidir le trealamh digiteach a chur chun feidhme i bhfoirgnimh in institiúidí ardoideachais agus gairmoideachais. Tugtar aghaidh sa chomhchuid freisin ar dhúshláin a bhaineann le forbairt scileanna agus le leibhéil taighde agus nuálaíochta trí thionscadail taighde gnó-acadaimh a dhreasú. Tá na bearta sa chomhchuid seo tábhachtach chun téarnamh an gheilleagair a bhaint amach agus chun feabhas a chur ar athléimneacht géarchéime amach anseo.

Is é cuspóir lárnach na comhchoda seo an fórsa saothair agus institiúidí oiliúna a gaolmhara a neartú i bhfianaise na ngéarchéimeanna atá ann faoi láthair agus na ngéarchéimeanna nua a d'fhéadfadh a bheith ann, agus feabhas a chur ar thimpeallacht shocheacnamaíoch na hUngáire. Chuige sin, is é is aidhm don chomhchuid (i) córas ardoideachais iomaíoch a chruthú; (ii) cuidiú le hinfhaighteacht oibrithe oilte a mhéadú;; agus (iii) tacú le héiceachóras le haghaidh na heolaíochta, na nuálaíochta agus na hoiliúna.

Tacaíonn an chomhchuid le haghaidh a thabhairt ar na Moltaí Tírshonracha maidir le hinfheistíocht agus athchóiriú a chur chun cinn maidir le taighde agus nuálaíocht, agus scileanna glasa agus digiteacha (Moladh Tírshonrach 5 in 2022); maidir le hinfheistíocht a dhíriú ar na haistrithe glasa agus digiteacha agus ar bhonneagar digiteach scoileanna (Moladh Tírshonrach 2 in 2020); agus ar bheartas eacnamaíoch a bhaineann le hinfheistíocht a dhíriú ar thaighde agus nuálaíocht (Moladh Tír-Shonrach 3 in 2019).

Táthar ag súil nach ndéanfaidh aon bheart sa chomhchuid seo dochar suntasach do chuspóirí comhshaoil de réir bhrí Airteagal 17 de Rialachán (AE) 2020/852, agus an tuairisc ar na bearta agus na céimeanna maolaitheacha a leagtar amach sa phlean téarnaimh agus athléimneachta á gcur san áireamh i gcomhréir le Treoir Theicniúil DNSH (2021/C58/01).

B.1. Tuairisc ar na hathchóirithe agus na hinfheistíochtaí i dtaca le tacaíocht airgeadais neamh-inaisíochta

C2.R1: Cúrsaí ardoideachais a nuachóiriú

Is é cuspóir an athchóirithe an t-ardoideachas a nuachóiriú trí ghnéithe atá níos dírithe ar chleachtas a chur san áireamh sna ceanglais oiliúna. Diríonn sé ar oiliúint agus comhar bonneagair a bhunú le hinstitiúidí gairmoiliúna agus nuálaíochta i réimsí áirithe, agus ar neartú an chórais ardoideachais, uas-scilithe agus athoiliúna, i gcomhréir le riachtanais mhargadh an tsaothair.

Mar chuid den bheart, déanfar roinnt rialachán a athbhreithniú agus a mhodhnú, lena n-áirítear rialacháin maidir le bainistíocht maoine intleachtúla agus rialacha oibriúcháin ionad scrúdaithe san Acht um Ghairmoiliúint, maidir le feidhmiú tascanna scrúdaithe ag ionad scrúdaithe, maidir le hoiliúint múinteoirí inseirbhíse, maidir le hoiliúint dhigiteach (ríomhfhoghlaim, cianfhoghlaim, cineál cumaisc), lena gcumhdaítear oiliúint aosach agus oideachas aosach. Le nuachóiriú na réimsí staidéir agus leis an athbhreithniú ar an reachtaíocht, cuirfear san áireamh riachtanais mhargadh an tsaothair a bhaineann le scileanna glasa agus digiteacha. Is é a bheidh mar thoradh ar an athchóiriú nuachóiriú ar 15 réimse staidéir ardoideachais amhail an dlí agus riarachán poiblí, an eacnamaíocht, na heolaíochtaí leighis agus sláinte, an talmhaíocht, an ealaín agus na heolaíochtaí nádúrtha. Beidh an t-athchóiriú bunaithe ar thuarascáil ina sainaithneofar na rialacháin a d'athbhreithneofaí le haghaidh réimsí staidéir an ardoideachais. Déanfaidh Coiste Creidiúnaithe na hUngáire, Comhdháil Reachtaire na hUngáire agus an tÚdarás Oideachais tuarascáil den sórt sin a

ullmhú go comhpháirteach, agus áireofar, de réir mar is iomchuí, na hinstitiúidí ardoideachais. Scaipfear gnéithe an struchtúir oiliúna nuachóirithe i measc na bpáirtithe leasmhara agus na spriocghrúpaí mar chuid den athchóiriú.

Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoin 31 Nollaig 2023.

C2.I1: Nuálaíocht institiúideach agus gníomhaíochtaí neartaithe san ardoideachas

Is é cuspóir na hinfheistíochta ábhar cianfoghhlama, córas bainistíochta oiliúna agus cúrsaí oiliúna d'aosaigh in institiúidí ardoideachais a sholáthraíonn teastais micridhintiúir a fhorbairt. Is cruthúnas ar na torthaí foghlama a fuair foghlaimeoir tar éis taithí ghearr foghlama agus a bhfuil measúnú déanta orthu i gcomparáid le caighdeán thrédhearcachta is ea micridhintiúir. Tá an cruthúnas i ndoiciméad deimhnithe lena liostaítear ainm an tsealbhóra, na torthaí foghlama a baineadh amach, an modh measúnaithe, an comhlacht dámhachtana agus, i gcás inarb infheidhme, leibhéal an chreata cáilíochtaí agus na creidiúintí a baineadh amach. Is faoi úinéireacht an fhoghlaimeora atá micridhintiúir, is féidir iad a roinnt, tá siad inaistrithe agus is féidir iad a chur le chéile i ndintiúir nó cáilíochtaí níos mó, agus baineann creidmheasanna de chuid an Chórais Eorpaí Aistrithe Creidiúna (ECTS) leo. Tá dearbhú cáilíochta mar bhonn agus mar thaca acu de réir na gcaighdeán comhaontaithe.

Faoin mbeart seo, forbrófar 19 gcúrsa micridhintiúir agus cuirfear tús lena n-úsáid in institiúidí ardoideachais. Cuirfear riachtanais an gheilleagair san áireamh sa liosta de na micridhintiúir nuafhorbartha. Déanfar na micridhintiúir a fhorbairt i gcomhréir leis an sainmhíniú agus leis na gnéithe caighdeánacha Eorpacha chun cur síos a dhéanamh ar mhicridhintiúir mar a leagtar amach sa Mholadh ón gComhairle an 25 Bealtaine 2022 maidir le cur chuige Eorpach i leith micridhintiúir don fhoghlaim ar feadh an tsaoil agus don infhostaitheacht. Mar thoradh ar an infheistíocht, gheobhaidh líon méadaitheach mac léinn/daoine teastais micridhintiúir, agus glacfadh siad páirt i gclár forbartha scileanna digiteacha a chuirfidh institiúidí ardoideachais ar fáil. Gheobhaidh ar a laghad 600 daoine atá i mbun gníomhaíochtaí oiliúna aosach in institiúidí ardoideachais lena mbaineann micridhintiúir a bhfuil creidmheasanna ECTS ag baint leo. Ina theannta sin, forbrófar ar a laghad 1 800 ábhar foghlama digití, lena n-áirítear ábhair theagaisc, scrípteanna, podchraoltaí, taifeadtaí scáileáin, físeáin, tráth na gceist, ábhair thagartha, ábhar ríomhaireachta, ábhar gréasánbhunaithe, cluichí digiteacha, etc. Glacfadh 34 000 mac léinn agus ball foirne (lena n-áirítear múinteoirí) sna hinstitiúidí ardoideachais lena mbaineann páirt i scileanna digiteacha, inniúlachtaí agus clár forbartha eolais faoin mbeart seo. Go sonrach, díreofar san oiliúint do mhúinteoirí ar scileanna chun uirlisí digiteacha a úsáid chun ábhar foghlama digití a theagasc agus a fhorbairt.

Beidh cur chun feidhme na hinfheistíochta tugtha chun críche faoin 30 Meitheamh 2026.

C2.I2: Bonneagar a nuachóiriú agus an digiteáil in institiúidí ardoideachais

Tá sé de chuspóir ag an infheistíocht mealltacht na n-institiúidí ardoideachais a mhéadú agus tacú leis an aistriú glas agus leis an aistriú digiteach trí bhonneagar nuachóirithe, digitiú agus gníomhaíochtaí forbartha acmhainneachta.

Is éard a bheidh san infheistíocht:

- i) athchóiriú éifeachtúlachta fuinnimh na n-institiúidí ardoideachais, agus coigiltis fuinnimh phríomha 30 % ar a laghad a bhaint amach ar an meán.
- ii) tógáil foirgneamh nua le haghaidh institiúidí ardoideachais, a mbeidh éileamh fuinnimh príomha 20 % ar a laghad acu faoin gceanglas maidir le foirgnimh atá nach mór neodrach ó thaobh fuinnimh de.

iii) ceannach agus suiteáil trealaimh dhigitigh in institiúidí ardoideachais, amhail cláir bhána idirghníomhacha nó scáileáin mhóra tadhaill, ríomhairí glúine, leabhair nótaí digiteacha, ríomhairí, stiúideonna ilmheán, gléasanna ilmheán agus/nó idirghníomhacha a thacaíonn leis an teagasc digiteach, leis an bhfoghlaim, leis an gcóras bainistíochta foghlama, uirlisí TFC is gá le haghaidh ábhar ríomhfhoghlama a fhorbairt/a bhailiú go struchtúrtha, stóráil, aicmiú agus inrochtaineacht ábhair, i gcomhréir le Treoir FAIR (Inaimsithe, Inrochtana, Córas Bainistíochta Foghlama, Inúsáidte) an Aontais, córais a úsáidtear chun oideachas a chraoladh, córais cumarsáide agus comhoibrithe a thacaíonn leis an oideachas digiteach, córas stórála ilmheán, catalóg ar líne a áiríthíonn inchuadaitheacht agus infhaighteacht an ábhair dhigitigh, ceadúnais bhogearraí oideachais, córas bainistíochta oiliúna cianfhoghlama córais iata agus ceadúnais ghaolmhara córais eagarthóireachta curaclam, córais le haghaidh seirbhís néalbhunaithe.

iv) gníomhaíochtaí forbartha acmhainne, lena n-áirítear oiliúint, comhdhálacha agus gníomhaíochtaí forbartha scileanna a eagrú; ceardlanna agus saotharlanna a threallmhú chun críocha foghlama; áiseanna lárnaigh, saotharlanna scileanna, cúrsaí teanga agus oiliúint inniúlachta a fhorbairt bunaithe ar riachtanais na n-ollscoileanna.

Beidh cur chun feidhme na hinfheistíochta tugtha chun críche faoin 30 Meitheamh 2026.

C2.I3: Curaclaim dhigiteacha a fhorbairt don ghairmoideachais agus don ghairmoiliúint

Is é cuspóir na hinfheistíochta rannchuidiú le lucht saothair cáilithe a bheith ar fáil trí oideachas digiteach a chur ar fáil do gach mac léinn atá ag tabhairt faoi ghairmoideachas agus gairmoiliúint.

Mar thoradh ar an infheistíocht, forbrófar ar a laghad 75 ábhar foghlama digití don ghairmoideachas agus don ghairmoiliúint a bhaineann le gairmeacha sonracha agus beidh rochtain ar na hábhair foghlama digití sin ag 13 000 mac léinn (úsáideoirí aonair) ar a laghad sa ghairmoideachas agus sa ghairmoiliúint nó atá ag freastal ar oideachas aosach i ngairmeacha ábhartha. Déanfar na hábhair foghlama digití a fhorbairt in earnálacha nach bhfuil faoi rialú na hAireachta Cultúir agus Nuálaíochta, i gcomhréir le hAirteagal 45(1) d'Fhorathne 12/2020 ón Rialtas. (II. 7.).

Déantar an infheistíocht trí ghlaos ar thionscadail chun curaclaim dhigiteacha a fhorbairt, glao a fhoilseoidh an Oifig Náisiúnta Gairmoideachais agus, Gairmoiliúna agus Daoine Fásta.

Beidh cur chun feidhme na hinfheistíochta tugtha chun críche faoin 31 Márta 2026.

C2.I4: Bonneagar gairmoideachais agus gairmoiliúna don 21ú haois

Tá sé de chuspóir ag an infheistíocht éifeachtúlacht fuinnimh a chothú, agus feabhsuithe ginearálta bonneagair a dhéanamh agus feabhas a chur ar dhigitiú ionad gairmoiliúna. Le tógáil fheabhsaithe agus bonneagar digiteach na ngairmscoileanna, cruthófar timpeallacht foghlama níos fearr do mhic léinn, rud a bhfuil coinne leis a rachaidh chun tairbhe dá dtorthaí oideachais.

Is éard bheidh san infheistíocht athchóiriú éifeachtúlachta fuinnimh agus ceannach trealaimh TFC do 16 ionad gairmoideachais agus gairmoiliúna roghnaithe ar a laghad. Áireofar leis freisin feabhsuithe eile bonneagair sna hionad sin, amhail ceardlanna a threallmhú, limistéir teagaisc a athchóiriú, ábhair foghlama, uirlisí agus troscán a cheannach. Bunófar roghnú na lárionad ar chritéir oibiachtúla thrédhearcacha, lena n-áirítear éileamh an mhargaidh saothair ar an limistéir eacnamaíoch sonracha, stádas bonneagair agus sócmhainní na lárionad gairmoiliúna, bíodh na lárionaid lonnaithe i réigiúin faoi mhíbhuntáiste, sciar na mac léinn faoi mhíbhuntáiste, agus na naisc agus an comhleanúnachas le cláir a bhí ann roimhe sin. Mar

thoradh ar an gclár athchóirithe éifeachtúlachta fuinnimh, bainfear amach ar an meán 30 % ar a laghad de choigiltis fuinnimh phríomha nó laghdú 30 % ar a laghad ar astaíochtaí gás ceaptha teasa díreacha agus indíreacha.

Beidh cur chun feidhme na hinfheistíochta tugtha chun críche faoin 31 Márta 2026.

C2.I5: An Lárionaid Scrúdúcháin Náisiúnta a fhorbairt

Is é cuspóir na hinfheistíochta lárionad scrúdaithe a bhunú i mBúdaipeist chun na dálaí a chruthú le haghaidh scrúduithe gairmiúla ar ardchaighdeán i ngairmeacha áirithe nach n-áiríthíonn líonra na n-ionad scrúdaithe cumhdach críochach iomchuí ar an leibhéal réigiúnach.

Is é a bheidh i gceist leis an infheistíocht seo an Lárionad Scrúdúcháin Náisiúnta a chur i gcrích, trína n-eagrófar scrúduithe le haghaidh 30 gairm agus cáilíocht ghairmiúla ar a laghad. Áireofar leis an mbeart athchóiriú ar fhoirgneamh an Lárionaid, lena n-áirítear feabhas a chur ar éifeachtúlacht fuinnimh, athchóirithe foirgneamh eile, agus seomraí ranga, seomraí scrúdaithe, ceardlanna agus seomraí seirbhíse a athdhearadh agus a threalmhú.

Beidh coigilteas fuinnimh phríomhúil 30 % ar a laghad nó laghdú 30 % ar a laghad ar astaíochtaí gás ceaptha teasa mar thoradh ar an athchóiriú éifeachtúlachta fuinnimh ar an meán. Forbrófar an t-ionad scrúdaithe mar áit scrúdaithe ar leithligh ó na hionaid ghairmoideachais agus ghairmoiliúna.

Beidh cur chun feidhme na hinfheistíochta tugtha chun críche faoin 31 Márta 2026.

C2.I6: Saotharlanna náisiúnta taighde agus forbartha a bhunú

Is é cuspóir na hinfheistíochta saotharlanna taighde agus forbartha náisiúnta breise a bhunú chun an t-éiceachóras nuálaíochta sa tír a neartú. Is cuibhreannais taighde foirmeálta iad na saotharlanna náisiúnta sin, lena n-áirítear ollscoileanna, institiúidí taighde agus gníomhaithe poiblí eile (amhail an Oifig Náisiúnta um Shábháilteacht an tSlabhra Bia agus Seirbhís Meitéareolaíochta na hUngáire), a chuirfear ar bun chun taighde a dhéanamh agus staidéir a fhoilsiú i réimsí ábhartha taighde.

Is éard atá sa bheart saotharlanna náisiúnta a bhunú, lena n-áireofar deontais taighde, ceannach trealamh agus forbairt bonneagair. Cumhdóidh na saotharlanna náisiúnta réimsí ábhartha taighde don aistriú glas/digiteach agus do dhúshlán shocheacnamaíoch na hUngáire agus eagrófar iad i réimsí téamacha na sochaí sábháilte agus an chomhshaoil; sláinte; an tionsclaíocht agus an digitiú. Áireofar sna réimsí téamacha sin topaicí amhail fuinneamh in-athnuaite, sláinte shonraibhunaíthe, taighde agus forbairt chógaisíochta, slándáil uisce, intleacht shaorga agus córais uathrialacha. Beidh téarma seasta ag tionscadail taighde na saotharlann agus a gconarthaí gaolmhara (lena n-áirítear conarthaí saothair do thaighdeoirí agus do bhaill foirne eile lena mbaineann) nach rachaidh thar an 30 Meitheamh 2026.

Áirítear sa bheart foilsiú tuarascála ar fheidhmíocht na saotharlann náisiúnta sin, arna hullmhú ag an nGníomhaireacht Náisiúnta um Thaighde, Forbairt agus Nuálaíocht. Áireofar sa tuarascáil faisnéis faoi (i) gníomhaíochtaí agus torthaí na saotharlann i réimse an taighde ina raibh siad gníomhach, lena n-áirítear an dúshlán domhanda ar thug siad aghaidh air ar an leibhéal náisiúnta, (ii) comhdhéanamh cuibhreannais (comhpháirtithe poiblí agus príobháideacha), agus (iii) an chaoi ar rannchuidigh na saotharlanna náisiúnta sin éiceachóras nuálaíochta na hUngáire a neartú.

Beidh cur chun feidhme na hinfheistíochta tugtha chun críche faoin 30 Meitheamh 2026.

B.2. Clocha míle, spriocanna, táscairí agus tráthchlár maidir le faireachán agus cur chun feidhme i dtaca le tacaíocht airgeadais neamh-inaisíoctha

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuirisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
29	C2.R1 Cúrsaí ardoideachais a nuachóiriú	Sprioc	Líon na réimsí nuachóirithe staidéir ardoideachais		Líon	0	15	R4	2023	Déanfaidh Coiste Creidiúnaithe na hUngáire, Comhdháil Reachtairí na hUngáire, an tÚdarás Oideachais agus na hInstitiúidí Ardoideachais na 15 réimse staidéir ardoideachais a nuachóiriú trí ghnéithe atá níos dírithe ar chleachtas a áireamh sa churaclam agus athbhreithniú a dhéanamh ar na rialacháin ábhartha, lena n-áirítear maidir le bainistiú maoine intleachtúla, agus maidir le rialacha oibriúcháin na n-ionad scrúdúcháin san Acht Gairmoiliúna, maidir le feidhmiú cúraimí scrúdúcháin na n-ionad scrúdúcháin, maidir le hoiliúint múinteoirí inseirbhíse, maidir le hoiliúint dhigiteach (ríomhfhoghlaim, cianfhoghlaim agus foghlaim chumaisc), lena gcumhdaítear oiliúint aosach agus oideachas aosach a chinneadh.
30	C2.I1 Nuálaíocht institiúideach agus gníomhaíochtaí neartaithe san ardoideachas	Cloch mhíle	Glaó ar roghnú na n-ollscoileanna atá i mbun forbairt ríomhchuraclam a sheoladh	Foilsíú ghlao an Údaráis Náisiúnta ar an bPlean Téarnaimh agus Athléimneachta				R2	2023	Seolfar glao chun ábhar cianfhoghlama córais iata agus córas bainistíochta oiliúna agus oiliúint ardoideachais d'aosaigh (micridhintiúir a mbaineann creidmheasanna de chuid an Chórais Eorpaí Aistrithe Creidiúna (ECTS) leo) a fhorbairt. Áiritheoidh na ceanglais i ndoiciméadacht an ghlaó neamh-idirdhealú idir institiúidí ardoideachais na hUngáire, lena n-áirítear bunaithe ar a struchtúr úinéireachta. Cuirfear riachtanais an gheilleagair san áireamh sa liosta de na micridhintiúir a d'fhéadfadh a bheith ann. Déanfar na micridhintiúir a fhorbairt i gcomhréir leis an sainmhíniú agus leis na gnéithe caighdeánacha Eorpacha chun cur síos a dhéanamh ar mhicridhintiúir mar a leagtar amach sa Mholadh ón gComhairle an 25 Bealtaine 2022 maidir le cur chuige Eorpach i leith micridhintiúir don fhoghlaim ar feadh an tsaoil agus don infhostaitheacht.

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáilióchtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuirisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
31	C2.I1 Nuálaíocht institiúideach agus gníomhaíochtaí neartaithe san ardoideachas	Sprioc	Líon na gcúrsaí lena mbaineann micridhintiúir ag a bhfuil ábhar digiteach		Líon	0	19	R4	2024	Tar éis an ghlaio a luaitear faoi chloch mhíle 30, déanfaidh institiúidí ardoideachais ábhair foghlama digití a fhorbairt le haghaidh 19 gcúrsa ar a laghad lena dtairgtear micridhintiúir a bhfuil creidiúintí ECTS acu. Déanfar na micridhintiúir a fhorbairt i gcomhréir leis an sainmhíniú agus leis na gnéithe caighdeánacha Eorpacha chun cur síos a dhéanamh ar mhicridhintiúir mar a leagtar amach sa Mholadh ón gComhairle an 25 Bealtaine 2022 maidir le cur chuige Eorpach i leith micridhintiúir don fhoghlaim ar feadh an tsaoil agus don infhostaitheacht.
32	C2.I1 Nuálaíocht institiúideach agus gníomhaíochtaí neartaithe san ardoideachas	Sprioc	Líon mac léinn/daoine a fuair teastas micridhintiúir in institiúidí ardoideachais		Líon	0	600	R2	2026	Gheobhaidh ar a laghad 600 mac léinn/duine atá i mbun gníomhaíochtaí oiliúna aosach sna institiúidí ardoideachais lena mbaineann micridhintiúir a bhfuil creidmheasanna ECTS ag baint leo.
33	C2.I1 Nuálaíocht institiúideach agus gníomhaíochtaí neartaithe san ardoideachas	Sprioc	Líon na n-ábhar foghlama digití forbartha don ardoideachas		Líon	0	1 800	R2	2026	Forbrófar ar a laghad 1 800 ábhar foghlama digití le haghaidh na n-institiúidí ardoideachais rannpháirteacha. Áireofar san ábhar foghlama digití ábhair theagaisc, scrípteanna, podchraoltaí, taifeadtaí scáileáin, físeáin, tráth na gceist, ábhair thagartha, ábhar ríomhaireachta, ábhar gréasánbhunaithe, cluichí digiteacha, etc.
34	C2.I1 Nuálaíocht institiúideach agus gníomhaíochtaí neartaithe san ardoideachas	Sprioc	Líon na mac léinn agus na mball foirne ardoideachais a ghlac páirt i gcláir forbartha scileanna digiteacha		Líon	0	34 000	R2	2026	Glacfaidh ar a laghad 34 000 mac léinn agus ball foirne (lena n-áirítear múinteoirí) sna hinstitiúidí ardoideachais lena mbaineann páirt i scileanna digiteacha, in inniúlachtaí digiteacha agus i gcláir forbartha eolais faoin mbeart seo. San oiliúint do mhúinteoirí, díreofar ar scileanna chun uirlisí digiteacha a úsáid chun ábhar foghlama digití a theagasc agus a fhorbairt.

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáiliúcháta (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuirisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
35	C2.I2 Bonneagar a nuachóiriú agus an digiteáil in institiúidí ardoideachais	Cloch mhíle	Seoladh glao ar thionscadail le haghaidh athchóiriú éifeachtúlachta fuinnimh, tógáil foirgneamh nua, trealamh digiteach nua agus gníomhaíochtaí forbartha acmhainne in institiúidí ardoideachais	Foilsíú an ghlaio ag an aireacht atá freagrach as na hinstitiúidí ardoideachais				R1	2022	Seolfar glao ar thionscadail maidir le hathchóiriú éifeachtúlachta fuinnimh, foirgnimh nua a thógáil, trealamh digiteach agus gníomhaíochtaí forbartha acmhainne a cheannach agus a shuiteáil in institiúidí ardoideachais. Leis an nglao, cuirfear 2,5 % ar a laghad de leithdháileadh an bhirt i leataobh do thógáil foirgneamh nua, 22,5 % ar a laghad d'athchóiriú éifeachtúlachta fuinnimh bonneagair, 41,5 % ar a laghad do threalamh TFC nua agus an leithdháileadh atá fágtha do ghníomhaíochtaí forbartha acmhainne lena n-áirítear: oiliúint, comhdhálacha agus gníomhaíochtaí forbartha scileanna a eagrú; ceardlanna agus saotharlanna a threalamhú chun críocha foghlama; áiseanna lárnacha, saotharlanna scileanna, cúrsaí teanga agus oiliúint inniúlachta a fhorbairt bunaithe ar riachtanais na n-ollscoileanna. Áireofar sna critéir incháilitheachta le haghaidh infheistíochtaí éifeachtúlachta fuinnimh, i measc nithe eile, ceanglas go mbainfear amach, ar an meán, coigilteas fuinnimh phríomhúil 30 % ar a laghad ar fud an bhonneagair athchóirithe mar thoradh ar an athchóiriú. Sonrófar sna critéir incháilitheachta freisin go mbeidh an t-éileamh príomha ar fhuinneamh ag aon fhoirgneamh nua ar a laghad 20 % níos ísle ná an ceanglas maidir le foirgnimh atá nach mór neodrach ó thaobh fuinnimh de. Áiritheoidh na ceanglais i ndoiciméadacht an ghlaio neamh-idirdhealú idir institiúidí ardoideachais na hUngáire, lena n-áirítear bunaithe ar a struchtúr úinéireachta. Ní bheidh na cistí iontaobhais poiblí incháilithe mar fhaighteoirí faoin nglao. Beidh roghnú na dtionscadal bunaithe ar chritéir oibiachtúla a leagtar amach sa ghlaio, lena n-áirítear an gnóthachan éifeachtúlachta fuinnimh a bhaineann le costais infheistíochta, cost-éifeachtúlacht cheannach an trealaímh dhigitigh, líon na ríomhairí atá ar fáil in aghaidh an mhúinteora, sciar na múinteoirí a bhfuil ardchéim acadúil acu, sciar na mac léinn atá faoi mhíbhuntáiste sna

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuirisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
										hollscoileanna.
36	C2.I2 Bonneagar a nuachóiriú agus an digiteáil in institiúidí ardoideachais	Sprioc	Athchóiriú éifeachtúlachta fuinnimh ar bhonneagar tógála agus tógáil foirgneamh nua in institiúidí ardoideachais		Méadair chearnacha	0	25 145	R2	2026	Déanfar 25 145 mhéadar chearnacha ar a laghad de bhonneagar institiúidí ardoideachais a athchóiriú chun ar a laghad 30 % de choigilteas fuinnimh phríomhúil a bhaint amach nó tógfar é mar fhoirgneamh nua chun éileamh príomhúil fuinnimh 20 % níos ísle ar a laghad a bhaint amach ná an ceanglas maidir le foirgnimh atá beagnach neodrach ó thaobh fuinnimh de.
37	C2.I2 Bonneagar a nuachóiriú agus an digiteáil in institiúidí ardoideachais	Sprioc	Trealamh digiteach a shuiteáil i bhfoirgnimh ardoideachais		An líon trealaimh TFC	0	22 300	R2	2026	Déanfar ar a laghad 22 300 mír de threalamh TFC a cheannach agus a shuiteáil in institiúidí ardoideachais. Áireofar leis an trealamh TFC cláir bhána idirghníomhacha nó scáileáin mhóra tadhaill, ríomhairí agus ríomhairí glúine, stiúideonna ilmheán, agus/nó gléasanna idirghníomhacha a thacaíonn leis an teagasc digiteach, leis an bhfoghlaim, leis an gcóras bainistíochta foghlama, le huirliú TFC is gá le haghaidh ábhar ríomhfhoghlama a fhorbairt/a bhailiú struchtúrtha, stóráil, aicmiú agus inrochtaineacht ábhair, i gcomhréir le Treoir FAIR an Aontais, (Inaismithe, Inrochtana, Córas Bainistíochta Foghlama, Inúsáidte), córais a úsáidtear chun oideachas a chraoladh, cumarsáid agus córais comhoibrithe a thacaíonn leis an oideachas digiteach, an córas cumarsáide agus an córas comhoibritheach a thacaíonn leis an oideachas digiteach, an córas bainistíochta bogearraí, an córas ríomhaireachta agus an córas um inrochtaineacht ar líne.
38	C2.I2 Bonneagar a nuachóiriú agus an digiteáil in institiúidí ardoideachais	Cloch mhíle	Tuarascáil ar ghníomhaíochtaí forbartha cumais in institiúidí ardoideachais	Foilsíú na tuarascála				R2	2026	Foilseofar tuarascáil, ina gcuirfear i láthair torthaí na ngníomhaíochtaí forbartha acmhainne arna ndéanamh faoin mbeart seo, lena n-áirítear: oiliúint, comhdhálacha agus gníomhaíochtaí forbartha scileanna a eagrú; ceardlanna agus saotharlanna a threalmhú chun críocha foghlama; áiseanna lárnacha, saotharlanna scileanna, cúrsaí teanga agus

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuirisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
										oiliúint inniúlachta a fhorbairt bunaithe ar riachtanais na n-ollscoileanna.
39	C2.I3 Curaclaim dhigiteacha a fhorbairt don ghairmoideachais agus don ghairmoiliúint	Cloch mhíle	Seoladh glao ar thionscadail chun curaclaim dhigiteacha a fhorbairt	Foilsíú glao ar thionscadail ag an Oifig Náisiúnta Gairmoideachais agus Gairmoiliúna agus Daoine Fásta				R2	2023	Déantar an infheistíocht trí ghlaio ar thionscadail chun curaclaim dhigiteacha a fhorbairt, glao a fhoilseoidh an Oifig Náisiúnta Gairmoideachais agus, Gairmoiliúna agus Daoine Fásta. Sonrófar sa ghlaio go mbainfidh an t-ábhar foghlama digití le hearnálacha nach bhfuil faoi rialú na hAireachta Cultúir agus Nuálaíochta, i gcomhréir le hAirteagal 45(1) d'Fhorathne Rialtais 12/2020. (II. 7.).
40	C2.I3 Curaclaim dhigiteacha a fhorbairt don ghairmoideachais agus don ghairmoiliúint	Sprioc	Líon na n-ábhar foghlama digití a forbraíodh don ghairmoideachas agus don ghairmoiliúint		Líon	0	75	R3	2025	Forbrófar 75 ábhar foghlama digití ar a laghad don ghairmoideachas agus don ghairmoiliúint a bhaineann le gairmeacha sonracha agus beidh siad réidh lena n-úsáid ag mic léinn.
41	C2.I3 Curaclaim dhigiteacha a fhorbairt don ghairmoideachais agus don ghairmoiliúint	Sprioc	Líon na bprintíseach sa ghairmoideachas agus sa ghairmoiliúint a d'fhreastail ar chúrsaí bunaithe ar ábhar foghlama digiteach feabhsaithe		Líon	0	13 000	R1	2026	Beidh rochtain ar ábhair foghlama digití feabhsaithe ag 13 000 mac léinn ar a laghad (úsáideoirí aonair) sa ghairmoideachas agus sa ghairmoiliúint nó atá ag freastal ar oideachas aosach i ngairmeacha a bhaineann leis na hearnálacha lena mbaineann na hábhair foghlama digití dá dtagraítear i gcloch mhíle 40. Bainfear líon na mac léinn ó na sonraí a taifeadadh i gcóras clárúcháin agus staidéir na lárionad gairmoideachais agus gairmoiliúna.

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáilióchtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuirisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
42	C2.I4 Bonneagar gairmoideachais agus gairmoiliúna don 21ú haois	Cloch mhíle	Roghnú ar a laghad 16 ionaid ghairmoideachais agus oiliúna chun páirt a ghlacadh i gclár forbartha	Foilsíú an chinnidh ar a laghad 16 institiúid gairmoideachais agus gairmoiliúna a roghnú ar leathanach gréasáin na haireachta atá freagrach as an ngairmoiliúint				R4	2022	Roghnófar ar a laghad 16 ionad a bheidh páirteach sa chlár forbartha ar bhonn phleananna forbartha na lárionad éagsúil. Bunófar an roghnú ar chritéir oibiachtúla thrédhearcacha, lena n-áirítear éileamh an mhargaidh saothair ar an limistéar eacnamaíoch sonrach, stádas bonneagair agus sócmhainní na lárionad gairmoiliúna, an bhfuil na lárionaid gairmoideachais agus gairmoiliúna lonnaithe i réigiún faoi mhíbhuntáiste, sciar na mac léinn faoi mhíbhuntáiste, naisc agus comhleanúnachas le clár a bhí ann roimhe sin.
43	C2.I4 Bonneagar gairmoideachais agus gairmoiliúna don 21ú haois	Sprioc	Athchóiriú éifeachtúlachta fuinnimh ar ionaid ghairmoideachais agus ghairmoiliúna		Méadair chearnacha	0	69 175	R2	2026	Ar 69 175 méadar cearnach ar a laghad d'fhoirgneamh in ar a laghad 16 ionad gairmoiliúna, déanfar athchóiriú éifeachtúlachta fuinnimh agus bainfear amach laghdú 30 % ar a laghad ar astaíochtaí gás ceaptha teasa díreacha agus indíreacha ar an meán, sin nó coigiltis 30 % ar a laghad ar fhuinneamh príomhúil.
44	C2.I4 Bonneagar gairmoideachais agus gairmoiliúna don 21ú haois	Sprioc	Trealamh TFC a cheannach d'ionaid ghairmoideachais agus ghairmoiliúna		Líon	0	13 825	R2	2026	Déanfar 13 825 mír de threalamh TFC a cheannach agus a chur in úsáid in 16 ionad gairmoiliúna ar a laghad. Áireofar le trealamh nua TFC leabhair nótaí digiteacha, táibléid, spásanna comhoibre foghlama agus gléasanna comhroinnte eolais.

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuirisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
45	C2.I4 Bonneagar gairmoideachais agus gairmoiliúna don 21ú haois	Sprioc	Líon na n-ionad gairmoideachais agus gairmoiliúna ina bhfuil bonneagar uasghrádaithe		Líon	0	16	R2	2026	Gheobhaidh ar a laghad 16 ionad gairmoiliúna uasghráduithe amhail athchóirithe éifeachtúlachta fuinnimh (dá dtagraítear i sprioc 43), trealamh nua TFC (dá dtagraítear i sprioc 44) agus feabhsuithe ginearálta eile ar an mbonneagar (lena n-áirítear ceardlanna a athchóiriú agus a threalamhú, athchóiriú a dhéanamh ar réimsí teagaisc, ábhair foghlama, uirlisí, troscán (binsí agus cófraí) a cheannach).
46	C2.I5 An Lárionaid Scrúdúcháin Náisiúnta a fhorbairt	Cloch mhíle	Dámhachtain an chonartha poiblí/na gconarthaí poiblí maidir le hathchóiriú agus forbairt an Lárionaid Scrúdúcháin Lárnach	Fógra a thabhairt maidir le conradh poiblí/conarthaí poiblí a dhámhachtain				R4	2023	Déanfar na nósanna imeachta um sholáthar poiblí d'athchóiriú agus d'fhorbairt an Lárionaid Scrúdúcháin Lárnach a chur i gcrích agus bronnfar na conarthaí poiblí orthu. Áireofar ar raon feidhme na gconarthaí athchóiriú a dhéanamh ar fhoirgneamh an Lárionaid Scrúdúcháin Náisiúnta, lena n-áirítear seomraí ranga, seomraí scrúdaithe agus ceardlanna, agus seomraí seirbhíse a athdhearadh agus a threalamhú. Déanfar 20 % ar a laghad de bhuiséad an bhirt a leithdháileadh ar athchóiriú éifeachtúlachta fuinnimh, a mbeidh laghdú 30 % ar a laghad ar fhuinneamh príomhúil nó laghdú 30 % ar a laghad ar astaíochtaí gás ceaptha teasa mar thoradh air.
47	C2.I5 An Lárionaid Scrúdúcháin Náisiúnta a fhorbairt	Cloch mhíle	Teacht i mbun oibre an Lárionaid Scrúdúcháin Náisiúnta	Teacht i mbun oibre an Lárionaid Scrúdúcháin Náisiúnta				R1	2026	Críochnófar forbairt an Lárionaid Scrúdúcháin agus tiocfaidh an t-ionad i ngníomh. Is é an lárionaid scrúdúcháin a bunaíodh i mBúdaipeist na dálaí a chruthú le haghaidh scrúdú gairmiúil ar ardchaighdeán, lena gcumhdófar ar a laghad 30 gairm agus cáilíochtaí gairmiúla nach n-áiríonn líonra na n-ionad scrúdaithe creidiúnaithe cumhdach críochach iomchuí ar an leibhéal réigiúnach ina leith.

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuirisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
48	C2.I6 Saotharlanna náisiúnta taighde agus forbartha a bhunú	Sprioc	Saotharlanna náisiúnta bhreise a bhunú i gcúig réimse taighde théamacha		Líon	15	29	R2	2022	Bunófar 14 saotharlann náisiúnta bhreise i gcuibhreannais ina mbeidh institiúidí ardoideachais, institiúidí taighde, cuideachtaí agus gníomhaithe poiblí eile (amhail Oifig Náisiúnta Sábháilteachta an tSlabhra Bia agus Seirbhís Mheitéareolaíochta na hUngáire). Eagrófar saotharlanna náisiúnta timpeall ar théamaí taighde i réimsí téamacha na sochaí sábháilte agus an chomhshaoil; sláinte; an tionsclaíocht agus an digitiú. Cuirfear na saotharlanna ar bun leis na cuspóirí go rannchuideoidh siad le héiceachóras nuálaíochta na hUngáire a neartú.
49	C2.I6 Saotharlanna náisiúnta taighde agus forbartha a bhunú	Cloch mhíle	Tuarascáil ar fheidhmíocht saotharlann náisiúnta	An tuarascáil ag an nGníomhaireacht Náisiúnta um Thaighde, Forbairt agus Nuálaíocht a fhoilsiú				R2	2026	Ullmhóidh agus foilseoidh an Gníomhaireacht Náisiúnta Taighde, Forbartha agus Nuálaíochta tuarascáil ar fheidhmíocht na saotharlann náisiúnta arna mbunú faoin mbeart seo. Soláthrófar sa tuarascáil faisnéis faoi ghníomhaíochtaí na saotharlann náisiúnta lena mbaineann, lena n-áirítear ar a laghad na heilimintí seo a leanas (i) gníomhaíochtaí agus torthaí na saotharlann i réimse an taighde ina raibh siad gníomhach, lena n-áirítear an dúshlán domhanda ar thug siad aghaidh air ar an leibhéal náisiúnta, (ii) comhdhéanamh cuibhreannas (comhpháirtithe poiblí agus príobháideacha), agus (iii) an chaoi ar rannchuidigh na saotharlanna náisiúnta sin éiceachóras nuálaíochta na hUngáire a neartú. Déanfaidh an tuarascáil meastóireacht freisin ar éifeachtacht na saotharlann náisiúnta maidir le tacaíocht a thabhairt do ghníomhaíochtaí taighde agus nuálaíochta sa gheilleagar, agus déanfaidh sé moltaí maidir le feabhas a chur ar an tacaíocht do thaighde.

C. COMHCHUID 3: LONNAÍOCHTAÍ ATÁ AG BREITH SUAS

Leis an gcomhchuid seo de phlean téarnaimh agus athléimneachta na hUngáire tugtar aghaidh ar na dúshláin shocheacnamaíocha agus chríochacha atá méadaithe ag paindéim COVID-19, go háirithe sna lonnaíochtaí is boichte, agus tugtar aghaidh léi ar shaincheistanna amhail an easpa rochtana ar mhargadh an tsaothair agus ar sheirbhísí poiblí, ar an easpa gairmithe cúraim phríomhúil agus ar an mbochtaineacht go ginearálta.

Is é príomhchuspóir na comhchoda sin seirbhísí bunúsacha a sholáthar do na cónaitheoirí sa 300 lonnaíocht is mó atá faoi mhíbhuntáiste san Ungáir (arna sainiú le Cinneadh 1404/2019 ón Rialtas (VII.05.) agus Cinneadh 1057/2021 ón Rialtas. (II.19.)) trí idirghabháil chomhtháite beartais shóisialta. Is dlúthchuid den Chlár níos leithne um Lonnaíochtaí atá ag Breith Suas é raon feidhme na mbeart sa chomhchuid seo. Rannchuidíonn an chomhchuid leis an gcuid tithíochta de phrionsabal 19 de Chlár Eorpach na gCeart Sóisialta agus le prionsabal 20 maidir le rochtain ar sheirbhísí riachtanacha.

Chuige seo, is éard is aidhm don chomhchuid seo (i) tithe sóisialacha a thógáil agus a athchóiriú chun an rochtain ar dhálaí tithíochta iomchuí a fheabhsú; (ii) gléasraí cumhachta gréine sóisialta a bhunú; (iii) fostaíocht agus forbairt scileanna a chur chun cinn bunaithe ar shainiúlachtaí áitiúla agus ar chultúr eacnamaíoch áitiúil a neartú; agus (iv) torthaí foghlama níos fearr a bhaint amach trí oideolaíocht atá dírithe ar an bpobal.

Rannchuideoidh an chomhchuid le haghaidh a thabhairt ar na Moltaí Tírshonracha maidir le feabhas a chur ar leordhóthanacht an chúnaimh shóisialta agus rochtain ar sheirbhísí fíor-riachtanacha, oideachas ardcháilíochta agus tithíocht leordhóthanach a áirithiú do chách (Moltaí Tírshonracha 2 in 2020 agus 3 in 2022), maidir le comhtháthú na ngrúpaí is leochailí i margadh an tsaothair a áirithiú (Moltaí Tírshonracha 2 in 2019 agus 3 in 2022), agus maidir le hinfheistíochtaí a dhéanamh dírithe ar na haistrithe glasa agus digiteacha (Moltaí Tírshonracha 3 in 2020 agus 6 in 2022).

Táthar ag súil nach ndéanfaidh aon bheart sa chomhchuid seo dochar suntasach do chuspóirí comhshaoil de réir bhrí Airteagal 17 de Rialachán (AE) 2020/852, agus an tuairisc ar na bearta agus na céimeanna maolaitheacha a leagtar amach sa phlean téarnaimh agus athléimneachta á gcur san áireamh i gcomhréir le Treoir Theicniúil DNSH (2021/C58/01).

C.1. Tuairisc ar na hathchóirithe agus na hinfheistíochtaí i dtaca le tacaíocht airgeadais neamh-inaisíochta

C3.R1: Creatchoinníollacha a chruthú le haghaidh tacaíocht chomhtháite éifeachtach do na lonnaíochtaí is mó atá faoi mhíbhuntáiste

Is é cuspóir an bhirt tacú le cur chun feidhme éifeachtach agus trédhearcach an chlár um Lonnaíochtaí atá ag Breith Suas, arb é is aidhm dó na lonnaíochtaí is mó atá faoi mhíbhuntáiste a fhorbairt san Ungáir agus aghaidh a thabhairt ar phríomhdhúshláin shocheacnamaíocha a n-áitritheoirí.

Beidh dhá ghníomhaíocht sa bheart chun creatchoinníollacha a bhunú chun an clár um Lonnaíochtaí atá ag Breith Suas a chur chun feidhme agus chun faireachán a dhéanamh air. Ar an gcéad dul síos, déanfar na heagraíochtaí neamhrialtasacha a chuireann eilimintí éagsúla an chlár chun feidhme a roghnú trí nós imeachta trédhearcach bunaithe ar chritéir a bhaineann le taithí ghairmiúil, le hinniúlacht ghairmiúil agus le fiúntas gairmiúil. Foilseofar na Rialacha nós imeachta ar shuíomh gréasáin tiomnaithe an Chláir. Ar an dara dul síos, bunófar coiste faireacháin téamach don chlár um Lonnaíochtaí atá ag Breith Suas chun athbhreithniú a dhéanamh ar na torthaí agus chun moltaí a sholáthar maidir le héifeachtacht an chlár a mhéadú tuilleadh. Cumhdófar le raon feidhme athbhreithniú an choiste faireacháin na hidirghabhálacha ábhartha — ó fhoinsí cistiúcháin náisiúnta agus AE (lena n-áirítear gnéithe

CSE+ agus CFRE) — a thacaíonn le cuspóirí an chláir sa 300 lonnaíocht is mó atá faoi mhíbhuntáiste. Chuige sin, áireofar ar chomhaltaí an choiste faireacháin aireachtaí agus údarais inniúla, ionadaithe bardas, eagraíochtaí na sochaí sibhialta atá ag obair ar chuimsiú sóisialta agus ar chuimsiú na Romach. Roghnófar eagraíochtaí na sochaí sibhialta bunaithe ar thaithí ghairmiúil, ar chumas gairmiúil agus ar fhiúntas gairmiúil. Tiocfaidh an coiste faireacháin le chéile gach ráithe ar a laghad. Foilseofar a chuid doiciméad, lena n-áirítear na miontuairiscí, ar shuíomh gréasáin tiomnaithe an chláir.

Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoin 31 Márta 2023.

C3.I1: Tithíocht shóisialta a thógáil agus a athchóiriú, dálaí tithíochta a fheabhsú

Is é cuspóir na hinfheistíochta feabhas a chur ar cháilíocht saoil agus ar dhálaí tithíochta na ndaoine atá ina gcónaí sna bardais is mó atá faoi mhíbhuntáiste agus a roghnaítear faoin gClár um Lonnaíochtaí atá ag Breith Suas agus bochtaineacht tithíochta a mhaolú, i gcomhréir le Colún Eorpach na gCeart Sóisialta.

Is éard a bheidh sa bheart ceannach agus athchóiriú 1 600 teaghais ar a laghad, chomh maith le 400 teach nua a thógáil agus iad a ligean ar cíos mar thithe sóisialta. Déanfar tithe nua a thógáil chomh lárnach agus is féidir laistigh de bhordas chun úsáid a bhaint as tithe a bhfuil drochbhail orthu agus as ceapacha folmha tailte. Ní chuirfear aon tithíocht shóisialta ar fáil i limistéir iargúlta nó lasmuigh den limistéar de bhordas ina bhfuil daonra. Féadfar tithe nua agus tithe athchóirithe chun críocha sóisialta a chur lasmuigh de na bardais a bhfuiltear ag díriú orthu i líon beag cásanna, i limistéir neamhscartha ina bhfuil rochtain níos fearr ar fhostaíocht agus ar sheirbhísí, ach sna cásanna sin déanfar an stoc tithíochta sóisialta a leithdháileadh ar dhaoine atá ina gcónaí sa 300 bardasacht sin a bhfuiltear ag díriú orthu, a fhéadfaidh iarratas a dhéanamh ar thithíocht ar cíos trí ghlaos oscailte ar iarratais, agus a fhéadfaidh, ar bhonn deonach, bogadh isteach i dteaghais lasmuigh dá lonnaíocht.

Mar chuid den bheart, ullmhófar agus foilseofar Plean Idirghabhála. Cuirfear treoir ar fáil sa Phlean seo maidir le roghnú na dteaghaisí a bheidh le hathchóiriú agus maidir leis na tithe sóisialta nua atá le tógáil. Cuirfear san áireamh sa Phlean na suirbhéanna a rinneadh chun na riachtanais a mhapáil agus cuirfidh roghnú na dtionscadal cosc ar riosca breise de leithscaradh agus rachaidh se i ngleic leis na rioscaí leithscartha atá ann cheana féin.

Áireofar san obair athchóiriúcháin idirghabhálacha amhail athchóiriú ar sheomra intéite amháin ar a laghad agus seomra folctha amháin in aghaidh na teaghaise chomh maith le hullmhú pointí sábháilte bailithe leictreachais, fála foirgneamh, rialú creimire, úsáid feithidicéide. Beidh na teaghaisí iar-athchóirithe agus nuathógtha sin faoi úinéireacht na n-eagraíochtaí a chuireann chun feidhme an Clár Gabhála um Shocraíochtaí ar feadh 20 bliana ar a laghad agus beidh siad á mbainistiú ag gníomhaireacht tithíochta sóisialta faoi chonradh seirbhíse poiblí. Déanfaidh an ghníomhaireacht tithíochta sóisialta, a roghnófar le tairiscint oscailte, an tithíocht a leithdháileadh ar thionóntaí incháilithe i bhfoirm maoiné ar cíos, trí chóras tairisceana poiblí. Comhlíonfaidh foirgnimh nua na ceanglais maidir le Foirgnimh atá Nach Mór Neodrach ó Thaobh Fuinnimh.

Beidh cur chun feidhme na hinfheistíochta tugtha chun críche faoin 30 Meitheamh 2026.

C3.I2: Fuinnimh in-athnuaite a tháirgeadh agus a úsáid i mbardais faoi mhíbhuntáiste

Is é cuspóir na hinfheistíochta stáisiún cumhachta fóta-voltach a thógáil laistigh de na bardais is mó faoi mhíbhuntáiste a roghnaíodh faoin gClár Gabhálacha um Lonnaíochtaí, nó i ngar dóibh. Beidh an acmhainneacht táirgeachta faoi úinéireacht na n-eagraíochtaí a chuireann an Clár um Lonnaíochtaí atá ag Breith Suas chun feidhme ar feadh 20 bliain ar a laghad.

Úsáidfear an glanioncam a ghineann na gléasraí cumhachta nua chun aistruithe sóisialta comhchineáil éagsúla a mhaoiniú do theaghlaigh a bhfuil cónaí orthu i mbochtaineacht fuinnimh, go háirithe teaghlaigh a bhfuil leanaí faoi bhun trí bliana d'aois acu, amhail seomra téite amháin ar a laghad ag a teas leictreach. Roghnófar teaghlaigh trí nós imeachta roghnúcháin oscailte. Mar thoradh ar an infheistíocht seo, tá coinne leis go dtiocfaidh feabhas ar dhálaí maireachtála teaghlach ar ioncam íseal. Thairis sin, tiocfaidh an téamh leictreach nua in ionad an téimh breosla iontaise, agus dá bhrí sin, tá coinne leis go bhfeabhsófar cáilíocht an aeir sna lonnaíochtaí a bhfuiltear ag díriú orthu chomh maith.

I gcásanna nach gceadaíonn acmhainn an líonra an infheistíocht a dhéanamh laistigh de limistéar riaracháin na mbardas a bhfuiltear ag díriú orthu, féadfar stáisiúin chumhachta fhótavoltacha a thógáil lasmuigh de na bardais a bhfuiltear ag díriú orthu freisin, má tá údar teicniúil leis, ar choinníoll go n-úsáidtear an t-ioncam a ghintear chun téamh teaghlach sna bardais a bhfuiltear ag díriú orthu a fhóirdheonú.

Mar thoradh ar an infheistíocht, déanfar acmhainneacht táirgeachta fuinnimh in-athnuaite 25 000 kWp ar a laghad a shuiteáil chun tacú le riachtanais leictreachais bhliantúla 5 000 teaghlach leochaileacha ar a laghad.

Beidh cur chun feidhme na hinfeistíochta tugtha chun críche faoin 31 Nollaig 2025.

C3.I3: Fostaíocht agus forbairt scileanna a chur chun cinn bunaithe ar shainiúlachtaí áitiúla

Is é cuspóir an bhirt béim forbairt eacnamaíoch áitiúil a chothú agus struchtúir eacnamaíocha áitiúla a chruthú a dhíríonn ar na daoine a bhfuil cónaí orthu sa 300 bardas is mó faoi mhíbhuntáiste. Ba cheart go rannchuideodh sé sin le leochaileacht na ndaoine atá ina gcónaí sna lonnaíochtaí sin ar mhargadh an tsaothair a laghdú, a lánpháirtíú sa mhargadh saothair a mhéadú agus deiseanna fostaíochta sna bardais a bhfuiltear ag díriú orthu a fheabhsú. Bainfidh an beart úsáid as sraith leathan ionstraimí le haghaidh idirghabhálacha forbartha eacnamaíche bunaithe ar phleananna gníomhaíochta agus ar straitéisí forbartha eacnamaíche arna ndíorthú ó dhiagnóisí áitiúla. Cuirfidh seoladh na n-idirghabhálacha forbartha eacnamaíche le hobair shóisialta allamuigh agus le líonra na gcúntóirí sóisialta áitiúla.

Is éard a bheidh san infheistíocht sin rannpháirtíocht 10 000 duine ar a laghad i gclár shóisialaithe saothair. Áireofar sna cláir sin oiliúint, meantóireacht phearsanta, seirbhísí pearsantaithe agus taithí fostaíochta sé mhí ar a laghad. Go sonrach, tacóidh na cláir sin le daoine in aois oibre atá ina gcónaí sna bardais faoi mhíbhuntáiste a chomhtháthú sa mhargadh oscailte saothair le gníomhaíochtaí oiliúna, agus le meantóireacht dhian chuimsitheach a chur ar fáil dóibh chun dul isteach san obair agus fanacht san obair. Mar thoradh ar an mbeart, tá coinne leis go dtiocfaidh feabhas ar scileanna agus infhostaitheacht rannpháirtithe an chlár, rud a chuirfidh le fostaíocht na ngrúpaí atá faoi mhíbhuntáiste.

Beidh cur chun feidhme na hinfeistíochta tugtha chun críche faoin 30 Meitheamh 2026.

C3.I4: Oideolaíocht atá dírithe ar an gcomhphobal

Is é cuspóir an bhirt feabhas a chur ar thorthaí foghlama agus ar rátaí rannpháirtíochta san oideachas sna ceantair is mó atá faoi mhíbhuntáiste trí thacaíocht spriocdhírithe a chur ar fáil do dhaltaí agus trí pháirt a thabhairt dá dteaghlaigh i saol na scoile.

Leis an mbeart seo, soláthrófar forbairtí cuimsitheacha oideolaíocha i 100 institiúid oideachais phoiblí ar a laghad sna bardais is mó atá faoi mhíbhuntáiste agus a roghnófar faoin gClár um Lonnaíochtaí atá ag Breith Suas. Áireofar leis an tacaíocht diagnóisí sóisialta le haghaidh institiúidí oideachais phoiblí, cláir scoile leathnaithe agus scoláireachtaí do mheánscoileanna

don mheánoideachas i rianta oideachais a mbeidh ‘matura’ (diplóma ardscoile) mar thoradh orthu. Cuirfidh an beart cosc ar leithscaradh oideachasúil breise agus déanfaidh sé an leithscaradh oideachais atá ann cheana a chomhrac.

Beidh cur chun feidhme na hinfheistíochta tugtha chun críche faoin 30 Meitheamh 2026.

C.2. Clocha míle, spriocanna, táscairí agus tráthchlár maidir le faireachán agus cur chun feidhme i dtaca le tacaíocht airgeadais neamh-inaisíochta

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
50	C3.R1 Creatchoinníollacha a chruthú le haghaidh tacaíocht chomhtháite éifeachtach do na lonnaíochtaí is mó atá faoi mhíbhuntáiste	Cloch mhíle	Roghnú trédhearcach na n-eagraíochtaí a chuirfidh na gnéithe éagsúla den Chlár um Lonnaíochtaí atá ag Breith Suas chun feidhme	Rialacha nós imeachta maidir le roghnú eagraíochtaí cur chun feidhme a fhoilsiú				R4	2021	Áiritheoidh rialacha nós imeachta go roghnófar eagraíochtaí neamhrialtasacha agus eagraíochtaí eile ar bhealach trédhearcach a chuirfidh chun feidhme na gnéithe éagsúla den Chlár um Lonnaíochtaí atá ag Breith Suas. Foilseofar na Rialacha nós imeachta ar shuíomh gréasáin tiomnaithe an Chláir um Lonnaíochtaí atá ag Breith Suas. Beidh an roghnú bunaithe ar chritéir a bhaineann le taithí ghairmiúil, le hinniúlacht ghairmiúil agus le fiúntas gairmiúil.
51	C3.R1 Creatchoinníollacha a chruthú le haghaidh tacaíocht chomhtháite éifeachtach do na lonnaíochtaí is mó atá faoi mhíbhuntáiste	Cloch mhíle	Coiste faireacháin a bhunú chun tacaíocht a thabhairt do na lonnaíochtaí is mó atá faoi mhíbhuntáiste					R1	2023	Bunófar coiste faireacháin téamach don chlár um Lonnaíochtaí atá ag Breith Suas, lena n-áirítear a ghnéithe de CSE+ agus CFRE, b'fhéidir in éineacht le cláir chomhchosúla eile um chuimsiú sóisialta. Déanfaidh an coiste athbhreithniú ar na torthaí agus soláthróidh sé moltaí maidir le héifeachtacht an chlár a mhéadú tuilleadh. Áireofar ar chomhaltaí an choiste faireacháin aireachtaí agus údarais inniúla, ionadaithe ó bhordais, eagraíochtaí na sochaí sibhialta atá ag obair ar chuimsiú sóisialta agus ar chuimsiú na Romach. Roghnófar eagraíochtaí na sochaí sibhialta bunaithe ar thaithí ghairmiúil, ar chumas gairmiúil agus ar fhiúntas gairmiúil. Tiocfaidh an coiste faireacháin le chéile gach ráithe ar a laghad. Foilseofar a chuir doiciméad, lena n-áirítear na miontuairiscí, ar shuíomh gréasáin tiomnaithe an chlár.
52	C3.I1 Tithíocht shóisialta a thógáil agus a athchóiriú, dálaí tithíochta a fheabhsú	Cloch mhíle	Plean idirghabhála a ghlacadh bunaithe ar dhiagnóis tithíochta le haghaidh na lonnaíochtaí lena mbaineann	An plean idirghabhála a fhoilsiú ar an suíomh gréasáin tiomnaithe				R2	2022	Glacfaidh príomheagraí an Chláir um Lonnaíochtaí atá ag Breith Suas Plean Idirghabhála chun na riachtanais athchóirithe agus na lonnaíochtaí ina dtógfar nó ina gceannófar tithe sóisialta nua a aithint. Féadfar tithe nua agus athchóirithe chun críocha sóisialta a chur go heisceachtúil lasmuigh den 300 bardas is mó atá faoi mhíbhuntáiste (i limistéir neamhscartha ina bhfuil rochtain níos fearr ar fhostaíocht agus ar sheirbhísí), ach sna cásanna sin leithdháilfear an stoc tithíochta sóisialta ar dhaoine atá ina gcónaí sa 300 bardas sin a bhfuiltear ag díriú orthu, a fhéadfaidh cur isteach ar thithíocht ar cíos trí ghlao oscailte ar iarratais, agus a fhéadfaidh, ar bhonn deonach, bogadh isteach i dteaghais lasmuigh dá lonnaíocht. Cuirfear san áireamh sa phlean na suirbhéanna a rinneadh chun riachtanais a mhapáil

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáilióchtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
										agus ní ghinfear riosca leithscartha de bharr roghnú na dtionscadal. Foilseofar an plean ar shuíomh gréasáin tiomnaithe an Chláir um Lonnaíochtaí atá ag Breith Suas.
53	C3.I1 Tithíocht shóisialta a thógáil agus a athchóiriú, dálaí tithíochta a fheabhsú	Sprioc	Athchóiriú teaghaisí		Líon	0	800	R4	2024	800 aonad ar a laghad a roghnaítear de réir an Phlean Idirghabhála a foilsíodh a cheannach, athchóiriú a dhéanamh orthu agus iad a ligean ar cíos mar thithe sóisialta. Áireofar leis sin idirghabhálacha amhail athchóiriú ar sheomra intéite amháin ar a laghad agus seomra folctha amháin in aghaidh na teaghaise chomh maith le hullmhú pointí sábháilte bailithe leictreachais, fálta foirgneamh, rialú creimire, feithidicíd. Beidh na teaghaisí iar-athchóirithe sin faoi úinéireacht na n-eagraíochtaí a chuireann chun feidhme an Clár um Lonnaíochtaí atá ag Breith Suas ar feadh 20 bliana ar a laghad agus beidh siad á mbainistiú ag gníomhaireacht tithíochta sóisialta faoi chonradh seirbhíse poiblí. Déanfaidh an ghníomhaireacht tithíochta sóisialta an stoc tithíochta a leithdháileadh ar thionóntaí incháilithe i bhfoirm maoiné ar cíos, trí chóras tairisceana poiblí.
54	C3.I1 Tithíocht shóisialta a thógáil agus a athchóiriú, dálaí tithíochta a fheabhsú	Sprioc	Athchóiriú teaghaisí breise		Líon	800	1 600	R2	2026	800 teaghaisí bhreise ar a laghad a roghnaítear de réir an Phlean Idirghabhála a foilsíodh a cheannach agus athchóiriú a dhéanamh orthu. Áireofar leis sin idirghabhálacha amhail athchóiriú ar sheomra intéite amháin ar a laghad, seomra folctha amháin in aghaidh na teaghaise, ullmhú pointí sábháilte bailithe leictreachais, fálta foirgneamh, rialú creimire, feithidicíd. Beidh na teaghaisí iar-athchóirithe sin faoi úinéireacht tionóntaí incháilithe, beidh siad á mbainistiú agus ar cíos acu de réir sonraíochtaí i gcloch mhíle 53.

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáiliúcháin (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
55	C3.11 Tithíocht shóisialta a thógáil agus a athchóiriú, dálaí tithíochta a fheabhsú	Sprioc	Tógáil tithíocht shóisialta nua		Líon	0	200	R4	2024	200 teaghais shóisialta nua ar a laghad a thógáil bunaithe ar an bPlean Idirghabhála a foilsíodh. Comhlíonfaidh foirgnimh nua na ceanglais maidir le Foirgnimh atá Nach Mór Neodrach ó Thaobh Fuinnimh. Déanfar tithe nua a thógáil chomh lárnach agus is féidir laistigh de bhordas chun úsáid a bhaint as tithe a bhfuil drochbhail orthu agus as ceapacha folmha tailte. Beidh na teaghaisí nuathógtha sin faoi úinéireacht tionóntaí incháilithe, beidh siad á mbainistiú agus ar cíos acu de réir sonraíochtaí i gclach mhíle 53.
56	C3.11 Tithíocht shóisialta a thógáil agus a athchóiriú, dálaí tithíochta a fheabhsú	Sprioc	Tógáil tithíocht shóisialta nua breise		Líon	200	400	R2	2026	200 teaghais shóisialta nua breise ar a laghad a thógáil bunaithe ar an bPlean Idirghabhála a foilsíodh. Comhlíonfaidh foirgnimh nua na ceanglais maidir le Foirgnimh atá Nach Mór Neodrach ó Thaobh Fuinnimh. Déanfar tithe nua a thógáil chomh lárnach agus is féidir laistigh de bhordas chun úsáid a bhaint as tithe a bhfuil drochbhail orthu agus as ceapacha folmha tailte. Beidh na teaghaisí nuathógtha sin faoi úinéireacht tionóntaí incháilithe, beidh siad á mbainistiú agus ar cíos acu de réir sonraíochtaí i gclach mhíle 53.
57	C3.12 Fuinnimh in-athnuaite a tháirgeadh agus a úsáid i mbardais faoi mhíbhuntáiste	Sprioc	Acmhainneacht táirgeachta fuinnimh in-athnuaite a shuiteáil i mbardais faoi mhíbhuntáiste nó chun tairbhe na mbardas sin		kWp	0	12 500	R4	2023	Tógfar stáisiúin chumhachta do tháirgeadh fuinnimh in-athnuaite i gcuid de na 300 lonnaíochtaí is mó faoi bhuntáiste, ag a mbeidh cumas táirgeachta 12 500 kWp ar a laghad. I gcásanna nach gceadaíonn acmhainn an líonra an infheistíocht a dhéanamh i lonnaíochtaí atá ag breith suas laistigh de limistéar riaracháin na mbardas a bhfuiltear ag díriú orthu, go heisceachtúil féadfar stáisiúin chumhachta fhótavoltacha a thógáil lasmuigh den 300 bardas a bhfuiltear ag díriú orthu má tá údar teicniúil leis, ar choinníoll go n-úsáidtear an t-ioncam a ghintear chun téamh teaghlach sa 300 bardas a bhfuiltear ag díriú orthu a fhóirdheonú. Beidh an acmhainneacht táirgeachta faoi úinéireacht na n-eagraíochtaí a chuireann an Clár um Lonnaíochtaí atá ag Breith Suas chun feidhme ar feadh 20 bliain ar a laghad. Bainfidh na heagraíochtaí sin úsáid as glanioncam (an difríocht idir an t-ioncam ó dhíol fuinnimh agus an caiteachas a bhaineann le hoibriú an ghléasra cumhachta) an táirgthe leictreachais chun tacú leis an ngá bliantúil leictreachais chun críocha téimh i seomra téite amháin ar a laghad do 2 500 teaghlach leochaileach ar a laghad a bhfuil leanaí acu sa 300 lonnaíocht, trí thairiscint oscailte. Coinníonn an t-úinéir cuntasáíocht ar

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
										leithligh chun críocha ioncain, caiteachais agus tacaíochtaí airgeadais athdháilte atá nasctha le hoibriú na ngléasraí cumhachta a thaifeadadh agus a thuairisciú.
58	C3.12 Fuinnimh in-athnuaite a tháirgeadh agus a úsáid i mbardais faoi mhíbhuntáiste	Sprioc	Acmhainneacht bhreise táirgeachta fuinnimh in-athnuaite a shuiteáil i mbardais faoi mhíbhuntáiste nó chun tairbhe na mbardas sin		kWp	12 500	25 000	R4	2025	Tógfar stáisiúin chumhachta bhreise do tháirgeadh fuinnimh in-athnuaite i gcuid de na 300 lonnaíochtaí roghnaithe, ag a mbeidh cumas táirgeachta 12 500 kWp ar a laghad. I gcásanna nach gceadaíonn acmhainn an líonra an infheistíocht a dhéanamh i lonnaíochtaí atá ag breith suas laistigh de limistéar riaracháin na mbardas a bhfuiltear ag díriú orthu, go heisceachtúil féadfar stáisiúin chumhachta fhótavoltacha a thógáil lasmuigh den 300 bardas a bhfuiltear ag díriú orthu má tá údar teicniúil leis, ar choinníoll go n-úsáidtear an t-ioncam a ghintear chun téamh teaghlach sa 300 bardas a bhfuiltear ag díriú orthu a fhóirdheonú. Beidh an acmhainneacht táirgeachta faoi úinéireacht na n-eagraíochtaí a chuireann an Clár um Lonnaíochtaí atá ag Breith Suas chun feidhme ar feadh 20 bliain ar a laghad. Bainfidh na heagraíochtaí sin úsáid as glanioncam (an difríocht idir an t-ioncam ó dhíol fuinnimh agus an caiteachas a bhaineann le hoibriú an ghléasra cumhachta) an táirgthe leictreachais chun tacú leis an ngá bliantúil leictreachais chun críocha téimh i seomra téite amháin ar a laghad do 2 500 teaghlach leochaileach ar a laghad (de bhreis ar an sprioc roimh seo) a bhfuil leanaí acu sa 300 lonnaíocht, trí thairiscint oscailte. Coinníonn an t-úinéir cuntasáíocht ar leithligh chun críocha ioncain, caiteachais agus tacaíochtaí airgeadais athdháilte atá nasctha le hoibriú na ngléasraí cumhachta a thaifeadadh agus a thuairisciú.
59	C3.13 Fostaíocht agus forbairt scileanna a chur chun cinn bunaithe ar shainiúlachtaí áitiúla	Sprioc	Rannpháirtíocht i gcláir shóisialta saothair		Líon	0	4 000	R4	2023	Beidh 4 000 duine ar a laghad ó na lonnaíochtaí a mbeifear ag díriú orthu rannpháirteach i gcláir maidir le sóisialú saothair, lena n-áirítear oiliúint, meantóireacht phearsanta, seirbhísí pearsantaithe agus fostaíocht d'íostréimhse 6 mhí. Faoin infheistíocht seo ní mheasfar gur fostaíocht é rannpháirtíocht in oibreacha poiblí.
60	C3.13 Fostaíocht agus forbairt scileanna a chur chun cinn bunaithe ar shainiúlachtaí	Sprioc	Rannpháirtíocht bhreise i gcláir shóisialta saothair		Líon	4 000	10 000	R2	2026	Beidh 6 000 duine bhreise ar a laghad ó na lonnaíochtaí a bhfuiltear ag díriú orthu rannpháirteach i gcláir fostaíochta, de réir na sonraíochtaí i gclach mhíle 59.

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuirisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
	áitiúla									
61	C3.I4 Oideolaíocht atá dírithe ar an gcomhphobal	Sprioc	Forbairt oideolaíoch institiúidí oideachais phoiblí agus gairmoiliúna sna lonnaíochtaí roghnaithe		Líon	0	40	R4	2023	Tairbheoidh ar a laghad 40 institiúid oideachais phoiblí agus gairmoiliúna i lonnaíochtaí roghnaithe d'fhorbairt oideolaíoch chuimsitheach. Áireofar leis an tacaíocht diagnóisí sóisialta le haghaidh institiúidí oideachais phoiblí, cláir scoile leathnaithe, scoláireachtaí do mheánscoileanna a mbeidh matura mar thoradh orthu, cur i bhfeidhm modhanna teagaisc atá dírithe ar an gcomhphobal agus gairmthreoir.
62	C3.I4 Oideolaíocht atá dírithe ar an gcomhphobal	Sprioc	Forbairt oideolaíoch institiúidí breise oideachais phoiblí agus gairmoiliúna sna lonnaíochtaí roghnaithe		Líon	40	100	R2	2026	Tairbheoidh ar a laghad 60 institiúid oideachais phoiblí agus gairmoiliúna bhreise i lonnaíochtaí roghnaithe d'fhorbairt oideolaíoch chuimsitheach. Áireofar leis an tacaíocht diagnóisí sóisialta le haghaidh institiúidí oideachais phoiblí, cláir scoile leathnaithe, scoláireachtaí do mheánscoileanna a mbeidh matura mar thoradh orthu, cur i bhfeidhm modhanna teagaisc atá dírithe ar an gcomhphobal agus gairmthreoir.

D. COMHCHUID 4: UISCE A BHAINISTIÚ

Is aidhm don chomhchuid seo de phlean téarnaimh agus athléimneachta na hUngáire aghaidh a thabhairt ar na dúshláin atá os comhair na hUngáire maidir le bainistiú uisce, go háirithe maidir le baol an triomaigh. Bíonn éifeacht dhochrach ag ganntanas uisce ar stádas na ndobharlach, na n-éiceachóras agus na dtailte talmhaíochta.

Is é cuspóir na comhchoda seo rannchuidiú le réitigh a thabhairt isteach i réimse na bainistíochta uisce sa talmhaíocht trí ghréasáin agus córais nua uisce a fhorbairt agus corias atá ann cheana a atógáil, trí chóras éifeachtach faireacháin a bhunú ar an leibhéal áitiúil agus ar an leibhéal náisiúnta agus trí phobail nua inbhuanaithe bainistithe uisce a bhunú. Áirítear sa chomhchuid freisin bearta lena ndírítear ar shlándáil an tsoláthair uisce ar láithreán Hanság Natura 2000 a fheabhsú agus ar mhachnamh a sheoladh agus ar bhearta a chur chun feidhme d’fhonn dlús a chur le bearta oiriúnaithe don athrú aeráide i mbainistiú uisce, go háirithe trí réitigh dhúlra-bhuanaithe a chur in úsáid.

Díríonn bearta na comhchoda seo den chuid is mó ar an soláthar uisce a chur ar fháil arís agus coinneáil uisce a fheabhsú sna ceantair a bhfuil ganntanas uisce iontu, agus tosaíocht á tabhairt do choinneáil báistí agus uisce ó chúrsaí uisce suas an abhainn, acmhainní screamhuisce a chosaint, agus coinneáil acmhainní uisce atá iomchuí ó thaobh na héiceolaíochta de a áirithiú. Trí fheabhas a chur ar chóras faireacháin bainistíochta uisce na hUngáire trí líon na stáisiún faireacháin a mhéadú, tá coinne leis go gcuideofar le bainistiú níos fearr a dhéanamh ar astarraingt uisce ag na húdaráis ábhartha.

Rannchuidíonn an chomhchuid le haghaidh a thabhairt ar na Moltaí Tírshonracha lena ndírítear ar bheartas eacnamaíoch a bhaineann le hinfheistíocht ar bhainistiú inbhuanaithe uisce, (Moladh Tírshonrach 3 in 2020 agus Moladh Tírshonrach 5 in 2022).

Táthar ag súil nach ndéanfaidh aon bheart sa chomhchuid seo dochar suntasach do chuspóirí comhshaoil de réir bhrí Airteagal 17 de Rialachán (AE) 2020/852, agus an tuairisc ar na bearta agus na céimeanna maolaitheacha a leagtar amach sa phlean téarnaimh agus athléimneachta á gcur san áireamh i gcomhréir le Treoir Theicniúil DNSH (2021/C58/01).

D.1. Tuairisc ar na hathchóirithe agus na hinfheistíochtaí i dtaca le tacaíocht airgeadais neamh-inaisíochta

C4.R1: Méadú feasachta

Is é cuspóir an athchóirithe raon feidhme na gcomhlachas feirmeoirí atá ann cheana, ar a dtugtar ‘Comhphobail uiscithe’ freisin, a leathnú go ‘Comhphobail inbhuanaithe bainistithe uisce’ lena ndíreofar ar chleachtais inbhuanaithe bainistithe uisce agus ar réitigh inbhuanaithe maidir le hoiriúnú don athrú aeráide. Chuige sin, leasófar Acht CXIII/2019 agus Forairthne Rialtais Uimh. 302/2020 chun raon feidhme chomhlachais na bhfeirmeoirí atá ann cheana a leathnú. Bunófar ‘pobail bainistithe uisce inbhuanaithe’ nua chun réitigh inbhuanaithe bainistithe uisce a chur chun cinn (i measc nithe eile, coinneáil uisce) agus malartú dea-chleachtas. Leis an athchóiriú seo freisin, seolfar feachtais faisnéise i bhfoirm seisiúin faisnéise arna n-eagrú ag an Aireacht Gnóthaí Baile ionas go gcuirfidh ‘pobail bainistithe uisce inbhuanaithe’ nuabhuanaithe chomh maith le gach pobal atá ann cheana feabhas ar a bhfeasacht ar an tábhacht a bhaineann le

bainistiú inbhuanaithe uisce agus go bhfaighidh siad fios gnó na réiteach éifeachtach chun é a chur chun feidhme.

Áireofar san athchóiriú 50 000 heicteár ar a laghad de thalamh arúil a bhfuil athruithe á ndéanamh ar chleachtais talmhaíochta a spárlann uisce¹.

Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoin 31 Márta 2026.

C4.I1: Príomhchórais athsholáthair uisce a thógáil, líonraí agus córais nua a fhorbairt

Is é an cuspóir a bheidh leis an infheistíocht córais athsholáthair uisce a athchóiriú lena gcuirtear uisce ar fáil arís do limistéir nach bhfuil aon cheangal uisce iontu agus a áirithiú go ndéanfar uisce a sholáthar d'éiceachórais atá ag brath ar uisce, do thearmainn dúlra agus do láithreáin líonra Natura 2000. Is é bunchuspóir na n-idirghabhálacha acmhainní screamhuisce a chosaint gan damáiste a dhéanamh d'acmhainní uisce dromchla. Agus na cuspóirí caomhnaithe maidir le bainistiú talún á gcur san áireamh, áireofar sna gníomhaíochtaí pleanáilte an t-athchóiriú is gá ar chodanna áirithe den leaba abhann agus den stráicí cóireála, athchóiriú struchtúr le haghaidh rialú agus coinneáil uisce agus tógáil struchtúr nua.

Chun an riosca go mbeadh éileamh neamh-inbhuanaithe ar uisce a sholáthraítear ó lasmuigh de na limistéir atá buailte a íoslaghdú, rud a d'ardódh an gá le hacmhainní screamhuisce a thógáil in amanna ina mbíonn sreabhadh abhann íseal go háirithe, cuirfear coimircí sonracha i bhfeidhm chun coinneáil acmhainní uisce in ithreacha na gcríoch atá buailte, ar acmhainní iad a eascraíonn as frasaíocht nó a fhaightear ó sruthchúrsaí réamhtheachtacha, a uasmhéadú.

Chuige sin, áireoidh an Ungáir i ndearadh na dtionscadal réitigh shubstaintiúla dúlrabhunaithe do choinneáil uisce², go háirithe N01 (abhaintracha agus linnte), N07 (athnascadh lúblochanna agus gnéithe comhchosúla) agus N13 (insíothlú nádúrtha chuig screamhuisce a chur ar bun arís)³.

Beidh dhá thionscadal san infheistíocht:

- i) Stádas éiceolaíoch easnaimh uisce an Danóibe-Tisza Interfluve Homokhátság (Sand Ridge) a fheabhsú agus a athbhunú – Céim I.

Baineann an tionscadal seo le plota thuaidh Homokhátság agus le hatógáil agus forbairt bhreise chóras soláthair uisce Tiszaalpár bunaithe ar acmhainní uisce abhainn Tisza.

Áireofar ar athlíonadh uisce bunaithe ar acmhainní uisce Tisza an córas athluchtaithe uisce Tiszaalpár a atógáil agus a fhorbairt tuilleadh. Bainfear amach leathnú an chórais reatha trí na hoibreacha soláthair uisce a tógadh roimhe sin a athfhoirgníú, trí chanáil Baloghalmi a athchóiriú agus trí thaiscumar Alpár-Nyárlőrincincpuszta a thógáil. Tógfar na stáisiúin chaidéalaithe ar an abhainn (príomh-iontógáil uisce Tiszaalpár agus lárionad brú Alpár) agus na struchtúir rialaithe

¹ Ní mheasfar gur réitigh dhúlra-bhunaithe iad insíothlú uisce ó chanálacha trína mbainc.

² Áirítear ar na réitigh dúlrabhunaithe sin, bunaithe ar *thuarascáil NWRM — 53 NWRM léirithe*: N01 — Abhaintracha agus linnte óna n-insíothlaítear go mall an bháisteach nó an t-uisce a ritheann chun srutha i dtreo an screamhuisce; N02 – Athchóiriú agus bainistiú na mbogach; N03 – Athbhunú agus bainistiú an Mhínigh Tuile; N04 – Athlúbadh; N05 – Athnádúrú leapa srutha; N06 – Srutháin shéasúracha nó sruthanna sealadacha a athbhunú agus a athnascadh; N07 — Lúblochanna agus gnéithe comhchosúla a athnascadh; N13 — Athshlánú insíothlaithe nádúrtha go Screamhuisce.

³ Ní mheasfar gur réitigh dhúlra-bhunaithe iad insíothlú uisce ó chanálacha trína mbainc.

uisce chun uisce a sheachadadh do na codanna canála a bheidh le hathdhéanamh. Is é an chuid eile den fhorbairt uisce a athsholáthar agus a athbheochan chun críocha éiceolaíocha de thaiscumair Szikrai Holt-Tisza agus de thaiscumair Alpári Holt-Tisza.

Tá sé d'aidhm ag an tionscadal na coinníollacha a chruthú le haghaidh soláthar sábháilte uisce a chomhlíonann riachtanais éiceolaíocha, cainníocht agus cáilíocht na n-acmhainní uisce a mhéadú, agus éifeachtacht na cosanta i gcoinne damáiste uisce a mhéadú. Agus na hacmhainní uisce atá ann cheana á gcothabháil ag an am céanna, is é an cuspóir oibríochtúil atá aige a áirithiú go ndéanfar tuilte agus uiscí intíre a tharlaíonn go tréimhsiúil a atreorú go sábháilte, deiseanna soláthair uisce a chur ar fáil agus dálaí úsáide acmhainní uisce a fheabhsú. Mar thoradh ar an tionscadal, tiocfaidh méadú ar choinneáil uisce agus ar acmhainn stórála uisce an limistéir agus tiocfaidh feabhas ar chothromaíocht uisce na n-ithreacha.

Beidh cur chun feidhme an tionscadail tugtha chun críche faoin 30 Meitheamh 2026.

ii) Forbairt soláthair uisce Rábaköz-Tóköz.

Is éard a bheidh sa tionscadal seo cuid de chanáil Vág-Sárdos-Megág a atógáil agus a leathnú. Is éard a bheidh sa tionscadal freisin athchóiriú a dhéanamh ar comhláí inbhir, cora a thógáil, struchtúr rialaithe, agus lintéir ar na díoga ceangail. Beidh cóireáil sloda leapacha abhann i gceist le hatógáil na canála atá nasctha le habhainn Keszeg, i measc nithe eile. Idir an dá chanáil, tógfar canáil nua agus cora nua chun cur leis an soláthar uisce éiceolaíoch ó sholáthar uisce Kis-Rába tríd an Keszeg-ér go dtí canáil Vág-Sárdos-Megág.

Beidh cur chun feidhme an tionscadail tugtha chun críche faoin 30 Meitheamh 2026.

I gcás an dá thionscadal sin:

Beidh gach cuid de na tionscadail ar dócha go mbeidh éifeachtaí suntasacha acu ar an gcomhshaol faoi réir Measúnú ar an Tionchar ar an gComhshaol (MTC) i gcomhréir le Treoir 2011/92/AE, chomh maith le measúnuithe ábhartha i gcomhthéacs Threoir 2000/60/CE. Déanfar na bearta maolaithe a cheanglaítear a chomhtháthú sna tionscadail. Féadfadh imeacht ó riachtanais na dtionscadal sin, mar atá leagtha amach thuas, a mhéid is gá chun na bearta maolaithe is gá a chomhlíonadh.

Beidh an infheistíocht i gcomhréir freisin le forálacha Threoir 2009/147/CE maidir le héin fhiáine a chaomhnú (an Treoir maidir le hÉin) agus le Treoir 92/43/CEE maidir le gnáthóga nádúrtha agus fauna agus flora fiáine a chaomhnú (an Treoir maidir le Gnáthóga).

Déanfar anailís ar rioscaí aeráide.

I gcás ina dtógtar uisce, deonóidh an t-údarás ábhartha cead. Seachnófar astarraingt uisce i gcás nach mbaineann na dobharlaigh lena mbaineann, nó i gcás ina bhfuil sé réamh-mheasta nach mbainfidh siad, stádas maith nó stádas a d'fhéadfadh a bheith maith amach.

Bainfidh an Ungáir dea-stádas éiceolaíoch amach nó stádas a d'fhéadfadh a bheith maith maidir leis na dobharlaigh dromchla agus screamhuisce a ndéanann na hinfheistíochtaí difear dóibh faoin 31 Nollaig 2025 (nó má tá dea-stádas bainte amach, ní bheidh meath tagtha air).

C4.I2: Córas faireacháin a bhunú

Beidh sé de chuspóir ag an infheistíocht rannchuidiú le bainistiú inbhuanaithe na n-acmhainní uisce. Is réamhriachtanas bunúsach é eolas ar shreabhadh uisce i gcúrsaí uisce dromchla agus paraiméadair eile de cháilíocht hidreolaíoch agus uisce an réigiúin chun acmhainní uisce inbhuanaithe a bhainistiú. A bhuíochas don infheistíocht, tá coinne leis go dtabharfar faoi ghníomhaíochtaí ar bhonn sonraí fíor-ama ó na córais faireacháin i gcás meath cáilíochtúil agus cainníochtúil ar stádas na ndobharlach. Le húsáid faireacháin chliste, uirlisí TF, idirnascadh córas sonraí agus leis an bhfeidhm dhinimiciúil pleanála agus rialaithe, meastar go soláthrófar an fhaisnéis ionchuir is gá chun pleanáil a dhéanamh.

Is éard a bheidh san infheistíocht córas cuimsitheach faireacháin ar astarraingtí uisce a fhorbairt ar an leibhéal áitiúil agus ar an leibhéal náisiúnta. Bainfear úsáid as an gcóras monatóireachta sin chun measúnú a dhéanamh ar na hastarraingtí ó screamhuisce agus uisce dromchla araon.

Áireofar leis an infheistíocht sin stáisiúin hidreagrafacha dromchla a thógáil, trealamh faireacháin hidreagrafach úrscothach a shuiteáil, agus córais faireacháin faoi thalamh a fhorbairt a thuilleadh trí thoibreacha braite nua ar leibhéal screamhuisce a thógáil, a thógtar le tóireadóir brú comhtháite le haghaidh córais chianbhraite.

Beidh cur chun feidhme na hinfeistíochta tugtha chun críche faoin 31 Nollaig 2025.

C4.I3: Cosaint an dúlra

Déanfar an infheistíocht i limistéar Hanság de chóras uisce Rábaköz-Tóköz chun cothromaíocht uisce limistéar Natura 2000 a fheabhsú agus chun an t-uisce éiceolaíoch a athshlánú ar bhealach níos sláine agus chun coinneáil uisce dromchla agus screamhuisce a fheabhsú. Is é cuspóir na hinfeistíochta stádas éiceolaíoch gnáthóga cosanta agus gnáthóga Natura 2000 i Hanság sa sprioclimistéar 4 950 ha a chothabháil agus a fheabhsú trí fheabhas a chur ar an acmhainn stórála uisce screamhuisce agus dromchla sa limistéar.

Díreoidh príomhghníomhaíochtaí na hinfeistíochta ar uasghrádú chóras na canála a forbraíodh roimhe sin chun soláthar cothrom uisce a áirithiú. Agus cuspóirí caomhnaithe na bainistíochta talún á gcur san áireamh, áireofar leis na gníomhaíochtaí pleanáilte an t-athchóiriú is gá ar chodanna áirithe den leaba abhann agus den stiall chóireála, athchóiriú struchtúr le haghaidh rialú agus coinneáil uisce agus tógáil struchtúr nua.

Cuirfidh an infheistíocht le coinneáil níos mó agus le bainistiú níos coimeádaí ar acmhainní uisce atá ar fáil go háitiúil. Tá coinne leis go n-áiritheoidh sé na dálaí éiceolaíocha is gá chun éiceachórais bogach a bhfuil óstáil á déanamh acu ar ghnáthóga agus ar speicis ar le leas an phobail iad a chosaint.

Tabharfar tosaíocht do choinneáil uisce a fhaightear trí fhrasaíocht nó ó uiscechúrsaí nádúrtha in aghaidh srutha. Mar chuid de dhearadh an tionscadail beidh réitigh suntasacha dúlra-bhunaithe le haghaidh coinneáil uisce⁴, athbhunú bogach agus tailte portaigh, go háirithe N02 (athbhunú agus

⁴ Áirítear ar na réitigh dúlraibhunaithe sin, bunaithe ar *thuarascáil NWRM — 53 NWRM léirithe*: N01 — Abhantracha agus linnte óna n-insiorthlaítear go mall an bháisteach nó an t-uisce a ritheann chun srutha i dtreo an screamhuisce; N02 – Athchóiriú agus bainistiú na mbogach; N03 – Athbhunú agus bainistiú an Mhínigh Tuile; N04 – Athlúbadh; N05 – Athnádúrú leapa srutha; N06 – Srutháin shéasúracha nó sruthanna sealadacha a athbhunú agus a

bainistiú bogach) agus N13 (athbhunú insíothlúcháin nádúrtha go screamhuisce)⁵. Ar an iomlán, tabharfar tús áite sa dearadh d'úsáid réiteach dúlrbhunaithe, bunaithe ar dhea-chleachtais.

Beidh gach tionscadal ar dócha go mbeidh éifeachtaí suntasacha acu ar an gcomhshaol faoi réir Measúnú ar an Tionchar ar an gComhshaol (MTC) i gcomhréir le Treoir 2011/92/AE, chomh maith le measúnuithe ábhartha i gcomhthéacs Threoir 2000/60/CE. Déanfar na bearta maolaithe a cheanglaítear a chomhtháthú sna tionscadail. Féadfar imeacht ó riachtanais na dtionscadal sin, mar atá leagtha amach thuas, a mhéid is gá chun na bearta maolaithe is gá a chomhlíonadh.

Déanfar anailís ar rioscaí aeráide.

Beidh an infheistíocht i gcomhréir freisin le forálacha Threoir 2009/147/CE maidir le héin fhiáine a chaomhnú (an Treoir maidir le hÉin) agus le Treoir 92/43/CEE maidir le gnáthóga nádúrtha agus fauna agus flora fiáine a chaomhnú (an Treoir maidir le Gnáthóga).

I gcás ina dtógtar uisce, deonóidh an t-údarás ábhartha cead. Seachnófar astarraingt uisce i gcás nach mbaineann na dobharlaigh lena mbaineann, nó i gcás ina bhfuil sé réamh-mheasta nach mbainfidh siad, stádas maith nó stádas a d'fhéadfadh a bheith maith amach.

Bainfidh an Ungáir dea-stádas éiceolaíoch amach maidir leis na dobharlaigh dromchla agus screamhuisce a ndéanann an infheistíocht difear dóibh faoin 31 Nollaig 2025 (nó má tá dea-stádas bainte amach, ní bheidh meath tagtha air).

Beidh cur chun feidhme na hinfeistíochta tugtha chun críche faoin 30 Meitheamh 2026.

C4.R2: Dlús a chur le bearta oiriúnaithe don athrú aeráide i mbainistiú uisce

Is é an cuspóir a bheidh leis an athchóiriú sin páirtithe leasmhara éagsúla a rannpháirtiú maidir le bainistiú inbhuanaithe uisce. Chun oiriúnú don athrú aeráide, díreoidh an t-athchóiriú ar theacht ar chomhaontú poiblí nua maidir le húsáid talún.

Mar chéad chéim, cuirfear tascfhórsa ar bun chun measúnú a dhéanamh ar an staid aeráide náisiúnta atá ann faoi láthair, agus beidh saineolaithe idirnáisiúnta rannpháirteach ann. Beidh moltaí sa tuarascáil a chuirfidh an tascfhórsa ar fáil agus tiolacfar í le haghaidh comhairliúcháin phoiblí agus i bhfóraim idirnáisiúnta. Bunaithe ar na moltaí agus ar na malartuithe sin, déanfar plean gníomhaíochta a fhorbairt agus a chur chun feidhme, lena n-áirítear aon leasuithe reachtacha is gá.

Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoin 30 Meitheamh 2025.

athnascadh; N07 — Lúblochanna agus gnéithe comhchosúla a athnascadh; N13 — Athshlánú insíothlaithe nádúrtha go Screamhuisce.

⁵ Ní mheasfar gur réitigh dhúlra-bhunaithe iad insíothlú uisce ó chanálacha trína mbainc.

D.2. Clocha míle, spriocanna, táscairí agus tráthchlár maidir le faireachán agus cur chun feidhme i dtaca le tacaíocht airgeadais neamh-inaisíoctha

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
63	C4.R1 Méadú feasachta	Cloch mhíle	Leasú ar Acht CXIII/2019 maidir le feirmeoireacht uiscithe agus Foraihne Rialtais Uimh. 302/2020	Teacht i bhfeidhm leasuithe reachtacha				R2	2023	Leasófar Acht CXIII/2019 agus Foraihne Rialtais Uimh. 302/2020 chun raon feidhme na gcomhlachas feirmeoirí atá ann cheana ar a dtugtar ‘pobail uiscithe’ — ‘öntözési Közösség’ a leathnú go ‘pobail inbhuanaithe bainistithe uisce’. Leathnófar a misin thar ábhair uiscithe chun díriú ar chleachtais inbhuanaithe bainistithe uisce, ar réitigh inbhuanaithe maidir le hoiriúnú don athrú aeráide agus ar sholáthar agus éileamh micriréigiúnach uisce a thomhas. Déanfaidh siad measúnú rialta freisin ar fhaisnéis arna soláthar ag na húdaráis faoi bhail na ndobharlach agus cuirfidh siad faisnéis rialta ar fáil maidir le tionscadail astarraingthe uisce, soláthair uisce agus éilimh ar uisce. Déanfar an comhaltas reatha a choigeartú dá réir sin.
64	C4.R1 Méadú feasachta	Sprioc	Pobail inbhuanaithe bainistíochta uisce a bhunú		Líon	0	100	R3	2024	Bunófar 100 ‘comhphobal bainistithe uisce inbhuanaithe’ nua (mar a shainmhínítear sa chreat reachtach nua). Déanfar na pobail atá ann cheana a oiriúnú don chreat dlíthiúil nua.
65	C4.R1 Méadú feasachta	Cloch mhíle	Seisiúin faisnéise a eagrú	Tá na seisiúin faisnéise atá beartaithe curtha i gcrích				R4	2025	Eagróidh an Aireacht Talmhaíochta seisiúin faisnéise do gach pobal nua bainistithe inbhuanaithe uisce arna bhunú de bhun sprioc 64 agus do na pobail uile atá ann cheana arna n-oiriúnú don chreat dlíthiúil de bhun sprioc 64. Leis na seisiúin faisnéise sin, músclófar feachtas maidir leis an tábhacht a bhaineann le cleachtais inbhuanaithe bainistithe uisce, le réitigh coinneála uisce nádúrtha, le teicnící éifeachtúla talmhaíochta agus le barra nach bhfuil chomh dian céanna a úsáid.
66	C4.R1 Méadú feasachta	Sprioc	Heicteáir de thalamh arúil a bhfuil athruithe déanta orthu i ndáil le cleachtais talmhaíochta chun uisce a shábháil		Líon heicteár	0	50 000	R1	2026	Beidh ceann amháin ar a laghad de na nithe seo a leanas déanta ar 50 000 heicteár de thalamh arúil ar an leibhéal náisiúnta: (i) bearta a chur i bhfeidhm chun an cion orgánach d’ithreacha a mhéadú; (ii) aistriú go barra nach bhfuil chomh dian le huisce/go barra atá frithsheasmhach in aghaidh triomaigh; (iii) talamh arúil a úsáid chun uisce a choinneáil ar bhealach atá bunaithe ar an dúlra; (iv) teicnící uiscithe silte agus uisce athchúrsáilte a úsáid le haghaidh uiscithe. Ina theannta sin, beidh ar a laghad 75 % den 50 000 heicteár thuasluaite de thalamh arúil faoi cheann de na cleachtais (i), (ii) agus/nó (iii).

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
67	C4.I1-3 Infheistíochtaí 1 agus 3 – Bainistiú uisce	Cloch mhíle	Dea-stádas éiceolaíoch a bhaint amach do na dobharlaigh dhromchla agus dobharlaigh screamhuisce a ndéanann na hinfeistíochtaí faoin gcomhchuid seo difear dóibh (Infheistíocht 1 agus Infheistíocht 3)	Foilsíú na dtorthaí ar shuíomh gréasáin na n-údarás náisiúnta uisce				R4	2025	Beidh faireachán ar dhobharlaigh a mbaineann infheistíochtaí 1 agus 3 leo déanta d'fhonn a áirithiú go mbeidh stádas maith éiceolaíoch ag na coirp dromchla agus screamhuisce a bhfuil tionchar ag na hinfeistíochtaí faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta orthu (nó mura bhfuil stádas maith bainte amach aige). Bainfear amach dea-stádas éiceolaíoch na ndobharlach ábhartha mar a shainmhínítear iad sa Chreat-Treoir Uisce 2000/60/CE.
68	C4.I1 Príomhchórais athsholáthair uisce a thógáil, líonraí agus córais nua a fhorbairt	Cloch mhíle	Dearadh an tionscadail 'Stádas éiceolaíoch easnaimh uisce Homokhátság (Danube-Tisza) a fheabhsú agus a athbhunú – Céim I'	An dearadh a ghlacadh				R1	2023	Glacfar dearadh an tionscadail arb é is aidhm dó an t-easnamh uisce i limistéar Homokhátság a fheabhsú agus a athbhunú. Áireofar i ndearadh an tionscadail tuaslagáin shuntasacha dúlraibhunnaithe do choinneáil uisce (go háirithe N01 — abhantracha agus linnte, N07 — athnasc lúblochanna agus gnéithe comhchosúla, agus N13 — insíothlú nádúrtha chuig screamhuisce a chur ar bun arís). Ní mheasfar gur réitigh dhúlra-bhunnaithe é insíothlú uisce ó chanálacha trína mbainc. Tabharfar an MTC chun críche i gcomhréir le Treoir 2011/92/AE, chomh maith le measúnuithe ábhartha i gcomhthéacs Threoir 2000/60/CE. Aon bhearta a shainaithnítear faoi chuimsiú MTC agus faoin measúnú faoi Threoir 2000/60/CE, déanfar iad a chomhtháthú sa tionscadal. Áiritheofar go gcomhlíonfar cuspóirí caomhnaithe Natura 2000. I gcás ina dtógtar uisce, deonóidh an t-údarás ábhartha cead ábhartha. Seachnófar astarraingt uisce i gcás nach mbaineann na dobharlaigh lena mbaineann, nó i gcás ina bhfuil sé réamh-mheasta nach mbainfidh siad, stádas maith nó stádas a d'fhéadfadh a bheith maith amach.
69	C4.I1 Príomhchórais athsholáthair uisce a thógáil, líonraí agus córais	Cloch mhíle	Tabhairt chun críche an tionscadail 'Stádas éiceolaíoch easnaimh uisce Homokhátság	Tuarascáil chríochnaithe				R2	2026	Tuarascáil chríochnaithe an tionscadail a bhfuil sé mar aidhm aige an t-easnamh uisce i gceantar Homokhátság a fheabhsú. Léireofar sa tuarascáil go bhfuil an tionscadal curtha i gcrích i gcomhréir le dearadh an tionscadail. Beidh ag gabháil leis an tuarascáil measúnú ar chur chun feidhme

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Spríoc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
	nua a fhorbairt		(Danube-Tisza) a fheabhsú agus a athbhunú – Céim I'							na réiteach dúlra bhunaithe mar a ionchorpraíodh i ndearadh an tionscadail iad.
70	C4.11 Príomhchórais athsholáthair uisce a thógáil, líonraí agus córais nua a fhorbairt	Cloch mhíle	Dearadh an tionscadail 'Forbairt sholáthar uisce Rábaköz-Tóköz'	An dearadh a ghlacadh				R4	2022	Dearadh an tionscadail arb é is aidhm dó an t-easnamh uisce a fheabhsú agus a athbhunú más rud é go nglacfar limistéar Rábaköz-Tóköz. Áireofar i ndearadh an tionscadail tuaslagáin shuntasacha dúlra bhunaithe do choinneáil uisce (go háirithe N01 — abhantracha agus linnte, N07 — athnasc lúblochanna agus gnéithe comhchosúla, agus N13 — insíothlú nádúrtha chuig screamhuisce a chur ar bun arís). Ní mheasfar gur réitigh dhúlra-bhunaithe é insíothlú uisce ó chanálacha trína mbainc. Tabharfar an MTC chun críche i gcomhréir le Treoir 2011/92/AE, chomh maith le measúnuithe ábhartha i gcomhthéacs Threoir 2000/60/CE. Aon bhearta a shainaithnítear faoi chuimsiú MTC agus faoin measúnú faoi Threoir 2000/60/CE, déanfar iad a chomhtháthú sa tionscadal. Áiríteofar go gcomhlíonfar cuspóirí caomhnaithe Natura 2000. I gcás ina dtógtar uisce, deonóidh an t-údarás ábhartha cead ábhartha. Seachnófar astarraingt uisce i gcás nach mbaineann na dobharlaigh lena mbaineann, nó i gcás ina bhfuil sé réamh-mheasta nach mbainfidh siad, stádas maith nó stádas a d'fhéadfadh a bheith maith amach.
71	C4.11 Príomhchórais athsholáthair uisce a thógáil, líonraí agus córais nua a fhorbairt	Cloch mhíle	Cur i gcrích an tionscadail 'Forbairt sholáthar uisce Rábaköz-Tóköz'	Tuarascáil chríochnaithe				R2	2026	Críochnófar tuarascáil chríochnaithe an tionscadail arb é is aidhm dó easnamh uisce Rábaköz-Tóköz a fheabhsú agus a athbhunú. Léireofar sa tuarascáil go bhfuil an tionscadal curtha i gcrích i gcomhréir le dearadh an tionscadail. Beidh ag gabháil leis an tuarascáil measúnú ar chur chun feidhme na réiteach dúlra bhunaithe mar a ionchorpraíodh i ndearadh an tionscadail iad.
72	C4.12 Córas faireacháin a bhunú	Cloch mhíle	Córas cuimsitheach faireacháin ar an leibhéal áitiúil	Críoch				R4	2024	Cuireadh córas monatóireachta cuimsitheach screamhuisce agus uisce dromchla (stádas cainníochtúil agus cáilíochtúil) i bhfeidhm ar an leibhéal áitiúil i gcomhréir le moltaí na dTreoirlínte maidir le Monatóireacht ar Screamhuisce (Treoirlínte 15, Straitéis Chomhpháirteach Cur Chun Feidhme, Creat-Treoir 2000/60/CE maidir le hUisce). Cumhdófar leis an méadú ar stáisiúin

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
										chianfhaireacháin na réigiúin ina bhfuil na hinfeistíochtaí faoin gcomhchuid seo á gcur chun feidhme. Cuirfear na sonraí ón gcóras faireacháin ar fáil go poiblí. Úsáidfear sonraí ón gcóras faireacháin áitiúil chun measúnú a dhéanamh ar astarraingtí uisce ó screamhuisce agus uisce dromchla araon i limistéir a ndéanann na hinfeistíochtaí a dtacaítear leo faoin bplean difear dóibh. Bunaithe ar shonraí fíor-ama, úsáidfear an córas faireacháin mar uirlis chun a áirithiú go ndéanfar beart láithreach i gcás meath ar cháilíocht nó ar chainníocht uisce.
73	C4.I2 Córas faireacháin a bhunú	Cloch mhíle	Córas cuimsitheach faireacháin ar an leibhéal náisiúnta	Críoch				R4	2025	Cuireadh córas monatóireachta cuimsitheach screamhuisce agus uisce dromchla (stádas cainníochtúil agus cáilíochtúil) i bhfeidhm ar an leibhéal náisiúnta i gcomhréir le moltaí na dTreoirlínte maidir le Monatóireacht ar Screamhuisce (Treoirlínte 15, Straitéis Chomhpháirteach Cur Chun Feidhme, Creat-Treoir 2000/60/CE maidir le hUisce). Cuirfear na sonraí ón gcóras faireacháin ar fáil go poiblí. Bunaithe ar shonraí fíor-ama, úsáidfear an córas faireacháin mar uirlis chun a áirithiú go ndéanfar beart láithreach i gcás meath ar cháilíocht nó ar chainníocht uisce.
74	C4.I2 Córas faireacháin a bhunú	Sprioc	Córas cuimsitheach faireacháin a fhorbairt ar an leibhéal náisiúnta		Líon na dtrealamh suiteáilte	0	90	R4	2025	Áireofar sa tionscadal tógáil 30 stáisiún hidreagrafach dromchla nua ar a laghad agus druileáil os cionn 60 tobar nua chun an córas faireacháin fódhromchla a fheabhsú. Cuirfear na sonraí arna dtáirgeadh ag an gcóras faireacháin ar fáil go poiblí go tráthúil.
75	C4.I3 Cosaint an dúlra	Cloch mhíle	Dearadh an tionscadail “Feabhas a chur ar shlándáil an tsoláthair uisce éiceolaíochta ar shuíomh Hanság Natura 2000”	An dearadh a ghlacadh				R2	2023	Glacadh dhearadh an tionscadail lena ndírítear ar shlándáil an tsoláthair uisce ar shuíomh Hanság Natura 2000 a fheabhsú. Mar chuid de dhearadh an tionscadail beidh réitigh suntasacha dhúlra bhunaithe le haghaidh coinneáil uisce, athbhunú bogach agus tailte portaigh, go háirithe N02 – athbhunú agus bainistiú bogach, agus N13 – athbhunú insíothlúcháin nádúrtha go screamhuisce). Ar an iomlán, tabharfar tús áite sa dearadh d’úsáid réiteach dúlra-bhunaithe, bunaithe ar dhea-chleachtais. Soláthrófar tuairisc ar na réitigh dhúlra bhunaithe a chomhtháthófar sa tionscadal, chomh maith le bonn cirt le cásanna nach bhféadfaí réitigh dhúlra bhunaithe a úsáid i ndearadh an tionscadail. Ní mheasfar gur réitigh dhúlra-bhunaithe é insíothlú uisce ó chanálacha trína mbainc. Tabharfar an MTC chun críche i gcomhréir le Treoir 2011/92/AE,

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Spríoc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
										chomh maith le measúnuithe ábhartha i gcomhthéacs Threoir 2000/60/CE agus Threoir 92/43/EEC. Aon bhearta a shainithnítear faoi chuimsiú MTC agus faoin measúnú faoi Threoir 2000/60/CE agus faoi Threoir 92/43/CEE, déanfar iad a chomhtháthú sa tionscadal. I gcás ina dtógtar uisce, deonóidh an t-údarás ábhartha cead ábhartha. Seachnófar astarraingt uisce i gcás nach mbaineann na dobharlaigh lena mbaineann, nó i gcás ina bhfuil sé réamh-mheasta nach mbainfidh siad, stádas maith nó stádas a d'fhéadfadh a bheith maith amach.
76	C4.I3 Cosaint an dúlra	Cloch mhíle	An tionscadal 'Feabhas a chur ar shlándáil an tsoláthair uisce éiceolaíochta ar shuíomh Hanság Natura 2000' a thabhairt chun críche	Tuarascáil chríochnaithe				R2	2026	Tuarascáil chríochnaithe ar an infheistíocht a forbraíodh chun feabhas a chur ar shlándáil an tsoláthair uisce éiceolaíochta ar shuíomh Hanság Natura 2000. Léireoidh sé go bhfuil an tionscadal curtha i gcrích, i gcomhréir le dearadh na hinfheistíochta. Áireofar sa tuarascáil measúnú ar an úsáid a bhaintear as réitigh dhúlra-bhunaithe maidir le coinneáil uisce, bogaigh agus athchóiriú tailte portaigh.
77	C4.I3 Cosaint an dúlra	Sprioc	Méadú ar an gcumhdach comhcheangailte heicteár de bhonneagar glas nó de láithreáin faoi chosaint nó de láithreán Natura 2000 a ndírítear orthu le hathshlánú hidreolaíochta nádúrtha		Líon	0	4 950	R2	2026	Tiocfaidh méadú 4 950 heicteár ar chumhdach comhcheangailte an bhonneagair ghlais, láithreáin faoi chosaint nó láithreáin Natura 2000 a ndírítear orthu le hathshlánú hidreolaíochta nádúrtha. Tomhaistear sin le líon na heicteár a athbhunaítear i gcomhréir le cuspóirí caomhantais agus forálacha Threoir 2009/147/CE maidir le héin fhiáine a chaomhnú (Treoir maidir le hÉin) agus Threoir 92/43/CEE maidir le gnáthóga nádúrtha agus fauna agus flora fiáine a chaomhnú (an Treoir maidir le Gnáthóga). Ina theannta sin, soláthróidh Stiúrthóireacht Pháirc Náisiúnta Ferto-Hanság tuarascáil mheasúnaithe ar thionchar na hinfheistíochta ar athchóiriú bogach agus tailte portaigh i bhfianaise chuspóirí caomhnaithe an láithreáin Natura 2000, lena n-áirítear an hidreolaíocht agus an feabhas ar stádas gnáthóg agus speiceas.
78	C4.R2 Dlús a chur le bearta oiriúnaithe don athrú aeráide i	Cloch mhíle	Tuarascáil ón tascfhórsa maidir le bainistiú inbhuanaithe uisce	Foilsíú na tuarascála				R4	2023	Cuirfear tascfhórsa um bainistiú inbhuanaithe uisce ar bun, lena n-áirítear go háirithe saineolaithe idirnáisiúnta a aithnítear i réimse na gcleachtas inbhuanaithe maidir le bainistiú uisce agus réitigh dhúlra-bhunaithe.

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
	mbainistiú uisce									Foilseoidh an tascfhórsa tuarascáil ina mbeidh moltaí maidir leis an méid seo a leanas: ullmhacht agus freagairt mhéadaithe d'éachtraí adhaimsire; faireachán ar straitéisí maidir le hoiriúnú don athrú aeráide (lena n-áirítear creat beartais agus struchtúr rialachais); eolas maidir le hoiriúnú agus feasacht ar an gcomhshaol a fheabhsú agus úsáid idirghabhálacha um oiriúnú don athrú aeráide, amhail réitigh dhúlra-bhunaithe, a fheabhsú.
79	C4.R2 Dlús a chur le bearta oiriúnaithe don athrú aeráide i mbainistiú uisce	Cloch mhíle	Plean gníomhaíochta a chur chun feidhme ag tógáil ar na moltaí a d'fhorbair an tascfhórsa	Tá an plean gníomhaíochta á chur chun feidhme				R2	2025	Déanfar an tuarascáil a chuirfidh an tascfhórsa le chéile a thíolacadh le haghaidh comhairliúcháin phoiblí agus i bhfóraim idirnáisiúnta. Bunaithe ar na moltaí agus ar na malartuithe sin, déanfar plean gníomhaíochta a fhorbairt agus a fhoilsiú. Críochnófar a chur chun feidhme, lena n-áirítear aon leasuithe reachtacha is gá.

E. COMHCHUID 5: IOMPAR GLAS INBHUANAITHE

Tugann an chomhchuid seo de phlean téarnaimh agus athléimneachta na hUngáire aghaidh ar an ngá neartú a dhéanamh ar an méid a rannchuidíonn an earnáil iompair le hastaíochtaí gás ceaptha teasa agus truailléan a laghdú, le dlús a chur leis an ngréasán iompair agus an rothstoc a nuachóiriú, le mealltacht modhanna iompair inbhuanaithe a mhéadú, go háirithe iompar poiblí, agus le comhtháthú sóisialta agus críochach a fheabhsú.

Is é cuspóir na comhchoda seo soghluaisteacht inbhuanaithe a chur chun cinn, iompar poiblí ísealcharbóin a neartú, seachtrachtaí diúltacha iompair a laghdú (go háirithe brú tráchta, astaíochtaí agus timpistí) agus modhanna iompair inrochtana a chur ar fáil, den chuid is mó trí bhonneagar iompair phoiblí agus feithiclí a neartú. Leis na bearta den chomhchuid seo, tá coinne leis go mbeidh laghdú ar astaíochtaí ó iompar mar thoradh orthu trí úsáid modhanna iompair uirbeacha agus fo-uirbeacha atá neamhdhiobhálach don chomhshaoil a spreagadh agus, ar bhonn níos ginearálta, trí roghanna malartacha ar charranna aonair agus ar lastas de bhóthar a neartú. Táthar ag súil go mbeidh iompar poiblí níos tarraingtí, rud a d'fhágfaidh go n-aistrefaí níos mó úsáideoirí ó charr príobháideach go dtí an t-iompar poiblí. Táthar ag súil freisin go n-éascófar aistriú modha lasta mar gheall ar bhonneagar iarnróid níos láidre. Chuige sin, is éard a bheidh sa chomhchuid seo athchóirithe agus infheistíochtaí lena gcuirfear iompar inbhuanaithe chun cinn trí línte tábhachtacha iarnróid a nuachóiriú i réigiún Bhúdaipeist agus i gconair TEN-T, busanna astaíochtaí nialasacha a cheannach le haghaidh iompair phoiblí, córas bainistíochta línte iarnróid a nuachóiriú, agus córas aonfhoirmeach praghaís agus faisnéise a thabhairt isteach don iompar poiblí.

Leis an gcomhchuid rannchuidítear le haghaidh a thabhairt ar na Moltaí Tírshonracha maidir le beartas eacnamaíoch a bhaineann le hinfeistíocht a dhíriú ar bhonneagar iompair, agus éagothromaíochtaí réigiúnacha á gcur san áireamh, agus maidir le hinfeistíocht a dhíriú ar an aistriú glas, go háirithe ar iompar inbhuanaithe (Moladh Tírshonrach 3 in 2019 agus 2020) agus maidir leis an spleáchas ar bhreoslaí iontaise san iompar a laghdú trí dhlús a chur le hiarrachtaí maidir le héifeachtúlacht fuinnimh, go háirithe trí leictirí (Moladh Tírshonrach 6 in 2022).

Táthar ag súil nach ndéanfaidh aon bheart sa chomhchuid seo dochar suntasach do chuspóirí comhshaoil de réir bhrí Airteagal 17 de Rialachán (AE) 2020/852, agus an tuairisc ar na bearta agus na céimeanna maolaitheacha a leagtar amach sa phlean á gcur san áireamh i gcomhréir le Treoir Theicniúil DNSH (2021/C58/01).

E.1. Tuairisc ar na hathchóirithe agus na hinfeistíochtaí i dtaca le tacaíocht airgeadais neamh-inaisíochta

C5.I1: Forbairt acmhainní an ghréasáin iarnróid fho-uirbigh

Is é cuspóir na hinfeistíochta ná iompar poiblí d'iarnród timpeall agus i mBúdaipeist a dhéanamh níos tarraingtí trí 56 km d'iarnród a nuachóiriú ar na codanna seo a leanas de thrí phríomhlíne iarnróid fho-uirbeacha (HÉV):

- Szentendre – Pomáz – Budakalász – Batthyány tér (H5);
- Ráckeve – Tököl – Szigetszentmiklós – Pesterzsébet (H6);
- Csepel – Droichead Kvassay (H7).

Is córas iarnróid éadroim neamhspleách é an córas HÉV, i dtimpeallacht fho-uirbeach/uirbeach, a dhéanfar a uasghrádú chun leas iomlán a bhaint as. Is éard a bheidh san

infheistíocht uasghrádú na rianta iarnróid agus áireofar léi freisin nuachóiriú ar stadanna agus ar stáisiúin ar na línte sin, nuachóiriú tionairí, suiteáil saoráidí stórála rothar nua B+R agus moil idirmhódúla nua a chruthú.

Beidh cur chun feidhme na hinfheistíochta tugtha chun críche faoin 30 Meitheamh 2026.

C5.I2: Plódú na ngréasán iarnróid a mhalartú ar chonair TEN-T

Is é cuspóir na hinfheistíochta trácht fadraoin lasta a dhíriú i dtreo modhanna astaíochtaí ísle CO₂ agus feabhas a chur ar an úsáid a bhaintear as iompar lastais agus paisinéirí fad-achair trí dheireadh a chur le scrogaill agus le bacainní toillte i ngréasán iarnróid TEN-T.

Is éard a bheidh san infheistíocht uasghrádú suntasach a dhéanamh ar dhá chuid iarnróid leictiríthe:

- Cuid chúng ríthábhachtach is ea an chuid 11 km den líne idir Almásfüzitő agus Komárom atá faoi réir chomharthaí malla seasta faoi láthair. Leis an infheistíocht, beidh luas méadaithe ar an gcuid seo (luas údaraithe 160 km/h). Áireofar ann freisin tógáil nó uasghrádú saoráidí iompair do phaisinéirí atá in easnamh nó as dáta faoi seach, amhail uasbhealaí nó crosairí coisithe. Beidh cur chun feidhme na ghníomhaíochta seo tugtha chun críche faoin 31 Márta 2026.
- Athchruthóidh an infheistíocht an chuid iarnróid 30.3 km ar fhad Békéscsaba – Lőkösháza chun luas méadaithe a cheadú ar an roinn seo (luas údaraithe 160 km/h), lena n-áirítear an líne a leathnú go dtí dhá rian agus athchóiriú iomlán le forbairt rialú traenach ETCS L2 agus nuachóiriú stáisiún Kétegyháza agus Lőkösháza. Beidh cur chun feidhme na ghníomhaíochta seo tugtha chun críche faoin 31 Nollaig 2025.

C5.I3: Iompar de bhus saor ó astaíochtaí a fhorbairt

Is é cuspóir na hinfheistíochta ná an flít iompair phoiblí san Ungáir a athnuachan agus a dhícharbónú trí bhusanna astaíochtaí nialasacha a sholáthar.

Is éard a bheidh san infheistíocht ionad 300 bhusanna a úsáideann busanna leictreacha nua ag údarais áitiúla nó ag oibreoirí seirbhíse poiblí a úsáideann breoslaí iontaise agus an líon céanna pointí athluchtaithe a thógáil faoi chuimsiú Chlár na Busanna Glasa. Cuirfear an tacaíocht airgeadais ar fáil i bhfoirm deontais do bhardais nó d'oibreoirí seirbhíse (a bheidh incháilithe i ngach cathair ina bhfuil níos mó ná 25 000 áitritheoir) tar éis glao ar thograí. Úsáidfear na busanna chun seirbhísí poiblí iompair do phaisinéirí a sholáthar faoi chonarthaí seirbhíse poiblí. Comhlíonfaidh córais sábháilteachta feithicle na mbusanna a cheannófar ceanglais an Aontais.

Beidh cur chun feidhme na hinfheistíochta tugtha chun críche faoin 31 Nollaig 2025.

C5.I4: Bainistiú lárnach tráchta a imlonnú ar iarnróid TEN-T

Is é cuspóir na hinfheistíochta feabhas a chur ar iontaofacht agus ar shlándáil an ghréasáin iarnróid trí chóras láraithe bainistíochta a chur in úsáid, feabhas a chur ar a éifeachtúlacht agus, i ndeireadh thiar thall, a tharraingtí atá sé.

Is éard a bheidh san infheistíocht príomhchóras bainistithe tráchta (KÖFI) a thógáil do 272 km de phríomhlínte iarnróid fo-uirbeacha agus náisiúnta, le tacaíocht ríomhaireachta agus

faisnéis faoi thraenacha fíor-ama. Cumhdófar leis an infheistíocht na línte iarnróid 70 agus 140, cuid den ghréasán cuimsitheach TEN-T, agus na línte iarnróid 100ú agus 80, cuid de chroíghréasán TEN-T. Cuirfidh sé ar fáil d'fhoireann rialaithe faireachán fíor-ama ar fhaisnéis faoi réachtáil traenach, agus feabhas á chur ar rialú tráchta traenach ó lárionad amháin. Táthar ag súil go méadóidh an infheistíocht stóinseacht na gcodanna den líne iarnróid lena mbaineann, chun an sreabhadh tráchta a áirithiú, chun leas a bhaint as cúlchistí sceidealaithe, chun cur leis an gcumas dul trí na codanna sin den líne iarnróid lena mbaineann, agus chun faisnéis closamhairc aonfhoirmeach do phaisinéirí a áirithiú.

Beidh cur chun feidhme na hinfeistíochta tugtha chun críche faoin 31 Márta 2026.

C5.R1: Córas náisiúnta aonair um tharaifí, ticéadú agus faisnéis do phaisinéirí a chur in úsáid le haghaidh bus agus iarnróid ag an Údarás Náisiúnta Iompair Phoiblí

Is é cuspóir an athchóirithe sin úsáid an iompair phoiblí a éascú trí mheascán níos éifeachtúla a chumasú idir seirbhísí iompair d'iarnród agus de bhus trí chóras aonair taraife, ticéid agus faisnéise do phaisinéirí a chur in úsáid ar an leibhéal náisiúnta ag an Údarás Náisiúnta um Iompar Poiblí nuabhunaithe.

Is éard a bheidh san athchóiriú córas náisiúnta aonair a thabhairt isteach le haghaidh taraifí, ticéadú agus faisnéise do phaisinéirí le haghaidh na modhanna éagsúla iompair phoiblí (busanna agus traenacha áitiúla agus idiruirbeacha) trí mheáin dhigiteacha. Ní cuid den athchóiriú sin é an bonneagar chun ríomhthicéid a sholáthar agus ní mhaoinítear é faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta.

Leis an athchóiriú, cuirfear an creat rialála ábhartha i bhfeidhm. Bunófar Údarás Náisiúnta Iompair Phoiblí go háirithe agus leagfar síos le rialachán nua an creat institiúideach i dtéarmaí modhanna agus nósanna imeachta don chóras taraifí nua, do na scéimeanna ticéad agus d'infhaighteacht faisnéise faoi phaisinéirí.

Leis an athchóiriú, cuirfear an bonneagar is gá chun feidhme freisin, go háirithe freastalaí bunachar sonraí, ardán le haghaidh faisnéise fíor-ama taistil agus taraife, tairseach Sonraí Oscailte ina bhfuil sonraí iompair paisinéirí agus córas faisnéise fíor-ama do phaisinéirí.

Leis an athchóiriú, cumasófar d'úsáideoirí ticéid a cheannach don tír ar fad, faisnéis faoi amchlár a iarraidh agus an staid reatha tráchta a sheiceáil trí ardán aonair. Déileálfaidh an córas a thiocfadh as sin le gach turas idir-mhalartaithe ar bhus iarnróid mar eintiteas aonair, soláthróidh sé faisnéis chomhiomlánaithe agus eiseoidh sé ticéad aonair don bhealach ar fad. Beidh faisnéis fíor-ama ar fáil go poiblí agus ar taispeáint i stáisiúin traenach agus bus.

Beidh an córas neamh-idirdhealaitheach agus bunaithe ar fhormáidí malartaithe sonraí a chomhlíonann ceanglais an Aontais (Rialachán Tarmligthe (AE) 2017/1926 ón gCoimisiún) agus beidh sé i gcomhréir le cúraimí an Údaráis Náisiúnta um Iompar Poiblí ar gach leibhéal agus réimse seirbhíse de chuid na gcuideachtaí iompair réigiúnacha.

Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoin 31 Nollaig 2024.

E.2. Clocha míle, spriocanna, táscairí agus tráthchlár maidir le faireachán agus cur chun feidhme i dtaca le tacaíocht airgeadais neamh-inaisíoctha

Uimhir Sheichea mhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
80	C5.I1 Forbairt acmhainní an ghréasáin iarnróid fho-uirbigh	Cloch mhíle	Síniú conarthaí oibreacha chun línte H5, H6 agus H7 a athnuachan agus a shíneadh	Síniú na gconarthaí				R3	2023	Nós imeachta soláthair phoiblí oscailte curtha i gcrích chun línte iarnróid fo-uirbeacha a nuachóiriú agus a shíneadh do na rannóga iarnróid fo-uirbeacha seo a leanas: — Szentendre – Pomáz – Budakalász – Batthyány tér (H5); — Ráckeve – Tököl – Szigetszentmiklós – Millenniumtelep (H6); — Csepel – Droichead Kvassay (H7). Cuimseoidh na conarthaí a shíneofar 56 km den rian a athchóiriú (ní chumhdaítear leis an ngníomhaíocht an chuid Batthyány tér-Békásmegyer thar 10 km), an soláthar cumhachta leictirí (córas tarraingthe 1500 V DC), pointí staide a atógáil, crosairí, trealamh comharthaíochta agus rialaithe traenacha a shuiteáil agus córas nua-aimseartha faisnéise do phaisinéirí a shuiteáil.
81	C5.I1 Forbairt acmhainní an ghréasáin iarnróid fho-uirbigh	Cloch mhíle	50 % ullmhacht fhisiceach le haghaidh leathnú an ghréasáin iarnróid fho-uirbigh	Tuascáil innealtóra deimhnithe le haghaidh 50 % d'ullmhacht fhisiciúil				R2	2025	Tuascáil ón innealtóir neamhspleách ina léirítear an dul chun cinn teicniúil agus cur i gcrích na gconarthaí oibreacha sínithe le haghaidh na rudaí seo a leanas: Línte iarnróid, stáisiúin agus stadanna agus slata feithicle a fhoirgniú agus a athfheistiú.
82	C5.I1 Forbairt acmhainní an ghréasáin iarnróid fho-uirbigh	Sprioc	Athchóiriú na línte iarnróid neamh-TEN-T (H5, H6 agus H7)		km		56	R2	2026	Líne iarnróid uasghrádaithe km ar na codanna atá beartaithe i gcomhréir leis na sonraíochtaí teicniúla a leagtar amach san fhógra soláthair phoiblí. Leis an infheistíocht bunófar bonneagar iarnróid ardluais fo-uirbeach nuachóirithe go hiomlán trí aistriú go córas tarraingthe 1500 V DC, srianta luais ardaithe, trealamh comharthaíochta a sholáthar agus traen a rialú agus rochtain ar an ngréasán iarnróid ard.

Uimhir Sheichea mhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
83	C5.I1 Forbairt acmhainní an ghréasáin iarnróid fho-uirbigh	Sprioc	Stáisiúin iarnróid agus stadanna a athchóiriú		Líon		33	R2	2026	Uasghrádú 22 stad agus 11 stáisiún ar línte H5, H6 agus H7 a chur i gcrích trí naisc idirmhódúla a chur ar fáil: Carrchlós P+R ina bhfuil 2 700 spás ar a laghad, pointí athluchtaithe agus córas faisnéise fíor-ama do paisinéirí. Cuirfear gach stad agus stáisiún ar fáil do ghrúpaí a bhfuil riachtanais shonracha acu, lena n-áirítear ardáin arda lena n-áirithítear naisc ardáin feithicle saor ó bhacainní agus faisnéis amhairc agus fuaimiúil do phaisinéirí.
84	C5.I1 Forbairt acmhainní an ghréasáin iarnróid fho-uirbigh	Sprioc	Claochladáin reatha nua nó nuachóiriú iomlán ar chlaochladáin atá ann faoi láthair		Líon		12	R2	2026	Claochladáin reatha nua a shuiteáil nó trasfhoirmeoirí reatha atá ann cheana a athchóiriú agus a choimisiúnú go hiomlán.
85	C5.I1 Forbairt acmhainní an ghréasáin iarnróid fho-uirbigh	Sprioc	Áiseanna nua stórála rothar B+R ag stadanna HÉV		Líon		1500	R2	2026	Áiseanna nua stórála rothar B+R a shuiteáil ag stadanna agus stáisiúin éagsúla HÉV do 1500 rothar san iomlán.
86	C5.I1 Forbairt acmhainní an ghréasáin iarnróid fho-uirbigh	Sprioc	Bus nua idirmhódúil — moil HÉV		Líon		3	R2	2026	Trí mhoil idirmhódúla a chruthú feadh línte athchóirithe HÉV i gceirteán Bhúdaipeist a chuirfidh aistrithe díreacha ar fáil do phaisinéirí idir busanna agus traenacha.
87	C5.I2 Plódú na ngréasán iarnróid a mhalartú ar chonair TEN-T	Cloch mhíle	Conarthaí poiblí a shíniú chun an líne iarnróid a athchóiriú (Almásfűzitő-Komárom)	Síniú an chonartha oibreacha				R3	2023	Síniú conarthaí oibreacha d'athnuachan na líne iarnróid (rannóg Almásfűzitő-Komárom), tar éis nós imeachta soláthair poiblí oscailte.
88	C5.I2 Plódú na ngréasán iarnróid a mhalartú ar chonair TEN-T	Sprioc	Líne iarnróid athchóirithe a chur i seirbhís (Almásfűzitő-Komárom)		km		11	R1	2026	Cuirfear an líne iarnróid athchóirithe i seirbhís, rud a áiritheoidh luas 160 km/h agus ualach acastóra 225 kN thar an chuid iomlán den líne 11 km. Áireofar leis sin príomhbhóthar Uimh. 1 a atógáil ar leibhéal ar leith, chomh maith le nuachóiriú ar an líne teagmhála lastuas agus ar an gcóras soláthair fuinnimh, rud a fhágfaidh go mbeidh trealamh idirnasctha ar ardluas. Áireofar leis freisin tógáil/uasghrádú saoráidí atá ar iarraidh nó atá

Uimhir Sheichea mhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistiúocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuirisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
										as dáta, lena n-áirítear: • 3,9 km de rian a thógáil • Fearas tiontaíthe thart nua a shuiteáil • 2 km de líne teagmhála lastuas a atógáil • Cúig uasbhealach coisithe nua • Dhá chroisire a atógáil • Uasbhealach amháin a thógáil do charranna, do choisithe agus do rothaithe • Ballaí scáthaithe torainn a thógáil.
89	C5.I2 Plódú na ngréasán iarnróid a mhalartú ar chonair TEN-T	Cloch mhíle	Conradh a shíniú chun chuid Békéscsaba-Lőkösháza den líne iarnróid a athchóiriú	Síniú an chonartha oibreacha				R2	2021	Síniú conarthaí oibreacha d'athnuachan na líne iarnróid (Békéscsaba-Lőkösháza), tar éis nós imeachta soláthair phoiblí oscailte.
90	C5.I2 Plódú na ngréasán iarnróid a mhalartú ar chonair TEN-T	Sprioc	An líne iarnróid athchóirithe a chur i mbun seirbhíse (an chuid de líne iarnróid Békéscsaba-Lőkösháza)		km		30,3	R4	2025	Cuirfear an chuid athchóirithe Békéscsaba-Lőkösháza den líne iarnróid i seirbhís, rud a áiritheoidh luas 160 km/h agus ualach acastóra 225 kN. Áireofar ann tógáil an dara rian comhthreomhar, forbairt chóras rialaithe traenach ETCS Leibhéal 2, agus nuachóiriú stáisiúin Kétegyháza agus Lőkösháza.
91	C5.I3 Iompar de bhus saor ó astaíochtaí a fhorbairt	Cloch mhíle	Síniú comhaontuithe deontais chun busanna leictreacha nua a cheannach agus pointí luchtaithe a shuiteáil	Síniú comhaontuithe deontais le bardais nó le cuideachtaí poiblí iompair do phaisinéirí				R2	2023	Síniú na gcomhaontuithe deontais a tugadh i gcrích leis na faighteoirí deiridh ar fad a roghnaíodh (bardais agus cuideachtaí seirbhíse iompair poiblí i ngach cathair a bhfuil níos mó ná 25 000 áitritheoir iontu, beidh siad incháilithe) mar thoradh ar ghlaos oscailte agus trédhearcach ar thograí agus ar phróiseas roghnúcháin chun 300 bus nua nach bhfuil ach tiomáint leictreach acu a cheannach. Áiritheofar le roghnú na bhfaighteoirí deiridh go gcuirfear a oiread feithiclí atá imithe i léig agus is féidir in ionad an méid sin feithiclí atá imithe i léig.
92	C5.I3 Iompar de bhus saor ó astaíochtaí a fhorbairt	Sprioc	Busanna breise leictreacha agus na pointí athluchtaithe gaolmhara a chur i seirbhís		Líon		100	R1	2025	100 bus leictreach agus an líon céanna pointí athluchtaithe curtha i seirbhís in ionad an lín chéanna de sheanbhusanna breosla iontaise ar a laghad.

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuirisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
93	C5.I3 Iompar de bhus saor ó astaíochtaí a fhorbairt	Sprioc	Busanna breise leictreacha agus na pointí athluchtaithe gaolmhara a chur i seirbhís		Líon	100	300	R4	2025	300 bus leictreach agus an líon céanna pointí athluchtaithe curtha i seirbhís in ionad an lín chéanna de sheanbhusanna breosla iontaise ar a laghad.
94	C5.I4 Bainistiú lárnach tráchta a imlonnú ar iarnróid TEN-T	Cloch mhíle	Conradh a shíniú chun lárchóras bainistithe tráchta a bhunú	Síniú na gconarthaí le haghaidh oibreacha				R2	2023	Síniú conartha le haghaidh tógáil Lárchórais Bainistíochta Tráchta atá ag feidhmiú ar cheithre phríomhchuid líne iarnróid (70, 100a, 80 agus 140), tar éis nós imeachta oscailte soláthair phoiblí, lena n-áirítear an trealamh comhghlasála agus na páirteanna teileachumarsáide is gá.
95	C5.I4 Bainistiú lárnach tráchta a imlonnú ar iarnróid TEN-T	Sprioc	Suiteáil an Lárchórais Bainistíochta Tráchta a oibrítear ar línte iarnróid fo-uirbeacha agus línte móra iarnróid eile		km		272	R2	2026	Bunófar lárchóras bainistithe tráchta. Áireofar leis an infheistíocht cur in úsáid lárbhainistithe tráchta ar dhá cheann de na línte iarnróid fo-uirbeacha is gnóthaí i mBúdaipeist (70 agus 100a) agus ar dhá phríomhlíne iarnróid tuaithe (80 agus 140) ar fad iomlán 272 km. Áireofar leis an infheistíocht freisin an t-athchóiriú agus an athsholáthar gaolmhar ar threalamh comharthaíochta, tógáil/síneadh na líne lastuas, tógáil/síneadh lárionad KÖFI i dtír áit, forbairt córais slándála (ceamaraí faireachais, soilse), forbairt córais nua-aimseartha faisnéise do phaisinéirí, agus tógáil na líonraí sonraí teileachumarsáide is gá.
96	C5.R1 Córas náisiúnta aonair um tharaifí, ticéadú agus faisnéis do phaisinéirí a chur in úsáid le haghaidh bus agus iarnróid ag an Údarás Náisiúnta Iompair Phoiblí	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm na reachtaíochta lena mbunaítear an creat institiúideach, na nósanna imeachta agus na próisis institiúideacha	Foráil sa reachtaíocht ag léiriú an teachta i bhfeidhm				R2	2023	Teacht i bhfeidhm an mhodhnaithe ar an Acht um Sheirbhísí Iompair Paisinéirí lena mbunaítear Údarás Náisiúnta Iompair Phoiblí. Teachta i bhfeidhm reachtaíochta agus rialachán cur chun feidhme lena mbunaítear an creat institiúideach, nósanna imeachta agus próisis maidir leis an gcóras taraifí, nósanna imeachta faisnéise do phaisinéirí, sreafaí oibre idir an tÚdarás Náisiúnta Iompair Phoiblí agus oibreoirí seirbhíse poiblí, creataí conarthaí seirbhíse poiblí, agus bainistiú comhfhreagras agus éigeandála. Beidh an reachtaíocht sin i gcomhréir leis na rialacháin maidir le cearta paisinéirí agus dréachtófar í tar éis anailís a dhéanamh ar shlándáil agus ar nósanna imeachta faisnéise reatha.

Uimhir Sheichea mhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
97	C5.R1 Córas náisiúnta aonair um tharaifí, ticéadú agus faisnéis do phaisinéirí a chur in úsáid le haghaidh bus agus iarnróid ag an Údarás Náisiúnta Iompair Phoiblí	Cloch mhíle	Bonneagar freastalaí bunachar sonraí agus ardán faisnéise a fhorbairt	Bonneagar freastalaí bunachar sonraí a chur i bhfeidhm agus an t-ardán faisnéise a bheith ar fáil				R2	2023	Bonneagar freastalaí bunachar sonraí agus seirbhísí gaolmhara a chur i bhfeidhm le haghaidh bonneagar an chórais OpenData BI. Beidh an t-ardán le haghaidh faisnéis faoi thaisteal agus faoi tharaifí fíor-ama ar fáil ar ardán poiblí agus trí Chomhéadan Feidhmchlár.
98	C5.R1 Córas náisiúnta aonair um tharaifí, ticéadú agus faisnéis do phaisinéirí a chur in úsáid le haghaidh bus agus iarnróid ag an Údarás Náisiúnta Iompair Phoiblí	Cloch mhíle	Tairseach Sonraí Oscailte a thabhairt isteach agus córas faisnéise fíor-ama do phaisinéirí	Tá tairseach sonraí oscailte ar fáil don phobal agus úsáidtear córas faisnéise fíor-ama do phaisinéirí				R4	2024	Déanfaidh an t-údarás náisiúnta iompair phoiblí tairseach Sonraí Oscailte ina mbeidh sonraí faoi iompar paisinéirí, go háirithe sceidil ama, faisnéis taistil fíor-ama, taraifí agus ticéadú, a chur ar fáil go poiblí tráth a gcláraithe. Déanfar córas faisnéise fíor-ama do phaisinéirí, lena n-áirítear áitíocht feithiclí, a imscaradh ag stáisiúin traenach, ag stadanna traenach agus ag stáisiúin bus lárnacha.

F. COMHCHUID 6: FUINNEAMH - AN T-AISTRIÚ GLAS

Leis an gcomhchuid seo de phlean téarnaimh agus athléimneachta na hUngáire, tugtar aghaidh ar roinnt dúshlán atá in earnáil an fhuinnimh. Is é cuspóir na comhchoda cuidiú le spriocanna aeráide agus fuinnimh 2030 na hUngáire a bhaint amach, ag cur san áireamh freisin an gá le huaillmhian na mBallstát a ardú i gcomhthéacs chuspóir 2030 uile-Aontais astaíochtaí gás ceaptha teasa a laghdú 55 % ar a laghad i gcomparáid le leibhéal 1990. Díritear leis an Straitéis Náisiúnta Fuinnimh 2030 agus leis an bPlean Náisiúnta Fuinnimh agus Aeráide ar cheannasacht fuinnimh agus slándáil fuinnimh a neartú trí spleáchas ar allmhairí a laghdú, soláthar inacmhainne fuinnimh a áirithiú don daonra agus dícharbónú a dhéanamh ar tháirgeadh fuinnimh, lena n-áirítear méadú ar sciar na giniúna fuinnimh bunaithe ar fhoinsí in-athnuaite.

Sa chomhthéacs sin, is é is aidhm don chomhchuid acmhainní breise a chruthú bunaithe ar fhoinsí fuinnimh in-athnuaite agus astaíochtaí gás ceaptha teasa a laghdú ar deireadh. Bunófar leis na leasuithe ar an gcreat dlíthiúil an timpeallacht rialála tacaíochta chun an cuspóir sin a bhaint amach. D'fhonn na hacmhainní táirgthe fuinnimh ó fhoinsí in-athnuaite fuinnimh a chomhtháthú sa ghréasán leictreachais ar bhealach slán solúbtha, tacóidh an chomhchuid leis an infheistíocht a bhaineann le forbairt an ghréasáin agus le hinfeistíochtaí i saoráidí stórála leictreachais. Tá coinne leis go rannchuideoidh an infheistíocht i méadair chliste leis an leas is fearr is féidir a bhaint as an éileamh ar leictreachas san fhadtéarma. Mar thoradh ar an gcomhchuid freisin cruthófar cumas táirgthe breise fuinnimh in-athnuaite trí thacú le suiteáil córas painéil chónaithe gréine. Thairis sin, d'fhonn aghaidh a thabhairt ar dhúshlán a bhaineann le truailliú aer agus éifeachtúlacht fuinnimh, cuirfidh sé tacaíocht ar fáil freisin do theaghlaigh chun córais téimh leictirigh a shuiteáil agus d'athsholáthar fuinneog, chomh maith le córais painéil gréine agus aonaid stórála.

Tá coinne leis go rannchuideoidh na bearta faoin gcomhchuid seo leis an aistriú glas agus leis an gcuspóir neodracht aeráide a bhaint amach faoi 2050.

Céim thábhachtach i dtreo an digitithe is ea forbairt líonra chliste bunaithe ar réitigh theicniúla nuálacha. Trí leas a bhaint as na sonraí trí réitigh dhigiteacha, áirithítear réamhaisnéis níos fearr ar chothromaíocht idir soláthar agus éileamh agus rialáil níos fearr ar tháirgeadh fuinnimh.

Cuireann an chomhchuid le huathriail agus slándáil straitéiseach na hUngáire mar chuid de chuspóirí Eorpacha. Trí mhéadú a dhéanamh ar acmhainní táirgthe fuinnimh in-athnuaite, tiocfaidh méadú ar cheannasacht fuinnimh trí sciar na bhfoinsí fuinnimh intíre a mhéadú. Cuideoidh forbairt na heangaí freisin le slándáil an ghréasáin leictreachais a fheabhsú.

Tá coinne leis go rannchuideoidh na hinfeistíochtaí freisin le cruthú post ar an leibhéal áitiúil, lena n-áirítear san earnáil FBManna.

Cuidíonn an chomhchuid le haghaidh a thabhairt ar na Moltaí Tírshonracha maidir leis an ngá atá le díriú ar na haistrithe glasa agus digiteacha, go háirithe táirgeadh agus úsáid fuinnimh atá glan agus éifeachtúil (Moladh Tírshonrach 3 de 2020) agus le fuinneamh ísealcharbóin agus éifeachtúlacht fuinnimh agus acmhainní a chur i lár an bheartais eacnamaíoch atá dírithe ar infheistíocht (Moladh Tírshonrach 3 de 2019). Rannchuidíonn sé freisin le haghaidh a thabhairt ar Mholadh Tírshonrach 6 in 2022 maidir leis an ngá atá le spleáchas foriomlán ar bhreoslaí iontaise a laghdú trí dhlús a chur le húsáid foinsí in-athnuaite fuinnimh, trí na nósanna imeachta ceadaithe a chuíchóiriú agus tríd an mbonneagar leictreachais a uasghrádú, chomh maith le 'trí dhlús a chur leis na hiarrachtaí maidir le bearta éifeachtúlachta fuinnimh.

Táthar ag súil nach ndéanfaidh aon bheart sa chomhchuid seo dochar suntasach do chuspóirí comhshaoil de réir bhrí Airteagal 17 de Rialachán (AE) 2020/852, agus an tuairisc ar na

bearta agus na céimeanna maolaitheacha a leagtar amach sa phlean téarnaimh agus athléimneachta á gcur san áireamh i gcomhréir le Treoir Theicniúil DNSH (2021/C58/01).

F.1. Tuairisc ar na hathchóirithe agus na hinfheistíochtaí i dtaca le tacaíocht airgeadais neamh-inaisíochta

C6.R1: Rialáil leictreachais a chlaohlú

Is é is aidhm don athchóiriú creat dlíthiúil mhargadh leictreachais na hUngáire a fheabhsú trí Ghníomh LXXXVI 2007 maidir le leictreachas a leasú agus trí fhoraitheanta áirithe rialtais a leasú, lena n-áirítear Foraithe Rialtais 273/2007 (X.19), 389/2007 (XII.23) agus 299/2017 (X.17).

Foráiltear leis an athchóiriú seo go dtabharfar isteach cuntasáíocht ar leithligh don leictreachas a chuirtear isteach san eangach agus don leictreachas a ídítear ón eangach. Geallann an Ungáir go n-éileofar go gcuirfean an córas cuntasáíocht ar leithligh sin chun feidhme ar dhaoine a thairbheoidh de thacaíocht airgeadais phoiblí chun a gcórais phainéil ghréine a shuiteáil ón 1 Eanáir 2023.

Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoin 31 Márta 2023.

C6.R2: Forbairt fuinnimh gaoithe ar tír a spreagadh

Is é cuspóir an bhirt cumas breise giniúna cumhachta gaoithe ar tír a fhorbairt san Ungáir trí dheireadh a chur leis na srianta ginearálta atá ann cheana maidir le gléasraí cumhachta gaoithe a shuiteáil agus trí ‘dul go dtí limistéir’ a chruthú ina spreagtar infheistíochtaí i gcumhacht ghaoithe.

Leis an athchóiriú, leasófar, tar éis comhairliúchán poiblí, an creat reachtach is infheidhme faoi láthair chun deireadh a chur le srianta neamhriachtanacha ar shuiteáil gléasraí cumhachta gaoithe sa tír, go háirithe maidir leis an bhfad siar do thuirbíní gaoithe (achar idir suiteálacha fuinnimh gaoithe agus limistéir chónaithe nó limistéir eile atá buailte), airde tuirbíní gaoithe (nó trastomhas uasta lanna rótair an mhuilinn ghaoithe) agus acmhainn cumhachta tuirbíní. Déanfar na srianta a dhíchur nó a shainiú sa chaoi go bhféadfar gléasraí cumhachta fuinnimh gaoithe a shuiteáil go héifeachtach agus i gcomhréir le tagarmharcanna Eorpacha agus deachleachtais inchomparáide. Féadfar a áireamh sna rialacháin leasaithe íoscheanglais maidir le sábháilteacht theicniúil, sláinte an duine agus sláinte ainmhithe a chosaint agus an comhshaol agus féadfaidh údarais áitiúla ceanglais chuí-réasúnaithe a fhorchur. Ní thabharfar isteach leis na rialacháin leasaithe aon bhac eile, amhail srianta atá bunaithe ar mhéid, ar thoilleadh, nó ar airde.

Tabharfar isteach leis an athchóiriú freisin, tar éis comhairliúchán poiblí, ‘limistéir is fearr’ le haghaidh gléasraí cumhachta gaoithe i gcomhréir le cur chuige an togra ón gCoimisiún in COM(2022)222 an 18 Bealtaine 2022.

Is éard a bheidh i gceist le ‘limistéir is fearr’ suíomhanna sonracha atá oiriúnach go háirithe chun gléasraí cumhachta gaoithe a shuiteáil. Déanfar na limistéir sin a shainiú de réir critéar oibiachtúil amhail dlús fuinnimh gaoithe nó luas na gaoithe. Leis an reachtaíocht lena mbunaítear na réimsí sin, bunófar freisin nósanna imeachta sonracha simplithe maidir le gléasraí cumhachta gaoithe a shuiteáil i limistéir den sórt sin, as a dtiocfaidh nósanna imeachta níos éasca agus spriocdhátaí níos giorra.

Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoin 31 Márta 2023.

C6.R3: Feabhas a chur ar na nósanna imeachta deonaithe ceadanna le haghaidh tionscadail fuinnimh in-athnuaite

Is é is cuspóir don bheart tacú le tionscadail fuinnimh in-athnuaite a chur in úsáid trí nósanna imeachta deonaithe ceadanna a éascú.

Leis an athchóiriú, cuirfear nós imeachta comhtháite i bhfeidhm maidir leis an gcead cosanta comhshaoil agus maidir leis an gcead tógála do ghléasraí cumhachta gréine agus gaoithe ag a bhfuil acmhainn ionsuite os cionn 0,5 MW. Áiríteoidh sé sin go mbeidh tréimhse éifeachtach níos giorra ann chun é a cheadú. Níos faide ná 75 lá, mura dtabharfaidh an t-údarás riaracháin freagra, tabharfar an t-údarú. Bunófar leis an athchóiriú ionad ilfhreastail freisin, a fheidhmeoidh mar phointe teagmhála aonair d'infheisteoirí chun na ceadanna comhtháite sin a láimhseáil agus a sheachadadh.

Simpleofar leis an athchóiriú freisin na nósanna imeachta maidir le nascadh leis an eangach le haghaidh suiteálacha fótavoltacha beaga (faoi bhun 0,8 kW). Sna cásanna sin, ní bheidh gá ach le clárú roimh an tsuiteáil, gan gá le hiarraidh ar chead a thabhairt isteach. Ní bheidh sé de cheangal ar an infheisteoir conradh sonrach a shíniú leis an Oibreoir Córais Dáileacháin (DSO) chun gléasra beag feithiclí a úsáid, agus cuirfear an clárú in ionad an chonartha nasctha don ghléasra beag PV. Ní bheidh na spriocdhátaí maidir leis an ngléasra beag cumhachta a nascadh níos faide ná dhá mhí mura rud é nach dtagann cúis na moille faoi inniúlacht an OCD faoi seach.

Chun imscaradh grianfhuinnimh a chur chun cinn, bainfear an scor sealadach a tugadh isteach le déanaí maidir leis an bhféidearthacht do chórais nuathógtha PV cónaithe (suas le 50 kVA) cumhacht a sholáthar don eangach a luaithe is féidir, agus tráth nach déanaí ná an 31 Nollaig 2024. Chun na críche sin, déanfaidh Údarás Rialála Fuinnimh agus Fónais Phoiblí na hUngáire (MEKH) athbhreithniú rialta, gach sé mhí ar a laghad, ar an teorannú sealadach sin, ar leibhéal réigiúnach i gcomhar leis an Oibreoir Córais Tarchurtha (OCT) agus OCDanna, ar bhonn critéar teicniúil agus oibiachtúil. A luaithe a shuífear le toradh na meastóireachta go bhfuil an eangach in ann an leictreachas arna tháirgeadh a chomhtháthú, cuirfear deireadh leis an srian ar an leibhéal réigiúnach más iomchuí.

Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoin 31 Márta 2023.

C6.R4: Trédhearcacht, intuarthacht agus infhaighteacht an naisc leis an eangach a fheabhsú

Is é is cuspóir don bheart trédhearcacht agus intuarthacht an nós imeachta comhordaithe um nascadh leis an eangach a mhéadú maidir le hinfheistíochtaí fuinnimh in-athnuaite a bhraitheann ar an aimsir, agus, ar deireadh, infhaighteacht naisc eangai a mhéadú.

Leis an athchóiriú, leasófar an reachtaíocht ábhartha maidir le nósanna imeachta nasctha le heangacha chun cur chuige neamh-idirdhealaitheach a áirithiú idir teicneolaíochtaí giniúna cumhachta. Glacfar i gcónaí le hiarrataí ar nascadh a sháraíonn teorainneacha nasctha ar choinníoll go gcomhlíonfaidh na hinfeisteoirí na ceanglais maidir le hacmhainneacht don chothromú agus go n-íocfaidh siad na táillí maidir le nascadh díreach. Saineofar leis an reachtaíocht leibhéal uasta na hacmhainneachta don chothromú a fhéadfar a iarraidh. Beidh údar oibiachtúil leis an uasmhéid sin agus beidh sé comhréireach, ní rachaidh sé thar 30 % agus déanfar é a laghdú de réir a chéile.

Cuirfidh an t-athchóiriú le trédhearcacht an nós imeachta maidir le nascadh leis an eangach le roinnt gníomhaíochtaí chun feasacht a mhúscailt agus cinntí eolasacha ó rannpháirtithe sa mhargadh a chothú. Áireofar orthu sin go háirithe foilsiú rialta na n-iarrataí ar glacadh leo agus ar diúltaíodh dóibh, réamh-mheastacháin nuashonraithe d'acmhainneachtaí nasctha na heangai agus samplaí simplithe do chineálacha éagsúla nasc, chomh maith le fóraim

comhroinnte faisnéise a eagrú do rannpháirtithe sa mhargadh. Chun éifeachtacht an nós imeachta a fheabhsú, cruthóidh an OCT agus na OCDanna an bonneagar TF is gá chun sonraí ó mhéadair chliste suiteáilte a bhailiú agus a úsáid.

Rannchuideoidh an t-athchóiriú le cumas na hUngáire méadú suntasach a dhéanamh ar acmhainneacht na ngléasraí cumhachta gréine agus gaoithe atá nasctha leis an eangach ar an leibhéal náisiúnta. Déanfaidh bunachar sonraí rialtais faireachán ar an dul chun cinn i dtreo spriocanna comhfhreagracha.

Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoin 30 Meitheamh 2026.

C6.R5: Ceanglais éifeachtúlachta fuinnimh a neartú

Is é is cuspóir don bheart feabhas a chur ar éifeachtúlacht fuinnimh foirgneamh san Ungáir, agus tá coinne leis go gcuirfidh sé le tomhaltas fuinnimh foirgneamh a ísliú agus, ar an gcaoi sin, neamhchosaint níos ísle ar ghás na Rúise a laghdú.

Leis an athchóiriú, tabharfar isteach íoschaighdeáin éifeachtúlachta fuinnimh (laghdú 30 % ar a laghad ar thomhaltas fuinnimh) do scéimeanna tacaíochta athchóirithe foirgneamh arna maoiniú ó chistí an Aontais.

Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoin 31 Márta 2023.

C6.I1: Forbairt chlasaiceach agus chliste le haghaidh an oibreora córais tarchurtha agus na n-oibreoirí córas dáileacháin

Is é cuspóir na hinfheistíochta an gréasán leictreachais a fhorbairt d'fhonn comhtháthú slán na n-acmhainneachtaí breise a bheidh le cruthú ag foinsí in-athnuaite fuinnimh agus chun solúbthacht an chórais a mhéadú. I gcomhréir le straitéis beartais fuinnimh na hUngáire, tá sé beartaithe ag an Ungáir sciar na bhfoinsí in-athnuaite ina meascán fuinnimh a mhéadú agus a cumas reatha gléasra grianchumhachta intíre a mhéadú faoi thrí faoi 2030. Tá rochtain leordhóthanach ar an líonra agus an acmhainn eangaí is gá ag teastáil chuige sin. Ní mór an gréasán tarchurtha agus dáileacháin a fhorbairt chun dul i ngleic leis na dúshlán sin.

Ar an gcaoi sin, rannchuideoidh an infheistíocht le deireadh a chur le cuid de na hacmhainneachtaí eangaí tearca, agus le táirgeadh breise de thoradh na hacmhainne méadaithe táirgeachta fuinnimh in-athnuaite a chomhtháthú go sábháilte. Áireofar san infheistíocht go háirithe eilimintí forbartha, amhail tógáil agus uasghráduithe líonra ardvoltais/meánvoltais, suiteálacha nua fostáisiúin, athsholáthar agus leathnú an chlaohladáin fostáisiúin, tógálacha agus athsholáthar rialuithe chomh maith le forbairtí digiteála.

Le tabhairt chun críche na hinfheistíochta arb é atá inti an cumas méadaithe gléasraí cumhachta a úsáideann foinsí fuinnimh in-athnuaite a chomhtháthú leis an eangach, beifear in ann acmhainneacht gléasra cumhachta breise 2 925 MW a chomhtháthú faoin 30 Meitheamh 2026 trí ghníomhaíochtaí faoin infheistíocht reatha.

Beidh cur chun feidhme na hinfheistíochta tugtha chun críche faoin 30 Meitheamh 2026.

C6.I2: Tacaíocht d'úsáid painéil ghréine cónaithe agus nuachóiriú teasa

Is é cuspóir an bhirt méadú ar acmhainní táirgthe fuinnimh in-athnuaite cónaithe, méadú ar éifeachtúlacht fuinnimh as a dtiocfaidh laghdú ar astaíochtaí gás ceaptha teasa chomh maith

le laghdú ar thruailliú aeir a eascraíonn as réitigh teasa atá as dáta (amhail ábhar cáithníní agus dé-ocsaíd sulfair). Rachaidh an beart sin chun tairbhe teaghlach atá i mbaol níos airde maidir le bochtaineacht fuinnimh ná mar a bheadh ar an meán. Chun na críche sin, cinnfear leibhéal ioncaim an fhaighteora bunaithe ar cheann amháin den dá fhéidearthacht seo a leanas: daoine ar lú a n-ioncam ná an meánphá náisiúnta nó teaghlaigh ag a bhfuil meánioncam per capita níos lú ná an meán náisiúnta, agus iad araon bunaithe ar staitisticí ó Lár-Oifig Staidrimh na hUngáire.

Tacóidh an beart le dhá chineál gníomhaíochta. Is é an chéad chineál gníomhaíochta suiteáil córas painéal gréine ar struchtúir díon le haghaidh féin-tomhaltas. Is éard atá sa dara cineál gníomhaíochta ná córas painéil gréine a shuiteáil ar struchtúir dín le haghaidh féintomhaltais, in éineacht le hathsholáthar fuinneog, bunú acmhainn stórála (14 kW ar a mhéad) agus téamh leictreach a shuiteáil (teaschaidéil, agus painéil téimh leictreacha ag gabháil leo más gá, ag brath ar imthosca teicniúla an fhoirgnimh a bhaineann tairbhe as an tacaíocht). Rachaidh an beart chun tairbhe 34 920 teaghlach, agus déanfaidh 11 600 teaghlach ar a laghad an infheistíocht a thagann faoin dara cineál gníomhaíochta.

Beidh cur chun feidhme na hinfheistíochta tugtha chun críche faoin 30 Meitheamh 2026.

C6.I3: Suiteáil saoráidí stórála fuinnimh le haghaidh an oibreora córais tarchurtha agus na n-oibreoirí córas dáileacháin

Is é cuspóir na hinfheistíochta tacú le suiteáil saoráidí stórála fuinnimh gearrthéarmacha ag an oibreoir córais tarchurtha agus ag na hoibreoirí córas dáileacháin, atá le húsáid ag an oibreoir córais tarchurtha agus ag na hoibreoirí córas dáileacháin sin chun críche oibriú slán iontaofa an chórais tarchurtha nó dáileacháin a áirithiú, agus chun na críche sin amháin, agus chun tacú go hindíreach le comhtháthú breise an táirgthe fuinnimh mar thoradh ar an acmhainneacht mhéadaithe táirgthe fuinnimh in-athnuaite. Ní úsáidfear na saoráidí stórála chun cothromú ná bainistiú ar phlódú a dhéanamh.

Gheobhaidh an t-oibreoir córais tarchurtha agus na hoibreoirí córas dáileacháin tacaíocht chun a saoráidí stórála fuinnimh a shuiteáil bunaithe ar an maolú dá bhforáiltear in Airteagal 54(2) agus in Airteagal 36(2) de Threoir (AE) 2019/944, i.e. bunaithe ar na saoráidí stórála fuinnimh a bheith ina gcomhpháirteanna lán-chomhtháite den ghréasán agus a fhaigheann formheas ón údarás rialála (an tÚdarás Rialála um Fhuinneamh agus Fónais na hUngáire, MEKH). Déanfaidh MEKH faireachán ar na saoráidí stórála agus áiritheoidh sé nach n-úsáidfear iad ach mar chomhpháirteanna comhtháite den ghréasán agus seiceálfaidh sé go rialta nach ndéanfaidh úinéireacht, forbairt, bainistiú agus oibriú na saoráidí stórála sin saobhadh ar an margadh.

Is é 146 MWh ar a laghad acmhainn iomlán na stórála leictreachais arna suiteáil mar chomhpháirt lán-chomhtháite an ghréasáin mar thoradh ar an infheistíocht sin.

Beidh cur chun feidhme na hinfheistíochta tugtha chun críche faoin 30 Meitheamh 2025.

C6.I4: Saoráidí stórála fuinnimh eangaí a shuiteáil le haghaidh rannpháirtithe sa mhargadh

Is é cuspóir na hinfheistíochta seo rochtain a thabhairt do rannpháirtithe sa mhargadh atá i láthair cheana féin nó ar mian leo dul isteach sa mhargadh don chothromú (e.g. comhbhailitheoirí, táirgeoirí leictreachais agus tomhaltóirí móra tionsclaíocha) ar theicneolaíochtaí a sholáthraíonn seirbhís solúbthachta saor ó thruailliú.

Tacóidh an beart seo le rannpháirtithe sa mhargadh saoráidí stórála fuinnimh eangaí a shuiteáil.

Roghnófar faighteoirí trí ghlaos oscailte ar thograí. Sa phróiseas roghnúcháin, déanfar tograí tionscadail atá le cur chun feidhme le teicneolaíochtaí éagsúla a scóráil agus a roghnú ar bhonn anailís costais is tairbhe, agus ar an gcaoi sin déanfar próiseas roghnúcháin atá neodrach ó thaobh na teicneolaíochta de a áirithiú agus béim á leagan ar chost-éifeachtúlacht iomlán. Ceanglófar ar fhaighteoirí an acmhainneacht iomlán a eascraíonn as an tsaoráid stórála leictreachais fhóirdheonaithe, nó cuid di, a thabhairt isteach sa mhargadh don chothromú.

Is é 311 MWh ar a laghad a bheidh in acmhainn iomlán na stórála leictreachais arna suiteáil mar chuid den mhargadh don chothromú mar thoradh ar an infheistíocht sin.

Beidh cur chun feidhme na hinfeistíochta tugtha chun críche faoin 30 Meitheamh 2025.

C6.I5: Méadrú cliste a scaipeadh

Is é cuspóir an bhirt tacú le méadair chliste a cheannach agus a shuiteáil.

Tá coinne leis go mbeidh ról tábhachtach ag cur i bhfeidhm méadar cliste mar uirlis ó cheann go ceann chun próifíle tomhaltóirí a chinneadh go cruinn agus chun an t-éileamh leictreachais a bharrfheabhsú, agus bainfear leas as a bhfeidhmeanna bailithe sonraí agus cumarsáide in go leor réimsí eile feidhmithe chomh maith. Beidh méadair chliste inrialaithe go cianda, beidh siad in ann aschur rátaíthe an mhéadair a athrú ar thalamh agus ar shiúl i gcás tomhais dhírigh, beidh siad in ann inrialaitheacht a sholáthar agus beidh modúl cumarsáide acu. Táthar ag súil go mbeidh feidhmiú céimneach na méadar cliste agus na taraifí solúbtha a chuireann leo ina mbunús le freagairtí ar thaobh an éilimh san fhadtéarma, rud a mheastar a chuideoidh le solúbthacht a thógáil isteach sa chóras leictreachais san fhadtéarma.

Foráiltear leis an reachtaíocht náisiúnta go ndéanfar méadair chliste a shuiteáil ag a n-áit tomhaltais ag cineálacha áirithe tomhaltóirí. De bhun Fhoraithe Rialtais 273/2007 (X. 19.) maidir le cur chun feidhme forálacha áirithe d'Acht LXXXVI 2007 maidir le Leictreachas, ní mór méadar cliste a shuiteáil d'úsáideoirí atá nasctha le voltas íseal i gcás tomhaltas bliantúil de 5 000 kWh nó níos mó; i gcás nasc nua a bhfuil éileamh cumhachta 3x32 A ach nach mó ná 3x80 A; agus d'úsáideoirí a bhfuil gléasra beag cumhachta teaghlaigh acu cheana féin nó a shuiteálfadh córas den sórt sin amach anseo. Cuirfidh an infheistíocht le scaipeadh méadar cliste.

Is iad na hoibreoirí córais dáileacháin faighteoirí na hinfeistíochta, bunaithe ar ghlaos ar thionscadail tosaíochta. Gheobhaidh na hoibreoirí córais dáileacháin an fóirdheontas i gcomhréir le líon na láithreán fisiceach is gá chun méadair chliste a shuiteáil sna limistéir gheografacha ina n-oibríonn siad.

Is é an toradh a bheidh ar an mbeart sin go mbeidh líon iomlán 290 680 méadar cliste nuashuiteáilte ann.

Beidh cur chun feidhme na hinfeistíochta tugtha chun críche faoin 30 Meitheamh 2026.

F.2. Clocha míle, spriocanna, táscairí agus tráthchlár maidir le faireachán agus cur chun feidhme i dtaca le tacaíocht airgeadais neamh-inaisíoctha

Uimhir Sheicheamha ch	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
99	C6.R1 Rialáil leictreachais a chlaochlú	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm leasuithe reachtacha ar Fhoraithe Rialtais 273/2007. (X.19.)	Teacht i bhfeidhm an leasaithe reachtaigh lena n-áirítear socraíocht chomhlán				R1	2023	Teacht i bhfeidhm an leasaithe ar Fhoraithe an Rialtais 273/2007 (X.19) maidir leis na rialacha maidir le scéim socraíochta chomhlán éigeantaigh do dhaoine atá ag tairiscint. Áiríteofar leis an bhforaithe, amhail ón 1 Eanáir 2023, go ndéanfaidh na daoine atá ag baint tairbhe as tacaíocht airgeadais phoiblí chun a n-aonaid giniúna leictreachais a shuiteáil cuntas a thabhairt ar leithligh ar an méid fuinnimh a tháirgtear agus ar an méid fuinnimh arna thomhailt.
100	C6.R2 Forbairt fuinnimh gaoithe ar tír a spreagadh	Cloch mhíle	Reachtaíocht a leasú i bhfabhar úsáid a bhaint as fuinneamh gaoithe	Teacht i bhfeidhm na reachtaíochta leasaithe				R1	2023	Teacht i bhfeidhm na reachtaíochta leasaithe lena gcuirtear deireadh leis na srianta neamhriachtanacha ar shuiteáil gléasraí cumhachta gaoithe don tír ar fad. Ceadóidh an reachtaíocht suiteáil éifeachtach gléasraí cumhachta fuinnimh gaoithe. Go sonrach, déanfar na rialacha maidir le hachair íosta sa reachtaíocht is infheidhme faoi láthair a laghdú go suntasach agus ní sháróidh aon achar íosta idir suiteálacha fuinnimh gaoithe agus limistéir chónaithe nó limistéir eile a ndéantar difear dóibh tagarmharcanna Eorpacha agus dea-chleachtais inchomparáide. Déanfar uasairde incheadaithe na dtuirbíní gaoithe (nó trastomhas uasta lanna rótair an mhuilinn ghaoithe) a dhíchur, nó déanfar í a mhéadú le bheith i gcomhréir le tagarmharcanna Eorpacha agus le dea-chleachtais inchomparáide. Ní fhanfar ná ní thabharfar isteach aon uasteorainn acmhainne in aghaidh an tuirbín gaoithe. Féadfar a údarú leis an reachtaíocht náisiúnta d'údarais áitiúla ceanglais a bhfuil bonn cirt leo a fhorchur chun leasanna dlisteanacha eile a chur san áireamh, amhail talamhúsáid eile, cosaint an dúlra nó an tírdhreacha. Áiríteofar leis an reachtaíocht freisin go láimhseálfad an phleanáil spásúil fuinneamh gaoithe ar bhealach atá cosúil le foinsí eile fuinnimh in-athnuaite gan aon srianta sonracha. Déanfar comhairliúcháin poiblí agus idirphlé trédhearcach le húdarais áitiúla sula nglacfar an reachtaíocht nua.
101	C6.R2 Forbairt fuinnimh gaoithe ar tír a spreagadh	Cloch mhíle	'Limistéir is fearr' a chruthú le haghaidh fuinneamh gaoithe	Teacht i bhfeidhm na reachtaíochta ábhartha				R1	2023	Teacht i bhfeidhm an rialacháin lena sainmhínítear 'limistéir is fearr' le haghaidh gléasraí cumhachta gaoithe agus lena mbunaítear nósanna imeachta sonracha simplithe ceadaithe chun gléasraí cumhachta den sórt sin a shuiteáil i limistéir den sórt sin (sprioc-amanna 10 % níos giorra do nósanna imeachta a bhaineann le ceadanna a dheonú agus lena dtugtar an fhéidearthacht dhlíthiúil ráitis na n-údarás ábhartha a fháil — amhail údarás cosanta talún, roinn dóiteáin — sula seolfar nós

Uimhir Sheicheamha ch	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
										imeachta an cheada). Déanfar na 'limistéir is fearr' sin a shainmhíniú, ar a laghad, mar na limistéir sa tír ina bhfuil dlús fuinnimh na gaoithe 500 W/m ² ar a laghad ag 150 méadar ar airde, nó ina n-úsáidtear meánluach luais gaoithe comhchosúil ar an gcoinníoll nach lú an limistéar cumhdaithe a thagann as sin. Cumhdófar leis na limistéir is fearr sin, in aon chás, na limistéir atá in úsáid faoi láthair le haghaidh tuirbíní gaoithe ionas gur féidir athchumhachtú a éascú. Déanfar comhairliúchán poiblí agus idirphlé trédhearcach le húdaráis áitiúla sula nglacfar an reachtaíocht nua.
102	C6.R3 Feabhas a chur ar na nósanna imeachta deonaithe ceadanna le haghaidh tionscadail fuinnimh in-athnuaite	Cloch mhíle	Nós imeachta comhtháite maidir le RES a cheadú	Teacht i bhfeidhm na reachtaíochta leasaithe				R1	2023	Teacht i bhfeidhm an chreata dhlíthiúil agus riaracháin le haghaidh láimhseáil chomhtháite sholáthar an cheada cosanta comhshaoil agus an cheada tógála do ghléasraí cumhachta in-athnuaite atá ag brath ar an aimsir — grianfhuinneamh agus gaoth — ag a bhfuil acmhainn ionsuite os cionn 0.5 MW. Áiritheofar leis an gcreat reachtach freisin go mbeidh tréimhse éifeachtach níos giorra ann chun a cheadú, trína fhoráil go ndéanófar an cead comhtháite laistigh de 75 lá, agus mura mbeidh aon fhreagra faighte ón riarachán le linn na tréimhse sin, go measfar go bhfuil an t-údarú deonaithe.
103	C6.R3 Feabhas a chur ar na nósanna imeachta deonaithe ceadanna le haghaidh tionscadail fuinnimh in-athnuaite	Cloch mhíle	Ionad ilfhreastail do cheadú RES	Tús a chur le hoibríochtaí ionaid ilfhreastail				R1	2023	Beidh ionad ilfhreastail oibríochtúil agus tá tús curtha aige le seirbhísí a thairiscint d'infheisteoirí ar speis leo gléasraí cumhachta fuinnimh in-athnuaite — gréine agus gaoithe atá spleách ar an aimsir a bhunú. Beidh an t-ionad ilfhreastail ina eintiteas láraithe ar an leibhéal náisiúnta, ag feidhmiú mar phointe teagmhála aonair d'infheisteoirí chun ceadanna a láimhseáil agus a sheachadadh.
104	C6.R3 Feabhas a chur ar na nósanna imeachta deonaithe ceadanna le haghaidh tionscadail fuinnimh in-athnuaite	Cloch mhíle	Nasc simplí greille de phlandaí beaga PV	Teacht i bhfeidhm na reachtaíochta leasaithe				R1	2023	Teacht i bhfeidhm na reachtaíochta leasaithe lena gceadaítear nós imeachta simplithe le haghaidh suiteáil agus seoladh oibríochta, lena n-áirítear nascadh leis an eangach, le haghaidh suiteálacha fótavoltacha beaga ag a bhfuil uaschumas ionsuite 0,8 kW. Is i bhfoirm cláraithe shimplí a bheidh an nós imeachta simplithe. Forálfar leis an reachtaíocht freisin nach mbeidh an spriocdháta chun na gléasraí beaga cumhachta sin a nascadh níos faide ná dhá mhí tar éis an iarraidh iomlán a fháil ar an líonra. Ní cheadófar moilleanna maidir leis an nasc ag an OCD faoi seach a áirithiú ach amháin i gcásanna inarb iad tosca nach dtagann faoina inniúlacht is cúis leis an

Uimhir Sheicheamha ch	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
										moill.
105	C6.R3 Feabhas a chur ar na nósanna imeachta deonaithe ceadanna le haghaidh tionscadail fuinnimh in-athnuaite	Cloch mhíle	Deireadh a chur le teorainneacha infhotha do theaghlaigh PV	Teacht i bhfeidhm na reachtaíochta leasaithe chun athbhreithniú rialta a dhéanamh ar an srian				R4	2022	Teacht i bhfeidhm na reachtaíochta leasaithe lena bhforchuirtear oibleagáid ar Údarás Rialála Fuinnimh agus Fóntais Phoiblí na hUngáire (MEKH) athbhreithniú rialta a dhéanamh ar an scor sealadach a tugadh isteach le déanaí do chórais PV cónaithe nuathógtha (suas le 50 kVA) chun cumhacht a sholáthar don eangach. Beidh na gnéithe a leanas ar a laghad san áireamh sa reachtaíocht leasaithe: - Déanfaidh MEKH athbhreithniú ar leordhóthanacht an teorannaithe shealadaigh sna réigiúin ábhartha gach sé mhí ar a laghad; - beidh an t-athbhreithniú sin bunaithe ar fhaisnéis theicniúil arna soláthar ag na OCDanna agus ag an OCT; - déanfar critéir theicniúla agus oibiachtúla chun deireadh a chur leis an srian a chur ar bun agus foilseofar iad; - Foilseoidh MEKH a chinneadh réasúnaithe in aghaidh an réigiúin gach sé mhí; Cuirfidh MEKH an rialtas ar an eolas nuair a nochtar leis an measúnú atá bunaithe ar na critéir oibiachtúla thuasluaite go bhfuil an eangach in ann fuinneamh arna ghiniúint ag PVanna tí a chomhtháthú d'fhonn deireadh iomlán a chur leis an teorannú sin; - bainfear an srian sa réigiún ábhartha a luaithe a chomhlíonfar na critéir theicniúla agus oibiachtúla thuasluaite. Déanfar an scor sealadach do chórais PV cónaithe nuathógtha (suas le 50 kVA) chun cumhacht a sholáthar don eangach a bhaint sa tír ar fad faoin 31 Nollaig 2024 ar a dhéanaí.
106	C6.R4 Trédhearcacht, intuarthacht agus infhaighteacht an naisc leis an eangach a fheabhsú	Cloch mhíle	Intuarthacht nósanna imeachta nasctha na heangaí a mhéadú	Teacht i bhfeidhm na reachtaíochta leasaithe				R4	2022	Leasófar an reachtaíocht chun: - a áirithiú go mbeidh feidhm ag na rialacha nasctha céanna ('nós imeachta comhordaithe maidir le nascadh eangaí') maidir le gach teicneolaíochtaí giniúna cumhachta i gcur chuige neamh-idirdheallaitheach; - foráil a dhéanamh go mbeidh an próiseas sin bunaithe ar pharaiméadair theicneolaíocha oibiachtúla agus go bhfoilseofar é roimh na glaonna; - a áirithiú nach gceadófar d'OCTanna agus do OCDanna diúltú don iarraidh ar nasc ó ghléasraí cumhachta in-athnuaite atá spleách ar an aimsir — grianfhuinneamh agus gaoth — ach amháin ar bhealach neamh-idirdheallaitheach agus bunaithe ar chritéir theicniúla, agus sa chás sin amháin go sáraíonn na

Uimhir Sheicheamha ch	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Spríoc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
										riachtanais acmhainne a chuirtear isteach teorainn acmhainne an naisc ghléasra cumhachta in-athnuaite — gréine agus gaoithe ag brath ar an aimsir agus nach modhnaíonn an t-iarratasóir coinníollacha teicniúla beartaithe an ghléasra cumhachta chun cothabháil chothromaíocht chumhacht an chórais leictreachais a áirithiú trí chúltaisc a sholáthar mar sheirbhísí cothromaithe; - foráil a dhéanamh maidir le hiarrataí aonair, go mbeidh an chinnteacht ag infheisteoirí go nglactar lena n-iarraidh ar choinníoll go gcomhaontaíonn siad acmhainneacht don chothromú a sholáthar arna iarraidh sin ag an OCT/OCDanna ag an bpointe ábhartha ama agus na táillí nasctha dhíreacha a íoc; - sainigh uasleibhéil na hacmhainneachta don chothromú atá le iarraidh sa chás sin. Ní rachaidh an acmhainneacht uasta don chothromú sin thar 30 % den acmhainn RES a bheidh le suiteáil amhail ó 2022. Bunófar leis an reachtaíocht níos imeachta trína ndéanfar athbhreithniú gach bliain ar chóimheas na huasacmhainne éigeantaí don chothromú a leagtar síos sa reachtaíocht ar bhonn anailíse ar mhíchothromaíocht an chórais agus ar a phríomhthosca, agus déanfar é a laghdú de réir a chéile, agus na hinfeistíochtaí a bhfuiltear ag súil leo san eangach agus toradh na nósanna imeachta maidir le nascadh leis an eangach á gcur san áireamh. Beidh bonn cirt oibiachtúil le leibhéil an cheanglais comhardúcháin agus beidh sé comhréireach.
107	C6.R4 Trédhearcacht, intuarthacht agus infhaighteacht an naisc leis an eangach a fheabhsú	Cloch mhíle	Faisnéis a fhoilsiú maidir le hiarrataí agus acmhainneachtaí maidir le nascadh leis an eangach	Teacht i bhfeidhm na hoibleagáide maidir le foilsiú ag OCTanna/OCDanna				R1	2023	Déanfar an reachtaíocht a leasú chun a áirithiú, sula n-eiseofar glao nua agus gach sé mhí ar a laghad, go bhfoilseoidh na OCTanna agus na OCDanna ceanglais naisc anaithnidithe na n-iarrataí a nglactar leo agus na n-iarrataí diúltaithe a bhfuil bonn cirt gaolmhar leo, chomh maith le faisnéis bhreise a sholáthar le haghaidh iarrataí nua ar nascadh is féidir mar thoradh ar na hinfeistíochtaí eangai uile is gá, lena n-áirítear tionscadail arna gcistiú tríd an bplean téarnaimh agus athléimneachta, agus réamh-mheastacháin nuashonraithe le haghaidh acmhainneachtaí nasctha na heangai sna cúig bliana amach romhainn. Ina theannta sin, foilseofar samplaí simplithe le haghaidh cineálacha éagsúla nasc ar shuíomh idirlín OCT na hUngáire (MAVIR).
108	C6.R4 Trédhearcacht, intuarthacht agus	Cloch mhíle	Fórait chomhroinnte faisnéise	Fórait chomhroinnte faisnéise a bhunú do rannpháirtithe sa				R4	2022	Eagrófar fórait chomhroinnte faisnéise do rannpháirtithe sa mhargadh chun tacú leis an tuiscint ar an nós imeachta maidir le nascadh leis an eangach. Eagrófar an chéad bhabhta fóram roimh dheireadh 2022, agus fórait chomhroinnte faisnéise ina dhiaidh sin

Uimhir Sheicheamha ch	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Spríoc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
	infhaighteacht an naisc leis an eangach a fheabhsú			mhargadh						gach sé mhí. Ba cheart na fóraim sin a eagrú sula bhfoilseofar glaonna nua ar cheangal eangaí.
109	C6.R4 Trédhearcacht, intuathacht agus infhaighteacht an naisc leis an eangach a fheabhsú	Cloch mhíle	Bonneagar TF a chruthú le haghaidh úsáid sonraí ó mhéadair chliste	Tús a chur le feidhmiú na mbunachar sonraí agus na n-uirlisí TF ábhartha				R2	2026	Cruthóidh an OCT agus na OCDanna an bonneagar TF is gá chun sonraí a bhailiú agus a úsáid ó mhéadair chliste suiteáilte. Úsáidfear na sonraí chun cruinneas an phlean forbartha gréasáin a mhéadú, agus chun roghanna solúbtha nasctha agus oibríochta a fhorbairt.
110	C6.R4 Trédhearcacht, intuathacht agus infhaighteacht an naisc leis an eangach a fheabhsú	Sprioc	Údarú maidir le nascadh eangaí le haghaidh acmhainneacht gléasraí cumhachta in-athnuaite	Iomlán na hacmhainne in-athnuaite údaraithe	MW	3 500	8 000	R3	2024	Eiseoidh an OCD nó an OCT údarú maidir le nascadh eangaí is inrite ón dáta deonaithe do ghléasraí cumhachta fuinnimh in-athnuaite atá spleách ar an aimsir — grianfhuinneamh agus gaoth — le haghaidh acmhainn iomlán 8 000 MW ar a laghad. Cumhdaítear leis an sprioc gach catagóir de ghléasraí cumhachta den sórt sin (gléasraí beaga agus mórsála), lena n-áirítear gléasraí cumhachta in-athnuaite nach gcumhdaítear ach le nós imeachta clárúcháin agus a chláraítear.
111	C6.R4 Trédhearcacht, intuathacht agus infhaighteacht an naisc leis an eangach a fheabhsú	Sprioc	Údarú maidir le nascadh eangaí le haghaidh gléasraí cumhachta in-athnuaite	Iomlán na hacmhainne in-athnuaite údaraithe	MW	8 000	10 000	R2	2026	Eiseoidh OCD nó OCT údarú maidir le nascadh eangaí a bheidh inrite ón dáta deonaithe do ghléasraí cumhachta fuinnimh in-athnuaite atá spleách ar an aimsir — grianfhuinneamh agus gaoth — le haghaidh toilleadh iomlán 10 000 MW ar a laghad. Cumhdaítear leis an sprioc gach catagóir de ghléasraí cumhachta den sórt sin (gléasraí beaga agus mórsála), lena n-áirítear gléasraí cumhachta in-athnuaite nach gcumhdaítear ach le nós imeachta clárúcháin agus a chláraítear.
112	C6.R5 Ceanglais éifeachtúlachta fuinnimh a neartú	Cloch mhíle	Ceanglais éifeachtúlachta fuinnimh a neartú le haghaidh scéimeanna tacaíochta athchóirithe foirgneamh	Teacht i bhfeidhm na reachtaíochta				R1	2023	Teacht i bhfeidhm reachtaíochta lena mbunaítear íoschaighdeáin éifeachtúlachta fuinnimh do scéimeanna tacaíochta poiblí le haghaidh athchóiriú foirgneamh arna mhaoiniú ag an Aontas. Forálfar sa reachtaíocht ar a laghad go ndéanfar laghdú 30 % ar a laghad ar thomhaltas fuinnimh i bhfoirgnimh chónaithe, chorpáraídeacha agus phoiblí i gcás scéimeanna tacaíochta athchóirithe (comh) arna maoiniú le cistí AE. Léireofar an cuspóir sin i nglaoanna ar thionscadail (cé is moite de chlár atá foilsithe cheana féin d'fhoirgnimh rialtais áitiúla).
113	C6.11 Forbairt chlasaiceach agus chliste an oibreora córais	Cloch mhíle	Comhaontuithe deontais a shíniú agus gach rud údaraithe maidir	Comhaontuithe deontais sínithe				R2	2022	Tabhairt i gcrích na gcomhaontuithe deontais uile maidir le cur chun feidhme agus coinníollacha tacaíochta na hinfeistíochta idir na heagraíochtaí a bhfuil baint acu leis an infheistíocht (an t-oibreoir córais tarchurtha údaraithe agus na hoibreoirí córais dáileacháin) agus

Uimhir Sheicheamha ch	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Spríoc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
	tarchurtha agus na n-oibreoirí córas dáileacháin		leis na coinníollacha cur chun feidhme agus tacaíochta i ndáil le forbairt eangach tarchurtha agus dáileacháin							an tÚdarás Bainistíochta (Oifig an Phríomh-Aire). Mar thoradh ar na comhaontuithe deontais arna dtabhairt i gcrích leis an oibreoir córais tarchurtha agus leis na hoibreoirí córais dáileacháin uile lena mbaineann, cruthófar an cumas acmhainneacht incriminteach 2 925 MW den leictreachas arna ghiniúint ag foinsí in-athnuaite a chomhtháthú sa ghréasán leictreachais tríd an infheistíocht sin. Tabharfar tuairisc sa chomhaontú deontais ar na hinfeistíochtaí atá beartaithe, lena n-áireofar na heilimintí forbartha, amhail tógáil agus uasghráduithe líonra ardvoltais/meánvoltais; suiteálacha nua fostáisiúin; athsholáthar agus leathnú claochladáin an fhostáisiúin; rialuithe a thógáil agus rialuithe eile a chur ina n-ionad; agus forbairtí digiteála.
114	Forbairt chlasaiceach agus chliste an oibreora córais tarchurtha agus na n-oibreoirí córas dáileacháin	Sprioc	Méadú acmhainne ar stáisiún chumhachta a úsáideann foinsí fuinnimh in-athnuaite ar féidir iad a chomhtháthú leis an eangach cumhachta mar thoradh ar an eangach fheabhsaithe (carnadh, MW)		MW	0	119	R3	2023	Cumas méadaithe na heangaí cumhachta chun cumas gléasra cumhachta breise a chomhtháthú ag baint úsáid as foinsí in-athnuaite fuinnimh trí ghníomhaíochtaí faoin infheistíocht seo. Déanfaidh Údarás Rialála Fuinnimh agus Fóntais Phoiblí na hUngáire é a fhíorú agus soláthróidh sé tuarascáil bailíochtaithe ag baint úsáid as modheolaíocht ina mionsaothrófar na bearta is gá maidir leis an eangach, arna maoiniú faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta, d'fhonn an fuinneamh a tháirgtear le hacmhainn táirgthe bhreise fuinnimh in-athnuaite a chomhtháthú.
115	C6.11 Forbairt chlasaiceach agus chliste an oibreora córais tarchurtha agus na n-oibreoirí córas dáileacháin	Sprioc	Méadú acmhainne ar stáisiún chumhachta a úsáideann foinsí fuinnimh in-athnuaite ar féidir iad a chomhtháthú leis an eangach cumhachta mar thoradh ar an eangach fheabhsaithe (carnadh, MW)		MW	119	772	R3	2024	Cumas méadaithe na heangaí cumhachta chun cumas gléasra cumhachta breise a chomhtháthú ag baint úsáid as foinsí in-athnuaite fuinnimh trí ghníomhaíochtaí faoin infheistíocht seo. Déanfaidh Údarás Rialála Fuinnimh agus Fóntais Phoiblí na hUngáire é a fhíorú agus soláthróidh sé tuarascáil bailíochtaithe ag baint úsáid as modheolaíocht ina mionsaothrófar na bearta is gá maidir leis an eangach, arna maoiniú faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta, d'fhonn an fuinneamh a tháirgtear le hacmhainn táirgthe bhreise fuinnimh in-athnuaite a chomhtháthú.
116	C6.11 Forbairt chlasaiceach	Sprioc	Méadú breise acmhainne ar		MW	772	1749	R3	2025	Cumas méadaithe na heangaí cumhachta chun cumas gléasra cumhachta breise a chomhtháthú ag baint úsáid as foinsí in-athnuaite

Uimhir Sheicheamha ch	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Spríoc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
	agus chliste an oibreora córais tarchurtha agus na n-oibreoirí córas dáileacháin		stáisiúin chumhachta a úsáideann foinsí fuinnimh in-athnuaite ar féidir iad a chomhtháthú leis an eangach cumhachta mar thoradh ar an eangach fheabhsaithe (carnadh, MW)							fuinnimh trí ghníomhaíochtaí faoin infheistíocht seo. Déanfaidh Údarás Rialála Fuinnimh agus Fónais Phoiblí na hUngáire é a fhíorú agus soláthróidh sé tuarascáil bailíochtaithe ag baint úsáid as modheolaíocht ina mionsaothrófar na bearta is gá maidir leis an eangach, arna maoiniú faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta, d'fhonn an fuinneamh a tháirgtear le hacmhainn táirgthe bhreise fuinnimh in-athnuaite a chomhtháthú.
117	C6.11 Forbairt chlasaiceach agus chliste an oibreora córais tarchurtha agus na n-oibreoirí córas dáileacháin	Sprioc	Méadú breise acmhainne ar stáisiúin chumhachta a úsáideann foinsí fuinnimh in-athnuaite ar féidir iad a chomhtháthú leis an eangach cumhachta mar thoradh ar an eangach fheabhsaithe (carnadh, MW)		MW	1 749	2 925	R2	2026	Cumas méadaithe na heangaí cumhachta chun cumas gléasra cumhachta breise a chomhtháthú ag baint úsáid as foinsí in-athnuaite fuinnimh trí ghníomhaíochtaí faoin infheistíocht seo. Déanfaidh Údarás Rialála Fuinnimh agus Fónais Phoiblí na hUngáire é a fhíorú agus soláthróidh sé tuarascáil bailíochtaithe ag baint úsáid as modheolaíocht ina mionsaothrófar na bearta is gá maidir leis an eangach, arna maoiniú faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta, d'fhonn an fuinneamh a tháirgtear le hacmhainn táirgthe bhreise fuinnimh in-athnuaite a chomhtháthú.
118	C6.12 Tacaíocht d'úsáid painéil ghréine cónaithe agus nuachóiriú teasa	Cloch mhíle	Seoladh an ghlaio ar thograí le haghaidh tionscadal maidir le painéil ghréine chónaithe a úsáid agus nuachóiriú téimh	An glao ar thograí a fhoilsiú ar shuíomh gréasáin oifigiúil an Rialtais do ghlaonna, lena n-áirítear na coinníollacha incháilitheachta agus raon feidhme na gníomhaíochtaí a bhfuil tacaíocht le tabhairt dóibh				R3	2021	Féadfar tacú le dhá chineál gníomhaíochta, bunaithe ar an nglao ar thograí: (i) ach suiteáil córas painéal gréine ar struchtúir dín do féin-tomhaltas nó (ii) sa bhreis ar shuiteáil córas painéal gréine ar struchtúir dín, freisin ionad fuinneoga, suiteáil feistí stórála agus córas teasa leictreacha. Áireofar na nithe seo a leanas sna critéir incháilitheachta: (i) oiriúnacht theicniúil an fhoirgnimh chun an infheistíocht phleanáilte a óstáil (mar shampla staid an dín agus an ghréasáin leictreachais atá suiteáilte san fhoirgneamh) agus (ii) leibhéal ioncaim an fhaighteora. Cinnfear leibhéal ioncaim an fhaighteora bunaithe ar cheann amháin den dá fhéidearthacht seo a leanas: daoine ar lú a n-ioncam ná an meánphá náisiúnta nó teaghlach ag a bhfuil meánioncam per capita níos lú ná an meán náisiúnta, agus iad araon bunaithe ar staitisticí ó Lár-Oifig Staidrimh na hUngáire.

Uimhir Sheicheamha ch	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Spríoc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
119	C6.I2 Tacaíocht d'úsáid painéil ghréine cónaithe agus nuachóiriú teasa	Sprioc	Líon na dteaghlach atá feistithe le painéil ghréine nó atá feistithe le painéil ghréine, aonad stórála, córas téimh leictirigh agus athsholáthar fuinneoige (carnadh, líon teaghlach)		Líon	0	13 793	R3	2024	Líon na dteaghlach ag a bhfuil córais phainéil gréine teaghlaigh suiteáilte nó atá feistithe le córas painéil gréine, córais téimh leictirigh, athsholáthar fuinneog agus aonad stórála mar thoradh ar an infheistíocht. Córas painéil gréine de 4-5 kW ar an meán, aonad stórála de 14 kW ar a mhéad, córas téimh leictirigh de 5-12 kW, athsholáthar fuinneoige bunaithe ar chaighdeán de réir na gceanglas tógála is infheidhme.
120	C6.I2 Tacaíocht d'úsáid painéil ghréine cónaithe agus nuachóiriú teasa	sprioc	Líon na dteaghlach breise atá feistithe le painéil ghréine nó atá feistithe le painéil ghréine, aonad stórála, córas téimh leictirigh agus athsholáthar fuinneoige (carnadh, líon teaghlach)		Líon	13 793	23 320	R3	2025	Líon na dteaghlach ag a bhfuil córais phainéil gréine teaghlaigh suiteáilte nó atá feistithe le córas painéil gréine, córais téimh leictirigh, athsholáthar fuinneog agus aonad stórála mar thoradh ar an infheistíocht. Córas painéil gréine de 4-5 kW ar an meán, aonad stórála de 14 kW ar a mhéad, córas téimh leictirigh de 5-12 kW, athsholáthar fuinneoige bunaithe ar chaighdeán de réir na gceanglas tógála is infheidhme.
121	C6.I2 Tacaíocht d'úsáid painéil ghréine cónaithe agus nuachóiriú teasa	Sprioc	Líon na dteaghlach breise atá feistithe le painéil ghréine nó atá feistithe le painéil ghréine, aonad stórála, córas téimh leictirigh agus athsholáthar fuinneoige (carnadh, líon teaghlach)		Líon	23 320	34 920	R2	2026	Líon na dteaghlach ag a bhfuil córais phainéil gréine teaghlaigh suiteáilte nó atá feistithe le córas painéil gréine, córais téimh leictirigh, athsholáthar fuinneog agus aonad stórála mar thoradh ar an infheistíocht. Córas painéil gréine de 4-5 kW ar an meán, aonad stórála de 14 kW ar a mhéad, córas téimh leictirigh de 5-12 kW, athsholáthar fuinneoige bunaithe ar chaighdeán de réir na gceanglas tógála is infheidhme. Ar a laghad 11 600 teaghlaigh as an 34 920 teaghlaigh, gheobhaidh siad ní hamháin na córais painéal gréine, ach sa bhreis ar an gcóras painéal gréine, córais teasa leictreacha freisin, athsholáthair fuinneog agus aonad stórála.

Uimhir Sheicheamha ch	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Spríoc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
122	C6.I3 Suiteáil saoráidí stórála fuinnimh le haghaidh oibreoirí córas dáileacháin agus tarchurtha	Cloch mhíle	Seoladh an ghlaio ar thograí maidir le cur chun feidhme agus coinníollacha tacaíochta saoráidí stórála — mar chomhpháirt líonra lán-chomhtháite — atá le suiteáil ag na OCTanna/OCDanna	Foilsíú an ghlaio ar thograí ar shuíomh gréasáin oifigiúil an Rialtais le haghaidh glaonna				R4	2022	Tabharfar tuairisc sa ghlaio ar na príomhphrionsabail — lena n-áirítear an neodracht theicneolaíoch i dtreo saoráidí stórála — maidir le suiteáil saoráidí stórála fuinnimh gearrthéarmacha ag an oibreoir córais tarchurtha agus ag na hoibreoirí córas dáileacháin. Áireofar sa ghlaio an ceanglas go bhfaighidh an t-oibreoir córais tarchurtha agus na hoibreoirí córais dáileacháin tacaíocht dá saoráidí stórála fuinnimh ar bhonn an mhaolaithe dá bhforáiltear i dTreoir 2019/944, i.e. ar bhonn na saoráidí stórála fuinnimh a bheith ina gcomhpháirteanna lán-chomhtháite den ghréasán agus ar bhonn formheas a fháil ón údarás rialála (an tÚdarás Rialála um Fhuinneamh agus Fóntais na hUngáire, MEKH) sula síneoidh siad an comhaontú deontais. Sonrófar sa ghlaio freisin nach n-úsáidfear saoráidí stórála chun cothromú ná bainistiú ar phlódú a dhéanamh.
123	C6.I3 Suiteáil saoráidí stórála fuinnimh le haghaidh oibreoirí córas dáileacháin agus tarchurtha	Cloch mhíle	Tabhairt i gcrích na gcomhaontuithe deontais uile maidir le cur chun feidhme agus coinníollacha tacaíochta saoráidí stórála — mar chomhpháirt líonra lán-chomhtháite — atá le suiteáil ag an OCT/na OCDanna	Comhaontuithe deontais sínithe				R2	2023	Síneofar comhaontuithe deontais do gach tionscadal a roghnófar tar éis an ghlaio dá dtagraítear i gcloch mhíle 122. Áireofar sa chomhaontú deontais an ceanglas go bhfaighidh an OCT agus na OCDanna tacaíocht dá saoráidí stórála fuinnimh ar bhonn an mhaolaithe dá bhforáiltear i dTreoir 2019/944, i.e. ar bhonn na saoráidí stórála fuinnimh a bheith ina gcomhpháirteanna lán-chomhtháite den ghréasán agus formheas a fháil ón údarás rialála (an tÚdarás Rialála um Fhuinneamh agus Fóntais na hUngáire, MEKH).
124	C6.I3 Suiteáil saoráidí stórála fuinnimh le haghaidh oibreoirí córas dáileacháin agus tarchurtha	Spríoc	Acmhainn stórála nuashuiteáilte mar chomhpháirt líonra lán-chomhtháite don OCT agus do OCDanna		MWh	0	60	R4	2024	Acmhainn stórála leictreachais nuashuiteáilte ag an OCT agus/nó na OCDanna mar chomhpháirt lán-chomhtháite den ghréasán ag a bhfuil acmhainneacht éifeachtach arna tomhas in MWh

Uimhir Sheicheamha ch	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Spríoc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
125	C6.13 Suiteáil saoráidí stórála fuinnimh le haghaidh oibreoirí córas dáileacháin agus tarchurtha	Sprioc	Acmhainn bhreise stórála nuashuiteáilte mar chomhpháirt líonra lán-chomhtháite don OCT agus do OCDanna (carnaithe, MWh)		MWh	60	146	R2	2025	Acmhainn stórála leictreachais nuashuiteáilte ag an OCT agus/nó na OCDanna mar chomhpháirt lán-chomhtháite den ghréasán ag a bhfuil acmhainneacht éifeachtach arna tomhas in MWh
126	C6.14 Saoráidí stórála fuinnimh eangaí a shuiteáil le haghaidh rannpháirtithe sa mhargadh fuinnimh	Cloch mhíle	Seoladh an ghlaio ar thograí chun na saoráidí stórála atá le suiteáil do rannpháirtithe sa mhargadh a chur chun feidhme agus chun tacú leo	Foilsíú an ghlaio ar thograí ar shuíomh gréasáin oifigiúil an Rialtais le haghaidh glaonna				R4	2022	Seolfar glao ar thograí chun na saoráidí stórála atá le suiteáil do rannpháirtithe sa mhargadh a chur chun feidhme agus chun tacú leo. Tabharfar tuairisc sa ghlaio ar na príomhphrionsabail maidir le saoráidí stórála fuinnimh gearrthéarmacha a bheith á suiteáil ag rannpháirtithe sa mhargadh, lena n-áirítear an neodracht theicneolaíoch i dtreo saoráidí stórála, ceanglais theicniúla maidir le cothromú arna sainiú ag an oibreoir córais tarchurtha agus go bhfuil sé de cheangal ar fhaighteoirí an acmhainneacht uile a eascraíonn as an tsaoráid stórála leictreachais fhóirdheonaithe, nó cuid di, a thabhairt isteach sa mhargadh don chothromú. Sa phróiseas roghnúcháin, déanfar tograí tionscadail atá le cur chun feidhme le teicneolaíochtaí éagsúla a scóráil agus a roghnú ar bhonn anailís costais is tairbhe, agus ar an gcaoi sin déanfar próiseas roghnúcháin atá neodrach ó thaobh na teicneolaíochta de a áirithiú agus béim á leagan ar chost-éifeachtúlacht.
127	C6.14 Saoráidí stórála fuinnimh eangaí a shuiteáil le haghaidh rannpháirtithe sa mhargadh fuinnimh	Cloch mhíle	Tabhairt i gcrích na gcomhaontuithe deontais uile maidir le cur chun feidhme agus coinníollacha tacaíochta na saoráidí stórála atá le suiteáil do rannpháirtithe sa mhargadh	Comhaontuithe deontais sínithe				R2	2023	Síneofar comhaontuithe deontais do na tionscadail go léir a roghnófar faoin nglao dá dtagraítear i gcloch mhíle 126. Áiritheofar leis na comhaontuithe deontais go gceanglófar ar fhaighteoirí an acmhainneacht iomlán a eascraíonn as an tsaoráid stórála leictreachais fhóirdheonaithe, nó cuid di, a thabhairt isteach sa mhargadh don chothromú.

Uimhir Sheicheamha ch	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Spríoc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach spríoc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
128	C6.I4 Saoráidí stórála fuinnimh eangaí a shuiteáil le haghaidh rannpháirtithe sa mhargadh fuinnimh	Spríoc	Acmhainn na saoráidí stórála fuinnimh nuashuiteáilte	-	MWh	0	100	R4	2024	Acmhainn stórála leictreachais nuashuiteáilte do rannpháirtithe sa mhargadh ag a bhfuil acmhainn éifeachtach arna tomhas in MWh.
129	C6.I4 Saoráidí stórála fuinnimh eangaí a shuiteáil le haghaidh rannpháirtithe sa mhargadh fuinnimh	Spríoc	Acmhainn na saoráidí stórála fuinnimh nuashuiteáilte	-	MWh	100	311	R2	2025	Acmhainn stórála leictreachais nuashuiteáilte do rannpháirtithe sa mhargadh ag a bhfuil acmhainn éifeachtach arna tomhas in MWh.
130	C6.I5 Méadrú cliste a scaipeadh	Cloch mhíle	Glaon ar thionscadail tosaíochta a sheoladh atá dírithe ar OCDanna chun méadair chliste a cheannach agus a chur chun feidhme	Foilsíú an ghlaon ar thionscadail tosaíochta ar shuíomh gréasáin oifigiúil an Rialtais le haghaidh glaonna				R4	2022	Seolfar glao ar thionscadail tosaíochta a bheidh dírithe ar na hoibreoirí córas dáileacháin i ndáil le ceannach agus suiteáil méadair chliste a chur chun feidhme agus chun tacaíocht a thabhairt dóibh. Tabharfar tuairisc sa ghlaon ar na ceanglais theicniúla maidir le méadair chliste a shuiteáil. Gheobhaidh na hoibreoirí córais dáileacháin an fóirdheontas i gcomhréir le líon na láithreán fisiceach is gá chun méadair chliste a shuiteáil sna limistéir gheografacha ina n-oibríonn siad.
131	C6.I5 Méadrú cliste a scaipeadh	Cloch mhíle	Tabhairt i gcrích na gcomhaontuithe deontais uile maidir le méadair chliste a cheannach agus a shuiteáil	Comhaontuithe deontais sínithe				R2	2023	Síneofar comhaontuithe deontais do na tionscadail go léir a roghnófar faoin nglao dá dtagraítear i gcloch mhíle 130.
132	C6.I5 Méadrú cliste a scaipeadh	Spríoc	Méadair chliste nua-shuiteáilte		Líon na méadair chliste	0	213 297	R3	2024	Suiteáil nua de mhéadair leictreachais aonchéime nó trí chéim le nasc díreach agus aonad cumarsáide.

Uimhir Sheicheamha ch	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Spríoc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
133	C6.I5 Méadrú cliste a scaipeadh	Spríoc	Méadair chliste nua-shuiteáilte bhreise (carnaithe)		Líon na méadar cliste	213 297	254 065	R3	2025	Suiteáil nua de mhéadair leictreachais aonchéime nó trí chéim le nasc díreach agus aonad cumarsáide.
134	C6.I5 Méadrú cliste a scaipeadh	Spríoc	Méadair chliste nua-shuiteáilte bhreise bláthanna cumhra: aon cumhráin		Líon na méadar cliste	254 065	290 680	R2	2026	Suiteáil nua de mhéadair leictreachais aonchéime nó trí chéim le nasc díreach agus aonad cumarsáide.

G. COMHCHUID 7: AISTRIÚ CHUIG GEILLEAGAR CIORCLACH

Is é is cuspóir don chuid sin de phlean téarnaimh agus athléimneachta na hUngáire an t-aistriú chuig geilleagar ciorclach a éascú agus rannchuidiú le spriocanna bainistithe dramhaíola 2025 agus 2030 a leagtar amach i reachtaíocht an Aontais a bhaint amach. Chun sin a dhéanamh is gá na príomhcheanglais reachtacha agus nós imeachta a bhunú chun geilleagar na hUngáire a ullmhú don aistriú chuig an ngeilleagar ciorclach, lena n-áirítear earnáil dea-fheidhmiúil bainistithe dramhaíola. Ceann de cholúin an phróisis sin is ea athnuachan an chórais bainistithe dramhaíola baile. Is é 8,7 % ráta úsáide ciorclach ábhair na hUngáire, ráta atá faoi bhun mheán an Aontais (12,8 %). Tá an ráta athchúrsála (dramhaíl chathrach) – ag 33 % – i bhfad níos lú ná sprioc 2025.

Cuireann na bearta faoin gcomhpháirt seo leis na cuspóirí maidir le haistriú glas agus neodracht aeráide, chomh maith le córas bainistithe dramhaíola níos forbartha san Ungáir. Tacóidh siad le cur chun feidhme infheistíochtaí in athchúrsáil cheimiceach a dhéanamh ar dhramhaíl phlaisteach nach bhfuil oiriúnach d'athchúrsáil mheicniúil. Tacóidh siad freisin le fás inbhuanaithe trí úsáid a bhaint as réitigh nuálacha, amhail athchúrsáil ceimiceán. Tá cuspóirí na comhpháirte seo ag teacht le spriocanna Chreat Bainistíochta Dramhaíola an Aontais.

Rannchuidíonn an chomhpháirt sin le haghaidh a thabhairt ar na Moltaí Tírshonracha maidir leis an ngá atá le díriú ar bheartas eacnamaíoch a bhaineann le hinfeistíocht i dtaobh bainistíú inbhuanaithe dramhaíola (Moladh Tírshonrach 3 in 2019 agus 3 in 2020), le hathchóiriú agus infheistíocht a chur chun cinn i dtaobh bainistíú inbhuanaithe dramhaíola agus chiorclacht an gheilleagar (Moladh Tírshonrach 5 in 2022), inar sainaithníodh an geilleagar ciorclach mar réimse le haghaidh feabhais, go háirithe i mbainistíú dramhaíola cathrach agus sa chóras bailithe agus cóireála dramhaíola.

Táthar ag súil nach ndéanfaidh aon bheart sa chomhchuid seo dochar suntasach do chuspóirí comhshaoil de réir bhrí Airteagal 17 de Rialachán (AE) 2020/852, agus an tuairisc ar na bearta agus na céimeanna maolaitheacha a leagtar amach sa phlean téarnaimh agus athléimneachta á gcur san áireamh i gcomhréir le Treoir Theicniúil DNSH (2021/C58/01).

G.1. Tuairisc ar na hathchóirithe agus na hinfeistíochtaí i dtaca le tacaíocht airgeadais neamh-inaisíochta

C7.R1: Rialáil intíre ar an aistriú chuig geilleagar ciorclach

Is é is cuspóir don athchóiriú creat fóna straitéiseach agus dlíthiúil a chruthú don aistriú chuig an ngeilleagar ciorclach.

Chun an creat straitéiseach le haghaidh na n-infheistíochtaí a shocrú, glacfar an Plean Náisiúnta um Bainistíú Dramhaíola don tréimhse 2021-2027 mar a cheanglaítear le Treoir 2008/98/CE maidir le dramhaíl agus cuirfear bailchríoch ar an Straitéis agus Plean Gníomhaíochta Náisiúnta don Gheilleagar Ciorclach, atá ailínithe le moltaí ECFE maidir leis an ionstraim leanúnach tacaíochta teicniúla. Le chéile, is éard a bheidh sna doiciméid sin an creat don aistriú chuig geilleagar ciorclach san Ungáir.

Tá sé aidhm d'aidhm ag an athchóiriú timpeallacht fhóna dhlíthiúil a chruthú freisin lena rialófar an t-aistriú chuig an ngeilleagar ciorclach go héifeachtúil agus lena mbunófar rialacha mionsonraithe do shamhail nua bainistithe dramhaíola. Rannchuideoidh na hathruithe sa chreat reachtach le timpeallacht chumasúcháin a chruthú do bhainistíú dramhaíola san Ungáir, go háirithe trí dheireadh a chur le bacainní in earnáil an bhainistithe dramhaíola, lena n-áirítear na bacainní sin a bhaineann le hiomaíocht, chun údarás inniúil bainistithe dramhaíola a bhunú, chun an córas taise do bhuidéil dí a rialáil agus chun an reachtaíocht maidir le

freagracht leathnaithe táirgeora a neartú. Áireofar sna leasuithe rialachán lena laghdófar an tionchar atá ag táirgí plaisteacha ar an gcomhshaol a théann níos faide ná ceanglais Threoir (AE) 2019/904 maidir le plaistigh aon úsáide.

Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoin 30 Meán Fómhair 2023.

C7.II: Tionscal cliste, nuálach agus inbhuanaithe bainistíochta dramhaíola agus margadh amhábhair thánaisteach a neartú

Is é is aidhm don infheistíocht tacú le hathchúrsáil cheimiceach d'fhonn an t-aistriú chuig gilleagar ciorclach a éascú. Tacaíonn an infheistíocht le laghdú chion na dramhaíola a dhiúscaítear trí líonadh talún i gcomhréir leis an bPlean Náisiúnta um Bainistiú Dramhaíola 2021-2027 agus méadóidh sé freisin cion na dramhaíola a athchúrsáiltear. Tá coinne leis go gcuirfidh an infheistíocht feabhas suntasach ar athchúrsáil dramhaíola, go rannchuideoidh sé leis an mbailiú ar leithligh a chur chun cinn agus go bhforbróidh sé bhonneagar réamhchóireála agus athchúrsála, ag rannchuidiú le spriocanna bailithe agus athchúrsála araon.

Faoi chuimsiú na hinfeistíochta bunófar gléasra athchúrsála ceimiceán agus táirgthe hidrigine, gléasra a bheidh oiriúnach do phróiseáil 40 000 tonna dramhaíola plaistí atá neamh-inathúsáidte agus nach bhfuil oiriúnach d'athchúrsáil mheicniúil. I bhforbairt an bhonneagair beidh gach céim theicneolaíoch ábhartha den athchúrsáil cheimiceach, lena n-áirítear dramhaíl atá oiriúnach don athúsáid cheimiceach a bhainistiú, an dramhaíl a chlaohlú go bunábhar atá oiriúnach lena húsáid ag na próisis pheitricheimiceacha, agus plaistigh ina bhfuil polaiméirí atá athchúrsáilte go ceimiceach a tháirgeadh. Is amhábhair thánaisteacha seachas breoslaí a bheidh in aschur an phróisis athchúrsála ceimiceán, agus dá réir sin ní hionann an próiseas sin agus aisghabháil fuinnimh⁶. Chun a áirithiú go gcomhlíonann an beart an Treoir Theicniúil 'Ná déan dochar suntasach' (2021/C58/01), i gcás ina n-áirítear sa bheart gníomhaíochtaí faoi Chóras Trádála Astaíochtaí an Aontais (ETS), bainfidh siad amach astaíochtaí réamh-mheasta gás ceaptha teasa atá níos ísle ná na tagarmharcanna ábhartha⁷. Déanfar hidrigin ghlas ó fhoinsí in-athnuaite fuinnimh (i gcomhréir leis an dlí is infheidhme de chuid an Aontais) a tháirgeadh mar chuid den infheistíocht, lena húsáid mar chuid den phróiseas athchúrsála ceimiceán. Is é is aidhm don teicneolaíocht an dramhaíl roghnaithe a mhiondealú ina n-amhtháirgí thánaisteacha (comhshó 50 % ar a laghad, ó thaobh meáchain de, den dramhaíl phlaisteach neamhghuaiseach a bhailítear ar leithligh ina n-amhábhair thánaisteacha) a úsáidfear go páirteach mar ionchur ceimiceach i bpróiseas táirgthe táirgí plaisteacha.

Agus é ag oibriú, beidh an gléasra athchúrsála oiriúnach d'athchúrsáil cheimiceach 40 000 tona dramhaíola plaistí nach bhfuil oiriúnach d'athchúrsáil mheicniúil.

Beidh cur chun feidhme na hinfeistíochta tugtha chun críche faoin 30 Meitheamh 2026.

⁶Tuigfear aisghabháil fuinnimh de réir na Treorach Réime Dramhaíola.

⁷ I gcás ina mbaintear amach astaíochtaí réamh-mheasta gás ceaptha teasa nach bhfuil i bhfad níos ísle ná na tagarmharcanna ábhartha leis an ngníomhaíocht dá dtabharfar tacaíocht, tabharfar míniú ar na cúiseanna nach bhfuil baint amach na dtagarmharcanna sin indéanta. Tagarmharcanna arna mbunú i leith saorleithdháileadh le haghaidh gníomhaíochtaí a thagann faoi raon feidhme an Chórais Trádála Astaíochtaí an Aontais, mar atá leagtha amach i Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2021/447 ón gCoimisiún.

G.2. Clocha míle, spriocanna, táscairí agus tráthchlár maidir le faireachán agus cur chun feidhme i dtaca le tacaíocht airgeadais neamh-inaisíochta

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáiliúcháin (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
135	C7.R1 Rialáil intíre ar an aistriú chuig geilleagar ciorclach	Cloch mhíle	Glacadh na Straitéise agus Plean Gníomhaíochta Náisiúnta don Gheilleagar Ciorclach, agus an Phlean Náisiúnta Bainistíochta Dramhaíola	Glacadh na Straitéise agus Plean Gníomhaíochta Náisiúnta don Gheilleagar Ciorclach, agus an Phlean Náisiúnta Bainistíochta Dramhaíola 2021-27				R1	2023	Is éard a bheidh sa Straitéis agus Plean Gníomhaíochta Náisiúnta don Gheilleagar Ciorclach (bunaithe ar mholtaí deiridh thionscadal na hIonstraime Tacaíochta Teicniúla arna chur chun feidhme ag an Eagraíocht um Chomhar agus Forbairt Eacnamaíochta), creat don aistriú chuig geilleagar ciorclach agus rannchuideoidh sé le spriocanna an Aontais go háirithe maidir le hathchúrsáil dramhaíola. Sa Phlean Náisiúnta Bainistíochta Dramhaíola, leagfar amach na gníomhaíochtaí is ga chun na spriocanna maidir le dramhaíl dá dtagraítear i dTreoir 2008/98/CE maidir le dramhaíl a chomhlíonadh. Léireofar forbairt córais bailithe ar leithligh agus méadú ar rátaí cóireála sa Phlean Náisiúnta um Bainistiú Dramhaíola, a rialóidh an creat chun cosc ar dhramhaíl a chothú agus chun filleadh ar an timthriall eacnamaíoch níos leithne a spreagadh, an méid dramhaíola a dhiúscaítear a laghdú agus an t-éileamh ar amhábhair phríomhúla a laghdú.
136	C7.R1 Rialáil intíre ar an aistriú chuig geilleagar ciorclach	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm na ngníomhartha reachtacha is gá chun an cleachtas bainistithe dramhaíola a chur i ngníomh	Foráil sna ngníomhartha reachtacha ag léiriú a dteachta i bhfeidhm				R3	2023	Tiocfaidh reachtaíocht i bhfeidhm maidir leis an méid seo a leanas: - Bunú agus rialacha mionsonraithe an chórais taisce do bhuidéil dí; - Údarás bainistithe dramhaíola a bhunú chun earnáil an bhainistithe dramhaíola a chuicóiriú; - An tionchar atá ag táirgí plaisteacha áirithe ar an gcomhshaol a laghdú (táirgí plaisteacha aon úsáide áirithe a rialú); - Rialacha maidir le freagracht leathnaithe táirgeora; - Reachtaíocht a chuireann cruthúnas ar fáil maidir le dramhaíl tréigthe a aistriú ó mhaoin dhochorraithe agus maidir le hiompar go dtí áit chóireála dramhaíola chuí.

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáilióchtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
137	C7.I1 Tionscal cliste, nuálach agus inbhuanaithe bainistíochta dramhaíola agus margadh amhábhair tánaisteach a neartú	Cloch mhíle	Dámhachtain conarthaí chun gléasra athchúrsála ceimicí agus gléasra táirgthe hidrigine glaise a thógáil (d'athchúrsáil cheimiceach 40 000 tona plaisteach ar a laghad agus 750 tonna de hidrigin ghlas ar a laghad)	Fógra a thabhairt faoi dhámhachtain conarthaí poiblí i leith príomh-Innealtóireachta, Soláthair agus Tógála				R4	2023	Fógra faoi dhámhachtain conarthaí poiblí le haghaidh príomhsholáthar innealtóireachta chun gléasra athchúrsála ceimiceán a thógáil (le haghaidh athchúrsáil cheimiceach 40 000 tona ar a laghad de phlaisteach agus táirgeadh 750 tona ar a laghad de hidrigin ghlas ó fhoinsí fuinnimh in-athnuaite), arna roghnú ar bhonn glao oscailte iomaíoch ar thograí.
138	C7.I1 Tionscal cliste, nuálach agus inbhuanaithe bainistíochta dramhaíola agus margadh amhábhair tánaisteach a neartú	Cloch mhíle	An gléasra athchúrsála ceimiceán agus an gléasra táirgthe hidrigine glaise a chríochnú agus a chur i ngníomh	Eisítear tuarascáil an innealtóra neamhspleách ar chríochnú na n-oibreacha tógála agus tá tús curtha ag an ngléasra le hoibriúcháir				R2	2026	Críochnófar tógáil an ghléasra athchúrsála ceimiceán agus an ghléasra cumhachta hidrigine agus cuirfear tús le hoibriú an ghléasra. Déanfar 50 % ar a laghad, i dtéarmaí meáchain, den dramhaíl phlaisteach neamhghuaiseach a bhailítear ar leithligh a thagann isteach sa ghléasra athchúrsála ceimiceán a thiontú ina n-amhábhair thánaisteacha. Ní dhéanfaidh an gléasra ach dramhaíl phlaisteach nach féidir a athchúrsáil go meicniúil a chóireáil. Déanfar hidrigin a tháirgeadh ó leictrealú trí úsáid a bhaint as foinse fuinnimh in-athnuaite i gcomhréir le dlí an Aontais is infheidhme. 40 000 tona ar a laghad a bheidh in acmhainn bhliantúil an ghléasra le haghaidh cainníochta de dramhaíl phlaisteach neamhghuaiseach a bhailítear ar leithligh. 750 tonna ar a laghad a bheidh i gcumas bliantúil an ghléasra táirgthe hidrigine glaise. Déanfaidh an t-údarás réigiúnach bainistithe dramhaíola acmhainn an ghléasra a dheimhniú le cead cóireála dramhaíola.

H. COMHCHUID 8: SLÁINTE

Leis an gcuid sin de phlean téarnaimh agus athléimneachta na hUngáire, tugtar aghaidh ar roinnt dúshlán atá os comhair chóras sláinte na hUngáire faoi láthair, amhail rochtain éagothrom ar sheirbhísí agus ardmhinicíocht na n-íocaíochtaí neamhfhoirmiúla (íocaíochtaí in aisce); spleáchas iomarcach ar ospidéal i soláthar seirbhísí; fiachas suntasach ospidéal atá nasctha le fadhbanna maoinithe; agus ganntanais réigiúnacha lucht saothair laistigh den chóras sláinte.

Is é príomhchuspóir na comhpháirte córas cúraim nua-aimseartha agus éifeachtúil a fhorbairt a bheidh in ann freagairt do dhúshlán an aonú haois is fiche agus a mbeidh rochtain ag cách air i gcomhréir le prionsabal 16 de Cholún Eorpach na gCeart Sóisialta. Chuige sin, tá sé d'aidhm ag an gcomhpháirt (i) deireadh a chur le híocaíochtaí aisce a dhíothú sa chóras sláinte; (ii) ról cleachtóirí ginearálta a threisiú; (iii) athchóiriú a dhéanamh ar chúram othar cónaithe agus a bhonneagar a uasghrádú; (iv) úsáid teicneolaíochtaí faisnéise agus cumarsáide (TFC) a mhéadú chun cáilíocht agus éifeachtúlacht seirbhísí cúraim sláinte a fheabhsú; agus (v) clár cianfhaireachais sláinte a fhorbairt do dhaoine scothaosta.

Tacaíonn an chomhpháirt le haghaidh a thabhairt ar Mholtaí Tírshonracha maidir le tacú le bearta coisctheacha sláinte agus cúram sláinte príomhúil a neartú (Moltaí Tírshonracha 2 in 2019 agus 3 in 2022), maidir le haghaidh a thabhairt ar ghanntanais oibrithe sláinte agus soláthar leordhóthanach táirgí agus bonneagair leighis chriticiúla a áirithiú (Moladh Tírshonrach 1 in 2020), agus maidir le rochtain ar sheirbhísí riachtanacha a áirithiú do chách (Moladh Tírshonrach 2 in 2020). Ba cheart go rannchuideodh sé freisin le cur chun feidhme Cholún Eorpach na gCeart Sóisialta.

Táthar ag súil nach ndéanfaidh aon bheart sa chomhchuid seo dochar suntasach do chuspóirí comhshaoil de réir bhrí Airteagal 17 de Rialachán (AE) 2020/852, agus an tuairisc ar na bearta agus na céimeanna maolaitheacha a leagtar amach sa phlean téarnaimh agus athléimneachta á gcur san áireamh i gcomhréir le Treoir Theicniúil DNSH (2021/C58/01).

H.1. Tuairisc ar na hathchóirithe agus na hinfheistíochtaí i dtaca le tacaíocht airgeadais neamh-inaisíochta

C8.R1: Deireadh a chur le híocaíochtaí aisce in earnáil an chúraim sláinte

Is é cuspóir an bhirt deireadh a chur le cleachtas na n-íocaíochtaí neamhfhoirmiúla aisce i seirbhísí cúraim sláinte agus dálaí airgeadais agus oibre níos fearr a chruthú do dhochtúirí.

Is éard a bheidh sa bheart reachtaíocht a ghlacadh chun conradh fostaíochta nua a thabhairt isteach do dhochtúirí arb é is aidhm dó íocaíochtaí aisce a dhíothú, agus a bheidh nasctha leis sin, lena méadófar na tuarastail do dhochtúirí agus cónaitheoirí a fhostaítear faoi fhorálacha an chonartha sin. Mar aon le coiriúlú reachtaíochta na n-íocaíochtaí aisce, táthar ag súil go gcuirfear deireadh le híocaíochtaí den sórt sin i seirbhísí cúraim sláinte leis an bheart. Meastar go dtreiseofar éifeachtacht an bhirt leis na méaduithe comhthreomhara ar phá san earnáil cúraim sláinte (a mhaoinítear ar leithligh ón RRP).

Déanfar meastóireacht ar thionchar an bhirt trí staidéar neamhspleách a ndéanfar a thorthaí a phoiblíú. Déanfar measúnú sa staidéar freisin ar a mhéid a chuidigh an t-athchóiriú le tarraingteacht ghairm an leighis a fheabhsú agus le dochtúirí a choinneáil san Ungáir.

Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoin 31 Nollaig 2023.

C8.I1: Forbairt a dhéanamh ar na coinníollacha a bhaineann le cúram sláinte sa 21ú haois

Is é cuspóir an bhirt ná cúram agus bonneagar an chúraim othar cónaithe a neartú. Cuirtear béim ar líonra de sholáthraithe máinliachta lae, soláthraithe cúraim d'othair sheachtracha agus soláthraithe cúraim d'othair chónaithe a fhorbairt le foirgnimh nua agus foirgnimh athchóirithe agus le feistí leighis nua-aimseartha a chabhraíonn le héifeachtúlacht an chúraim sláinte a mhéadú, agus freisin i bhfianaise go bhféadfadh géarchéimeanna sláinte a bheith ann amach anseo.

Beidh ceithre ghníomhaíocht sa bheart. Ar an gcéad dul síos, teacht i bhfeidhm reachtaíochta chun córas nua bainistíochta sláinte náisiúnta aonair trédhearcach a fhorbairt. Ar an dara dul síos, cruthú 22 líonra ospidéal ar leibhéal an chontae a bhfuil conairí othar comhtháite acu, de réir tuarascála mapála a chuirfidh an Aireacht Gnóthaí Baile ar fáil. Sainmhíneoidh na conairí comhtháite othar cén institiúid sa líonra atá freagrach as gach cineál idirghabhála leighis laistigh de gach líonra institiúidí cúraim sláinte ar leibhéal an chontae. Ar an tríú dul síos, in ar a laghad 40 foirgneamh bonneagair sláinte nua nó athchóirithe, cuirfear trealamh cúraim sláinte nua agus nua-aimseartha ar fáil, agus comhlíonfaidh foirgnimh nuathógtha ceanglais éifeachtúlachta fuinnimh arda freisin. Ar an gceathrú dul síos, méadú ar líon na n-imeachtaí bailithe fola ar láithreáin bhailiúcháin shoghluaiste i lonnaithe beaga.

Beidh cur chun feidhme na hinfeistíochta tugtha chun críche faoin 30 Meitheamh 2026.

C8.I2: Tacú le claochlú digiteach na sláinte

Is é cuspóir na hinfeistíochta an úsáid a bhaintear as teicneolaíochtaí faisnéise agus cumarsáide a mhéadú chun éifeachtúlacht earnáil na sláinte a fheabhsú, rochtain ar sheirbhísí a éascú agus cáilíocht an chúraim agus na seirbhísí a fheabhsú.

Beidh 6 ghníomhaíocht sa bheart. Ar an gcéad dul síos, beidh 65 ospidéal feistithe le córais slándála TF uasghrádaithe. Ar an dara dul síos, beidh rochtain dhigiteach ar bhunachair shonraí agus ar chlár galar i Spás na Seirbhíse Cúraim Sláinte Leictreonaí (EESZT). Is ardán comhtháthaithe atá ann cheana é EESZT lenar féidir sonraí sláinte uile na n-othar a aisghabháil, agus an t-údarú ceart ag an duine, trí chórais ospidéal áitiúla, dochtúirí ginearálta nó cógaslanna. Ar an tríú dul síos, méadóidh cion na nósanna imeachta údarás sláinte a fhéadfar a thionscnamh go leictreonach go 60 %. Ar an gceathrú dul síos, méadófar líon na n-idirghabhálacha teililighis arna soláthar trí uirlisí cumarsáide faisnéise. Ar an gcúigiú dul síos, seolfar modúil nua ar thairseach EESZT chun tacú le bainistiú soláthair agus próisis digitithe cúraim. Ar an séú dul síos, forbrófar feidhmchlár móibíleach cúram sláinte lárnach nua (myEESZT) agus cuirfear i bhfeidhm é do theaghlaigh agus d'úsáideoirí gairmiúla.

Beidh cur chun feidhme na hinfeistíochta tugtha chun críche faoin 31 Márta 2026.

C8.I3: Clár faireachais cianshláinte do dhaoine scothaosta

Is é cuspóir na hinfheistíochta seirbhísí faireachais sláinte cianda a sholáthar do dhaoine scothaosta os cionn 65 bliana d'aois. Meastar freisin go laghdóidh an infheistíocht dí-institiúidiú an chúraim fhadtéarmaigh.

Beidh dhá ghníomhaíocht sa bheart. Ar an gcéad dul síos, teacht i ngníomh seirbhísí seolta lena n-eagrófar seirbhísí teilileighis agus cúram éigeandála do na rannpháirtithe i measc daoine scothaosta os cionn 65 bliana d'aois. Ligfidh an córas do rannpháirtithe cabhair a iarraidh ón tseirbhís 24 uair an chloig lena nglao éigeandála pearsanta féin atá bunaithe ar GSM. Beidh saineolas ag foireann na seirbhíse seolta ar sheirbhísí otharchairr nó seirbhísí cúraim éigeandála. Tabharfar feistí céadfacha inchaite do 1 500 000 rannpháirtí (daoine scothaosta os cionn 65 bliana d'aois) ar a laghad sa chlár. Soláthróidh an tseirbhís faireachas 24 uair an chloig ar na daoine scothaosta sin, rud a chuirfidh ar a gcumas glao a dhéanamh ar an seirbhís seolta i gcás éigeandála liachta.

Beidh cur chun feidhme na hinfheistíochta tugtha chun críche faoin 31 Nollaig 2025.

C8.I4: Cúram sláinte príomhúil a fhorbairt

Is é cuspóir an bhirt seirbhísí cúraim sláinte phríomhúil a chur ar fáil don oiread saoránach agus is féidir, go háirithe trí ról na gcleachtóirí ginearálta a neartú, trí sheirbhísí gar don bhaile a mhéadú agus trí ualach an chúraim speisialaithe a mhaolú.

Beidh ceithre ghníomhaíocht sa bheart. Ar an gcéad dul síos, glacfar creat dlíthiúil nua chun pobail phraitice dochtúirí ginearálta a bhunú agus a oibriú. Ar an dara dul síos, méadófar líon na ndochtúirí atá rannpháirteach i bpobail phraitice atá ar bun agus oibríochtúil. Ar an tríú dul síos, tiocfaidh méadú ar líon na n-othar atá cláraithe sa Chlár um Bainistiú Galar Ainsealach, a sholáthraíonn cúram do chliant a diagnóisíodh le galair ainsealacha neamh-ionfhabhtaíocha. Ar an gceathrú dul síos, méadófar líon na n-othar atá cláraithe i gclár um chosc agus um chur chun cinn na sláinte.

Beidh cur chun feidhme na hinfheistíochta tugtha chun críche faoin 31 Nollaig 2025.

H.2. Clocha míle, spriocanna, táscairí agus tráthchlár maidir le faireachán agus cur chun feidhme i dtaca le tacaíocht airgeadais neamh-inaisíoctha

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
139	C8.R1 Deireadh a chur le híocaíochtaí aisce in earnáil an chúraim sláinte	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm an Achta um Chaidreamh leis an tSeirbhís Cúraim Sláinte	Foráil san Acht ag léiriú a theacht i bhfeidhm				R4	2020	Tiocfaidh an tAcht um Chaidreamh leis an tSeirbhís Cúraim Sláinte i bhfeidhm. Beidh conradh fostaíochta soláthraithe seirbhíse cúraim sláinte faoi úinéireacht an stáit san Acht, deireadh a chur le híocaíochtaí aisce agus iad a choiriúlú agus an tuarastal do dochtúirí faoin gconradh fostaíochta nua. Claochlóidh an Gníomh caidrimh fostaíochta i soláthróirí seirbhíse cúraim sláinte atá faoi úinéireacht an stáit, d'fhonn tuarastail dochtúirí a mhéadú agus deireadh a chur le híocaíochtaí aisce in earnáil an chúraim sláinte. Beidh sé d'aidhm ag an athrú reachtaithe sa chonradh fostaíochta, ag an deireadh a chuirfear le híocaíochtaí aisce agus ag a gcoiriúlú agus ag an méadú tuarastail – mar chuid d'athchóiriú comhleánúach – coinníollacha airgeadais agus oibre dochtúirí a fheabhsú agus cuidiú le foireann a choinneáil.
140	C8.R1 Deireadh a chur le híocaíochtaí aisce in earnáil an chúraim sláinte	Cloch mhíle	Staidéar neamhspleách a fhoilsiú ina gcuirtear fianaise ar fáil maidir le tionchar na n-athchóirithe cúraim sláinte a cuireadh chun feidhme ar chleachtas na híocaíochta aisce	Staidéar neamhspleách a fhoilsiú ar láithreán gréasáin na hAireachta Gnóthaí Baile				R4	2023	Suífear i staidéar a dhéanfaidh saineolaithe neamhspleácha, atá bunaithe ar shonraí oibiachtúla amhail staidreamh oifigiúil agus suirbhéanna, ar éirigh leis na hathchóirithe a cuireadh chun feidhme deireadh a chur le cleachtas na híocaíochta aisce agus déanfar measúnú ann ar éifeachtacht na bhforálacha dlí a dhéanann coir as na híocaíochtaí aisce. Déanfar measúnú ann freisin ar a mhéid a chuidigh an t-athchóiriú le tarraingteacht ghairm an leighis a fheabhsú agus le dochtúirí a choinneáil san Ungáir. Féadfar moltaí a áireamh sa staidéar maidir le bearta breise chun éifeacht na n-athchóirithe a fheabhsú.

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
141	C8.I1 Forbairt a dhéanamh ar na coinníollacha a bhaineann le cúram sláinte sa 21ú haois	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm na Forairthne Rialtais ar thascanna Ard-Stiúrthóireacht an Ospidéil	Foráil san Fhorairthne Rialtais ag léiriú a theacht i bhfeidhm				R1	2021	Is í an Fhorairthne Rialtais maidir le tascanna na hArd-Stiúrthóireachta um Ospidéil a leagfaidh síos an bonn chun córas nua bainistíochta sláinte náisiúnta amháin agus trédhearcach a fhorbairt.
142	C8.I1 Forbairt a dhéanamh ar na coinníollacha a bhaineann le cúram sláinte sa 21ú haois	Cloch mhíle	Próiseas mapála a chur i gcrích chun córas ospidéil contae a chruthú le conairí othar comhtháite	Foilsíú na tuarascála mapála san Iris Oifigiúil				R2	2023	Déanfaidh an Aireacht Gnóthaí Baile próiseas mapála chun ról na n-institiúidí éagsúla sna conairí othar comhtháite ar leibhéal an chontae a shainiú, bunaithe ar na hacmhainneachtaí agus ar na treoicthá déimeagrafacha atá ar fáil. Áireofar sa tuarascáil mhapála a fhoilseofar an t-amchlár chun na líonraí ospidéil ar leibhéal an chontae a bhunú a mbeidh conairí comhtháite othar acu.
143	C8.I1 Forbairt a dhéanamh ar na coinníollacha a bhaineann le cúram sláinte sa 21ú haois	Sprioc	Líon na líonraí ospidéil ar leibhéal an chontae a bhfuil conairí othar comhtháite acu		Líon	0	22	R1	2024	Foilseofar an cinneadh aireachta lena mbunaithear líon na líonraí ospidéil ar leibhéal an chontae ina bhfuil conairí comhtháite othar san Iris Oifigiúil. Bunófar líonraí ospidéil ar leibhéal an chontae le conairí comhtháite othar, a chlúdaíonn limistéar iomlán na hUngáire. Sainmhíneoidh na conairí comhtháite othar cén institiúid sa líonra atá freagrach as gach cineál idirghabhála leighis laistigh de gach líonra institiúidí cúraim sláinte ar leibhéal an chontae.
144	C8.I1 Forbairt a dhéanamh ar na coinníollacha a bhaineann le cúram sláinte sa 21ú haois	Sprioc	Líon na n-imeachtaí bailithe fola ar láithreáin bhailiúcháin shoghluaiste i lonnaíochtaí beaga		Líon	0	480	R1	2026	Eagrú deonaithe dheonaigh fola in aonaid donaithe shoghluaiste i lonnaíochtaí ina bhfuil daonra faoi bhun 3 000.
145	C8.I1 Forbairt a dhéanamh ar na coinníollacha a bhaineann le cúram sláinte sa 21ú haois	Sprioc	Teacht i bhfeidhm foirgneamh bonneagair sláinte nua-aimseartha nó nuachóirithe a bhfuil trealamh cúraim sláinte nua-aimseartha iontu		Líon	0	40	R2	2026	Déanfar ar a laghad 40 fhoirgneamh bonneagair sláinte a thógáil nó a athchóiriú. Cuirfear foirgnimh arna dtógáil nó arna n-athchóiriú i ngníomh tar éis trealamh cúraim sláinte nua-aimseartha a cheannach agus a shuiteáil. Féadfar a áireamh ar threalamh den sórt sin trealamh iompair a úsáidtear in ospidéil, seomraí máinliachta modúlacha réamhdhéanta agus uirlisí máinliachta, uirlisí láimhe, uirlisí cúraim leanaí, uirlisí

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
										diagnóiseacha, uirlisí ionscópachta agus laparscópachta, uirlisí paiteolaíochta agus saotharlainne, uirlisí athshlánúcháin, stóráil íomhánna leighis agus uirlisí córais tarchurtha, agus 140 000 píosa trealamh ann san iomlán. Déanfar an trealamh sin a shuiteáil agus a chur i ngníomh, nó — de réir mar is iomchuí don chás — a bhaineann leis na foirgnimh bhonneagair sláinte a tógadh nó a athchóirítear faoin infheistíocht sin.
146	C8.I1 Forbairt a dhéanamh ar na coinníollacha a bhaineann le cúram sláinte sa 21ú haois	Sprioc	Achar urláir na bhfoirgneamh bonneagair sláinte a bhaineann tairbhe as feabhsú éifeachtúlachta fuinnimh		Méadar cearnach	0	139 701	R2	2026	Bainfidh 139 701 méadar cearnach ar a laghad d'achar urláir sna foirgnimh bonneagair sláinte nua nó nuachóirithe dá dtagraítear i sprioc 145 tairbhe as feabhsú éifeachtúlachta. Beidh an t-éileamh príomha ar fhuinneamh ag aon fhoirgneamh nua ar a laghad 20 % níos ísle ná an ceanglas maidir le foirgnimh atá nach mór neodrach ó thaobh fuinnimh de.
147	C8.I2 Tacú le claochlú digiteach na sláinte	Sprioc	Líon na n-ospidéal ag a bhfuil córas uasghrádaithe slándála TF		Líon	0	65	R4	2024	Bainfidh 65 ospidéal ar a laghad tairbhe as uasghráduithe ar a gcórais slándála TF. D'fhonn a áireamh mar institiúid ag a bhfuil córas slándála TF uasghrádaithe, beidh na gnéithe seo a leanas oibríochtúil san ospidéal: Rialachas slándála TF atá glactha; córas lárnach bainistíochta céannachta; Úsáid Thairseach na hOifige (Hivatali Kapu); Fardail chrua-earraí agus bogearraí a bheith ann; Córas cúltaca sonraí; Ionad eolais slándála TF. Deimhneofar gurb ann do na heilimintí sin trí iniúchadh seachtrach arna dhéanamh ag saineolaithe slándála TF.
148	C8.I2 Tacú le claochlú digiteach na sláinte	Sprioc	Líon na mbunachar sonraí nua cúraim sláinte agus na gclár galar atá ar fáil go digiteach		Líon	0	17	R1	2026	Cuirfear 17 bhunachar sonraí nua ar a laghad ar fáil ar an Spás Leictreonach Cúraim Sláinte (Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Tér - EESZT). Féadfar na bunachair shonraí nua a fhiordheimhniú nó bunachair sonraí phoiblí, nó cláir leighis nasctha le speisialtóireachtaí leighis éagsúla.

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
149	C8.12 Tacú le claochlú digiteach na sláinte	Sprioc	Méadú ar chion na gcineálacha nósanna imeachta údarás sláinte a fhéadfar a thionscnamh go leictreonach		% Céatadán	5	60	R4	2025	Méadófar cion na nósanna imeachta údarás sláinte a fhéadfar a thionscnamh go digiteach go 60 % ar a laghad faoin 31 Nollaig 2025, i gcomparáid le 5 % i Feabhra 2020. Féadfaidh fógraí oifigiúla, nósanna imeachta údarúcháin agus bailiúcháin sonraí a bheith i gceist leis na nósanna imeachta sin. Nósanna imeachta atá leictreonach go páirteach faoi láthair agus a thiocfaidh chun bheith go hiomlán leictreonach: - Fógra a thabhairt faoi ghníomhaíochtaí a bhaineann le substaintí contúirteacha nó comhdhúile contúirteacha (lena n-áirítear fógra a thabhairt faoi athruithe); - Fógra a thabhairt faoi shubstaintí guaiseacha a úsáidtear go heisiach chun críoch tionsclaíoch; - Fógra a thabhairt maidir le táirgí bithicéide; - Fógra a thabhairt faoi ghníomhaíochtaí i gcoinne lotnaidí sláinte poiblí; - Fógra a thabhairt faoi ghníomhaíochtaí toirithe ag oibreoirí rialaithe lotnaidí; - Fógra a thabhairt maidir le rialú muisicítí agus creimirí ag oibreoirí rialaithe lotnaidí; agus - Táirgí bithicéideacha a údarú faoi bhearta idirthréimhseacha Rialachán (AE) Uimh. 528/2012 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le táirgí bithicéideacha a chur ar fáil ar an margadh agus a úsáid.
150	C8.12 Tacú le claochlú digiteach na sláinte	Sprioc	Líon na seirbhísí teililighis a soláthraíodh le huirlisí digiteacha in aon bhliain amháin		Líon	0	690 000	R4	2025	Méadófar líon na n-idirghabhálacha teililighis a sholáthraítear d'othair go bliantúil suas go 690 000 ar a laghad in 2025. Ar na hidirghabhálacha sin, áirítear seirbhísí a chuirtear ar fáil trí fheistí teileachumarsáide gan idirghníomhaíocht i bpearsan idir dochtúir agus othair, amhail teileachomhairliúcháin agus teilidhiagnóisic. Déanfaidh an tIonad Náisiúnta Seirbhíse Cúraim Sláinte, an institiúid a bhainistíonn seirbhísí lárnacha teililighis, líon na n-idirghabhálacha sin a thaifeadh mar sheirbhísí cúraim iarbhir.

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
151	C8.12 Tacú le claochlú digiteach na sláinte	Cloch mhíle	Modúil EESZT nua a seoladh chun tacú le bainistiú soláthair agus próisis digitithe cúraim	Teacht i bhfeidhm na modúl nua				R4	2025	Déanfar na modúil EESZT seo a leanas a fhorbairt agus a sheoladh: Clár lárnach othar; Clárann lárnach cóireála, pleanáil na dturas othar agus foilsíú acmhainní; Bunachar sonraí um dhoiciméadú lárnach othar; Córas ordaithe saotharlainne. Beidh na modúil oibríochtúil agus cuirfear ar fáil do na húsáideoirí iad.
152	C8.12 Tacú le claochlú digiteach na sláinte	Cloch mhíle	Seoladh aip mhóibíleach cúraim sláinte lárnaigh (myEESZT)					R2	2024	Forbrófar agus cuirfear i bhfeidhm aip mhóibíleach agus creat gréasáin myEESZT agus a bhfeidhmeanna pearsanta agus gairmiúla gaolmhara r-Shláinte do theaghlaigh agus d'úsáideoirí gairmiúla. Áireofar i bhfeidhmiúlachtaí beartaithe an fheidhmchláir ar a laghad dialann sláinte, inneachar oideachais agus cur in áirithe ar líne coinní le haghaidh cuairteanna leighis agus cóireálacha leighis.
153	C8.12 Tacú le claochlú digiteach na sláinte	Sprioc	Líon na n-úsáideoirí uathúla a úsáideann an aip mhóibíleach lárnach chúraim sláinte		Líon	0	100 000	R4	2025	Sroichfidh líon úsáideoirí uathúla na haipse móibílí lárnaí cúraim sláinte (myEESZT) ar a laghad 100 000 an 31 Nollaig 2025.
154	C8.13 Clár chlár cianfhaireachais sláinte do dhaoine scothaosta	Cloch mhíle	Seoladh na seirbhíse seolta le haghaidh an chlár cianfhaireachais sláinte do dhaoine scothaosta	Teacht i bhfeidhm na seirbhíse seolta				R3	2022	Tiocfaidh an tseirbhís seolta don chlár i bhfeidhm. Ainmneofar suíomh na seirbhíse seolta, agus bunófar an bonneagar is gá agus beidh an fhoireann speisialaithe lonnaithe agus oibríochtúil. Gheobhaidh an lárionad seolta na glaonna éigeandála isteach ó úsáideoirí na seirbhíse (daoine scothaosta os cionn 65 bliana d'aois); Beidh rochtain aige ar bhaill teaghlaigh, ar dhochtúir ginearálta an othair, ar sholáthraithe seirbhíse sláinte agus sóisialta an othair. Déanfaidh foireann na seirbhíse seolta cumarsáid leis na hothair agus leis na gaolta glao nó leis na soláthraithe cúraim sláinte i gcás éigeandála. Beidh saineolas ag an bhfoireann ar sheirbhísí otharchairr nó seirbhísí cúraim éigeandála. Treoróidh córas TF na seirbhíse seolta an t-othar agus an fhoireann trí phrótacal ceisteanna d'fhonn seirbhís ardcháilíochta a áirithiú.

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
155	C8.13 Clár chlár cianfhaireachais sláinte do dhaoine scothaosta	Sprioc	Seoladh na seirbhíse seolta le haghaidh an chlár cianfhaireachais sláinte do dhaoine scothaosta		Líon	0	1 500 000	R4	2025	Tabharfar feistí céadfacha inchaite do 1 500 000 rannpháirtí (daoine scothaosta os cionn 65 bliana d'aois) ar a laghad sa chlár. Soláthróidh an tseirbhís faireachas 24 uair an chloig ar na daoine scothaosta sin, rud a chuirfidh ar a gcumas glao a dhéanamh ar ionad seolta i gcás éigeandála liachta. Féadfaidh baill teaghlaigh agus gaolta fógra a fháil freisin i gcás éigeandála.
156	C8.14 Cúram sláinte príomhúil a fhorbairt	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm na Foraithe Rialtais maidir le Comhphobail Praxis	Foráil san Fhoraithe Rialtais ag léiriú a theacht i bhfeidhm				R1	2021	Cruthóidh Foraithe Rialtais maidir le Comhphobail Praxis an creat dlíthiúil chun pobail praxis a bhunú agus a oibriú, lena n-áirítear a bhfoirmeacha féideartha, nós imeachta dlíthiúil a mbunaíochta, a ndualgais ghairmiúla bhreise agus teorannú ó ghníomhaíochtaí bunúsacha an OT.
157	C8.14 Cúram sláinte príomhúil a fhorbairt	Sprioc	Líon na ndochtúirí a ghlacann páirt i bpobail GP nuabhunaithe agus oibríochtúla		Líon	515	4 000	R3	2025	Beidh comhaontú comhair sínithe ag 4 000 DG ar a laghad chun comhphobail cleachtais a bhunú, i gcomparáid le 515 i Márta 2021.
158	C8.14 Cúram sláinte príomhúil a fhorbairt	Sprioc	Líon na n-othar atá cláraithe sa Chlár Bainistíochta um Ghalair Ainsealacha		Líon	0	43 000	R4	2025	Déanfar ar a laghad 43 000 othar a chlárú sa Chlár um Bainistíú Galar Ainsealach, clár a thagraíonn don phróiseas casta cúram éifeachtach, tráthúil agus inrochtana a sholáthar do chliant a bhfuil diagnóis faighte acu maidir le galair ainsealacha neamhtheagmhálacha. Áireofar ar na galair ainsealacha a chumhdaítear leis an gclár hipirtheannas agus galair chardashoithíocha eile, diaibéiteas de chineál II agus galar scamhóige toirmeasach ainsealach (COPD).
159	C8.14 Cúram sláinte príomhúil a fhorbairt	Sprioc	Líon na n-othar atá cláraithe i gclár um chosc agus um chur chun cinn na sláinte		Líon	0	30 000	R4	2025	Beidh ar a laghad 30 000 othar cláraithe i gclár um chosc agus um chur chun cinn na sláinte. Sainmhínítear iad sin mar chlár atá dírithe ar ghalair ainsealacha neamhtheagmhálacha a chosc agus ar thacú le hathrú stíl mhaireachtála trí ghníomhaíochtaí amhail na cinn seo a leanas: clár chun aiste bia shláintiúil a chothú; clár chun tacú le cleachtadh fisiciúil rialta; clár lena dtacaítear le hathrú stíl mhaireachtála; clár chun an tsláinte a chur chun cinn san ionad oibre; clár chun an

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
										tsláinte a chur chun cinn ar scoil; cláir chun meabhairshláinte a chaomhnú agus a fhorbairt; cláir i gcoinne ró-ól alcóil; cláir chun tacú le caitheamh tobac a thabhairt suas; agus cláir chun úsáid substaintí neamhdhleathacha a chosc.

I. COMHCHUID 9: RIALACHAS AGUS RIARACHÁIN POIBLÍ

Tá roinnt dúshlán cothrománach seanbhunaithe ag an Ungáir, dúshlán a bhaineann le stóinseacht agus le feidhmiú na n-institiúidí poiblí i gcoitinne, dúshlán a bhfuil impleachtaí acu freisin ar phróisis eacnamaíocha agus shóisialta sa tír. Baineann saincheistanna sonracha i ndáil leis sin leis an gcreat frith-éillithe, leis an iomaíocht sa soláthar poiblí, le neamhspleáchas na mbreithiúna, chomh maith le hintuarthacht, cáilíocht agus trédhearcacht na cinnteoireachta. Rangaítear an Ungáir go híseal sna táscairí maidir le braistint an éillithe agus tá an leibhéal iomaíochta i soláthairtí poiblí measartha. Is ábhar inní fós é an chuntasacht i leith cinntí maidir le himscrúduithe a dhúnadh toisc nach bhfuil aon leigheas éifeachtach ann in aghaidh chinntí na seirbhíse ionchúisimh gan gníomhaíochtaí coiriúla líomhnaithe a ionchúiseamh. Leis na dúshlán athfhillteacha a bhaineann le cur i bhfeidhm na rialacha maidir le trédhearcacht agus rochtain ar fhaisnéis phoiblí, déantar an creat frith-éillithe a lagú tuilleadh freisin. Maidir le neamhspleáchas breithiúnach, baineann ábhair inní a thuairiscítear i dTuarascáil 2022 maidir leis an Smacht Reachta go háirithe leis na dúshlán atá os comhair na Comhairle Bhreithiúnaí Náisiúnta neamhspleách maidir le cumhachtaí Uachtarán Oifig Náisiúnta na mBreithiúna a fhrithchothromú, leis na rialacha maidir le hUachtarán na Cúirte Uachtaraí a thoghadh, leis an bhféidearthacht cinntí lánroghnacha a dhéanamh maidir le ceapacháin bhreithiúnacha agus arduithe céime breithiúnacha, le leithdháileadh cásanna chomh maith le bónais do bhreithiúna agus d'fheidhmeannaigh chúirte, chomh maith leis an bhféidearthacht atá ag údaráis phoiblí agóid a dhéanamh os comhair na Cúirte Bunreachtúla i gcoinne cinntí breithiúnacha críochnaitheacha. Is dúshlán arís agus arís eile iad cáilíocht, intuarthacht agus trédhearcacht na cinnteoireachta agus an easpa comhairliúcháin éifeachtaigh leis na comhpháirtithe sóisialta agus leis na páirtithe leasmhara sna próisis chinnteoireachta. Tá castacht an chórais cánach agus na rioscaí a bhaineann le pleanáil ionsaitheach cánach sainaitheanta freisin mar shaincheistanna nach mór dul i ngleic leo; agus mar sin de is gá feabhas a chur ar inbhuanaitheacht an airgeadais phoiblí.

Is é is aidhm don chomhchuid seo de phlean téarnaimh agus athléimneachta na hUngáire aghaidh a thabhairt ar na dúshlán sin. Áirítear ann bearta a mheastar a rannchuideoidh leis an gcreat frithéillithe a threisiú, lena n-áirítear trí Údarás Sláine agus Tascfhórsa um Fhrith-Éilliú a bhunú, straitéisí cuimsitheacha frithéillithe a fhorbairt agus acmhainneachtaí chomhlachtaí iniúchóireachta na hUngáire a neartú, go háirithe maidir le caiteachas ó bhuiséad an Aontais. Áirítear ann freisin bearta chun iarrachtaí ionchúisimh a neartú. Áirítear bearta freisin chun iomaíocht a mhéadú i réimse an tsoláthair phoiblí agus chun trédhearcacht agus maoirseacht phoiblí ar sholáthairtí poiblí a áirithiú.

Leis na bearta a áirítear sa chomhpháirt, tugtar aghaidh freisin ar na saincheistanna seanbhunaithe a bhaineann le neamhspleáchas na mbreithiúna, chun caighdeán na cosanta breithiúnaí a ardú agus chun feabhas a chur ar an timpeallacht infheistíochta san Ungáir, trí ráthaíochtaí maidir le neamhspleáchas agus neamhchlaontacht na gcúirteanna a neartú, is é sin trí chumhachtaí níos láidre a bhunú don Chomhairle Bhreithiúnach Náisiúnta chun cumhachtaí Uachtarán na hOifige Náisiúnta um na Breithiúna a fhrithchothromú, trí neamhspleáchas breithiúnach na Cúirte Uachtaraí (Kúria) a neartú, trí bhacainní ar tharchur le haghaidh réamhrialuithe chuig Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh a bhaint, agus trí dheireadh a chur leis an deis atá ag údaráis phoiblí agóid a dhéanamh os comhair na Cúirte Bunreachtúla i gcoinne cinntí breithiúnacha críochnaitheacha.

Meastar freisin go gcuirfidh na bearta sa chomhchuid seo feabhas ar cháilíocht agus ar thrédhearcacht na cinnteoireachta, lena n-áirítear trí rannpháirtíocht níos córasaí na gcomhpháirtithe sóisialta agus na bpáirtithe leasmhara, agus go n-éascófar rochtain ar fhaisnéis phoiblí, chomh maith le maoirseacht éifeachtach a áirithiú ar an gcaoi a mbaineann fondúireachtaí bainistithe sócmhainní leas an phobail úsáid as tacaíocht an Aontais. Tá bearta sa chomhchuid freisin chun dul i ngleic leis an riosca a bhaineann le pleanáil ionsaitheach cánach agus chun an córas cánach a shimpliú. Ar deireadh, áirítear sa chomhchuid bearta a bhfuil sé d’aidhm acu cáilíocht agus inbhuanaitheacht an airgeadais phoiblí a fheabhsú.

I roinnt cásanna, rannchuidíonn an chomhchuid seo freisin le haistriú digiteach institiúidí poiblí trí thacú le digitiú an riaracháin phoiblí agus na seirbhísí poiblí.

Rannchuidíonn an comhchuid seo le haghaidh a thabhairt ar na Moltaí Tírshonracha ar an ngá *‘An creat frith-éillithe a threisiú, lena n-áirítear trí fheabhas a chur ar iarrachtaí ionchúisitheacha agus ar rochtain ar fhaisnéis phoiblí’* (Moladh Tírshonrach 4 in 2019, Moladh Tírshonrach 4 in 2022), *‘Iomaíocht sa soláthar poiblí a fheabhsú’* (Moladh Tírshonrach 4 in 2020, Moladh Tírshonrach 4 in 2022), *‘Neamhspleáchas breithiúnach a neartú’* (Moladh Tírshonrach 4 in 2019, Moladh Tírshonrach 4 in 2022), *‘Cáilíocht agus thrédhearcacht an phróisis cinnteoireachta a fheabhsú trí idirphlé sóisialta éifeachtach, trí rannpháirtíocht le geallsealbhóirí eile agus trí mheasúnuithe tionchair rialta’* (Moladh Tírshonrach 4 in 2019, Moladh Tírshonrach 4 in 2022), *‘Leanúint den chóras cánach a shimpliú’* (Moladh Tírshonrach 4 in 2019, Moladh Tírshonrach 4 in 2022), *‘An córas cánach a neartú i leith riosca na pleanála ionsaithí cánach’* (Moladh Tírshonrach 4 in 2019, Moladh Tírshonrach 5 in 2020), agus *‘Staideanna fhioscacha stuama a bhaint amach sa mheántearma’* (Moladh Tírshonrach 1 in 2022).

Chuir an Ungáir roinnt de na bearta sin chun cinn agus pléadh iad leis an gCoimisiún Eorpach i gcomhthéacs an nós imeachta faoin Rialachán Coinníollachta⁸. Go ndéanfar inneachar na gclocha míle agus na spriocanna gaolmhara a ailíniú leis na gealltanais a tugadh sa chomhthéacs sin agus déanfar cuid de na clocha míle sin a chur chun feidhme sula gcuirfear isteach an chéad iarraidh ar íocaíocht faoin tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta.

I gcomhréir le hAirteagal 20(5)(e) de Rialachán (AE) 2021/241, chun Airteagal 22 den Rialachán sin a chomhlíonadh, beidh cur chun feidhme na gcloch míle sa chomhchuid seo a bhaineann le córas rialaithe na hUngáire arb é is aidhm dó leasanna airgeadais an Aontais⁹ a chosaint ina réamhchoinníoll d’aon íocaíocht faoi Airteagal 24 de Rialachán RRF.

I gcomhréir le hAirteagal 24(3) de Rialachán (AE) 2021/241, déanfaidh an Ungáir aon athchóiriú gan an toradh sin a lagú agus tionchar diúltach a imirt ar na gnéithe thíos.

Táthar ag súil nach ndéanfaidh aon bheart sa chomhchuid seo dochar suntasach do chuspóirí comhshaoil de réir bhrí Airteagal 17 de Rialachán (AE) 2020/852, agus an tuairisc ar na bearta agus na céimeanna maolaitheacha a leagtar amach sa phlean téarnaimh agus athléimneachta á gcur san áireamh i gcomhréir le Treoir Theicniúil DNSH (2021/C58/01).

⁸ Nós imeachta faoi Airteagal 6 de Rialachán (AE, Euratom) 2020/2092 maidir le córas ginearálta coinníollachta chun buiséad an Aontais a chosaint.

⁹ Is amhlaidh atá i gcás clocha míle 160, 166, 169, 171, 174, 175, 195, 197, 198, 200, 201, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227 agus 228.

I.1. Tuairisc ar na hathchóirithe agus na hinfheistíochtaí i dtaca le tacaíocht airgeadais neamh-inaisíochta

C9.R1: Údarás Sláine a bhunú chun cosc, brath agus ceartú calaoise, coinbhleachtaí leasa agus éillithe a threisiú chomh maith le neamhdhleathachtaí agus neamhrialtachtaí eile a bhaineann le tacaíocht an Aontais a chur chun feidhme san Ungáir

Tá sé de chuspóir ag an athchóiriú seo cosc, brath agus ceartú calaoise, coinbhleachta leasa agus éillithe a threisiú chomh maith le neamhdhleathachtaí agus neamhrialtachtaí eile a bhaineann le tacaíocht an Aontais a chur chun feidhme san Ungáir, agus béim ar leith á leagan ar sholáthar poiblí, trí Údarás Sláine a bhunú.

Is é an misean a bheidh ag an Údarás Sláine idirghabháil a dhéanamh i ngach cás nuair nach ndearna na húdaráis náisiúnta inniúla, dar leis, na bearta is gá chun calaois, coinbhleacht leasa, éilliú agus neamhdhleathachtaí nó neamhrialtachtaí eile a rinne difear do bhainistíocht fhónta airgeadais bhuiséad an Aontais nó do chosaint leasanna airgeadais an Aontais a chosc, a bhrath agus a cheartú.

Bunófar an tÚdarás Sláine agus cuirfear tú lena chuid oibríochtaí sula dtíolacfar an chéad iarraidh íocaíochta faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta.

Ráthófar go mbeidh neamhspleáchas iomlán ag an Údarás Sláine, lena n-áirítear nach nglacfaidh an tÚdarás Sláine ná a fhoireann teoracha ó aon duine eile ná ó aon institiúid eile. Beidh ráthaíochtaí láidre i bhfeidhm maidir le roghnú a fhoirne, a bhainistíochta agus a bhuiséid.

I measc cumhachtaí eile, beidh se de chumhacht ag an Údarás Sláine treoir a thabhairt d'údaráis chonartha níos imeachta soláthair a chur ar fionraí (ar feadh 2 mhí ar a mhéad); a iarraidh ar chomhlachtaí imscrúdaitheacha riaracháin imscrúduithe a dhéanamh thar a cheann; a mholadh go ndéanfaí oibreoirí eacnamaíocha sonracha a eisiáil ó chistiú ón Aontas ar feadh tréimhse áirithe ama; treoir a thabhairt d'údaráis náisiúnta nó do chomhlachtaí náisiúnta ábhartha a bhfeidhmeanna maoirseachta nó rialaithe a dhéanamh, go háirithe a mhéid a bhaineann le nósanna imeachta chun dearbhuithe maidir le coinbhleachtaí leasa a fhíorú agus amhrais i ndáil le bainistiú chistí an Aontais; a mholadh d'údaráis chonartha níos imeachta soláthair ar leith a úsáid; nósanna imeachta a thionscnamh os comhair na n-údarás nó na gcomhlachtaí náisiúnta ábhartha d'fhonn neamhdhleathachtaí nó neamhrialtachtaí amhrasta a shuí; ón 31 Márta 2023, an inniúlacht eisiach chun fíorú a dhéanamh maidir le dearbhuithe sócmhainní ceannairí polaitiúla sinsearacha nach bhfuil sainordú acu mar chomhaltaí den Tionól Náisiúnta (Príomh-Aire, airí, stiúrthóirí polaitiúla an Phríomh-Aire, rúnaithe stáit), an chumhacht dearbhuithe sócmhainní na n-oifigeach ardriosca uile atá ar fáil go poiblí a fhíorú go díreach, lena n-áirítear an tUachtarán, comhaltaí na Parlaiminte, cinn údarás feidhmiúcháin lárnach, oifigigh pholaitiúla eile, foireann oifigí príobháideacha na n-oifigeach polaitiúil, gobharnóirí réigiúnacha, méaraí cathracha móra, breithiúna, ionchúisitheoirí, comhaltaí de na comhlachtaí rialachais bhreithiúnaigh agus ionchúisimh, imscrúdaitheoirí frithéillithe agus feidhmeannaigh shinsearacha na bhfiontar atá faoi úinéireacht an stáit, agus i gcás dearbhuithe sócmhainní neamhphoiblí an chumhacht ar a laghad a iarraidh ar na comhlachtaí inniúla na dearbhuithe sin a fhíorú agus toradh an fhíoraithe sin a fháil; nósanna imeachta fíoraithe dearbhaithe sócmhainní a thionscnamh ar fhéintionscnaimh, ar ghearán agus ar amhras agus rochtain dhíreach neamhtheoranta a bheith aige ar na bunachair sonraí agus na clárlanna ábhartha a mheasann sé a bheith riachtanach chun fírinneacht na faisnéise atá sna dearbhuithe sócmhainní a fhíorú; an t-athbhreithniú breithiúnach a

iarraidh ar gach cinneadh ó na húdaráis a bhaineann le nósanna imeachta soláthair phoiblí a bhfuil baint acu le haon tacaíocht ón Aontas agus a d'fhéadfadh a bheith faoi réir athbhreithniú breithiúnach; agus agóid a dhéanamh i gcoinne easpa gnímh údaráis lena mbaineann sa chúirt. Beidh cumhachtaí aonchiallacha neamhtheoranta ag an Údarás Sláine chun leanúint dá chumhachtaí a fheidhmiú fiú i gcásanna inar tarraingíodh siar ina dhiaidh sin ó thacaíocht ón Aontas na tionscadail nó na nósanna imeachta a beartaíodh i dtosach le haghaidh tacaíocht ón Aontas.

Beidh rochtain ag an Údarás Sláine ar an bhfaisnéis, ar na bunachair sonraí agus ar na clárlanna uile is gá chun a chúraimí a dhéanamh a bhaineann le soláthairtí poiblí, cásanna éillithe amhrasta, lena n-áirítear dearbhuithe sócmhainní, calaois agus coinbhleacht leasa a bhaineann le haon tacaíocht ón Aontas a fhíorú. Áiritheofar go ngníomhóidh na húdaráis lena mbaineann iarraidh nó treoir ar fhaisnéis ón Údarás Sláine laistigh de thréimhse réasúnach ama.

Déanfaidh an tÚdarás Ionracais Cleachtadh Measúnaithe Riosca Sláine chun meastóireacht a dhéanamh ar staid sláine chóras soláthair phoiblí na hUngáire, chun rioscaí sláine, rioscaí sistéamacha do shláine agus na huirlisí atá ar fáil chun aghaidh a thabhairt orthu sin a shainaithint, laistigh de cheithre mhí tar éis a bhunaithe.

Ullmhóidh an tÚdarás Sláine a chéad Tuarascáil Sláine bhliantúil don bhliain 2022 faoi R2 2023, agus faoi R2 ina dhiaidh sin gach bliain ina dhiaidh sin. Déanfar na tuarascálacha a chur ar fáil go poiblí. Scrúdóidh an rialtas gach tuarascáil ón Údarás Sláine agus tabharfaidh sé a mhíniú i scríbhinn ar conas a rachaidh sé i ngleic le gach ceann de na torthaí sna tuarascálacha sin laistigh de thrí mhí tar éis a bhfoilsithe.

Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoi R4 2023.

C9.R2: Tascfhórsa um Fhrith-Éilliú a bhunú chun faireachán agus athbhreithniú a dhéanamh ar na bearta a glacadh san Ungáir chun éilliú smachtbhannaí a chosc, a bhrath agus a ionchúiseamh

Is é cuspóir an athchóirithe sin Tascfhórsa um Fhrith-Éilliú a bhunú chun faireachán agus athbhreithniú a dhéanamh ar na bearta a glacadh san Ungáir chun éilliú smachtbhannaí a chosc, a bhrath agus a ionchúiseamh.

Scrúdóidh an Tascfhórsa um Fhrith-Éilliú na bearta frith-éillithe atá ann cheana agus ullmhóidh sé tograí maidir le feabhas a chur ar bhrath, ar imscrúdú, ar ionchúiseamh agus ar smachtbhannaí i dtaca le cleachtais éillitheacha agus cleachtais eile amhail an finíochas, an fhabhraíocht nó 'doirse imrothlacha' idir an earnáil phoiblí agus an earnáil phríobháideach. Cuirfidh sé tograí ar aghaidh freisin go háirithe maidir le bearta chun feabhas a chur ar chosc agus brath an éillithe, agus chun feabhas a chur ar an sreabhadh faisnéise idir údaráis riaracháin agus údaráis rialaithe an stáit agus údaráis um imscrúdú coiriúil.

Eagraíochtaí neamhrialtasacha neamhspleacha atá gníomhach i réimse an fhrith-éillithe a bheidh i leath ar a laghad de chomhaltaí an Tascfhórsa um Fhrith-Éilliú a bhfuil saineolas cruthaithe acu agus gníomhaíocht atá infhíoraithe go leor fada go leor acu, arna roghnú ar bhonn próiseas roghnúcháin oscailte, trédhearcach, neamh-idirdheallaitheach agus critéir oibiachtúla a bhaineann le saineolas agus fiúntas na n-iarrthóirí.

Gníomhóidh uachtarán an Údaráis Sláine mar a bhunaítear faoi athchóiriú C9.R1 mar chathaoirleach ar an Tascfhórsa um Fhrith-Éilliú, ach oibreoidh an dá eintiteas ar leithligh agus go neamhspleách ar a chéile.

Tiocfaidh an Tascfhórsa um Fhrith-Éilliú le chéile dhá uair sa bhliain ar a laghad agus glacfaidh sé a chinntí trí thromlach simplí de na vótaí a chaitear. Cuirfear miontuairiscí a chruinnithe ar fáil go poiblí ar shuíomh gréasáin an Tascfhórsa um Fhrith-Éilliú mar aon le tuairimí i scríbhinn agus tuairimí arna seoladh ag a chomhaltaí roimh a chruinnithe nó ina dhiaidh, ar iarradh iad a chur i gceangal le miontuairiscí an chruinnithe. Glacfaidh an Tascfhórsa um Fhrith-Éilliú a rialacha nós imeachta féin ar thogra óna chathaoirleach ag a chéad chruinniú.

Foilseoidh an Tascfhórsa um Fhrith-Éilliú a chéad tuarascáil don bhliain 2022 faoi R1 2023 agus tuarascálacha bliantúla faoi Ráithe 1 gach bliain ina dhiaidh sin. Beidh an deis ag comhaltaí neamhrialtasacha an Tascfhórsa um Fhrith-Éilliú scáth-tuarascálacha a eisiúint ina leagfar amach a seasaimh. Cuirfear na tuarascálacha sin ar fáil go poiblí freisin in éineacht le tuarascáil an Tascfhórsa um Fhrith-Éilliú.

Scrúdóidh an Rialtas tuarascálacha an Tascfhórsa um Fhrith-Éilliú laistigh de dhá mhí óna n-eisiúint, agus tabharfaidh sé a bharúlacha — lena n-áirítear réasúnú mionsonraithe maidir le gach togra ón Tascfhórsa Frith-Éillithe ar chinn sé gan é a chur chun feidhme — don Tascfhórsa um Fhrith-Éilliú.

Glacfar an straitéis agus an plean gníomhaíochta sula dtíolacfar an chéad iarraidh íocaíochta faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta.

Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoi R2 2023.

C9.R3: Nós imeachta sonrach a thabhairt isteach i gcás coireanna speisialta a bhaineann le feidhmiú údaráis phoiblí nó le bainistiú maoine poiblí ('athbhreithniú breithiúnach')

Chun iarrachtaí ionchúisimh a fheabhsú agus chun a áirithiú go ndéanfar gníomhaíocht chinntitheach chun an t-éilliú agus cionta coiriúla comhchosúla a ionchúiseamh, bunófar leis an athchóiriú seo nós imeachta sonrach lena n-áirítear athbhreithniú breithiúnach éifeachtach ar chinntí na n-údarás imscrúdaithe nó na seirbhíse ionchúisimh tuarascáil choire a dhíbhe nó deireadh a chur le himeachtaí. Ceadóidh an nós imeachta d'aon duine nádúrtha agus dlítheanach tairiscint a chur isteach ar athbhreithniú ar chinntí den sórt sin agus tairiscint arís eile a dhéanamh ar athbhreithniú chun a iarraidh go leanfar den imscrúdú nó den imeacht lena mbaineann. Beidh an deis ag an Údarás Sláine (féach Athchóiriú C9.R1) tairiscint a chur isteach ar athbhreithniú agus tairiscint arís agus arís eile a chur isteach ar athbhreithniú freisin. Tar éis tairisceana a chur isteach arís agus arís eile ar athbhreithniú, féadfaidh daoine nádúrtha agus dlítheanacha tairiscint ar ionchúiseamh a chur isteach, ar choinníoll go bhfuil forais réasúnacha ann chun an t-ábhar a thabhairt chun ionchúisimh. Gníomhóidh an duine a bhfuil tairiscint arís agus arís eile ar athbhreithniú á chur isteach nó aici mar ionchúisitheoir. I gcásanna den sórt sin, ní bheartófar réamhcheistiú a dhéanamh ar an bhforas atá leis an tairiscint ar ionchúiseamh ag cúirt na trialach. Beidh an nós imeachta infheidhme amhail ón 1 Eanáir 2023, lena n-áirítear freisin maidir le cionta coiriúla a rinneadh roimh an dáta sin nach bhfuil faoi urchosc ama.

Cuirfear cur chun feidhme an athchóirithe i gcrích sula dtíolacfar an chéad iarraidh íocaíochta faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta. Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoin R4 2023.

C9.R4: Rialacha a bhaineann le dearbhuithe sócmhainní a neartú

Is é is aidhm don athchóiriú sin an creat frith-éillithe a neartú trí rialacha níos déine a thabhairt isteach a bhaineann le dearbhuithe sócmhainní, trína raon feidhme pearsanta agus ábhartha a leathnú, trína áirithiú go nochtfar na dearbhuithe sin go minic agus trína dtrédhearcacht a áirithiú trína geur ar fáil don phobal agus trí smachtbhannaí éifeachtacha a thabhairt isteach maidir le rialacha agus oibleagáidí gaolmhara a shárú.

Is éard a bheidh san athchóiriú athruithe reachtacha gaolmhara a thiocfaidh i bhfeidhm agus a thosóidh á geur i bhfeidhm sula gcuirfear an chéad iarraidh ar íocaíocht isteach faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta. Áiritheoidh siad, go háirithe, go ndéanfaidh daoine ar cuireadh feidhmeanna polaitiúla sinsearacha orthu agus a ngaolta atá ina gcónaí sa teaghlach céanna, chomh maith le comhaltaí an Tionóil Náisiúnta agus a ngaolta atá ina gcónaí sa teaghlach céanna dearbhuithe sócmhainne a thíolacadh den chéad uair faoi na rialacha nua maidir le dearbhú sócmhainne faoin 31 Eanáir 2023 a bhaineann leis an stát an 31 Nollaig 2022, agus go mbeidh oibleagáid orthu a sócmhainní a dhearbhu (go háirithe a n-ioncam, a maoin eastáit réadaigh, a maoin luachmhara eile, coigiltis i dtascí bainc agus airgead tirim, sócmhainní i stoic, urrúis agus cistí cothromais phríobháidigh, polasaithe árachais saoil, iontaobhais, agus úinéireacht thairbhiúil fiontar).

Ina theannta sin, faoi R1 2023, bunófar córas nua ina gcomhdófar dearbhuithe sócmhainní go leictreonach agus ina mbeidh rochtain ag an bpobal saor in aisce ar dhearbhuithes sócmhainní daoine ar a bhfuil feidhmeanna polaitiúla sinsearacha.

Ar deireadh, tabharfar isteach córas smachtbhannaí atá éifeachtach, comhréireach agus athchomhairleach go leor (lena n-áirítear smachtbhannaí coiriúla agus riaracháin araon) maidir le sáruithe tromchúiseacha a bhaineann le hoibleagáidí daoine atá faoi réir na rialacha maidir le dearbhuithe sócmhainní agus cuirfear i bhfeidhm é amhail ó R3 2023.

Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoi R3 2023.

C9.R5: Trédhearcacht a áirithiú maidir leis an úsáid a bhaineann fondúireachtaí bainistíochta sócmhainní chun leasa an phobail as acmhainní poiblí

Is é cuspóir an athchóirithe seo maoirseacht éifeachtach a áirithiú ar an gcaoi a mbaineann fondúireachtaí bainistíochta sócmhainní leas as tacaíocht ón Aontas.

Chun na críche sin, chun na forálacha dlíthiúla is infheidhme a bhaineann le rochtain ar fhaisnéis phoiblí, rialacha soláthair phoiblí agus cúraimí agus freagrachtaí fondúireachtaí bainistíochta sócmhainní ar mhaithe le leas an phobail a shoiléiriú nuair a bheidh siad rannpháirteach i geur chun feidhme thacaíocht an Aontais in aon cháil, tiocfaidh leasuithe reachtacha tiomnaithe i bhfeidhm chun an méid seo a leanas a dhéanamh:

- a ainmniú go sainráite mar ‘údarais chonartha’ faoi rialacha soláthair phoiblí fondúireachtaí bainistíochta sócmhainní chun leas an phobail a dhéanann gníomhaíocht leasa phoiblí, agus na daoine dlítheanacha arna mbunú nó arna gcothabháil acu;
- a áirithiú go mbeidh fondúireachtaí bainistíochta sócmhainní chun leas an phobail a dhéanann gníomhaíocht leasa phoiblí, agus daoine dlítheanacha arna mbunú nó arna gcothabháil acu mar aon lena bhfoireann, a bhfuil baint acu le tacaíocht ón Aontas a chur chun feidhme in aon

cháil, faoi réir na gceanglas céanna is infheidhme maidir le heintitis phoiblí, maidir le rochtain ar fhaisnéis phoiblí agus iniúcháireacht agus rialuithe;

- agus a áirithiú go gcuirfear i bhfeidhm ina n-iomláine na rialacha a bhaineann le coinbhleacht leasa do gach duine a shealbhaíonn oifig nó atá fostaithe ag fondúireachtaí bainistíochta sócmhainní chun leas an phobail a dhéanann gníomhaíocht leasa phoiblí agus do na daoine dlítheanacha arna mbunú nó arna gcothabháil acu.

Cuirfear cur chun feidhme an athchóirithe i gcrích sula dtíolacfar an chéad iarraidh íocaíochta faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta.

C9.R6: Trédhearcacht an chaiteachais phoiblí a fheabhsú

Is é cuspóir an athchóirithe seo trédhearcacht an chaiteachais phoiblí a mhéadú trí dheireadh a chur le bacainní ar rochtain ar fhaisnéis phoiblí, trí oibleagáid a leagan amach do gach comhlacht phoiblí raon leathan faisnéise réamhshainithe maidir le húsáid cistí poiblí a nochtadh go réamhghníomhach i gclár lárnach a bhfuil rochtain ag an bpobal air.

Déanfar an oibleagáid atá ar gach comhlacht phoiblí na sonraí sin a fhoilsiú sa chlár lárnach agus raon feidhme na faisnéise atá le nochtadh go réamhghníomhach a shonrú i ngníomh reachtach, gníomh a thiocfaidh i bhfeidhm sula gcuirfear isteach an chéad iarraidh ar íocaíocht faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta. Bunófar leis an ngníomh reachtach freisin nósanna imeachta agus rialacha soiléire maidir le sonraí den sórt sin a fhoilsiú, lena n-áirítear an sprioc-am agus an cineál foilsithe.

Leanfar d'fhaisnéis a bhaineann le cruthúnas feidhmíochta agus sonraisc a chur ar fáil ach rochtain a fháil ar iarrataí ar dhoiciméid. Áireofar sa chlár lárnach aitheantóirí uathúla conarthaí sa Chóras Leictreonach Soláthair Phoiblí (EPS). Cuirfear ar fáil freisin faisnéis lena léirítear an mbaineann tacaíocht ón Aontas (go hiomlán nó go páirteach) leis na cistí poiblí atá os cionn na tairisí náisiúnta soláthair phoiblí. Maidir le nósanna imeachta soláthair a tosófar tar éis an 31 Márta 2023, cuirfear an fhaisnéis sin san áireamh freisin maidir le nósanna imeachta lena mbaineann tacaíocht ón Aontas nach sáraíonn na tairseacha náisiúnta soláthair phoiblí. Beidh tacaíocht sonraí a fhoilseofar sa chlár lárnach i bhformáid oscailte, idir-inoibritheach agus inléite ag meaisín, lena n-áirítear bulc-íosládáil a dhéanamh agus sonraí a shórtáil, a chuardach, a asbhaint, a chur i gcomparáid agus a athúsáid. Cuirfear rochtain ar na sonraí ar fáil saor in aisce agus gan aon ghá le clárú.

Beidh sé d'oibleagáid ar chomhlachtaí poiblí na sonraí sa chlár lárnach a thabhairt cothrom le dáta gach 2 mhí ar a laghad. Déanfaidh an Rialtas maoirseacht ar chomhlíonadh agus ar fhorfheidhmiú na n-oibleagáidí a eascraíonn as an ngníomh reachtach thuasluaite ar chomhlachtaí poiblí agus cinnteoidh sé go gcomhlíonfaidh comhlachtaí poiblí a n-oibleagáid na sonraí ábhartha go léir a uaslódáil go hiomlán agus go tráthuil.

Beidh an clár lárnach ag feidhmiú go hiomlán, agus déanfar an tacar iomlán sonraí a uaslódáil ann faoi R1 2023.

Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoi R1 2023.

C9.R7: Straitéis agus plean gníomhaíochta náisiúnta frith-éillithe a fhorbairt agus a chur chun feidhme

Is é is cuspóir don athchóiriú an creat frithéillithe a neartú trí chur chun feidhme na straitéise agus an phlean gníomhaíochta náisiúnta frith-éillithe reatha a áirithiú agus trí straitéis agus plan gníomhaíochta náisiúnta frith-éillithe nua a fhorbairt, arb é is aidhm dóibh feabhas a chur ar na sásraí chun calaois agus éilliú a chosc, a bhrath agus a cheartú (lena n-áirítear sa chóras soláthair phoiblí) agus chun an córas a neartú maidir leis an gcaoi a dtugtar aghaidh ar na rioscaí a bhaineann le coinbhleachtaí leasa.

Déanfar an straitéis agus an plan gníomhaíochta náisiúnta nua frith-éillithe a ullmhú le rannpháirtíocht éifeachtach an Tascfhórsa Frith-éillithe (féach an Athchóiriú C9.R2) bunaithe ar chomhairle beartais ó ECFE, tar éis comhairliúcháin fhorleathana le páirtithe leasmhara náisiúnta agus idirnáisiúnta, lena n-áirítear an Coimisiún agus GRECO, agus in idirphlé le páirtithe leasmhara a ionchorpraíonn a gcuid moltaí. Tabharfaidh sí aird ar leith ar an gcreat institiúideach agus normatach a neartú don chomhrac i gcoinne an éillithe ardleibhéil trí thrédhearcacht obair na gcomhlachtaí poiblí a fheabhsú (lena n-áirítear ar an leibhéal sinsearach polaitiúil). Ag cur leis an straitéis frithchalaoise agus frithéillithe a luaitear in Athchóiriú C9.R20 agus ag teacht leis an straitéis sin (a mheastar a bheith teoranta do thacaíocht ón Aontas), áiríteofar leis an straitéis agus an plan gníomhaíochta Náisiúnta Frithéillithe cur chun feidhme comhleanúnach beart frithchalaoise agus frithéillithe le haghaidh tacaíocht airgeadais náisiúnta agus tacaíocht airgeadais an Aontais araon.

Áireofar sa phlean gníomhaíochta gníomhaíochtaí tiomnaithe chun an brú faoi chois ar éilliú a neartú; rialú riaracháin a bhaineann le dearbhuithe sócmhainní a neartú; meicníochtaí inmheánacha éifeachtúla a fhorbairt chun feasacht ar ábhair ionracais sa rialtas a chur chun cinn agus a ardú; athbhreithniú a dhéanamh ar chur i bhfeidhm an Chóid Eitice Gairmiúla ag Cór Oifigiúil Rialtas na hUngáire chomh maith le cleachtais na rialtas áitiúil chun dea-chleachtais a shainaithint agus a chur chun cinn maidir le teagmhálacha le brústocairí agus coinbhleacht leasa a chosc; agus cód iompair a ghlacadh, a chur ar fáil go poiblí agus tosú ar a chur i bhfeidhm do dhaoine a bhfuil na feidhmeanna feidhmiúcháin is airde acu (mar shainíonn GRECO), lena n-áirítear teagmháil le brústocairí, srianta iarfhostaíochta agus fostaíocht gaolta agus cur chun cinn le haghaidh fostaíochta.

Glacfar an straitéis agus an plan gníomhaíochta náisiúnta frithéillithe (lena gcumhdaítear an tréimhse idir an 1 Iúil 2023 agus an 31 Nollaig 2025), agus cuirfear tús le cur chun feidhme a phlean gníomhaíochta, faoi R2 2023. Déanfar athbhreithniú rialta ar an straitéis agus ar an bplan gníomhaíochta náisiúnta frith-éillithe, agus ábhar thuarascálacha an Tascfhórsa um Fhrith-Éillithe (féach Athchóiriú C9.R2) agus an tÚdarás Sláine (féach Athchóiriú C9.R1) á gcur san áireamh.

Déanfaidh an Rialtas tuarascáil a ghlacadh agus a chur ar fáil go poiblí ina ndéanfar measúnú ar chur chun feidhme na straitéise Náisiúnta Frith-éillithe nua agus ar na gníomhaíochtaí faoin bplan gníomhaíochta faoi R1 2026.

Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoi R1 2026 .

C9.R8: Córais chomhair na seirbhíse ionchúisimh a uasghrádú chun dul i ngleic le cleachtais éillithe

Is é is cuspóir don athchóiriú sin éifeachtúlacht an riaracháin phoiblí a mhéadú agus, ar an gcaoi sin, rannchuidiú leis an gcreat frith-éillithe a neartú tríd an méid seo a leanas a chur i bhfeidhm:

- faoi R4 2024, córas nua TF chun doiciméid íogaire a láimhseáil, rud lena dtacófar le hobair riaracháin agus malartú faisnéise seacht n-aonad eagraíochtúla ar a laghad a bhfuil baint acu le himscrúduithe ionchúisimh agus lena n-éascófar an obair sin; agus
- agus faoi R4 2025, córas nua TF chun comhaid cásanna a bhainistiú, rud lena dtacófar le hobair imscrúdaitheach seacht n-aonad eagraíochtúla a bhfuil baint acu le himscrúduithe ionchúisimh agus lena n-éascófar an obair sin.

Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoi R4 2025.

C9.R9: Múscailt feasachta maidir le deireadh a chur le híocaíochtaí aisce in earnáil an chúraim sláinte

Is é is aidhm don athchóiriú seo feasacht a mhúscailt i measc saoránach maidir le coiriúlú íocaíochtaí aisce in earnáil an chúraim sláinte – lena n-áirítear trí ábhar feachtais chlóite, ar an teilifís agus ar líne, trí scaipeadh faisnéise – agus ar an gcaoi sin rannchuidiú le deireadh a chur leo.

Tá an beart seo ina chomhlánú ar na hathruithe dlí chun coir a dhéanamh as íocaíochtaí aisce in earnáil an chúraim sláinte agus ar an reachtaíocht chun Conradh fostaíochta nua a thabhairt isteach do dhochtúirí arb é is aidhm dó deireadh a chur le híocaíochtaí aisce, agus a bheidh nasctha leis sin, lena méadófar na tuarastail do dhochtúirí agus cónaitheoirí a fhostaítear faoi fhorálacha an chonartha sin.

Is éard a bheidh i gceist leis an mbeart feachtas cuimsitheach faisnéise agus múscailte feasachta chun dul i gcion ar chúig mhilliún saoránach ar a laghad. Faoi R3 2023 foilseofar measúnú eatramhach ar na chéad torthaí a bhí ar an bhfeachtas, measúnú ina sainithneofar líon na saoránach ar thángthas orthu, an t-athrú ar dhearcadh na saoránach maidir le hinghlacthacht íocaíochtaí aisce i gcúram sláinte i gcomparáid leis an gcás sular seoladh an feachtas múscailte feasachta, agus na ceachtanna a foghlaimíodh agus ina dtarraingeofar anuas moltaí le haghaidh na coda eile den fheachtas.

Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoi R4 2024.

C9.R10: Sciar na nósanna imeachta soláthair phoiblí tairiscintí aonair a laghdú

Is é cuspóir an athchóirithe an iomaíocht sa soláthar poiblí a fheabhsú agus trédhearcacht, éifeachtacht agus stóinseacht na bpróiseas gaolmhar a mhéadú trí laghdú a dhéanamh ar sciar na nósanna imeachta soláthair phoiblí tairiscintí aonair a mhaoinítear ó chistí an Aontais nó ón mbuiséad náisiúnta.

Áirítear san athchóiriú sin sraith chuimsitheach gníomhaíochtaí arb é is aidhm leo iomaíocht a mhéadú i soláthar poiblí.

Déanfar sciar na nósanna imeachta tairisceana um sholáthar poiblí — os cionn thairseacha soláthair phoiblí an Aontais agus faoi bhun na dtairseach sin — le tairiscintí aonair a laghdú agus a choinneáil faoi bhun 15 % (i) i gcás soláthairtí poiblí a mhaoinítear go hiomlán nó go páirteach ó thacaíocht ón Aontas; agus (ii) maidir le soláthairtí poiblí a mhaoinítear as acmhainní náisiúnta faoi seach, i gcomhréir leis an amlíne a shonraítear sna spriocanna thíos. Déanfar sciar na dtairiscintí aonair a ríomh i gcomhréir le modheolaíocht Scórchlár an Mhargaidh Aonair. Dearbhófar freisin sna tuarascálacha iniúchóireachta críochnaitheacha ina bhfuil tuairimí

iniúcháireachta neamhcháilithe ó EUTAF go bhfuil sciar na dtairiscintí aonair faoi bhun na spriocanna comhfhreagracha.

Déanfar uirlis faireacháin agus tuairiscithe ('uirlis tuairiscithe tairisceana aonair') a chur ar bun agus a chur i bhfeidhm sula gcuirfear isteach an chéad iarraidh ar íocaíocht faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta chun gur féidir faireachán agus tuairisciú a dhéanamh ar dhul chun cinn i dtreo na spriocanna a bhaineann leis an mbeart seo. Déanfar comhlíonadh mhodheolaíocht Scórchlár an Mhargaidh Aonair ag an uirlis sin, go bhfuil na sonraí san uirlis cruinn agus iomlán, lena n-áirítear do leibhéal na mbonnlínte, a dheimhniú le tuarascáil iniúcháireachta chríochnaitheach le tuairim iniúcháireachta neamhcháilithe ó EUTAF. Faoi R4 2022, beidh sonraí maidir le tásca geografacha san áireamh san uirlis freisin. Ullmhóidh an aireacht atá freagrach as soláthar poiblí an chéad tuarascáil i scríbhinn bunaithe ar fhaisnéis ón uirlis um tairiscintí aonair, lena n-áirítear dearbhfhigiúirí agus scaireanna, tásca geografacha agus sainathint seirbhísí agus táirgí agus cuirfear ar fáil go poiblí í ar shuíomh gréasáin EPS faoi R1 2023 agus go bliantúil ina dhiaidh sin.

Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoi R1 2023.

C9.R11: An Córas Leictreonach Soláthair Phoiblí (EPS) a fhorbairt chun trédhearcacht a mhéadú

Is é is cuspóir don athchóiriú seo trédhearcacht na soláthairtí poiblí a mhéadú agus maoirseacht agus anailís neamhspleách ar iomaíocht i soláthar poiblí a éascú trí na sonraí tairisceana go léir a chur ar fáil go poiblí, agus saoir in aisce, i bhformáid oll-íosládáil agus meaisín-inléite tríd an gCóras Leictreonach Soláthair Phoiblí (EPS) a fhorbairt.

Déanfar EPS a uasghrádú sula gcuirfear isteach an chéad iarraidh ar íocaíocht faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta, chun gur féidir gach fógra dámhachtana conartha maidir le nósanna imeachta soláthair poiblí i bhfoirm struchtúrtha a fhoilsiú a nuashonrú go rialta, rud a fhágfaidh gur féidir na sonraí uile a bhaineann le fógraí dámhachtana conartha a chuardach, a onnmhairiú agus a phróiseáil le meaisín. Sa bhunachar sonraí sin, beidh na hoibreoirí eacnamaíocha go léir, lena n-áirítear baill aonair cuibhreannais, inaitheanta le haitheantóir uathúil. Beidh an bunachar sonraí a nuashonraítear go rialta inrochtana agus in-íosládáilte ag aon duine ó leathanach baile EPS gan chlárú.

Sula gcuirfear an chéad iarraidh ar íocaíocht isteach faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta, cuirfear faisnéis a bhaineann le fochonraitheoirí ar fáil freisin sa EPS i bhformáid struchtúrtha. Faoi R1 2023, beidh gach fógra dámhachtana conartha ón 1 Eanáir 2014 ar aghaidh sa bhunachar sonraí freisin, maille leis an bhfaisnéis uile is gá, lena n-áirítear maidir le fochonraitheoirí.

Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoi R1 2023.

C9.R12: I1.R10 Creat tomhais feidhmíochta le haghaidh soláthar poiblí

Tá sé de chuspóir ag an athchóiriú seo creat cuimsitheach tomhais feidhmíochta a bhunú chun faireachán agus measúnú leanúnach a dhéanamh ar éifeachtúlacht agus ar chost-éifeachtacht an tsoláthair poiblí san Ungáir.

Déanfar an creat tomhais feidhmíochta a fhorbairt le rannpháirtíocht iomlán agus éifeachtach eagraíochtaí neamhrialtasacha neamhspleácha atá gníomhach i réimse an tsoláthair poiblí agus saineolaithe soláthair poiblí. Roghnófar na heagraíochtaí neamhrialtasacha neamhspleácha trí nós imeachta roghnúcháin oscailte, trédhearcach agus neamh-idirdhealaitheach bunaithe ar chritéir oibiachtúla a bhaineann le saineolas agus fiúntas.

Tiocfaidh an creat tomhais feidhmíochta bhfeidhm sula dtíolacfar an chéad iarraidh íocaíochta faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta. Cumasófar leis, go háirithe, anailís bhliantúil ar leibhéal na bpróiseas soláthair poiblí nár éirigh leo agus ar na cúiseanna atá leo; sciar na gconarthaí a chealaítear ina n-iomláine le linn fhorghníomhú an chonartha; an sciar de mhoilleanna i gcur i gcrích an chonartha; sciar an róchaiteachais a tharla (lena n-áirítear a gcion agus a méid); sciar na gconarthaí soláthair arna ndámhachtain ina gcuirtear san áireamh go sainráite an saolré iomlán nó costáil saolré; sciar rannpháirtíocht rathúil micrifhiontar agus fiontar beag i soláthairtí poiblí; luach agus sciar na nósanna imeachta soláthair poiblí le tairiscintí aonair arna maoiniú ó acmhainní náisiúnta agus ó thacaíocht ón Aontas ar leithligh agus/nó an dá rud.

Déanfar an anailís bunaithe ar an méid thuas le rannpháirtíocht iomlán éifeachtach eagraíochtaí neamhrialtasacha neamhspleácha roghnaithe agus saineolaithe neamhspleácha soláthair poiblí agus cuirfear torthaí na hanailíse sin ar fáil go poiblí faoi R1 2023 den chéad uair don bhliain 2022 agus gach bliain ina dhiaidh sin.

Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoi R1 2023.

C9.R13: Plean gníomhaíochta chun an leibhéal iomaíochais sa soláthar poiblí a mhéadú

Is é cuspóir an athchóirithe sin leibhéal na hiomaíochta sa soláthar poiblí a mhéadú trí phlean gníomhaíochta cuimsitheach a ghlacadh agus a chur chun feidhme.

Beidh gníomhaíochtaí sa phlean gníomhaíochta bunaithe ar mheasúnú ar dhea-chleachtais chun iomaíocht a éascú i réimse an tsoláthair poiblí; na chéad torthaí ar an gcreat tomhais feidhmíochta (féach Athchóiriú C9.R12) agus tograí arna dtarraingt anuas bunaithe air chun iomaíocht sa soláthar poiblí a éascú; na torthaí, na cinntí agus na moltaí atá ar fáil ón Údarás Sláine (féach Athchóiriú C9.R1) ábhartha don iomaíocht i soláthairtí poiblí.

Déanfaidh an plan gníomhaíochta cuspóirí sonracha intomhaiste atá le baint amach gach bliain a leagan amach; bearta a shainiú atá ábhartha chun na cuspóirí gaolmhara a bhaint amach; sprioc-amanna beachta a leagan síos maidir le cur chun feidhme na mbeart agus táscairí ábhartha a shannadh do gach beart chun faireachán a dhéanamh ar dhul chun cinn a chur chun feidhme; an t-údarás nó an institiúid ábhartha atá freagrach as gach beart a chur chun feidhme a shainaithint; sásra faireacháin a bhunú chun measúnú a dhéanamh ar an dul chun cinn i dtreo bhaint amach na gcuspóirí sa phlean gníomhaíochta; foráil shonrach a áireamh chun athbhreithniú bliantúil a dhéanamh ar an bplean gníomhaíochta agus é a athbhreithniú de réir mar is gá; agus a áirithiú go ndéanfar staid reatha bhliantúil maidir le cur chun feidhme na ngníomhaíochtaí sa phlean gníomhaíochta nó maidir leis na hathbhreithnithe air a chur ar fáil go poiblí gan mhoill.

Glacfar an plan gníomhaíochta faoi R1 2023. Tar éis an chéad athbhreithnithe bhliantúil, déanfaidh an Rialtas an plan gníomhaíochta athbhreithnithe a ghlacadh agus a chur ar fáil go poiblí, lena n-áirítear staid na himeartha maidir le gach ceann de na bearta ann a chur chun feidhme, faoi R1 2024.

Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoi R1 2024.

C9.R14: Scéim oiliúna agus scéim tacaíochta do mhicrifhiontair agus d'fhiontair bheaga agus mheánmhéide chun a rannpháirtíocht i nósanna imeachta soláthair phoiblí a éascú

Is é is cuspóir don athchóiriú sin rannpháirtíocht micrifhiontar, fiontar beag agus fiontar meánmhéide a éascú (le béim ar mhicrifhiontair agus ar fhiontair bheaga) i nósanna imeachta soláthair phoiblí.

Chun na críche sin, forbróidh an cuirfidh an Ungáir chun feidhme scéim oiliúna ina gcuirfear an fhaisnéis theoiriciúil agus phraiticiúil is tábhachtaí ar fáil saor in aisce do mhicrifhiontair, d'fhiontair bheaga agus d'fhiontair mheánmhéide maidir leis an gcaoi ar féidir leo páirt a ghlacadh go rathúil i nósanna imeachta soláthair phoiblí. Beidh an oiliúint bunaithe ar oiliúint nuafhorbartha agus ar ábhair ríomhfhoghlama. Cuimseoidh ábhair oiliúna nuafhorbartha ar a laghad ábhair a bhaineann le nósanna imeachta soláthair phoiblí agus céim a n-ullmhaithe, úsáid éifeachtach leigheasanna agus na sainiúlachtaí a thagann chun cinn i gcomhlíonadh conartha phoiblí. Áiríteofar go ndéanfar meastóireacht ar éifeachtúlacht na hoiliúna. Cuirfear oiliúint ar fáil do 1 000 micrifhiontar, fiontar beag agus fiontar meánmhéide ar a laghad faoi R1 2024 agus do 2 200 micrifhiontar, fiontar beag agus fiontar meánmhéide ar a laghad faoi R2 2026. Déanfar tuarascáil mheastóireachta ina ndéanfar meastóireacht ar éifeachtacht agus éifeachtúlacht an bhirt oiliúna a chur ar fáil go poiblí faoi R2 2026.

Déanfaidh an Ungáir freisin, faoi R1 2023, scéim tacaíochta a chur ar bun agus a chur chun feidhme lena soláthrófar cúiteamh cnapshuime, bunaithe ar chritéir roghnúcháin oibiachtúla, neamh-idirdhealaitheacha agus thrédhearcacha, a bheidh le híoc go díreach le 1 800 micrifhiontar, fiontar beag agus fiontar beag ar a laghad (agus béim ar mhicrifhiontair agus ar fhiontair bheaga) faoi R2 2026, as a gcostais a bhaineann lena rannpháirtíocht i nósanna imeachta soláthair phoiblí. Faoi R3 2024, déanfar meastóireacht mheántearma ar an scéim tacaíochta, agus faoi R2 2026, déanfar meastóireacht deiridh ar an scéim tacaíochta, ar bhreisluach agus éifeachtacht an chláir.

Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoi R2 2026.

C9.R15: Ról agus cumhachtaí na Comhairle Náisiúnta Breithiúnacha a neartú chun cumhachtaí Uachtarán Oifig Náisiúnta na mBreithiúna a fhrithchothromú

Is é cuspóir an athchóirithe cumhachtaí níos láidre a bhunú don Chomhairle Bhreithiúnach Náisiúnta (NJC) ionas gur féidir léi a ról bunreachtúil a fheidhmiú go héifeachtach maidir le maoirseacht a dhéanamh ar riarachán lárnach na gcúirteanna, agus neamhspleáchas na Comhairle a chothabháil ag an am céanna bunaithe ar a comhaltaí a bheith tofa ag breithiúna. Mar thoradh ar an athchóiriú, neartófar neamhspleáchas agus neamhchlaontacht na gcúirteanna agus na mbreithiúna arna mbunú le dlí i gcomhréir le hAirteagal 19 den Chonradh ar an Aontas Eorpach (CAE) agus le acquis ábhartha an Aontais.

Leis an athchóiriú, bunófar cumhachtaí níos láidre don NJC agus áireofar ann leasuithe reachtach chun a áirithiú go dtabharfaidh an CGN tuairim cheangailteach réasúnaithe ar roinnt ábhar a bhaineann le cinntí aonair agus rialacháin.

Áirítear leis an athchóiriú freisin go mbeidh acmhainní leordhóthanacha ag an NJC, lena n-áirítear foireann agus oifigí, chun a chúraimí a chur i gcrích ar bhealach éifeachtach.

Sula molfar na dréachtdlíthe is gá chun an t-athchóiriú sin a chur chun feidhme, eagrófar comhairliúchán leis na páirtithe leasmhara, lena gceadófar ar a laghad don NJC, do chomhlachais bhreithiúnacha, do Chumann Barra na hUngáire, d'eagraíochtaí na sochaí sibhialta, do *Kúria*, d'Oifig Náisiúnta na mBreithiúna (NOJ), don Chúirt Bhunreachtúil, agus don Ard-Ionchúisitheoir barúlacha a thabhairt laistigh de 15 lá ar a laghad.

Cuirfear cur chun feidhme an athchóirithe i gcrích faoi R1 2023 agus roimh an gcéad iarraidh fócaíochta faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta.

C9.R16: Neamhspleáchas breithiúnach na Cúirte Uachtaraí (*Kúria*) a neartú

Is é cuspóir an athchóirithe neamhspleáchas breithiúnach na Cúirte Uachtaraí (*Kúria*) a neartú. Mar thoradh ar an athchóiriú, neartófar neamhspleáchas agus neamhchlaontacht na gcúirteanna agus na mbreithiúna arna mbunú leis an dlí i gcomhréir le hAirteagal 19 CAE agus le acquis ábhartha an Aontais.

Is éard a bheidh san athchóiriú leasú a dhéanamh ar na rialacha maidir le toghadh Uachtarán *Kúria*; na rialacha maidir le scéim leithdháilte cásanna *Kúria*; agus na rialacha maidir le feidhmiú *Kúria* chun (i) cumhachtaí níos láidre a bhunú do chomhairle bhreithiúnach *Kúria* agus do ranna na mbreithiúna ('kollégium') lena mbaineann, (ii) deireadh a chur leis an bhféidearthacht comhaltaí den Chúirt Bhunreachtúil a bheith ina mbreithiúna agus ansin iad a cheapadh chuig *Kúria* gan an gnáthnós imeachta iarratais a leanúint, agus (iii) a áirithiú go dtabharfaidh NJC tuairim cheangailteach spreagtha maidir le hoiriúnacht iarrthóirí do phoist mar Uachtarán agus mar Leas-Uachtarán *Kúria*; cinnfear leis an dlí na critéir oiriúnachta, lena n-áirítear neamhspleáchas, neamhchlaontacht, ionracas agus ionracas. Beidh rochtain ag na hiarrthóirí os comhair na cúirte inniúla ar athbhreithniú breithiúnach brostaithe os comhair na cúirte inniúla.

Áirítear leis an athchóiriú freisin go mbeidh feidhm ag cumhachtaí neartaithe NJC dá dtagraítear in Athchóiriú C9.R15 maidir le hUachtarán *Kúria* agus é ag gníomhú mar údarás ceapacháin (i gcomhréir le hAcht CLXII de 2011).

Sula molfar na dréachtleasuithe is gá chun an t-athchóiriú sin a chur chun feidhme, eagrófar comhairliúchán leis na páirtithe leasmhara, lena gceadófar ar a laghad do NJC, do chomhlachais bhreithiúnacha, do Chomhlachas Barra na hUngáire, d'eagraíochtaí na sochaí sibhialta, do *Kúria*, do NOJ, don Chúirt Bhunreachtúil, agus don Ard-Ionchúisitheoir barúlacha a thabhairt laistigh de 15 lá ar a laghad.

Cuirfear cur chun feidhme an athchóirithe i gcrích faoi R1 2023 agus roimh an gcéad iarraidh fócaíochta faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta.

C9.R17: Deireadh a chur le bacainní ar tharchur chun réamhrialuithe chuig Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh

Is é cuspóir an athchóirithe deireadh a chur le bacainní ar chúirteanna cásanna le haghaidh réamhráluithe a tharchur go neamhspleách chuig Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh (CBAE), agus ar an gcaoi sin comhlíonadh dhlí-eolaíocht CBAE a áirithiú. Mar thoradh ar an athchóiriú, neartófar neamhspleáchas agus neamhchlaontacht na gcúirteanna agus na mbreithiúna arna mbunú leis an dlí i gcomhréir le hAirteagal 19 CAE agus le acquis ábhartha an Aontais.

Is éard a bheidh san athchóiriú leasú a dhéanamh ar Ranna 666 et seq. den Chód um Nós Imeachta Coiriúil chun deireadh a chur leis an bhféidearthacht go ndéanadh *Kúria* athbhreithniú ar dhlíthiúlacht an chinnidh ó bhreitheamh réamhthagairt a dhéanamh do CBAE, agus ar Alt 490 den Chód um Nós Imeachta Coiriúil maidir le bac a chur ar imeachtaí chun aon bhacainn ar chúirt maidir le réamhthagairt a dhéanamh i gcomhréir le hAirteagal 267 CFAE a bhaint.

Sula molfar na dréachtdlíthe is gá chun an t-athchóiriú sin a chur chun feidhme, eagrófar comhairliúchán leis na páirtithe leasmhara, lena gceadófar ar a laghad do NJC, do chomhlachais bhreithiúnacha, do Chomhlachas Barra na hUngáire, d'eagraíochtaí na sochaí sibhialta, do *Kúria*, do NOJ, don Chúirt Bhunreachtúil, agus don Ard-Ionchúisitheoir barúlacha a thabhairt laistigh de 15 lá ar a laghad.

Cuirfear cur chun feidhme an athchóirithe i gcrích faoi R1 2023 agus roimh an gcéad iarraidh íocaíochta faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta.

C9.R18: Athchóiriú maidir leis an athbhreithniú ar bhreithiúnais chríochnaitheacha ón gCúirt Bhunreachtúil

Is éard a bheidh san athchóiriú deireadh a chur leis an bhféidearthacht, a tugadh isteach in 2019 trí Alt 27 d'Acht CLI de 2011 a leasú, go ndéanadh údaráis phoiblí agóid os comhair na Cúirte Bunreachtúla i gcoinne cinntí breithiúnacha críochnaitheacha. Mar thoradh ar an athchóiriú, neartófar neamhspleáchas agus neamhchlaontacht na gcúirteanna agus na mbreithiúna arna mbunú leis an dlí i gcomhréir le hAirteagal 19 CAE agus le acquis ábhartha an Aontais.

Sula molfar na dréachtdlíthe is gá chun an t-athchóiriú sin a chur chun feidhme, eagrófar comhairliúchán leis na páirtithe leasmhara, lena gceadófar ar a laghad do NJC, do chomhlachais bhreithiúnacha, do Chomhlachas Barra na hUngáire, d'eagraíochtaí na sochaí sibhialta, do *Kúria*, do NOJ, don Chúirt Bhunreachtúil, agus don Ard-Ionchúisitheoir barúlacha a thabhairt laistigh de 15 lá ar a laghad.

Cuirfear cur chun feidhme an athchóirithe i gcrích faoi R1 2023 agus roimh an gcéad iarraidh íocaíochta faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta.

C9.R19: Forálacha dlíthiúla treisithe lena leagtar amach socruithe cur chun feidhme, faireacháin, iniúchóireachta agus rialaithe chun úsáid fhónta thacaíocht an Aontais a ráthú

Is é cuspóir an athchóirithe cur chun feidhme, faireachán, rialú agus iniúchadh éifeachtach thacaíocht an Aontais agus cosaint leasanna airgeadais an Aontais a áirithiú.

Chun na críche sin, tiocfaidh forálacha dlíthiúla lena leagtar amach ról agus freagrachtaí comhlachtaí a bhfuil baint acu le cur chun feidhme, faireachán, rialú agus iniúchóireacht thacaíocht an Aontais san Ungáir i bhfeidhm sula dtíolacfar an chéad iarraidh ar íocaíocht faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta, chun an méid seo a leanas a áirithiú:

- go neartófar bainistiú riosca agus cosc, brath agus ceartú calaoise, éillithe, coinbhleachta leasa agus cistithe dhúbailte;
- go gcuirfear rialacha, nósanna imeachta agus sásraí rialaithe éifeachtacha i bhfeidhm maidir le dearbhuithe coinbhleachta leasa; agus
- go ndéanfar uainíocht rialta ar bhaill foirne i bpoist íogaire agus go n-áiritheofar go ndéanfar maoirseacht éifeachtach orthu.

I ndáil go sonrach leis an bplean téarnaimh agus athléimneachta, bunófar freisin leis na forálacha dlíthiúla thuasluaite an sainordú dlíthiúil trí ról agus freagrachtaí mionsonraithe na gcomhlachtaí a bhfuil baint acu le cur chun feidhme, iniúchadh agus rialú chur chun feidhme an phlean téarnaimh agus athléimneachta a leagan amach, rialacha a leagan amach a bhaineann le bailiú agus iontaofacht sonraí a bhaineann le faireachán a dhéanamh ar ghnóthú clocha míle agus spriocanna sa phlean, nósanna imeachta maidir le tarraingt suas agus iontaofacht na ndearbhuithe bainistíochta, na n-achóimrí iniúcháireachta agus na n-iarrataí íocaíochta, chomh maith le nósanna imeachta lena n-áirithítear bailiú na sonraí uile i gcomhréir le hAirteagal 22 de Rialachán RRF.

Mar chomhlánú ar na socruithe dlíthiúla thuasluaite, déanfaidh an Ungáir treoirlínte cuimsitheacha a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm lena n-áiritheofar cásanna coinbhleachta leasa a chosc, a bhrath agus a cheartú go héifeachtach sula gcuirfear isteach an chéad iarraidh ar íocaíocht. Leagfar amach go mionsonraithe sna treoirlínte na cúraimí agus na hoibleagáidí gaolmhara do gach ceann de na comhlachtaí a bhfuil baint acu le cur chun feidhme, bainistiú agus rialú thacaíocht an Aontais lena n-áiritheofar go ndéanfar cásanna coinbhleachta leasa a chosc, a bhrath, a rialú agus a cheartú go héifeachtach.

Cuirfear cur chun feidhme an athchóirithe i gcrích sula dtíolacfar an chéad iarraidh íocaíochta faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta.

C9.R20: Straitéis éifeachtach frithchalaoise agus frithéillithe chun tacaíocht an Aontais a chur chun feidhme, a iniúchadh agus a rialú

Is é cuspóir an athchóirithe a áirithiú go ndéanfar calaois agus éilliú a bhaineann le haon tacaíocht ón Aontas san Ungáir a chosc, a bhrath agus a cheartú go héifeachtach trí straitéis chuimsitheach frith-éillithe agus frithchalaoise a chur i bhfeidhm agus a chur chun feidhme.

Déanfar an straitéis frithchalaoise agus frithéillithe a chomhlánú le plan gníomhaíochta ina leagfar amach gníomhaíochtaí soiléire agus cuimsitheacha a chomhfhreagraíonn do na cuspóirí a leagtar amach sa straitéis. I gcás gach ceann de na gníomhaíochtaí, sainithneofar spriocdhátaí soiléire le haghaidh cur chun feidhme, comhlachtaí freagracha, agus táscairí sonracha chun dul chun cinn a thomhas.

Glacfar an straitéis agus an plan gníomhaíochta sula dtíolacfar an chéad iarraidh íocaíochta faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta.

C9.R21: Úsáid iomlán agus éifeachtach a bhaint as córas Arachne chun tacaíocht uile an Aontais a fháil

Is é cuspóir an athchóirithe a áirithiú go ndéanfar calaois, éilliú, coinbhleacht leasa, cistiú dúbailte agus neamhrialtachtaí eile a bhaineann le haon tacaíocht ón Aontas san Ungáir a chosc, a

bhrath agus a cheartú go héifeachtach trí úsáid iomlán agus éifeachtach a bhaint as uirlis mianadóireachta sonraí agus scórála riosca Arachne an Choimisiúin.

Chun na críche sin, déanfaidh an Rialtas nósanna imeachta a fhorghnó agus a chur i bhfeidhm lena n-áirítheofar go n-uaslódálfadh na húdaráis náisiúnta ábhartha na sonraí ábhartha uile isteach i gcóras Arachne gach dhá mhí, go gcuirfidh siad obair leantach rialta agus éifeachtach ar fáil maidir leis an scóráil riosca arna ghiniúint ag córas Arachne. Dearbhófar le tuarascáil iniúchóireachta chríochnaitheach EUTAF le tuairim iniúchóireachta neamhcháilithe oiriúnacht na nósanna imeachta agus na socrúithe agus iomláine na sonraí a uaslódáladh.

Cuirfear cur chun feidhme an athchóirithe i gcrích sula dtíolacfar an chéad iarraidh fócaíochta faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta.

C9.R22: Stiúrtóireacht um Iniúchóireacht Inmheánach agus um Shláine a bhunú chun rialú coinbhleachtaí leasa a threisiú agus tacaíocht ón Aontas á cur chun feidhme

Is é cuspóir an athchóirithe a áirithiú go ndéanfar coinbhleachtaí leasa a chosc, a bhrath agus a cheartú go héifeachtach i gcur chun feidhme thacaíocht an Aontais, trí Stiúrtóireacht um Iniúchóireacht Inmheánach agus um Shláine (DIAI) a bhunú laistigh den aireacht atá freagrach as tacaíocht an Aontais a chur chun feidhme san Ungáir.

Déanfaidh an DIAI rialú rialta agus éifeachtach ar dhearbhuíthe coinbhleachta leasa agus imscrúdóidh sé amhras maidir le coinbhleacht leasa a tuairiscíodh. Arna iarraidh sin, tabharfaidh an DIAI rochtain iomlán gan mhoill ar na dearbhúithe uile maidir le coinbhleacht leasa agus ar a chomhaid uile don Údarás Sláine (arna bhunú faoi athchóiriú C9.R1). Leis an dlí lena mbunaítear DIAI, áirítheofar a neamhspleáchas iomlán agus na hinniúlachtaí iomchuí chun gníomhú i ndáil le haon údarás nó comhlacht náisiúnta a bhfuil baint aige le cur chun feidhme thacaíocht an Aontais san Ungáir. Ullmhóidh an DIAI tuarascáil bhliantúil ar a chuid oibre agus cuirfidh sé faoi bhráid an Údaráis Sláine í.

Cuirfear cur chun feidhme an athchóirithe i gcrích sula dtíolacfar an chéad iarraidh fócaíochta faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta.

C9.R23: Cumas EUTAF a áirithiú chun a chuid cúraimí a chur i gcrích go héifeachtach

Is é cuspóir an athchóirithe seo a áirithiú go ndéanfar calaois agus éilliú a chosc, a bhrath agus a cheartú go héifeachtach agus tacaíocht an Aontais á cur chun feidhme, trína áirithiú go bhfuil na hacmhainní airgeadais agus daonna is gá ag an Údarás Iniúchóireachta (EUTAF) chun a neamhspleáchas a chosaint agus chun cur ar a chumas a chúraimí a dhéanamh ar bhealach éifeachtach agus tráthúil.

Áirítheofar leis an athchóiriú go mbunófar buiséad bliantúil EUTAF ar bhonn togra tosaigh ó EUTAF, agus ní dhéanfar é a mhodhnú ach amháin má tá údar poiblí leis, agus ní dhéanfar é a mhodhnú ar bhealach a bhainfeadh an bonn de chumas EUTAF a chúraimí a dhéanamh ar bhealach éifeachtach agus tráthúil; go socraítear luach saothair fhoireann EUTAF ag 70 % den luach saothair is infheidhme maidir le foireann na hOifige Iniúchóireachta Stáit; go mbeidh na sainchumais chéanna ag ceann EUTAF chun cinneadh a dhéanamh maidir le bunphrionsabail an tuarastail, na sochar agus na ndálaí oibre agus atá ar fáil d'uachtarán Oifig Iniúchóireachta an Stáit, agus nach bhféadfadh aon socrú a imíonn ó na cinn is infheidhme maidir le hOifig

Iniúcháireachta an Stáit a dhéanamh ach amháin ar thogra i scríbhinn a bhfuil údar cuí leis ó cheann EUTAF; agus go gcoinneofar neamhspleáchas feidhmiúil agus gairmiúil EUTAF agus go leanfaidh foireann EUTAF de threoracha a lorg nó a ghlacadh maidir lena chuid oibre iniúcháireachta.

Cuirfear cur chun feidhme an athchóirithe i gcrích sula dtíolacfar an chéad iarraidh íocaíochta faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta.

C9.R24: An comhar le OLAF a neartú chun brath calaoise a bhaineann le cur chun feidhme thacaíocht an Aontais a threisiú

Tá sé de chuspóir ag an athchóiriú na socruithe a bhaineann le brath calaoise a bhaineann le húsáid mhaoiniú an Aontais a threisiú agus comhar le OLAF a neartú.

Chun na críche sin, tiocfaidh reachtaíocht i bhfeidhm chun údarás inniúil náisiúnta a ainmniú chun cabhrú le OLAF lena sheiceálacha ar an láthair san Ungáir, agus chun an fhéidearthacht a thabhairt isteach smachtbhannaí airgeadais a thobhach ar ghníomhaithe eacnamaíocha nach gcomhoibríonn le OLAF le linn a seiceálacha agus a chigireachtaí ar an láthair.

Cuirfear cur chun feidhme an athchóirithe i gcrích sula dtíolacfar an chéad iarraidh íocaíochta faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta.

C9.R25: Cur chun feidhme, rialú agus iniúchadh éifeachtach an Phlean maidir le Téarnamh agus Athléimneacht agus cosaint leasanna airgeadais an Aontais

Is é cuspóir an athchóirithe sin cur chun feidhme, rialú agus iniúchadh éifeachtach an phlean téarnaimh agus athléimneachta agus cosaint leasanna airgeadais an Aontais a áirithiú, trí chóras cuí stórais a chur ar bun chun sonraí a thaifeadadh agus a stóráil agus an plean téarnaimh agus athléimneachta á chur chun feidhme, agus trína áirithiú go bhfuil straitéis iniúcháireachta éifeachtach i bhfeidhm ag EUTAF chun iniúchadh a dhéanamh ar chur chun feidhme an phlean téarnaimh agus athléimneachta.

Chun na críche sin:

- beidh córas stórais chun na sonraí ábhartha uile a bhaineann le cur chun feidhme an phlean téarnaimh agus athléimneachta – baint amach clocha míle agus spriocanna, sonraí maidir le faighteoirí deiridh, conraitheoirí, fochonraitheoirí agus úinéirí tairbhiúla – a thaifeadadh agus a stóráil ag feidhmiú agus ag oibriú go hiomlán. Dearbhóidh tuarascáil iniúcháireachta chríochnaitheach ó EUTA, le tuairim iniúcháireachta neamhcháilithe, feidhmiúlachtaí an chórais stórais agus go bhfuil an córas ag feidhmiú go hiomlán agus ag oibriú;
- d'fhonn an iontaofacht agus an dearbhú arna fháil óna achoimrí iniúcháireachta a áirithiú, glacfaidh údarás iniúcháireachta phlean téarnaimh agus athléimneachta na hUngáire (EUTAF) straitéis iniúcháireachta lena n-áiritheofar iniúchadh éifeachtach ar chur chun feidhme phlean téarnaimh agus athléimneachta na hUngáire, i gcomhréir le caighdeán iniúcháireachta a bhfuil glacadh leo go hidirnáisiúnta.

Cuirfear an t-athchóiriú chun feidhme sula gcuirfear an chéad iarraidh íocaíochta faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta faoi bhráid an Choimisiúin.

C9.R26: Trédhearcacht agus rochtain ar fhaisnéis phoiblí a fheabhsú

Tá sé de chuspóir ag an athchóiriú trédhearcacht a threisiú agus rochtain ar fhaisnéis phoiblí a fheabhsú.

Leis an gcéad fhobheart, éascófar rochtain ar fhaisnéis phoiblí trína áirithiú go ndéanfar, mar phrionsabal, sonraí poiblí a sholáthar saor in aisce. I gcásanna eisceachtúla ina bhféadfar táillí a ghearradh as rochtain ar fhaisnéis phoiblí, beidh na táillí sin réasúnta agus íseal go leor agus ní áireofar iontu costais ghaolmhara saothair. Chun na críche sin, tiocfaidh leasuithe reachtacha i bhfeidhm, agus tosófar á gcur i bhfeidhm, (i) lena gcuirfear deireadh leis an bhféidearthacht atá ag sealbhóir na faisnéise poiblí costais saothair a mhuirearú chun rochtain ar iarraidh ar fhaisnéis phoiblí a chomhlíonadh; (ii) lena dtabharfar isteach uasteorainn fhoriomlán HUF 190 000 do tháillí is féidir a ghearradh ar iarrrthóir sonraí as a iarraidh ar fhaisnéis phoiblí a chomhlíonadh; (iii) ní sháróidh na táillí a ghearrfar na costais iarbhir arna dtabhú ag sealbhóirí sonraí agus ní bhainfidh siad ach leis na costais a bhaineann le cóipeáil agus seachadadh faisnéise, agus ní fhéadfaidh sealbhóir na faisnéise poiblí iad a ghearradh ach amháin má sháraíonn na costais sin HUF 10 000. Sula molfaidh an Rialtas na leasuithe thuasluaite, cuirfidh sé san áireamh na tograí ón Údarás Náisiúnta um Chosaint Sonraí agus um Shaoráil Faisnéise (NAIH) a bhaineann le costais aonaid a bhaineann leis an gcostas a bhaineann le sonraí a chóipeáil agus a sheachadadh chomh maith le modh ríofa na dtáillí a fhéadfar a ghearradh as iarrrataí ar fhaisnéis a rochtain. Cinnteoidh an Rialtas freisin go ndéanfar aon fhaisnéis a chuirfear ar fáil ar iarraidh ar rochtain ar fhaisnéis a chur ar fáil go comhuaineach sa chlár lárnach dá dtagraítear in athchóiriú C9.R6.

Áiritheofar leis an dara fobheart go ndéanfaidh Oifig Rialaithe an Rialtais (KEHI) athbhreithniú rialta ar chomhlíonadh na rialacha maidir le rochtain ar fhaisnéis phoiblí ag comhlachtaí poiblí. Déanfaidh Oifig Rialaithe an Rialtais seiceálacha cuimsitheacha agus mionsonraithe ar gach comhlacht poiblí dhá uair sa bhliain ar a laghad chun a mheas an gcomhlíonann siad na ceanglais atá orthu maidir le trédhearcacht sonraí poiblí agus rochtain ar shonraí a bhaineann le leas an phobail a sholáthar. Leagfar amach torthaí na seiceálacha sin i dtuarascáil chuimsitheach a mbeidh rochtain ag an bpobal uirthi agus ina sainaithneofar na heasnamh in aghaidh an chomhlachta poiblí lena mbaineann (ina sainaithneofar, ar a laghad, an líon iarrrataí ar rochtain ar shonraí poiblí a fuarthas, líon na ngearán a bhaineann le comhroinnt sonraí poiblí, líon na n-iarrrataí a comhlíonadh agus líon na laethanta a thóg sé iad a chomhlíonadh) agus an chaoi a ndéanfar na heasnamh sin a leigheas agus a fhiosrú, mar aon le moltaí faoin gcaoi a bhféadfar feabhas a chur ar rochtain ar shonraí poiblí. Foilseofar an chéad tuarascáil den sórt sin faoin R4 2022, agus foilseofar tuarascálacha ina dhiaidh sin gach leath bliain go dtí R2 2026.

Ar deireadh, éascóidh an tríú fobheart rochtain ar fhaisnéis phoiblí agus teorainn le ré na nósanna imeachta breithiúnacha trí nós imeachta eisceachtúil a thabhairt isteach i gcásanna cúirte a bhaineann le rochtain ar fhaisnéis phoiblí. Chuige sin, bunófar le gníomh reachtach ina leagfar amach an nós imeachta eisceachtúil sin na céimeanna agus na sprioc-amanna nós imeachta céanna a chuirtear i bhfeidhm i gcás cásanna a bhaineann le ceartú preasa mar a leagtar amach in Acht CXXX 2016 maidir le nósanna imeachta sibhialta, cé is moite den eisceacht gur trí lá oibre ar a laghad a bheidh sa spriocdháta don tréimhse toghairme in Alt 497(1) d'Acht CXXX 2016.

Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoin R4 2022.

C9.R27: Feabhas a chur ar cháilíocht na reachtóireachta agus ar rannpháirtíocht éifeachtach na bpáirtithe leasmhara agus na gcomhpháirtithe sóisialta sa chinnteoireacht

Is é is aidhm don athchóiriú sin cáilíocht agus intuarthacht na reachtóireachta a mhéadú trí úsáid chórasach measúnuithe tionchair agus rannpháirtíocht éifeachtach na gcomhpháirtithe sóisialta, na bpáirtithe leasmhara agus na saineolaithe neamhrialtasacha sa reachtóireacht a áirithiú. Tá sé d'aidhm aige freisin creat a bhunú le haghaidh comhairliúcháin córasach agus éifeachtach leis na comhpháirtithe sóisialta agus leis na páirtithe leasmhara atá ábhartha do chur chun feidhme bhearta an phlean téarnaimh agus athléimneachta, chun rannchuidiú le feabhas a chur ar cháilíocht na reachtaíochta, chun an baol go mbeidh botúin bheartais ann a laghdú agus chun feabhas a chur ar fhormhaoirseacht ar chur chun feidhme an phlean téarnaimh agus athléimneachta ina iomláine.

Chun na críche sin:

- Tiocfaidh leasuithe reachtacha i bhfeidhm lena dtabharfar isteach go háirithe íostréimhse chomhairliúcháin éigeantach 8 lá do na gníomhartha reachtacha go léir arna nglacadh nó arna gcur síos lena nglacadh ag an Rialtas; tréimhse 5 lá ar a laghad a thabhairt isteach don Rialtas chun breithniú a dhéanamh ar na hionchuir a fuarthas le linn an chomhairliúcháin sula gcuirfidh sé bailchríoch ar a thogra le haghaidh gnímh reachtaigh; an oibleagáid a thabhairt isteach go ndéanfaidh Oifig Rialaithe an Rialtais (KEHI) measúnú bliantúil ar chomhlíonadh na n-oibleagáidí a leagtar amach in Acht CXXXI de 2010 maidir le rannpháirtíocht shóisialta sa reachtóireacht ag an Rialtas agus ag na haireachtaí (lena n-áirítear an raibh údar cuí le heisceachtaí); agus oibleagáid a thabhairt isteach d'Oifig Rialaithe an Rialtais fineáil a ghearradh ar an aireacht atá freagrach as an ngníomh reachtach a ullmhú i gcás nach gcomhlíontar forálacha Acht CXXXI de 2010 maidir le rannpháirtíocht shóisialta sa reachtóireacht.
- Chun a áirithiú go gcomhlíonfar na hoibleagáidí thuas go héifeachtach sa chleachtas agus chun raon feidhme na n-eisceachtaí ó chur i bhfeidhm na rialacha sin a theorannú, áiríteofar go mbeidh gach bliain féilire 90 % ar a laghad de na foraitheanta rialtais, na foraitheanta aireachta arna nglacadh ag an rialtas agus na billí uile a chuireann an rialtas faoi bhráid na Parlaiminte faoi réir comhairliúcháin poiblí, agus go ndéanfar na measúnuithe tionchair achoimre uile is gá a fhoilsiú a chur ar fáil go poiblí. Déanfar gach ceann de na spriocanna bliantúla a dheimhniú i dtuarascáil iniúchóireachta chríochnaitheach le tuairim iniúchóireachta neamhcháilithe ó EUTAF.
- Chun foráil a dhéanamh maidir le rannpháirtíocht níos córasaí agus níos éifeachtaí na gcomhpháirtithe sóisialta agus na bpáirtithe leasmhara agus na saineolaithe sa reachtóireacht agus chun measúnuithe tionchair a ullmhú le haghaidh leasuithe ar bhillí nó ar bhillí arna moladh ag Comhaltaí agus Coistí an Tionóil Náisiúnta, bunófar acmhainneacht bhreise riaracháin in Oifig an Tionóil Náisiúnta. Beidh an deis ag comhaltaí nó Coistí an Tionóil Náisiúnta dul i muinín Oifig an Tionóil Náisiúnta chun measúnuithe tionchair éifeachtacha a ullmhú agus comhairliúcháin éifeachtacha le páirtithe leasmhara a dhéanamh maidir leis na billí a mholann siad nó maidir le leasuithe ar bhillí a bhfuil sé beartaithe acu iad a thíolacadh lena mbreithniú. D'fhonn cáilíocht na measúnuithe tionchair a bheidh le déanamh ag Oifig an Tionóil Náisiúnta a éascú, áiríteofar go soláthróidh Oifig Staidrimh na hUngáire sonraí córasacha chun críche measúnuithe tionchair den sórt sin.
- Chun ullmhú measúnuithe tionchair rialála a éascú agus chun measúnú leordhóthanach a dhéanamh ar na cineálacha éagsúla tionchair a bhíonn ag reachtaíocht, glacfaidh an Rialtas modheolaíocht nua agus cuirfidh sé tús lena chur i bhfeidhm don mheasúnú tionchair córasach ar gach togra reachtach. Ullmhófar an mhodheolaíocht nua le rannpháirtíocht éifeachtach eagraíochtaí idirnáisiúnta a bhfuil saineolas acu a aithnítear go forleathan i réimse

an mheasúnaithe tionchair rialála (amhail ECFE) agus comhpháirtithe sóisialta agus páirtithe leasmhara neamhrialtasacha agus aird chuí á tabhairt ar dhea-chleachtais na mBallstát eile agus na n-institiúidí idirnáisiúnta. Cuirfear tús leis an modheolaíocht nua a chur i bhfeidhm go córasach chun measúnuithe tionchair a dhéanamh ar gach togra reachtach ó R4 2023.

- Chun rannpháirtíocht éifeachtach agus iomlán na gcomhpháirtithe sóisialta agus na bpáirtithe leasmhara i gcur chun feidhme an phlean téarnaimh agus athléimneachta a áirithiú, leagfar amach i ngníomh reachtach oibleagáid shoiléir go rachfar i gcomhairle le comhpháirtithe sóisialta agus geallsealbhóirí ábhartha le linn chur chun feidhme an phlean; straitéis cheangailteach a leagan amach ina saineofar cúraimí agus freagrachtaí maidir leis an gcaoi a mbeidh na príomhpháirtithe leasmhara rannpháirteach i gcur chun feidhme na mbeart faoin bplean; agus coiste faireacháin a bhunú, a mbeidh sé de chúram air faireachán leanúnach a dhéanamh ar chur chun feidhme éifeachtach an phlean, ina mbeidh páirtithe leasmhara agus comhpháirtithe sóisialta atá ábhartha do chur chun feidhme chomhchodanna an phlean, agus 50 % ar a laghad de chomhaltaí an choiste faireacháin a dhéanann ionadaíocht ar eagraíochtaí na sochaí sibhialta atá neamhspleách ar an rialtas agus ar chomhlachtaí poiblí. Roghnófar comhaltaí an choiste faireacháin a dhéanfaidh ionadaíocht ar an tsochaí shibhialta trí phróiseas roghnúcháin oscailte, trédhearcach agus neamh-idirdhealaitheach bunaithe ar chritéir oibiachtúla a bhaineann le saineolas agus fiúntas.

Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoi R4 2023.

C9.R28: Tacaíocht don phróiseas cinnteoireachta agus reachtach sonraíbhunaithe d'fhonn trédhearcacht éifeachtúlachta a mhéadú agus rioscaí neamhrialtachtaí a laghdú

Is é is cuspóir don athchóiriú seo feabhas a chur ar léirshamhlú agus míniú éifeachtaí na reachtaíochta don phobal ar bhealach trédhearcach agus oibiachtúil.

Chun na críche sin, bunófar ardán sonraí agus uirlis samhaltaithe sonraí chun nascadh bunachar sonraí a áirithiú — i gcomhréir iomlán leis na rialacha maidir le cosaint sonraí — agus na hacmhainneachtaí le haghaidh samhaltú sonraí a fhorbairt bunaithe ar na sonraí sin. Ina theannta sin, déanfaidh ar a laghad 200 duine ó fhoirne aireachtaí líne, institiúidí rialtais agus ionadaithe comhpháirtithe sóisialta a bhfuil baint acu le pleanáil straitéiseach agus le réamhobair reachtach cúrsa oiliúna a chur i gcrích maidir le huirlisí agus cleachtais léirshamhlaithe sonraí.

Bunófar an t-ardán sonraí agus an uirlis samhaltaithe sonraí faoi R2 2024, agus cuirfear an oiliúint ar bun faoi R1 2025.

Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoi R1 2025.

C9.R29: Síneadh a chur leis an gcóras cinnteoireachta riaracháin uathoibríoch d'fhonn éifeachtúlacht agus trédhearcacht a mhéadú agus rioscaí neamhrialtachtaí a laghdú

Is é cuspóir an athchóirithe an córas cinnteoireachta riaracháin uathoibríoch a leathnú, d'fhonn a éifeachtúlacht agus a thrédhearcacht a mhéadú agus rioscaí neamhrialtachtaí amhail éilliú, botúin agus neamhréireachtaí sa chinnteoireacht a laghdú.

Chun na críche sin, tabharfar isteach trí chineál cásanna nua — riarachán feithiclí, eadóirseacht shimplithe (saoránacht a fháil) agus clárann talún — ag a bhfuil feidhmiúlachtaí lánoibríochtúla

sa chóras cinnteoireachta riaracháin uathoibríoch, lena mbeifear in ann iad a phróiseáil go hiomlán uathoibríthe, faoi R4 2024.

Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoi R4 2024.

C9.R30: An córas náisiúnta bainistithe trealamh TF a neartú chun éifeachtúlacht na seirbhísí poiblí a mhéadú

Is é is cuspóir don athchóiriú an córas náisiúnta bainistithe trealamh TF a neartú chun éifeachtúlacht na seirbhísí poiblí a mhéadú.

Chun na críche sin, bunófar lárchóras bainistithe trealamh TF agus córas ceadúnúcháin bogearraí. Leis an gcóras sin, soláthrófar clár cuimsitheach agus faireachán saolré ar threalamh TF agus seirbhís lárnach a bheidh solúbtha agus furasta le húsáid ag cliaint chun soláthar, uasghrádú, deisiú, athrú, diúscairt, suiteáil agus seirbhísí gaolmhara do threalamh TF a áirithiú do 3 000 comhlacht poiblí ar a laghad i réimse na sláinte, an oideachais phoiblí agus an chúraim shóisialta faoi R4 2025.

Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoi R4 2025.

C9.R31: Íoscheanglais substaintí a thabhairt isteach chun críocha cánach ioncaim corparáidí

Is é cuspóir an athchóirithe seo a áirithiú nach mbunófar cuideachtaí san Ungáir go heisiach chun críocha pleanála cánach agus gan aon fhíorghníomhaíocht eacnamaíoch a dhéanamh. Rannchuideoidh an t-athchóiriú leis an gcomhrac i gcoinne úsáid cuideachtaí caocha agus caocha, agus ag an am céanna rannchuideoidh sé le cruthú post níos láidre agus le hioncaim rialtais níos airde.

Is éard a bheidh san athchóiriú teacht i bhfeidhm reachtaíocht nua lena mbunaítear íoscheanglais ó thaobh substainte de chun críoch cánach corparáide agus na hiarmhairtí cánach i gcás nach gcomhlíontar na ceanglais. Is ar mholtaí athbhreithnithe neamhspleách idirnáisiúnta ag saineolaí a bhunófar an reachtaíocht.

Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoin 31 Nollaig 2023.

C9.R32: Na rialacháin maidir le praghsáil aistrithe a neartú

Is é cuspóir an athchóirithe seo dul i ngleic le himghabháil cánach agus trédhearcacht idirnáisiúnta chóras cánach na hUngáire a fheabhsú trí na hoibleagáidí tuairiscithe sonraí maidir le hidirbhearta páirtithe gaolmhara a neartú chun críocha praghsála aistrithe.

Is éard a bheidh san athchóiriú teacht i bhfeidhm reachtaíochta nua lena leagtar amach ceanglais mhionsonraithe maidir le tuairisciú nua ar shonraí praghsála aistrithe. Cumhdóidh raon feidhme na bhforálacha reachtacha idirbhearta idir fiontair chomhlachaithe a shroicheann HUF 100 milliún ar a laghad. Meastar go bhfeabhsóidh sé sin an anailís riosca ar an riarachán cánach agus go mbeidh sé in ann iniúchtaí níos spriocdhírithe a dhéanamh agus díriú ar imghabhálaithe cánach a d'fhéadfadh a bheith ann.

Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoin 31 Nollaig 2023.

C9.R33: Raon feidhme na rialacha neamh-inasbhainteachta d'íocaíochtaí amach a leathnú

Is é cuspóir an athchóirithe seo dul i ngleic leis an mbaol go mbeadh neamhchánachas dúbailte ann i gcás íocaíochtaí amach ón Ungáir go dlínsí ísealchánach nó cánacha nialasacha, rud a chuirfidh teorainn leis na deiseanna maidir le pleanáil ionsaitheach cánach.

Leathnóidh an t-athchóiriú raon feidhme na rialacha neamh-inasbhainteachta chun críocha cháin ioncaim chorpáraideach na hUngáire. Tiocfaidh leasuithe reachtacha lena gcumhdaítear na heilimintí seo a leanas ar a laghad i bhfeidhm:

- gach idirbheart ríchíosa agus íocaíochtaí úis le dlínsí atá liostaithe ar liosta an Aontais de dhlínsí neamh-chomhoibríocha nó ii) a mheastar a bheith ina ndlínsí ísealchánach nó cánacha nialasacha, cumhdófar iad leis na rialacha neamh-asbhainteachta leathnaithe;
- bunófar critéir maidir leis an uair a chuirfear iarmhairt chánach i bhfeidhm, agus na cúiseanna gnó atá taobh thiar den idirbheart agus láimhseáil chánach an idirbhirt á gcur san áireamh; agus
- sainaitheofar iarmhairt chánach chun an riosca a bhaineann le pleanáil ionsaitheach cánach a mhaolú.

Déanfar meastóireacht neamhspleách freisin ar na rialacha a bhaineann le pleanáil ionsaitheach chánach, lena ndéanfar measúnú iomlánaíoch ar chreat cánach na hUngáire. Bunaithe ar an méid sin, glacfar tuilleadh leasuithe reachtacha chun éifeachtacht na mbeart chun dul i ngleic le pleanáil ionsaitheach chánach a fheabhsú agus tiocfaidh siad i bhfeidhm.

Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoin 30 Meitheamh 2026.

C9.R34: Claohlú digiteach na nósanna imeachta maidir le comhlíonadh cánach

Tá sé de chuspóir ag an athchóiriú seo nósanna imeachta um chomhlíonadh cánach a chuíchóiriú agus costais chomhlíonta a laghdú trí sheirbhísí digiteacha nua atá áisiúil don úsáideoir a chruthú do cháiniocóirí agus d'idirghabhálaithe airgeadais.

Is éard a bheidh san athchóiriú cruthú na seirbhísí digiteacha seo a leanas:

- 'ePayroll' (Ardán Soláthair Sonraí Fostaíochta). Leis an ardán sin, beidh fostóirí in ann tuairisciú sonraí fostaíochta don riarachán a chuíchóiriú;
- 'eReceipt'. Cuirfear an tseirbhís sin in ionad chóras reatha na gclár airgid ar líne de réir a chéile trí sheirbhís atá go hiomlán neamhspleách ar an ardán a chruthú chun admhálacha a bhailiú;
- 'EVAT'. Is éard a bheidh i gceist leis sin ardán ar líne a chruthú chun tuairisceáin CBL réamhlíonta a sholáthar.

Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoin 30 Meitheamh 2026.

C9.R35: An córas cánach a shimpliú trí líon na gcánacha a laghdú

Is é cuspóir an athchóirithe seo an córas cánach a shimpliú trí líon na gcánacha a laghdú agus cánachas ioncaim phearsanta a chomhdhlúthú.

Beidh na gníomhaíochtaí seo a leanas ar áireamh san athchóiriú:

- cuirfear deireadh de réir a chéile leis na bearta cánach sealadacha a tugadh isteach i gcomhthéacs phaindéim COVID-19 agus na géarchéime fuinnimh, i gcomhréir leis an dáta deiridh a leagtar síos ina mbunús dlí;
- déanfar líon na gcánacha san Ungáir a laghdú 10 % i gcomparáid leis an líon a bheidh i bhfeidhm an 1 Eanáir 2023, bunaithe ar na moltaí ó mheitheal thiomnaithe arna bunú ag na húdaráis;
- déanfar cánachas ar ioncam pearsanta a shimpliú agus a chomhdhlúthú, d'fhonn deireadh a chur le caiteachas cánach neamhéifeachtúil, rialacha cánach a dhéanamh níos éasca do na cáiníocóirí agus dreasachtaí saofa nó gan údar a laghdú.

Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoin 30 Meitheamh 2024.

C9.R36: An cháin ar phíblínte fónais phoiblí a athchóiriú

Is é cuspóir an athchóirithe seo an córas cánach a shimpliú agus, ag an am céanna, timpeallacht chánach a chothú a spreagann infheistíochtaí i mórthionscadail bhonneagair fónais.

Leis an athchóiriú, aisghairfear Acht uimhir CLXVIII de 2012 maidir leis an gcáin ar phíblínte fónais nó leasófar é chun riail chánach a thabhairt isteach lena gceadófar d'úinéirí fónas an cháin mhiondealaith is iníoctha ar a línte a urscaoileadh nó a chreidiúnú i leith an mhéid a infheistíonn siad i gcothabháil nó in uasghrádú na línte sin. Déanfaidh an rialtas cinneadh idir an dá rogha.

Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoin 31 Nollaig 2024.

C9.R37: Úsáid feachtas cumarsáide agus léargais iompraíochta ag an riarachán cánach a phríomhshruthú

Tá sé de chuspóir ag an athchóiriú seo comhlíonadh cánach deonach a chur chun cinn agus feabhas a chur ar an idirghníomhaíocht idir cáiníocóirí agus an riarachán cánach le straitéisí cumarsáide níos spriocdhírthe agus níos pearsantaithe agus úsáid léargais iompraíochta.

Beidh na gníomhaíochtaí seo a leanas ar áireamh san athchóiriú:

- Foilseofar treoir 'céim ar chéim' ar ardáin dhigiteacha an Údaráis Náisiúnta um Bailiú Cánach (NTCA) chun cúnamh a thabhairt do cháiníocóirí agus iad a chur ar an eolas faoi thopaicí sonracha a bhaineann lena gcearta agus lena n-oibleagáidí cánach;
- Ullmhóidh NTCA tuarascáil maidir leis an gcaoi ar féidir le léargas iompraíochta (BI) feabhas a chur ar éifeachtacht an riaracháin chánach. Bunaithe air sin, déanfar ar a laghad trí thionscadal phiolótacha nua BI i gcomhar le NTCA agus an Aireacht Airgeadais;
- déanfar ardáin TF éagsúla NTCA a chomhdhlúthú in aon chainéal amháin, ardán láraithe agus beidh ar a laghad trí fheidhmiúlacht nua oibríochtúil agus ar fáil d'úsáideoirí ar an ardán.

Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoin 30 Meán Fómhair 2025.

C9R38: Éifeachtúlacht an chaiteachais phoiblí a fheabhsú trí athbhreithnithe caiteachais a dhéanamh

Is é is cuspóir don athchóiriú sin éifeachtúlacht an chaiteachais phoiblí a mheas agus a fheabhsú, d'fhonn inbhuanaitheacht mheántéarmach an airgeadais phoiblí agus an fhiachais rialtais a fheabhsú agus fás eacnamaíoch a neartú.

Leis an athchóiriú, tabharfar isteach athbhreithniú rialta ar chaiteachas i réimsí tosaíochta roghnaithe den chaiteachas poiblí ó 2023 ar aghaidh, bunaithe ar phlean oibre meántéarmach. Déanfar ceithre athbhreithniú caiteachais in 2023 agus 2024 agus cumhdóidh siad ar a laghad 20 % de chaiteachas an rialtais ghinearálta san iomlán.

Foilseoidh an rialtas dhá thuarascáil thiomnaithe in 2024 agus 2025, faoi seach, chun torthaí nithiúla na n-athbhreithnithe a chur i láthair maidir le coigilteas féideartha agus gnóthachain éifeachtúlachta, mar a léirítear go háirithe sa phleanáil bhuiséadach (i.e. i mbuiséid bhliantúla agus i bpleananna buiséadacha meántéarmacha). Soláthrófar i dtuarascáil chríochnaitheach fianaise fhoriomlán maidir le torthaí na n-athbhreithnithe caiteachais.

Beidh cur chun feidhme an athchóirithe tugtha chun críche faoin 31 Nollaig 2025.

I.2. Clocha míle, spriocanna, táscairí agus tráthchlár maidir le faireachán agus cur chun feidhme i dtaca le tacaíocht airgeadais neamh-inaistíochta

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
160	C9.R1 Údarás Sláine a bhunú chun cosc, brath agus ceartú calaoise, coinbhleachtaí leasa agus éillithe a threisiú chomh maith le neamhdhleathachtaí agus neamhrialtachtaí eile a bhaineann le cur chun feidhme thacaíocht an Aontais	Cloch mhíle	Údarás Sláine a bhunú	Tús ghníomhaíocht an Údaráis Sláine				R4	2022	Údarás Sláine a chur ar bun agus a chur i bhfeidhm, sula gcuirfeadh isteach an chéad iarraidh ar íocaíocht faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta, chun cosc, brath agus ceartú calaoise, coinbhleachtaí leasa agus éillithe a threisiú chomh maith le neamhdhleathachtaí agus neamhrialtachtaí eile a bhaineann le tacaíocht an Aontais a chur chun feidhme san Ungáir. Ráthófar go mbeidh neamhspleáchas iomlán ag an Údarás Sláine. Déanfaidh an tÚdarás idirghabháil i ngach cás nach ndearna na húdaráis inniúla, ina thuairim, na bearta is gá chun coinbhleachtaí leasa, éilliú agus neamhdhleathachtaí nó neamhrialtachtaí eile a chosc, a bhrath agus a cheartú a d'fhéadfadh difear a dhéanamh do bhainistiú fóna airgeadais bhuiséad an Aontais Eorpaigh nó do chosaint leasanna airgeadais an Aontais Eorpaigh nó a d'fhéadfadh difear a dhéanamh dóibh. Is institiúid fíor-neamhspleách a bheidh san Údarás Sláine. Ní iarrfaidh ná ní ghlacfaidh an tÚdarás Ionracais ná a fhoireann treoracha ó aon duine eile ná ó aon institiúid eile. Tabharfar buiséad bliantúil don Údarás Sláine atá i gcomhréir lena chúraimí agus lena fhreagrachtaí, agus beidh sé freagrach as a bhuiséad féin a bhainistiú gan cur isteach ón taobh amuigh (mar chaibidil ar leith i mbuiséad an Stáit). Ní laghdófar an leithroinnt buiséid a bheidh ar fáil don Údarás Sláine le linn na bliana fiosaí gan toiliú an Údaráis Sláine. Déanfaidh bord ar a mbeidh uachtarán agus beirt leas-uachtarán obair an Údaráis Sláine a eagrú agus a bhainistiú. Déanfaidh Uachtarán na hUngáire na trí chomhalta den bhord a cheapadh arna n-ainmniú ag Uachtarán na hOifige Iniúchóireachta Stáit do théarma neamh-inathnuaite 6 bliana gan gá le comhshíniú ag aon chomhalta den Rialtas bunaithe ar a gcáilíochtaí gairmiúla, a gcáilíochtaí gairmiúla, a dtaithí fhairsing agus gan aon díospóid agus a gclú (lena n-áirítear go hidirnáisiúnta) i gcúrsaí dlíthiúla agus airgeadais a bhaineann le soláthar poiblí agus frith-éilliú, chomh maith lena n-inniúlacht chruthaithe sna réimsí sin. Roghnófar comhaltaí an bhoird tar éis glao oscailte ar léiriú spéise ar bhonn na tuairime ceangailte maidir le comhlíonadh incháilitheacht na n-iarrthóirí ag Coiste Incháilitheachta arna bhunú chun na críche sin. Déanfaidh Ard-Stiúrthóir EUTAF an Coiste Incháilitheachta a chomóradh tar éis glao oscailte ar léiriú spéise. Beidh sé comhdhéanta de thríúr neamhspleách a bhfuil cúlra acu ó institiúidí idirnáisiúnta aitheanta agus a mbeidh taithí sách fada, infhioraithe agus ábhartha acu i réimse na gníomhaíochta soláthair

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
										phoiblí agus/nó frith-éillithe. Maidir le comhaltaí an Choiste Incháilitheachta, beidh an méid seo a leanas fíor ina dtaobh le cúig bliana anuas: ní raibh ról polaitiúil tofa nó ról polaitiúil sa Rialtas acu, ní raibh siad fostaithe ag páirtí polaitiúil nó ag fondúireacht pholaitiúil, ná ní dhearna siad gníomhaíocht dheonach nó ar íocaíocht le haghaidh eintitis den sórt sin. Beidh feidhm ag rialacha easaontachta leasa i gcomhréir leis na prionsabail a leagtar amach in Airteagal 61 de Rialachán (AE, Euratom) 2018/1046 maidir le comhaltaí an choiste incháilitheachta ar feadh cúig bliana tar éis an tuairim cheangailteach a eisiúint. Foilseoidh comhaltaí an Choiste Incháilitheachta a ndearbhú leasanna agus sócmhainní agus dearbhóidh siad nach bhfuil coinbhleacht leasa acu sula dtosóidh siad ar a gcuid oibre sa Choiste Incháilitheachta. Maidir le comhaltaí an bhoird, beidh an méid seo a leanas fíor ina dtaobh le cúig bliana anuas: ní raibh ról polaitiúil tofa nó ról polaitiúil sa Rialtas acu, ní raibh siad fostaithe ag páirtí polaitiúil nó ag fondúireacht pholaitiúil, ná ní dhearna siad gníomhaíocht dheonach nó ar íocaíocht le haghaidh eintitis den sórt sin. Ina theannta sin, ní dhéanfaidh comhaltaí an bhoird aon ghníomhaíochtaí ar luach saothair a shaothrú le linn a sainordaithe ag obair don Údarás Sláine (cé is moite de ghníomhaíocht acadúil agus foilseacháin ghaolmhara), ní bheidh leas rialaithe acu in eintiteas gnó, ní bheidh siad ina gcomhaltaí de páirtí polaitíochta nó fondúireacht pholaitiúil ar bith. Ní dhífhóstar comhalta den bhord ach amháin i gcás coinbhleacht leasa tar éis a cheaptha nó i gcás ina n-eiseofar breithiúnas coiriúil críochnaitheach ina choinne i gcás saincheisteanna a bhaineann le hobair an Údaráis Sláine nó a dhéanann difear do neamhspleáchas agus neamhchlaontacht an chomhalta lena mbaineann. Gníomhóidh uachtarán an Údaráis Sláine freisin mar chomhalta ex officio den Chomhairle Soláthair Phoiblí agus mar chathaoirleach ar an Tascfhórsa Frith-Éillithe (cloch mhíle 166). Feidhmeoidh uachtarán an Údaráis Sláine cearta an fhóstar ar fhoireann an Údaráis, a bheidh comhdhéanta de 50 FTE ar a laghad. Is é an bord a roghnóidh an fhoireann ar bhonn fiúntais ghairmiúil. Tabharfar cumhachtaí fairsinge don Údarás Sláine, lena n-áirítear an méid seo a leanas: (i) an chumhacht chun treoir a thabhairt d'údaráis chonartha níos imeachta soláthair a chur ar fionraí (ar feadh 2 mhí ar a mhéad); (ii) an chumhacht a iarraidh ar chomhlachtaí imscrúdaitheacha riaracháin imscrúduithe a dhéanamh thar a cheann; (iii) an chumhacht a mholadh go ndéanfaí oibreoirí eacnamaíocha sonracha a eisiáimh ó chistiú ón Aontas ar feadh tréimhse áirithe ama; (iv) an chumhacht treoir a thabhairt d'údaráis náisiúnta ábhartha nó do chomhlachtaí náisiúnta ábhartha a bhfeidhmeanna maoirseachta nó rialaithe a dhéanamh, go háirithe a mhéid a bhaineann le

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
										nósanna imeachta chun dearbhuithe maidir le coinbhleachtaí leasa a fhíorú agus amhrais i ndáil le bainistiú chistí an Aontais; (v) an ceart rochtain a iarraidh ar gach comhad ábhartha, lena n-áirítear maidir le nósanna imeachta soláthair phoiblí atá ar siúl nó atá ar na bacáin; (vi) an chumhacht a mholadh d'údaráis chonartha níos imeachta sonrach a úsáid i soláthar sonrach nó i gcatagóir nósanna imeachta soláthair; (vii) an ceart nósanna imeachta a thionscnamh os comhair na n-údarás nó na gcomhlachtaí náisiúnta ábhartha d'fhonn neamhdhleathachtaí nó neamhrialachtaí amhrasta a shuí; (viii) ón 31 Márta 2023, an inniúlacht eisiach chun fíorú a dhéanamh maidir le dearbhuithe sócmhainní ceannairí polaitiúla sinsearach nach bhfuil sainordú acu mar chomhaltaí den Tionól Náisiúnta (lena n-áirítear an Príomh-Aire, stiúrthóir polaitiúil an Phríomh-Aire, airí, rúnaithe stáit), an chumhacht dearbhuithe sócmhainní na n-oifigeach ardriosa uile (lena n-áirítear an tUachtarán, comhaltaí na Parlaiminte, cinn údarás feidhmiúcháin lárnach, oifigigh pholaitiúla eile, foireann oifigí príobháideacha na n-oifigeach polaitiúil, gobharnóirí réigiúnacha, méaraí cathracha móra, breithiúna, ionchúisitheoirí, comhaltaí de na comhlachtaí rialachais bhreithiúnaigh agus ionchúisimh, imscrúdaitheoirí frithéillithe agus feidhmeannaigh shinsearach na bhfiontar atá faoi úinéireacht an stáit) atá ar fáil go poiblí a fhíorú go díreach, agus i gcás dearbhuithe sócmhainní neamhphoiblí an chumhacht ar a laghad a iarraidh ar na comhlachtaí inniúla na dearbhuithe sin a fhíorú agus toradh an fhioraithe sin a fháil; (ix) an ceart chun rochtain a fháil ar na bunachair sonraí agus na clárlanna ábhartha uile chun críocha dearbhuithe sócmhainní a fhíorú i gcomhréir leis na rialacháin maidir le cosaint sonraí agus príobháideachas; (x) an ceart chun nósanna imeachta fíoraithe dearbhaithe sócmhainní a thionscnamh ar a thionscnamh féin, ar ghearán agus ar amhras; (xi) an ceart chun athbhreithniú breithiúnach a iarraidh ar gach cinneadh ó na húdaráis a bhaineann le nósanna imeachta soláthair phoiblí a bhfuil baint acu le haon tacaíocht ón Aontas agus a d'fhéadfadh a bheith faoi réir athbhreithniú breithiúnach; (xii) an ceart chun imeachtaí an Bhoird Eadrána Soláthair Phoiblí a thionscnamh; (xiii) an ceart chun agóid a dhéanamh i gcoinne easpa gnímh údaráis lena mbaineann sa chúirt i gcomhréir le hAlt 15(2) agus 25 d'Acht CL de 2016 maidir leis an gCód Riaracháin Ginearálta. Ráthófar go mbeidh rochtain ag an Údarás Sláine ar an bhfaisnéis, ar na bunachair sonraí agus ar na clárlanna uile is gá chun a chúraimí a dhéanamh a bhaineann le soláthairtí poiblí, le cásanna éillithe amhrasta, lena n-áirítear dearbhuithe sócmhainní, calaois agus coinbhleacht leasa a bhaineann le haon tacaíocht ón Aontas a fhíorú ar bhealach ar bith. Áiritheoidh forálacha dlíthiúla go ngníomhóidh na húdaráis lena mbaineann iarraidh ar fhaisnéis nó treoir ón Údarás Sláine laistigh de thréimhse réasúnach ama, nach faide ná 60 lá féilire.

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuirisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
										Gníomhóidh an tÚdarás Ionracais ar a thionscnamh féin ar bhonn na faisnéise atá ar fáil nó ar bhonn gearán nó tuarascálacha a fhaigheann sé. Bunóidh an tÚdarás Ionracais comhéadan sceithirí ina bhféadfar cumarsáid anaithnid agus rúnda a dhéanamh. Déanfaidh an tÚdarás Sláine clár d'oibreoirí eacnamaíocha a bhunú, a thabhairt cothrom le dáta agus a oibriú lena mbaineann breithiúnas críochnaitheach na cúirte nó cinneadh riaracháin críochnaitheach lena n-eisiatar na hoibreoirí eacnamaíocha sin ó nósanna imeachta soláthair phoiblí. Beidh sé d'oibleagáid ar an Údarás Sláine cásanna amhrasta calaoise, éillithe, coinbhleachta leasa nó aon neamhrialtachtaí agus neamhdhleathachtaí eile a thuairisciú do na húdaráis náisiúnta ábhartha agus, i gcás inarb infheidhme, do OLAF. Beidh cumhachtaí aonchiallacha neamhtheoranta ag an Údarás Sláine chun leanúint dá chumhachtaí a fheidhmiú fiú i gcásanna inar tarraingíodh siar ina dhiaidh sin ó thacaíocht ón Aontas na tionscadail nó na nósanna imeachta a beartaíodh i dtosach le haghaidh tacaíocht ón Aontas.
161	C9.R1 Údarás Sláine a bhunú chun cosc, brath agus ceartú calaoise, coinbhleachtaí leasa agus éillithe a threisiú chomh maith le neamhdhleathachtaí agus neamhrialtachtaí eile a bhaineann le cur chun feidhme thacaíocht an Aontais	Cloch mhíle	Tuarascáil ar an gCleachtadh Measúnaithe Riosca Sláine	Foilsíú na tuarascála				R1	2023	Cuirfear tuarascáil chuimsitheach ar an gCleachtadh Measúnaithe Riosca Sláine a rinne an tÚdarás Sláine ar fáil go poiblí. Áireofar leis an gcleachtadh sin meastóireacht ar staid na himeartha maidir le sláine sa chóras soláthair phoiblí san Ungáir, trí rioscaí sláine agus fadhbanna sistéamacha le sláine nach mór aghaidh a thabhairt orthu a shainaithint, na huirlisí atá ar fáil chun aghaidh a thabhairt ar na rioscaí agus na fadhbanna sin, na bearnaí maidir le haghaidh a thabhairt ar na rioscaí agus na fadhbanna sin, chomh maith le réitigh a d'fhéadfadh a bheith ann a mholadh. Déanfar an cleachtadh i ndlúthchomhar le comhlachtaí idirnáisiúnta ábhartha agus eolasacha (e.g. ECFE, an Banc Domhanda) agus beidh sé bunaithe ar tháscairí 'Colún IV den Mhodheolaíocht chun Córais Soláthair a Mheasúnú (MAPS), Cuntasacht, Sláine agus Trédhearcacht an Chórais Soláthair Phoiblí'. Cuirfear san áireamh sa chleachtadh freisin rannchuidithe eagraíochtaí na sochaí sibhialta náisiúnta nó idirnáisiúnta a dhéanann faireachán ar an staid ionracais san Ungáir.
162	C9.R1 Údarás Sláine a bhunú chun cosc, brath agus ceartú calaoise, coinbhleachtaí leasa agus éillithe a threisiú chomh maith le neamhdhleathachtaí agus neamhrialtachtaí eile a bhaineann le cur	Cloch mhíle	Tús chur i bhfeidhm na gcumhachtaí agus na n-inniúlachtaí maidir le dearbhuithe sócmhainní a fhíorú ag an Údarás Sláine	Tús chur i bhfeidhm na gcumhachtaí agus na n-inniúlachtaí chun dearbhuithe sócmhainní a fhíorú ag an Údarás Sláine				R1	2023	Tús chur i bhfeidhm na bhforálacha lena n-aistrítear an fhreagracht dhlíthiúil eisiach agus an inniúlacht chun dearbhuithe sócmhainní daoine a thagann faoi raon feidhme Alt 183 d'Acht CXXV 2018 a fhíorú chuig an Údarás Sláine, lena n-áirítear go bhfuil sé de chumhacht ag an Údarás Sláine dearbhuithe sócmhainní poiblí na n-oifigeach ardriosca uile a fhíorú go díreach, i gcás dearbhuithe sócmhainní neamhphoiblí oifigeach ardriosca ar a laghad an chumhacht a iarraidh ar na comhlachtaí inniúla fíorú na ndearbhuithe sin a dhéanamh agus toradh an fhíoraithe sin a fháil, agus go bhfuil rochtain dhíreach neamhtheoranta aige ar na bunachair sonraí agus na clárlanna ábhartha a mheasann sé is gá chun fírinneacht na faisnéise atá sna dearbhuithe sócmhainní a fhíorú, amhail ón 31 Márta 2023. Áireofar ar oifigigh

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
	chun feidhme thacaíocht an Aontais									ardríosca an tUachtarán, comhaltaí na Parlaiminte, comhaltaí Rialtais, ceannairí údarás feidhmiúcháin lárnach, oifigigh pholaitiúla eile, foireann oifigí príobháideacha oifigeach polaitiúil, gobharnóirí réigiúnacha, méaraí cathracha móra, breithiúna, ionchúisitheoirí, comhaltaí de na comhlachtaí rialachais bhreithiúnaigh agus ionchúisimh, imscrúdaitheoirí frith-éillithe agus feidhmeannaigh shinsearacha fiontar faoi úinéireacht stáit. Áireofar leis sin fóirú ar dhearbhu sódhainní is cuma cé acu ar fóraíodh iad sular fóraíodh iad nó nár fóraíodh. Maidir le daoine a thagann faoi raon feidhme Alt 183 d'Acht CXXV 2018, áireofar leis sin an méid seo a leanas freisin: (i) go bhféadfaidh an tÚdarás Sláine nós imeachta fóirúcháin den sórt sin de chuid an Údarais Sláine a thionscnamh ar a thionscnamh féin, ar amhras nó ar ghearrán ag aon duine a thíolacfaidh éileamh foirmiúil a léiríonn mír mhícheart líomhnaithe i ndearbhú sódhainne; (ii) go bhfuil an deis ag an Údarás Sláine a ordú don duine a bhfuil a dhearbhu sódhainní á fóirú ag an Údarás Sláine sonraí tacaíochta agus doiciméid maidir lena bhfuil a dhearbhu sódhainní a thíolacadh; (iii) go bhfuil an deis ag an Údarás Sláine sonraí a iarraidh agus a fháil ó gach bunachar sonraí agus clárann ábhartha, lena n-áirítear clár na cuideachta, an Riarachán Náisiúnta Cánach agus Custaim, an clár maoine agus an clár feithiclí, ach gan a bheith teoranta dóibh, chun inneachar dearbhaithe sódhainní a fóirú; (iv) go bhféadfaidh an tÚdarás Sláine treoir a thabhairt do dhuine ar chinn an tÚdarais Sláine go raibh inneachar a dhearbhaithe sódhainne mícheart chun a dhearbhu sódhainne a cheartú laistigh de 10 lá; (v) gurb é a bheidh mar thoradh ar mhainneachtain gníomhú ar threoir a fháil ón Údarás Sláine ón duine ar chinn an tÚdarais Sláine go raibh a dhearbhu sódhainní mícheart nó ó dhuine a sholáthair sonraí bréagacha go feasach ina dhearbhu sódhainne go ndéanfar é nó í a dhífhostú go huathoibríoch as a fhostaíocht nó as a fostaíocht.
163	C9.R1 Údarás Sláine a bhunú chun cosc, brath agus ceartú calaoise, coinbhleachtaí leasa agus éillithe a threisiú chomh maith le neamhdhleathachtaí agus neamhrialtachtaí eile a bhaineann le cur chun feidhme thacaíocht an Aontais	Cloch mhíle	Tá an Tuarascáil Bhliantúil Sláine don bhliain 2022 ar fáil go poiblí	Foilsíú na chéad Tuarascála bliantúla Sláine don bhliain 2022				R2	2023	Cuirfear an chéad Tuarascáil Sláine bhliantúil ón Údarás Sláine ar fáil go poiblí, lena gcuimhdófar bliain féilire 2022. Beidh an méid seo a leanas ar a laghad san áireamh sa tuarascáil: (i) anailís iomlán chuimsitheach ar chomhchruinniú an mhargaidh soláthair phoiblí (mar atá léirithe ag líon agus luach na dtairiscintí rathúla ag oibreoirí eacnamaíocha); (ii) anailís ar na difríochtaí idir praghsanna measta agus praghsanna deiridh i nósanna imeachta tairisceana; (iii) measúnú ar na rialacha soláthair phoiblí is infheidhme, ar scrogaill ina gcur chun feidhme agus ar na cleachtais riaracháin lena mbaineann; (iv) táscairí riosca a shainaithint; (v) measúnú ar úsáid na gcreat-chomhaontuithe (lena n-áirítear dáileadh conarthaí arna ndámhachtain d'oibreoirí eacnamaíocha agus comhaontuithe arna dtabhairt i gcrích leo agus dáileadh conarthaí sonracha arna ndámhachtain faoi chreat-chomhaontuithe idir oibreoirí eacnamaíocha); (vi)

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuirisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
										measúnú i dtaobh an bhfuil an córas rialaithe atá ann cheana in ann rioscaí éillithe, calaoise agus coinbhleachta leasa a shainaithint agus a chosc, a bhrath agus a cheartú go héifeachtach agus a mhéid atá sé in ann iad a chosc, a bhrath agus a cheartú; (vii) gníomhaíochtaí a bhaineann le dearbhuithe sócmhainní a fhíorú; (viii) moltaí maidir le feabhas a chur ar na córais agus ar na cleachtais a bhaineann le pointí (i) go (vii). Áireofar an méid seo a leanas sa chéad tuarascáil bhliantúil freisin: (i) measúnú féachaint an bhfuil na socruithe agus na cleachtais ábhartha a bhaineann le coinbhleacht leasa san Ungáir comhsheasmhach leis an bhFógra ón gCoimisiún maidir le coinbhleacht leasa a sheachaint agus a bhainistiú faoin Rialachán Airgeadais (2021/C 121/01) agus — más ábhartha — sainaithint na bhfeabhsuithe a bheadh riachtanach chun comhsheasmhacht a áirithiú; (ii) táscairí sonracha maidir leis na rioscaí calaoise, éillithe agus coinbhleachta leasa. Beidh nósanna imeachta iomchuí i bhfeidhm lena n-áirítear go n-ullmhófar tuarascálacha bliantúla do na blianta ina dhiaidh sin agus go gcuirfear ar fáil go poiblí iad.
164	C9.R1 Údarás Sláine a bhunú chun cosc, brath agus ceartú calaoise, coinbhleachtaí leasa agus éillithe a threisiú chomh maith le neamhdhleathachtaí agus neamhrialtachtaí eile a bhaineann le cur chun feidhme thacaíocht an Aontais	Cloch mhíle	Scrúdaíonn an Rialtas an chéad Tuarascáil Sláine bhliantúil ón Údarás Sláine agus cuireann sé a fhreagraí ar fáil i scríbhinn	Foilsíú fhreagra an Rialtais ar an gcéad Tuarascáil Bhliantúil Sláine agus a míniú mionsonraithe ar an gcaoi a bhfuil sé ar intinn aige aghaidh a thabhairt ar gach ceann de na torthaí inti				R3	2023	Scrúdóidh an Rialtas an chéad Tuarascáil Bhliantúil Sláine agus cuirfidh sé a mheasúnú ar fáil i scríbhinn, lena n-áirítear míniú mionsonraithe ar an gcaoi a bhfuil sé ar intinn aige aghaidh a thabhairt ar gach ceann de na fionnachtana, lena n-áirítear moltaí inti. Beidh nósanna imeachta iomchuí i bhfeidhm lena n-áirítear go scrúdófar tuarascálacha bliantúla do na blianta ina dhiaidh sin agus go gcuirfear barúlacha an rialtais ar fáil go poiblí i gcomhréir leis an méid thuas. Measfar an chloch mhíle a bheith bainte amach nuair a chuirfidh an rialtas a mheasúnú ar fáil go poiblí i scríbhinn agus nuair a chuirfear nósanna imeachta iomchuí i bhfeidhm lena n-áirítear an nós imeachta céanna do gach Tuarascáil Bhliantúil Sláine ina dhiaidh sin.
165	C9.R1 Údarás Sláine a bhunú chun cosc, brath agus ceartú calaoise, coinbhleachtaí leasa agus éillithe a threisiú chomh maith le neamhdhleathachtaí agus neamhrialtachtaí eile	Cloch mhíle	Athbhreithniú ag an Údarás Sláine ar an gcóras dearbhaithe sócmhainní	Foilsíú tuarascála ar thorthaí athbhreithniú an Údaráis Sláine ar an gcóras dearbhaithe sócmhainní				R4	2023	Déanfaidh an tÚdarás Sláine athbhreithniú cuimsitheach ar an gcreat rialála agus ar fheidhmiú chóras na hUngáire um dhearbhuithé sócmhainní, lena n-áirítear a raon feidhme agus a phróisis fíorúcháin agus cuirfidh sé a thorthaí ar fáil go poiblí i dtuarascáil.

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
	a bhaineann le cur chun feidhme thacaíocht an Aontais									
166	C9.R2 Tascfhórsa um Fhrith-Éilliú a bhunú chun faireachán agus athbhreithniú a dhéanamh ar na bearta a glacadh san Ungáir chun éilliú smachtbhannaí a chosc, a bhrath agus a ionchúiseamh	Cloch mhíle	Tascfhórsa Frithéillithe a bhunú	Bunófar an Tascfhórsa Frith-Éillithe agus reáchtáilfaidh sé a chéad chruinniú				R4	2022	Sula gcuirfear an chéad iarraidh ar íocaíocht isteach faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta, bunófar Tascfhórsa Frithéillithe agus tionólfaidh sé a chéad chruinniú. Is iad seo a leanas na cúraimí a bheidh ar an Tascfhórsa Frith-Éillithe: (a) scrúdú a dhéanamh ar na bearta frith-éillithe atá ann cheana agus tograí a ullmhú maidir le feabhas a chur ar bhrath, ar imscrúdú, ar ionchúiseamh agus ar smachtbhannaí i dtaca le cleachtais éillitheacha agus cleachtais eile amhail an finíochas, an fhabhraíocht nó 'doirse imrothlacha' idir an earnáil phoiblí agus an earnáil phríobháideach; (b) moltaí a chur ar aghaidh maidir le bearta chun (i) cosc agus brath éillithe a fheabhsú (lena n-áirítear úsáid éifeachtach a bhaint as na huirlisí uile chun éilliú a chosc agus a bhrath), (ii) feabhas a chur ar an sreabhadh faisnéise idir údaráis riaracháin agus rialaithe an stáit agus údaráis imscrúdaithe choiriúla; (c) measúnú a dhéanamh ar an gcaoi a ndearnadh obair leantach ar a thograí roimhe seo agus conas a cuireadh chun feidhme iad; (d) tuarascáil bhliantúil a ullmhú agus í a chur chuig an Rialtas faoin 15 Márta gach bliain. Sa tuarascáil sin (i) déanfar anailís ar rioscaí agus treocheartaí an éillithe agus na gcleachtais éillithe, (ii) molfar frithbhearta éifeachtacha agus dea-chleachtais chun rioscaí éillithe agus cineálacha éillithe a chosc, a bhrath agus smachtbhannaí a fhorchur ina leith, agus measúnú á dhéanamh ar a gcur chun feidhme éifeachtach, (iii) déanfar measúnú ar an gcaoi a ndearnadh obair leantach ar na tograí a rinne sé roimhe sin agus a cuireadh chun feidhme iad i dtionscnaimh reachtacha agus neamhreachacha agus i gcláir rialtais ábhartha. Áiríteofar leis na rialacha is infheidhme go bpléifidh an Rialtas tuarascáil an Tascfhórsa Frith-éillithe agus na tograí a áirítear ann laistigh de dhá mhí agus, mura gcinnfidh sé togra ón Tascfhórsa Frith-éillithe a chur chun feidhme, go dtabharfaidh sé réasúnú mionsonraithe dá chinneadh do chathaoirleach an Tascfhórsa Frith-Éillithe. Beidh gníomhaithe neamhrialtasacha ábhartha atá gníomhach i réimse an fhrith-éillithe rannpháirteach i ngníomhaíochtaí an Tascfhórsa Frith-éillithe agus áiríteofar a rannpháirtíocht iomlán, struchtúrtha agus éifeachtach. Áiríteofar go bhfuil na comhaltaí sin neamhspleách go follasach ar an rialtas, ar na húdaráis phoiblí, ar pháirtithe polaitiúla agus ar leasanna gnó, go bhfuil saineolas cruthaithe acu agus go bhfuil gníomhaíocht ghairmiúil atá

Uimhir Sheicheam hach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
										infhóraithe go leor acu i gceann amháin nó níos mó de na réimsí seo a leanas: frithéilliú, trédhearcacht, rochtain ar fhaisnéis phoiblí, cosaint chearta an duine, nósanna imeachta soláthair phoiblí, forfheidhmiú an dlí a bhaineann leis na hábhair sin. Roghnófar comhaltaí neamhrialtasacha an Tascfhórsa Frith-Éillithe bunaithe ar ghlaos oscailte ar iarratais ó bhord an Údaráis Sláine agus tar éis tuairim cheangailteach a fháil ón gcoiste incháilitheachta dá dtagraítear i gcloch mhíle 160 maidir le hincháilitheacht na n-iarrthóirí. Beidh an roghnú sin bunaithe ar phróiseas roghnúcháin oscailte, trédhearcach, neamh-idirdhealaitheach agus ar chritéir oibiachtúla a bhaineann le saíneolas agus fiúntas na n-iarrthóirí. Áiríteofar gur 50 % de chomhaltaí an Tascfhórsa Frithéillithe a bheidh i líon na gcomhaltaí neamhrialtasacha (gan an cathaoirleach a áireamh), nó, mura féidir é sin a áirithiú, go modhnófar sciar vótaí na gcomhaltaí neamhrialtasacha chun 50 % d'iomlán na vótaí a bhaint amach (gan an cathaoirleach a áireamh). Gníomhóidh uachtarán an Údaráis Sláine (dá dtagraítear i gcloch mhíle 160) mar chathaoirleach ar an Tascfhórsa Frith-Éillithe. Ag an am céanna, ní chuirfidh comhaltaí an Tascfhórsa isteach ar obair an Údaráis Sláine ná ní bheidh rochtain acu ar a chuid oibre. Áiríteoidh na húdaráis phoiblí go ndéanfaidh daoine inniúla ardleibhéil leordhóthanacha sa Tascfhórsa Frith-éillithe ionadaíocht orthu. Tiocfaidh an tascfhórsa le chéile dhá uair sa bhliain ar a laghad agus déanfaidh sé cinntí trí thromlach simplí de na vótaí arna gcaitheamh. Cuirfear miontuairiscí a chruinnithe ar fáil go poiblí ar shuíomh gréasáin an Tascfhórsa Frith-éillithe mar aon le rannchuidithe i scríbhinn agus barúlacha arna seoladh ag a chomhaltaí roimh a chruinnithe, nó ina dhiaidh sin, ar iarradh iad a chur i gceangal le miontuairiscí an chruinnithe. Glacfaidh an Tascfhórsa Frith-Éillithe a rialacha nós imeachta féin ar thogra óna chathaoirleach ag a chéad chruinniú. Chun críocha obair an Tascfhórsa Frithéillithe seo, tuigfear éilliú mar a shainmhínítear é le hAirteagal 4(2) de Threoir (AE) 2017/1371, na cionta faoi Chaibidil III de Choinbhinsiún na Náisiún Aontaithe i gcoinne an Éillithe, na cionta coiriúla a leagtar amach i gCaibidil XXVII d'Acht C 2012 maidir leis an gCód Coiriúil chomh maith le cleachtais eile amháin an finíochas, an cairdeas fabhair nó doirse imrothlacha idir an earnáil phoiblí agus an earnáil phríobháideach. Cuirfidh an Tascfhórsa Frithéillithe san áireamh freisin cásanna coinbhleachtaí leasa mar a shainmhínítear in Airteagal 61(a) de Rialachán (AE, Euratom) 2018/1046 agus Airteagal 24 de Threoir 2014/24/AE, arna chomhlánú le Treoir an Choimisiúin maidir le coinbhleachtaí leasa a sheachaint agus a bhainistiú faoin Rialachán Airgeadais (C/2021/2119), agus le forálacha náisiúnta ábhartha. Bainfear an chloch mhíle amach nuair a bhunófar an Tascfhórsa Frith-Éillithe i

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuirisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
										gcomhréir leis na ceanglais thuas, nuair a thionólfaidh sé a chéad chruinniú agus nuair a fhoilseofar miontuairiscí an chruinnithe sin ar shuíomh gréasáin an Tascfhórsa Frith-Éillithe.
167	C9.R2 Tascfhórsa um Fhrith-Éilliú a bhunú chun faireachán agus athbhreithniú a dhéanamh ar na bearta a glacadh san Ungáir chun éilliú smachtbhannaí a chosc, a bhrath agus a ionchúiseamh	Cloch mhíle	Tá an anailís bhliantúil ar an Tascfhórsa Frith-Éillithe don bhliain 2022 ar fáil go poiblí	Foilsíú chéad tuarascáil bhliantúil an Tascfhórsa Frith-Éillithe don bhliain 2022				R1	2023	Oibreoidh an Tascfhórsa Frith-Éillithe mar a shonraítear i gcloch mhíle 166 agus glacfaidh sé a chéad tuarascáil bhliantúil agus cuirfidh sé ar fáil go poiblí i mar aon le scáththuarascáil na ngníomhaíthe neamhrialtasacha atá ina gcomhaltai den Tascfhórsa Frith-Éillithe má ullmhaítear tuarascáil den sórt sin, lena gcumhdaítear an bhliain féilire 2022. Áireofar sa tuarascáil sin freisin barúlacha agus moltaí an Tascfhórsa um Fhrith-Éillithe maidir leis an dréacht-Straitéis Náisiúnta Frith-Éillithe agus an Plean Gníomhaíochta Náisiúnta (cloch mhíle 178). Beidh nósanna imeachta iomchuí i bhfeidhm lena n-áirítear go n-ullmhófar tuarascálacha bliantúla do na blianta ina dhiaidh sin agus go gcuirfear ar fáil go poiblí iad.
168	C9.R2 Tascfhórsa um Fhrith-Éilliú a bhunú chun faireachán agus athbhreithniú a dhéanamh ar na bearta a glacadh san Ungáir chun éilliú smachtbhannaí a chosc, a bhrath agus a ionchúiseamh	Cloch mhíle	Scrúdaíonn an Rialtas an chéad tuarascáil ón Tascfhórsa	Foilsíú fhreagra an Rialtais maidir leis an gcéad tuarascáil ón Tascfhórsa				R2	2023	Déanfaidh an rialtas an chéad tuarascáil ón Tascfhórsa Frith-Éillithe a scrúdú agus a phlé agus a bharúlacha a chur ar fáil — lena n-áirítear réasúnú mionsonraithe maidir le gach togra ón Tascfhórsa Frith-Éillithe ar chinn sé gan é a chur chun feidhme — don Tascfhórsa Frith-Éillithe. Déantar an chloch mhíle a chomhlíonadh a luaitear a bheidh liosta na mbearta a glacadh agus atá le glacadh (agus léiriú ar an tréimhse ama atá beartaithe do bhearta nach bhfuil glactha go fóill) ag an rialtas ar bhonn mholtaí an Tascfhórsa Frith-Éillithe, agus ar bhonn na gcúiseanna mionsonraithe atá ag an rialtas maidir le gach ceann de na tograí sin ón Tascfhórsa ar chinn sé gan iad a chur chun feidhme, cuirfear ar fáil go poiblí iad ar thairseach an rialtais agus ar shuíomh gréasáin an Údaráis Sláine araon. Beidh nósanna imeachta iomchuí i bhfeidhm lena n-áirítear go scrúdófar tuarascálacha bliantúla do na blianta ina dhiaidh sin agus go gcuirfear barúlacha an rialtais ar fáil go poiblí i gcomhréir leis an méid thuas.
169	C9.R3 Nós imeachta sonrach a thabhairt isteach i gcás coireanna speisialta a bhaineann le feidhmiú údaráis phoiblí nó le bainistiú maoine poiblí ('athbhreithniú breithiúnach')	Cloch mhíle	Nós imeachta sonrach a thabhairt isteach i gcás coireanna speisialta a bhaineann le feidhmiú údaráis phoiblí nó le bainistiú maoine poiblí	Foráil sa leasú ar Acht XC de 2017 maidir leis an gCód um Nós Imeachta Coiriúil lena léirítear teacht i bhfeidhm agus tús chur i bhfeidhm				R4	2022	Sula gcuirfear isteach an chéad iarraidh ar iocaíocht faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta, tiocfaidh leasú ar Acht XC 2017 maidir leis an gCód um Nós Imeachta Coiriúil i bhfeidhm agus beidh an leasú sin infheidhme amháil ón 1 Eanáir 2023 agus maidir le cionta coiriúla (nach bhfuil urchosc ama ag baint leo) a rinneadh roimh an dáta sin freisin, tar éis athbhreithniú ex ante ag an gCúirt Bhunreachtúil, a dhéanfaidh an méid seo a leanas: — nós imeachta a bhunú maidir le héilliú agus cleachtais a bhaineann le héilliú mar a shainmhínítear in Airteagal 4(2) de Threoir (AE) 2017/1371 agus i gCaibidil III de Choinbhinsiún na Náisiún Aontaithe i gcoinne Éillithe (i.e. gach cás breabaireachta a bhfuil oifigigh phoiblí páirteach ann chomh maith le cásanna eile breabaireachta cé is moite de mhionchoireanna, mí-úsáid oifige cé is moite de mhionchoireanna, na cásanna tromaithe calaoise buiséid,

Uimhir Sheicheam hach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuirisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráitthe	Bliain	
										mainneachtain an oibleagáid mhaoirseachta nó rialaithe a bhaineann le calaois bhuiséid a chomhlíonadh, comhaontú lena sriantar iomaíocht i nós imeachta soláthair phoiblí agus lamháltais, coireanna níos tromchúisí in aghaidh maoiné — ar choinníoll go ndéantar an cion coiriúil maidir le sócmhainní náisiúnta nó sócmhainní náisiúnta arna mbainistiú ag fondúireacht bainistithe sócmhainní leasa phoiblí a dhéanann dualgas poiblí nó damáistí den sórt sin. Beidh sé ar fáil chun páirt a ghlacadh in eagraíocht choiriúil agus i sciúradh airgid má dhéantar é i ndáil leis na coireanna thuasluaite); —athbhreithniú breithiúnach a bhunú ar chinneadh na seirbhíse ionchúisimh nó an údaráis imscrúdúcháin tuarascáil choire a dhíbhe nó deireadh a chur leis na himeachtaí coiriúla ag an mbreitheamh imscrúdaithe de chuid Phríomh-Chúirt Dúiche Buda, a mbeidh an t-údarás aige a ordú go dtosódh imeachtaí coiriúla nó go leanfar ar aghaidh leo. Ar deireadh, tar éis an fhorairratais le haghaidh athbhreithnithe, más rud é gur chuir an breitheamh imscrúdaithe an cinneadh chun tuarascáil choire a dhíbhe nó deireadh a chur leis na himeachtaí coiriúla i leataobh, i gcás ina ndéanfaí an nós imeachta a fhoirceannadh arís agus arís eile, cuirfear an deis ar fáil díotáil a chomhdú chuig an gcúirt dlí. Beidh éifeacht fionraíochta ag an tairiscint ar athbhreithniú ar bhearta comhéigheacha a dhéanann difear do shócmhainní. Tar éis tairisceana arís agus arís eile ar athbhreithniú, déanfaidh an breitheamh imscrúdaithe a shuíomh an bhfuil duine ann ar féidir amhras réasúnach a bheith ann ina leith go ndearna sé coir. Sa chás sin, tabharfaidh an nós imeachta an ceart chun díotáil a chomhdú don chúirt inniúil agus déanfaidh an chúirt sin cinneadh ar thuillteanais an cháis tar éis fianaise a éisteacht. I gcásanna ina bhféadfar tairiscint ionchúisimh a chomhdú, ní bheartófar réamhcheistiú a dhéanamh ar an bhforas atá leis an tairiscint ar ionchúiseamh ag cúirt na trialach. Féadfaidh aon duine an nós imeachta a thionscnamh; féadfaidh daoine nádúrtha agus daoine dlítheanacha tairiscintí a chomhdú faoin nós imeachta seo cé is moite d'údaráis phoiblí, ach amháin údaráis phoiblí, beidh sé de cheart ag an Údarás Sláine, áfach, (féach cloch mhíle 160) tairiscint ar athbhreithniú agus tairiscint ar athbhreithniú arís agus arís eile a chur isteach. Beidh seasamh nós imeachta faoi phribhléid ag an bpáirtí éagóirithe agus ag an bpáirtí a thuairiscíonn coir, agus beidh an deis ag páirtithe eile an nós imeachta chur ar bun, tar éis fhoilsiú an chinnidh bhréagainmnithe gan an imscrúdú a oscailt nó deireadh a chur leis, mura bhfuil sé déanta ag an bpáirtí éagóirithe ná ag an bpáirtí a thuairiscíonn coir. Beidh ionadaíocht dhlíthiúil sainordaitheach do gach páirtí. Déanfaidh an t-ionadaí dhlíthiúil cumarsáid trí mheán leictreonach agus ní bheidh gá le síniú an pháirtí le haghaidh gníomhartha laistigh den nós imeachta. Ní bheidh sé d'oibleagáid ar an bpáirtí a bhfuil tairiscint ar ionchúiseamh á chomhdú aige láithriú sa chúirt go pearsanta. Ní fhéadfaidh an tArd-Ionchúisitheoir leigheas

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
										dlíthiúil urghnách a thaisceadh leis an Kúria ar fhoras dlíthiúlachta i gcoinne cinní breithiúnacha a tugadh faoin nós imeachta nua. Má tá cinneadh ann lena ndéantar tuarascáil choire nó cinneadh lena bhfoirceannar na himeachtaí a dhíbhe, a glacadh roimh an 1 Eanáir 2023 (a bhaineann le coireanna nach bhfuil urchosc ama orthu de bharr reacht na dteorainneacha), ní chuirfear deireadh leis an oibleagáid atá ar an údarás imscrúdaithe nó ar an tseirbhís ionchúisimh cinneadh nua a ghlacadh maidir leis an tuarascáil maidir le coireacht faoi Roinn 379 den Chód um Nós Imeachta Coiriúil, ar cinneadh é a d'fhéadfadh a bheith faoi réir tairisceana ar athbhreithniú faoin nós imeachta nua. Na cúirteanna go léir san Ungáir a éisteann cásanna sibhialta, riaracháin agus coiriúla, lena n-áirítear na cásanna sin atá ábhartha maidir le leasanna airgeadais an Aontais a chosaint, comhlíonfaidh siad na ceanglais a bhaineann le neamhspleáchas agus neamhchlaontacht agus le bheith bunaithe le dlí i gcomhréir le hAirteagal 19(1) den Chonradh ar an Aontas Eorpach agus leis an acquis Aontais ábhartha. Ina theannta sin, faoin 31 Nollaig 2022 a) tiocfaidh na rialacháin cur chun feidhme is gá chun an leasú a chur i bhfeidhm i bhfeidhm, agus b) leithdháilfear poist bhreise ar Phríomh-Chúirt Dúiche Buda do bheirt bhreithiúna agus do bheirt rúnaithe dlí ar a laghad.
170	C9.R3 Nós imeachta sonrach a thabhairt isteach i gcás coireanna speisialta a bhaineann le feidhmiú údaráis phoiblí nó le bainistiú maoine poiblí ('athbhreithniú breithiúnach')	Cloch mhíle	Nós imeachta sonrach a athbhreithniú i gcás coireanna speisialta a bhaineann le feidhmiú údaráis phoiblí nó le bainistiú maoine poiblí	Glacann an Rialtas a thuarascáil ar an athbhreithniú ar fheidhmiú an nós imeachta speisialta				R4	2023	Déanfaidh an Rialtas athbhreithniú cuimsitheach ar fheidhmiú an nós imeachta shonraigh a leagtar amach i gcloch mhíle 169 agus tiolacfaidh sé a thorthaí i dtuarascáil, lena n-áirítear measúnú agus sonraí sonracha staidrimh maidir le cásanna agus athbhreithnithe a rinneadh i gcomparáid le cásanna ardleibhéil eile a imscrúdaíodh nuair nár tharla aon athbhreithniú. Léireofar go sainráite san athbhreithniú freisin an meastar go bhfuil gá le hathruithe reachtacha ar an nós imeachta agus léireofar ann an tréimhse ama atá beartaithe dóibh sin.
171	C9.R4 Rialacha a bhaineann le dearbhuithe sócmhainní a neartú	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm leasuithe reachtacha lena leathnaítear raon feidhme pearsanta agus ábhartha na ndearbhuithe sócmhainní, agus	Foráil sna leasuithe reachtacha ag léiriú a dteacht i bhfeidhm agus thús a gcur i bhfeidhm				R4	2022	Sula gcuirfear an chéad iarraidh ar íocaíocht isteach faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta, tiocfaidh leasuithe reachtacha i bhfeidhm agus cuirfear i bhfeidhm iad chun a áirithiú (i) go ndéanfaidh daoine ar a gcuirtear feidhmeanna polaitiúla sinsearach faoi Ranna 183 agus 184 d'Acht CXXV de 2018 maidir le riarachán rialtais agus a ngaolta atá ina gcónaí sa teaghlach céanna leis na daoine lena mbaineann, chomh maith le comhaltaí an Tionóil Náisiúnta agus a ngaolta atá ina gcónaí sa teaghlach céanna leis na comhaltaí lena mbaineann dearbhuithe sócmhainní a thíolacadh den chéad uair faoi na rialacha nua maidir le sócmhainní a dhearbhu faoin 31 Eanáir 2023 maidir leis

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
			nochtadh rialta á áirithiú ag an am céanna							an stát an 31 Nollaig 2022; (ii) go mbeidh sé d'oibleagáid ar gach duine aonair a thagann faoin raon feidhme pearsanta i bpointe (i) na nithe seo a leanas a dhearbhu: ioncam, réadmhaoin réadmhaoin, maoin luachmhara eile (amhail feithiclí, soithí, seandachtaí luachmhara, saothar ealaíne, etc.), coigilteas i dtaisc bairne agus in airgead tirim, sócmhainní i stoic, urrúis agus cistí cothromais phríobháidigh, polasaithe árachais saoil, iontaobhais, agus úinéireacht thairbhíúil gnóthas; (iii) go gcomhdófar dearbhuithe sócmhainne ar dhul i mbun dualgas dóibh, ansin gach bliain ina dhiaidh sin agus an tráth a fhágfaidh siad na dualgas lena mbaineann.
172	C9.R4 Rialacha a bhaineann le dearbhuithe sócmhainní a neartú	Cloch mhíle	Córas nua a bhunú chun dearbhuithe sócmhainní a thíolacadh go leictreonach i bhformáid dhigiteach agus bunachar sonraí poiblí le haghaidh dearbhuithe sócmhainní a chur ar bun	Feidhmiúlacht iomlán, tús oibríochta agus raon feidhme iomlán na ndearbhuithe sócmhainní a chuirtear ar fáil i gcóras leictreonach nua dearbhaithe sócmhainní				R1	2023	Beidh córas nua lánfeidhmiúil agus oibríochtúil, córas ina gcomhdófar dearbhuithe sócmhainní go leictreonach i bhformáid dhigiteach. Déanfaidh an rialtas bunachar sonraí inchuadaithe de dhearbhuíthe sócmhainne a chur ar bun agus a chur ar fáil don phobal, saor in aisce agus gan chlárú, arna chomhdú ag daoine a bhfuil feidhmeanna polaitiúla sinsearach acu faoi Ailt 183 agus 184 d'Acht CXXV de 2018 maidir le riarachán rialtais agus comhaltai an Tionóil Náisiúnta.
173	C9.R4 Rialacha a bhaineann le dearbhuithe sócmhainní a neartú	Cloch mhíle	Smachtbhannaí éifeachtacha riaracháin agus coiriúla a thabhairt isteach maidir le sáruithe tromchúiseacha ar oibleagáidí dearbhaithe sócmhainní	Tús chur i bhfeidhm an chórais smachtbhannaí nua maidir le sáruithe tromchúiseacha ar oibleagáidí dearbhaithe sócmhainní				R3	2023	Tabharfar i gcrích an ghníomhaíocht shonrach sa Straitéis agus Plean Gníomhaíochta Náisiúnta Frithéilithe (cloch mhíle 178) maidir le córas smachtbhannaí atá éifeachtach, comhréireach agus athchomhairleach go leor (lena n-áirítear smachtbhannaí coiriúla agus riaracháin araon) a thabhairt isteach i ndáil le sáruithe tromchúiseacha a bhaineann le hoibleagáidí daoine atá faoi réir na rialacha maidir le dearbhuithe sócmhainní agus cuirfear an córas smachtbhannaí lena mbaineann i bhfeidhm.
174	C9.R5 Trédhearcacht a áirithiú maidir leis an úsáid a bhaineann fondúireachtaí bainistíochta sócmhainní chun leas an phobail as acmhainní poiblí	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm gnímh lena n-áirithítear maoirseacht éifeachtach ar an gcaoi a mbaineann fondúireachtaí bainistíochta	Foráil sa ghníomh reachtach ag léiriú an teachta i bhfeidhm				R4	2022	Teacht i bhfeidhm sula dtíolactar an chéad iarraidh ar íocaíocht faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta ar leasuithe reachtacha tiomnaithe lena ndéanfar an méid seo a leanas: (i) fondúireachtaí bainistíochta sócmhainní a ainmniú go sainráite ar mhaithe le leas an phobail a dhéanann gníomhaíocht ar mhaithe le leas an phobail agus na daoine dlítheanacha arna mbunú nó arna gcoinneáil ar bun acu mar údarás chonartha de réir bhrí Alt 5 d'Acht CXLIII de 2005 maidir le soláthar poiblí; (ii) a áirithiú go mbeidh fondúireachtaí bainistíochta sócmhainní chun leas an

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráitthe	Bliain	
			sócmhainní a dhéanann gníomhaíocht leasa phoiblí agus daoine dlítheanacha atá bunaithe nó ar bun acu úsáid as tacaíocht ón Aontas							phobail a dhéanann gníomhaíocht chun leas an phobail agus daoine dlítheanacha atá bunaithe nó ar bun acu chomh maith lena bhfoireann, lena n-áirítear cathaoirligh agus comhaltaí a mboird agus a mboird, a bhfuil baint acu le cur chun feidhme thacaíocht an Aontais in aon cháil (mar fhaighteoirí deiridh, tairbhíthe nó idirghabhálaithe), go mbeidh siad faoi réir na gceanglas céanna is infheidhme maidir le heintitis phoiblí agus maidir leis na heintitis dhlíthiúla arna mbainistiú acu i reachtaíocht na hUngáire maidir le rochtain ar fhaisnéis phoiblí agus iniúchóireacht agus rialuithe — lena n-áirítear cinn a bhaineann le rialacha coinbhleachta leasa — i ndáil lena rannpháirtíocht i dtacaíocht ón Aontas; agus (iii) a áirithiú go gcomhlíonfar go hiomlán na rialacha is infheidhme maidir le gach duine atá i seilbh oifige nó atá fostaithe ag fondúireachtaí bainistíochta sócmhainní i mbun gníomhaíochta ar mhaithe le leas an phobail agus ag na daoine dlítheanacha atá bunaithe nó ar bun acu, forálacha Airteagal 61 de Rialachán (AE, Euratom) 2018/1046 agus na treoracha agus an cleachtas a leagtar amach san Fhógra ón gCoimisiún maidir le coinbhleacht leasa a sheachaint agus a bhainistiú faoin Rialachán Airgeadais (2021/C 121/01) beag beann ar a ngníomhaíochtaí agus a bhfeidhmeanna eile, lena n-áirítear i rialtas na hUngáire.
175	C9.R6 Feabhas a chur ar thrédhearcacht an chaiteachais phoiblí	Cloch mhíle	Gníomh reachtach a theacht i bhfeidhm lena n-áirithítear trédhearcacht fheabhsaithe an chaiteachais phoiblí	Gníomh reachtach a theacht i bhfeidhm lena n-áirithítear trédhearcacht fheabhsaithe an chaiteachais phoiblí				R4	2022	Teacht i bhfeidhm, sula dtíolactar an chéad iarraidh ar íocaíocht faoi phlean téarnaimh agus athléimneachta, gnímh reachtaigh lena leagtar amach oibleagáid ar gach comhlacht poiblí tacar faisnéise réamhshainithe maidir le húsáid cistí poiblí a fhoilsiú go réamhghníomhach i gclár lárnach. Cuirfear an fhaisnéis ar fáil i gclár lárnach, ina gcuirfear faisnéis ar fáil freisin maidir le fochonraitheoirí, i gcomhréir leis an modheolaíocht ábhartha arna soláthar faoi gharsprioc 197. Áireofar sa chlár lárnach aitheantóirí uathúla conarthaí sa Chóras Leictreonach Soláthair Phoiblí (EPS) (cloch mhíle 197) chun deis a thabhairt d'iarthóirí sonraí faisnéis ghaolmhar a aimsiú maidir le nósanna imeachta soláthair phoiblí in EPS. Bunófar leis an ngníomh reachtach freisin nósanna imeachta agus rialacha soiléire maidir le sonraí den sórt sin a fhoilsiú, lena n-áirítear an sprioc-am agus an cineál foilsithe. Beidh na tacair sonraí atá le huaslódáil ábhartha, ceart agus sainithe ar bhonn phrionsabail na trédhearcachta agus na comhréireachta, agus i gcomhréir le dlí an Aontais is infheidhme. Áireofar an méid seo a leanas sa tacar íosta sonraí atá le huaslódáil sa chlár lárnach: (i) na sonraí uile a bhfuil a bhfoilsiú éigeantach cheana féin chun críocha trédhearcachta, lena n-áirítear na sonraí a fhoilsítear sa chlár um thrédhearcacht Státchabhrach; (ii) foirm an chaiteachais phoiblí lena n-áirítear a bhunús dlí; (iii) ainm dlíthiúil iomlán an fhaighteora (do dhuine dlítheanach) nó céadainm agus sloinne an fhaighteora (do dhaoine nádúrtha); (iv) luach an

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
										chaiteachais phoiblí; (v) cé acu is duine nádúrtha nó duine dlítheanach an faighteoir; (vi) aitheantóir uathúil le haghaidh daoine dlítheanacha (uimhir aitheantais CBL nó uimhir aitheantais chánach i gcás ina bhfuil sí ar fáil nó aitheantóir uathúil eile arna bhunú ar an leibhéal náisiúnta); (vii) mionsonraí conartha a bhaineann le caiteachas cistí poiblí, lena n-áirítear a gcineál agus a gcuspóir (an cineál conartha a úsáidtear, an cineál nós imeachta tairisceana a úsáideadh, luach an chonartha, dáta an tsínithe, fad an chonartha, an cuspóir atá le baint amach, an cuspóir atá le seachadadh faoin gconradh); (viii) doiciméadacht tairisceana a bhaineann le caiteachas cistí poiblí, lena n-áirítear a gcineál agus a gcuspóir (luach measta, cineál an nós imeachta soláthair phoiblí, dáta na tairisceana, líon na dtairiscintí a chuirtear isteach, ainm na dtairgeoirí); (ix) ainm na soláthraithe seirbhíse, lena n-áirítear ainm na bhfochonraitheoirí, na soláthróirí agus na soláthraithe acmhainneachta, i bhformáid saorthéacs le haghaidh sonraí stairiúla, agus i bhformáid a bheidh inphróiseáilte le meaisín le haghaidh soláthairtí poiblí amach anseo; (x) sciar beartaithe na bhfochonraitheoirí, má tá sé ar fáil, do sholáthairtí poiblí san am a chuaigh thart agus sa todhchaí araon; (xi) an comhlacht poiblí atá freagrach; (xii) an dáta a eisíodadh na cistí. Léireofar sa ghníomh reachtach, sa bhreis ar an méid thuas, go gcuirfear ar fáil sa chlár lárnach freisin faisnéis lena léirítear an mbaineann tacaíocht ón Aontas (go hiomlán nó go páirteach) leis na cistí poiblí atá os cionn na tairisí náisiúnta soláthair phoiblí. Léireofar sa ghníomh reachtach freisin, i gcás nósanna imeachta soláthair ar cuireadh tús leo tar éis an 31 Márta 2023, go n-áireofar an fhaisnéis sin sa chlár freisin maidir le nósanna imeachta lena mbaineann tacaíocht ón Aontas nach sáraíonn na tairseacha náisiúnta soláthair phoiblí. Áiritheofar leis an ngníomh reachtach go bhfoilseofar tacair sonraí a fhoilsítear sa chlár lárnach i bhformáid oscailte, idir-inoibritheach agus meaisín-inléite, lena n-áirítear bulc-íosáil agus sonraí a shórtáil, a chuardach, a asbhaint, a chur i gcomparáid agus a athúsáid. Cuirfidh sé in iúl freisin go gcuirfear rochtain ar na sonraí ar fáil saor in aisce agus gan aon ghá le clárú. Áireofar sa ghníomh reachtach oibleagáid go ndéanfaidh comhlachtaí poiblí na sonraí sa chlár lárnach a thabhairt cothrom le dáta gach 2 mhí ar a laghad (seachas sonraí atá ar fáil go díreach in EPS agus a nuashonrófar i gcomhréir leis an minicíocht is infheidhme maidir le bunachar sonraí um fhógraí dámhachtana conartha EPS). Leanfar d'fhaisnéis a bhaineann le cruthúnas feidhmíochta agus sonraisc a chur ar fáil ar iarrataí ar rochtain ar fhaisnéis phoiblí. Áiritheoidh an creat reachtaíochta go ndéanfaidh an Rialtas maoirseacht ar chomhlíonadh na n-oibleagáidí a leagtar amach sa ghníomh reachtach thuas agus go gcuirfidh sé i bhfeidhm iad agus áiritheoidh sé go gcomhlíonfaidh

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuirisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
										comhlachtaí poiblí a n-oibleagáid gach sonra ábhartha a uaslódáil go hiomlán agus go tráthúil sa chlár.
176	C9.R6 Feabhas a chur ar thrédharcacht an chaiteachais phoiblí	Cloch mhíle	Tá an clár lárnach a bunaíodh faoi na bearta feabhais sa nós imeachta coinníollachta ag feidhmiú go hiomlán agus tá an tacar iomlán faisnéise is gá ar fáil ann	Tá na sonraí riachtanacha go léir uaslódáilte ag na húdaráis phoiblí ábhartha sa chlár lárnach agus tá an clár lárnach ar fáil don phobal				R1	2023	Beidh an clár lárnach, ina mbeidh na gnéithe a bhfuil tuairisc orthu faoi chloch mhíle 175, ag feidhmiú go hiomlán, agus déanfar an tacar iomlán faisnéise faoi chloch mhíle 175 a uaslódáil (lena n-áirítear le haghaidh faisnéis lena léirítear an mbaineann tacaíocht ón Aontas (go hiomlán nó go páirteach) leis na cistí poiblí do sholáthairtí atá faoi bhun agus os cionn tairseacha soláthair phoiblí náisiúnta) agus áirithítear go leanfar dá uaslódáil. Chun an ceanglas sin a chomhlíonadh, cuirfear ar fáil do na comhlachtaí poiblí ábhartha forbairt an iarratais is gá chun sonraí a sholáthar agus an teimpléad is infheidhme le haghaidh soláthar sonraí, cuirfear faisnéis ar fáil do na comhlachtaí poiblí lena mbaineann maidir leis na sonraí a bheidh le nochtadh. Déanfar an chéad soláthar sonraí go leanúnach ón uair a chuirfear tús le hoibriú an iarratais. Measfar an chloch mhíle a bheith bainte amach nuair a bheidh na sonraí ábhartha go léir uaslódáilte ag na húdaráis phoiblí dá bhforáiltear i gcloch mhíle 175 ina n-iomláine sa chlár lárnach, agus nuair a bheidh an clár lárnach inrochtana don phobal leis na feidhmiúlachtaí go léir a thuairiscítear i gcloch mhíle 175.
177	C9.R7 Straitéis Náisiúnta Frith-éillithe agus plean gníomhaíochta a fhorbairt agus a chur chun feidhme	Cloch mhíle	An creat frithéillithe a neartú san Ungáir trí ghníomhaíochtaí nithiúla a chur chun feidhme faoin Straitéis Náisiúnta Frith-Éillithe agus faoin bPlean Gníomhaíochta gaolmhar lena gcumhdaítear an tréimhse 2020-2022	Cur i bhfeidhm gníomhaíochtaí sonracha faoin Straitéis Náisiúnta Frith-Éillithe agus faoin bPlean Gníomhaíochta gaolmhar a chlúdaíonn 2020-2022 ag an Rialtas				R1	2023	Cuirfidh an Rialtas chun feidhme go hiomlán gníomhaíochtaí uimhreacha 1, 2, 3, 4, 6a, 6b, 7a, 7b, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17 agus 18 a eascraíonn as Cinneadh 1328/2020 ón Rialtas (VI. 19.).

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
178	C9.R7 Straitéis Náisiúnta Frith-éillithe agus plean gníomhaíochta a fhorbairt agus a chur chun feidhme	Cloch mhíle	An creat frith-éillithe a neartú san Ungáir trí Straitéis Náisiúnta Frith-Éillithe nua agus Plean Gníomhaíochta gaolmhar a chur ar bun	Glacadh agus tús le cur i bhfeidhm na Straitéise Náisiúnta Frith-Éillithe nua agus an Phlean Gníomhaíochta a bhaineann léi ag an Rialtas				R2	2023	Glacfaidh an Rialtas Straitéis Náisiúnta Frith-Éillithe nua agus plean gníomhaíochta gaolmhar lena n-áirítear gníomhaíochtaí a chuirfear chun feidhme sa tréimhse idir an 1 Iúil 2023 agus an 31 Nollaig 2025 agus a ullmhófar i gcomhphlé le páirtithe leasmhara ábhartha. Ullmhófar an Straitéis agus an Plean Gníomhaíochta le rannpháirtíocht an Tascfhórsa um Fhrith-Éilliú, arna bhunú i gcomhréir le cloch mhíle 166, ar bhonn comhairle beartais ó ECFE, tar éis dul i gcomhairle go forleathan le páirtithe leasmhara náisiúnta agus idirnáisiúnta, lena n-áirítear an Coimisiún agus GSE agus in idirphlé le páirtithe leasmhara maidir lena gcuid moltaí a ionchorprú. Cuirfidh an Straitéis Náisiúnta Frith-Éillithe leis an straitéis faoi chloch mhíle 220 agus beidh sí comhsheasmhach léi. Beidh sé mar phríomhthosaíocht aige feabhas éifeachtach a chur ar na sásraí lena n-áirítear calaíocht agus éilliú a chosc, a bhrath agus a cheartú (lena n-áirítear sa chóras soláthair phoiblí) agus an córas a neartú maidir leis an gcaoi a dtugtar aghaidh ar na rioscaí a bhaineann le coinbhleachtaí leasa. Tabharfaidh sí aird ar leith ar an gcreat institiúideach agus normatach a neartú don chomhrac i gcoinne an éillithe ardleibhéil trí thrédhearcacht obair na gcomhlachtaí poiblí a fheabhsú (lena n-áirítear ar an leibhéal sinsearach polaitiúil). Áiríteoidh sé cur chun feidhme comhleanúnach beart frithchalaoise agus frith-éillithe le haghaidh tacaíocht airgeadais náisiúnta agus Aontais araon. Beidh na gníomhaíochtaí tiomnaithe seo a leanas ar a laghad san áireamh sa Phlean gníomhaíochta: (i) cur faoi chois an éillithe a neartú; (ii) nósanna imeachta rialaithe riaracháin a neartú atá neamhspleách ar imscrúdúithe arna ndéanamh ag údarais forfheidhmithe dlí (lena n-áirítear na sásraí fíoraithe, rialaithe agus smachtbhannaí) a bhaineann le dearbhuithe sócmhainní; (iii) sásraí inmheánacha éifeachtúla a fhorbairt chun feachtas maidir le cúrsaí sláine sa rialtas a chur chun cinn agus a ardú (lena n-áirítear trí oiliúint ghinearálta a chur ar gach ball foirne agus trí chomhairleoireacht rúnda don leibhéal sinsearach feidhmiúcháin agus polaitiúil; (iv) athbhreithniú a dhéanamh ar chur i bhfeidhm an Chóid Eitice Gairmiúla ag Cór Oifigiúil Rialtas na hUngáire chomh maith le cleachtais na rialtas áitiúil chun dea-chleachtais a shainaithint agus a chur chun cinn maidir le teagmhálacha le brústocairí agus coinbhleacht leasa a chosc; (v) cód iompair a ghlacadh, a chur ar fáil go poiblí agus tús a chur le cur i bhfeidhm an chóid iompair do dhaoine a bhfuil na feidhmeanna feidhmiúcháin is airde acu (mar atá sainmhínithe ag GRECO), agus treoir shoiléir a thabhairt maidir le hábhair ionracais (lena n-áirítear a) teagmháil le brústocairí, b) srianta iarrhostaíochta [aghaidh a thabhairt ar an gcleachtas “doirse imrothlacha” idir poist san earnáil phoiblí agus san earnáil phríobháideach] agus c) fostaíocht gaolta agus cur chun cinn na fostaíochta [finíochas]); (vi) maille le sprioc-am láithreach chun aon ghníomhaíochtaí iarmharacha a eascraíonn as Cinneadh

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuirisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
										1328/2020 ón Rialtas (VI) a chur chun feidhme. 19.) nár cuireadh chun feidhme faoin 30 Meitheamh 2023. Áireofar i bpointe (ii) thuas gníomhaíochtaí sonracha chun córas smachtbhannaí atá éifeachtach, comhréireach agus athchomhairleach go leor (lena n-áirítear smachtbhannaí coiriúla agus riaracháin araon) a thabhairt isteach maidir le sárúithe tromchúiseacha a bhaineann le hoibleagáidí daoine atá faoi réir na rialacha maidir le dearbhuithe sócmhainní. Measfar an chloch mhíle a bheith bainte amach nuair a ghlacfaidh an Rialtas an straitéis agus an plean gníomhaíochta agus nuair a bheidh siad ar fáil go poiblí tar éis breithniú a dhéanamh ar mholtaí an Tascfhórsa um Éilliú a Chosc (cloch mhíle 166) bunaithe ar dhréacht a cuireadh ar fáil dó roimh ré.
179	C9.R7 Straitéis Náisiúnta Frith-éillithe agus plean gníomhaíochta a fhorbairt agus a chur chun feidhme	Cloch mhíle	An creat frithéillithe san Ungáir a neartú trí mheasúnú a dhéanamh ar chur chun feidhme éifeachtach ghníomhaíochtaí na Straitéise Náisiúnta Frith-Éillithe nua agus an phlean gníomhaíochta lena mbaineann	Tuascáil a ghlacadh agus a fhoilsiú maidir le cur chun feidhme na ngníomhaíochtaí sa phlean gníomhaíochta				R1	2026	Déanfaidh an Rialtas tuascáil a ghlacadh agus a chur ar fáil go poiblí ina ndéanfar measúnú ar chur chun feidhme na Straitéise Náisiúnta Frith-Éillithe nua agus na ngníomhaíochtaí atá beartaithe faoin bPlean Gníomhaíochta.
180	C9.R8 Córais chomhair na seirbhíse ionchúisimh a uasghrádú chun dul i ngleic le cleachtais éillithe.	Cloch mhíle	Córas TF nua a bhunú chun doiciméid íogaire na seirbhíse ionchúisimh a láimhseáil	Tá an córas nua TF chun doiciméid íogaire a láimhseáil, i gcomhréir leis na tuairiscí ar an gcóras, ag feidhmiú agus ag oibriú go hiomlán agus tá an tseirbhís ionchúisimh tosaithe á úsáid				R2	2024	Ar bhonn tuairisc mhionsonraithe ar an gcóras, bunófar córas nua TF chun doiciméid íogaire a láimhseáil, córas lena dtacófar le hobair riaracháin agus malartú faisnéise seacht n-aonad eagraíochtúla ar a laghad a bhfuil baint acu le himscrúduithe ionchúisimh agus lena n-éascófar an obair sin. Measfar an chloch mhíle a bheith bainte amach nuair, tar éis na rialacha is gá ar an gcóras TF agus na hoiliúna le haghaidh na bhfoirne is gá, a bheidh an córas ag feidhmiú agus ag oibriú go hiomlán agus é gníomhachtaithe (i.e. tá na seacht n-aonad eagraíochtúla a bhfuil baint acu le himscrúduithe ionchúisimh tosaithe á úsáid).
181	C9.R8 Córais chomhair na seirbhíse ionchúisimh a uasghrádú chun dul	Cloch mhíle	Córas nua TF a bhunú chun comhaid cháis na seirbhíse	Tá an córas nua TF chun comhaid cháis a láimhseáil, i gcomhréir leis na				R4	2025	Ar bhonn tuairisc mhionsonraithe ar an gcóras, bunófar córas nua TF chun comhaid cásanna a láimhseáil, córas lena dtacófar le hobair riaracháin agus malartú faisnéise seacht n-aonad eagraíochtúla ar a laghad a bhfuil baint acu le himscrúduithe ionchúisimh agus lena n-éascófar an obair sin.

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
	i ngleic le cleachtais éillithe.		ionchúisimh a láimhseáil	tuairiscí ar an gcóras, ag feidhmiú agus ag oibriú go hiomlán agus tá an tseirbhís ionchúisimh tosaithe á úsáid						Measfar an chloch mhíle a bheith bainte amach nuair, tar éis na trialacha is gá ar an gcóras TF agus na hoiliúna le haghaidh na bhfoirne is gá, a bheidh an córas ag feidhmiú agus ag oibriú go hiomlán agus é gníomhachtaithe (i.e. tá na seacht n-aonad eagraíochtúla a bhfuil baint acu le himscrúduithe ionchúisimh tosaithe á úsáid).
182	C9.R9 Múscailt feasachta maidir le deireadh a chur le híocaíochtaí aisce in earnáil an chúraim sláinte	Cloch mhíle	Seoladh feachtais múscailte feasachta maidir le hinghlachtacht íocaíochtaí aisce i gcúram sláinte	Sínítear an conradh leis an gconraitheoir a chuireann an feachtas múscailte feasachta chun feidhme agus tá tús curtha leis an bhfeachtas				R4	2022	Cuirfear clár feachtais mionsonraithe le chéile chun a áirithiú go mbeidh an feachtas múscailte feasachta maidir le hinghlachtacht íocaíochtaí aisce i gcúram sláinte éifeachtach agus go sroichfidh sé formhór na saoránach. Glacfar an clár feachtais mionsonraithe agus síneoidh an tSeirbhís Cosanta Náisiúnta an conradh chun an clár feachtais sin a chur chun feidhme leis an gconraitheoir cur chun feidhme. Fógróidh an tSeirbhís Cosanta Náisiúnta seoladh an fheachtais múscailte feasachta go hoifigiúil.
183	C9.R9 Múscailt feasachta maidir le deireadh a chur le híocaíochtaí aisce in earnáil an chúraim sláinte	Cloch mhíle	Measúnú eatramhach ar na chéad torthaí ar an bhfeachtas múscailte feasachta maidir le hinghlachtacht íocaíochtaí aisce i gcúram sláinte	Measúnú eatramhach ar na chéad torthaí ar an bhfeachtas múscailte feasachta maidir le hinghlachtacht íocaíochtaí aisce i gcúram sláinte a thabhairt chun críche				R3	2023	Tuascáil measúnaithe eatramhach a tharraingt suas agus a ghlacadh ar na chéad torthaí a bhí ar an bhfeachtas múscailte feasachta, tuascáil ina shainiúnnítear líon na saoránach ar thángthas air, an t-athrú ar dhearcadh na saoránach maidir le hinghlachtacht íocaíochtaí aisce i gcúram sláinte i gcomparáid leis an gcás sular seoladh an feachtas múscailte feasachta.
184	C9.R9 Múscailt feasachta maidir le deireadh a chur le híocaíochtaí aisce in earnáil an chúraim sláinte	Sprioc	Líon na saoránach a ndeachaigh an feachtas múscailte feasachta i bhfeidhm orthu		Líon	0	5 000 000	R4	2024	Measfar an sprioc a bheith bainte amach nuair a ghlacfaidh an tSeirbhís Cosanta Náisiúnta leis an dtuascáil feachtais chríochnaitheach agus nuair a chuirfear a príomhthorthaí ar fáil go poiblí, lena n-áirítear líon na saoránach a sroicheadh leis an bhfeachtas (5 000 000 ar a laghad), arna bhailíochtú ag suirbhé neamhspleách agus arna leagadh amach sa tuascáil feachtais ar glacadh léi, tuascáil ina ndéanfar cur síos freisin ar na huirlisí feachtais a úsáideadh, ar na spriocghrúpaí a sroicheadh agus ar anailís ar an athrú meoin i measc saoránach mar thoradh ar an bhfeachtas múscailte feasachta maidir le deireadh a chur le breabaireacht i réimse na sláinte.
185	C9.R10 An sciar de nósanna imeachta soláthair phoiblí	Sprioc	Ní rachaidh sciar na nósanna imeachta		%	16	15	R1	2023	Tá sciar na nósanna imeachta tairisceana um sholáthar poiblí — lena gcumhdaítear nósanna imeachta soláthair phoiblí a bhfuil luach measta acu os cionn thairseacha soláthair phoiblí an Aontais agus faoina mbun — a dúnadh

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
	tairiscintí aonair a laghdú		tairisceana le tairiscintí aonair ar sholáthairtí arna maoiniú ó thacaíocht ón Aontas thar 15 %							idir an 1 Eanáir 2022 agus an 31 Nollaig 2022 ar a laghad le tairiscintí aonair, le haghaidh soláthairtí a mhaoinítear go páirteach ar a laghad ó thacaíocht an Aontais faoi bhun 15 %, arna dtomhas i gcomhréir le modheolaíocht Scórchlár an Mhargaidh Aonair. Dearbhófar i dtuarascáil iniúchóireachta chríochnaitheach le tuairim iniúchóireachta neamhcháilithe ó EUTAF go bhfuil sciar na dtairiscintí aonair — arna ríomh i gcomhréir leis an modheolaíocht thuas — faoi bhun 15 %.
186	C9.R10 An sciar de nósanna imeachta soláthair phoiblí tairiscintí aonair a laghdú	Sprioc	Ní rachaidh sciar na nósanna imeachta tairisceana le tairiscintí aonair le haghaidh soláthairtí arna maoiniú ó acmhainní náisiúnta thar 32 %	%		36	32	R1	2023	Tá sciar na nósanna imeachta tairisceana um sholáthar poiblí — lena gcumhdaítear nósanna imeachta soláthair phoiblí a bhfuil luach measta acu os cionn thairseacha soláthair phoiblí an Aontais agus faoina mbun — a dúnadh idir an 1 Eanáir 2022 agus an 31 Nollaig 2022 ar a laghad le tairiscintí aonair ar sholáthairtí a mhaoinítear go heisiach as acmhainní náisiúnta faoi bhun 32 %, arna dtomhas i gcomhréir le modheolaíocht Scórchlár an Mhargaidh Aonair. Dearbhófar i dtuarascáil iniúchóireachta chríochnaitheach le tuairim iniúchóireachta neamhcháilithe ó EUTAF go bhfuil sciar na dtairiscintí aonair — arna ríomh i gcomhréir leis an modheolaíocht thuas — faoi bhun 32 %.
187	C9.R10 An sciar de nósanna imeachta soláthair phoiblí tairiscintí aonair a laghdú	Sprioc	Ní rachaidh sciar na nósanna imeachta tairisceana le tairiscintí aonair ar sholáthairtí arna maoiniú ó thacaíocht ón Aontas thar 15 %	%		15	15	R1	2024	Tá sciar na nósanna imeachta tairisceana um sholáthar poiblí — lena gcumhdaítear nósanna imeachta soláthair phoiblí a bhfuil luach measta acu os cionn thairseacha soláthair phoiblí an Aontais agus faoina mbun — a dúnadh idir an 1 Eanáir 2023 agus an 31 Nollaig 2023 le tairiscintí aonair ar sholáthairtí, arna maoiniú i bpáirt ar a laghad ó thacaíocht an Aontais faoi bhun 15 %, arna dtomhas i gcomhréir le modheolaíocht Scórchlár an Mhargaidh Aonair. Dearbhófar i dtuarascáil iniúchóireachta chríochnaitheach le tuairim iniúchóireachta neamhcháilithe ó EUTAF go bhfuil sciar na dtairiscintí aonair — arna ríomh i gcomhréir leis an modheolaíocht thuas — faoi bhun 15 %.
188	C9.R10 An sciar de nósanna imeachta soláthair phoiblí tairiscintí aonair a laghdú	Sprioc	Ní rachaidh sciar na nósanna imeachta tairisceana le tairiscintí aonair le haghaidh soláthairtí arna maoiniú ó acmhainní náisiúnta thar	%		32	24	R1	2024	Tá sciar na nósanna imeachta tairisceana um sholáthar poiblí — lena gcumhdaítear nósanna imeachta soláthair phoiblí a bhfuil luach measta acu os cionn thairseacha soláthair phoiblí an Aontais agus faoina mbun — a dúnadh idir an 1 Eanáir 2023 agus an 31 Nollaig 2023 le tairiscintí aonair ar sholáthairtí a mhaoinítear go heisiach as acmhainní náisiúnta faoi bhun 24 %, arna dtomhas i gcomhréir le modheolaíocht Scórchlár an Mhargaidh Aonair. Dearbhófar i dtuarascáil iniúchóireachta chríochnaitheach le tuairim iniúchóireachta neamhcháilithe ó EUTAF go bhfuil sciar na dtairiscintí aonair — arna ríomh i gcomhréir leis an modheolaíocht thuas — faoi bhun 24 %.

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
			24 %							
189	C9.R10 An sciar de nósanna imeachta soláthair phoiblí tairiscintí aonair a laghdú	Sprioc	Ní rachaidh sciar na nósanna imeachta tairisceana le tairiscintí aonair ar sholáthairtí arna maoiniú ó thacaíocht ón Aontas thar 15 %		%	15	15	R1	2025	Tá sciar na nósanna imeachta tairisceana um sholáthar poiblí — lena gcumhdaítear nósanna imeachta soláthair phoiblí a bhfuil luach measta acu os cionn thairseacha soláthair phoiblí an Aontais agus faoina mbun — a dúnadh idir an 1 Eanáir 2024 agus an 31 Nollaig 2024 le tairiscintí aonair ar sholáthairtí, arna maoiniú i bpáirt ar a laghad ó thacaíocht an Aontais faoi bhun 15 %, arna dtomhas i gcomhréir le modheolaíocht Scórchlár an Mhargaidh Aonair. Dearbhófar i dtuarascáil iniúchóireachta chríochnaitheach le tuairim iniúchóireachta neamhcháilithe ó EUTAF go bhfuil sciar na dtairiscintí aonair — arna ríomh i gcomhréir leis an modheolaíocht thuas — faoi bhun 15 %.
190	C9.R10 An sciar de nósanna imeachta soláthair phoiblí tairiscintí aonair a laghdú	Sprioc	Ní rachaidh sciar na nósanna imeachta tairisceana le tairiscintí aonair le haghaidh soláthairtí arna maoiniú ó acmhainní náisiúnta thar 15 %		%	24	15	R1	2025	Tá sciar na nósanna imeachta tairisceana um sholáthar poiblí — lena gcumhdaítear nósanna imeachta soláthair phoiblí os cionn thairseacha soláthair phoiblí an Aontais agus faoina mbun — a dúnadh idir an 1 Eanáir 2024 agus an 31 Nollaig 2024 le tairiscintí aonair le haghaidh soláthairtí a mhaoineáir go heisiach as acmhainní náisiúnta faoi bhun 15 %, arna dtomhas i gcomhréir le modheolaíocht Scórchlár an Mhargaidh Aonair. Dearbhófar i dtuarascáil iniúchóireachta chríochnaitheach le tuairim iniúchóireachta neamhcháilithe ó EUTAF go bhfuil sciar na dtairiscintí aonair — arna ríomh i gcomhréir leis an modheolaíocht thuas — faoi bhun 15 %.
191	C9.R10 An sciar de nósanna imeachta soláthair phoiblí tairiscintí aonair a laghdú	Sprioc	Ní rachaidh sciar na nósanna imeachta tairisceana le tairiscintí aonair ar sholáthairtí arna maoiniú ó thacaíocht ón Aontas thar 15 %		%	15	15	R1	2026	Tá sciar na nósanna imeachta tairisceana um sholáthar poiblí — lena gcumhdaítear nósanna imeachta soláthair phoiblí a bhfuil luach measta acu os cionn thairseacha soláthair phoiblí an Aontais agus faoina mbun — a dúnadh idir an 1 Eanáir 2025 agus an 31 Nollaig 2025 le tairiscintí aonair ar sholáthairtí arna maoiniú i bpáirt ar a laghad ó thacaíocht an Aontais faoi bhun 15 %, arna dtomhas i gcomhréir le modheolaíocht Scórchlár an Mhargaidh Aonair. Dearbhófar i dtuarascáil iniúchóireachta chríochnaitheach le tuairim iniúchóireachta neamhcháilithe ó EUTAF go bhfuil sciar na dtairiscintí aonair — arna ríomh i gcomhréir leis an modheolaíocht thuas — faoi bhun 15 %.
192	C9.R10 An sciar de nósanna imeachta soláthair phoiblí tairiscintí aonair a	Sprioc	Ní rachaidh sciar na nósanna imeachta tairisceana le		%	15	15	R1	2026	Tá sciar na nósanna imeachta tairisceana um sholáthar poiblí — lena gcumhdaítear nósanna imeachta soláthair phoiblí a bhfuil luach measta acu os cionn thairseacha soláthair phoiblí an Aontais agus faoina mbun — a dúnadh idir an 1 Eanáir 2025 agus an 31 Nollaig 2025 le tairiscintí aonair ar sholáthairtí

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráitthe	Bliain	
	laghdú		tairiscintí aonair le haghaidh soláthairtí arna maoiniú ó acmhainní náisiúnta thar 15 %							a mhaoinítear go heisiach as acmhainní náisiúnta faoi bhun 15 %, arna dtomhas i gcomhréir le modheolaíocht Scórchlár an Mhargaidh Aonair. Dearbhófar i dtuarascáil iniúchóireachta chríochnaitheach le tuairim iniúchóireachta neamhcháilithe ó EUTAF go bhfuil sciar na dtairiscintí aonair — arna ríomh i gcomhréir leis an modheolaíocht thuas — faoi bhun 15 %.
193	C9.R10 An sciar de nósanna imeachta soláthair phoiblí tairiscintí aonair a laghdú	Sprioc	Ní rachaidh sciar na nósanna imeachta tairisceana le tairiscintí aonair ar sholáthairtí arna maoiniú ó thacaíocht ón Aontas thar 15 %	%		15	15	R2	2026	Tá sciar na nósanna imeachta tairisceana um sholáthar poiblí — lena gcumhdaítear nósanna imeachta soláthair phoiblí a bhfuil luach measta acu os cionn thairseacha soláthair phoiblí an Aontais agus faoina mbun — a dúnadh idir an 1 Eanáir 2026 agus an 31 Márta 2026 le tairiscintí aonair ar sholáthairtí arna maoiniú i bpáirt ar a laghad ó thacaíocht an Aontais faoi bhun 15 %, arna dtomhas i gcomhréir le modheolaíocht Scórchlár an Mhargaidh Aonair. Dearbhófar i dtuarascáil iniúchóireachta neamhcháilithe ó EUTAF go bhfuil sciar na dtairiscintí aonair — arna ríomh i gcomhréir leis an modheolaíocht thuas — faoi bhun 15 %.
194	C9.R10 An sciar de nósanna imeachta soláthair phoiblí tairiscintí aonair a laghdú	Sprioc	Ní rachaidh sciar na nósanna imeachta tairisceana le haghaidh soláthairtí arna maoiniú ó acmhainní náisiúnta thar 15 %	%		15	15	R2	2026	Tá sciar na nósanna imeachta tairisceana um sholáthar poiblí — lena gcumhdaítear nósanna imeachta soláthair phoiblí a bhfuil luach measta acu os cionn thairseacha soláthair phoiblí an Aontais agus faoina mbun — a dúnadh idir an 1 Eanáir 2026 agus an 31 Márta 2026 le tairiscintí aonair ar sholáthairtí a mhaoinítear go heisiach as acmhainní náisiúnta faoi bhun 15 %, arna dtomhas i gcomhréir le modheolaíocht Scórchlár an Mhargaidh Aonair. Dearbhófar i dtuarascáil iniúchóireachta chríochnaitheach le tuairim iniúchóireachta neamhcháilithe ó EUTAF go bhfuil sciar na dtairiscintí aonair — arna ríomh i gcomhréir leis an modheolaíocht thuas — faoi bhun 15 %.
195	C9.R10 An sciar de nósanna imeachta soláthair phoiblí tairiscintí aonair a laghdú	Cloch mhíle	Uirlis faireacháin agus tuairiscithe a bhunú ('uirlis tuairiscithe tairiscintí aonair') chun faireachán agus tuairisciú a dhéanamh ar sholáthairtí poiblí a dhúntar le	Tá an uirlis faireacháin agus tuairiscithe lánfheidhmiúil agus oibríochtúil agus fíoraítear a feidhmiúlachtaí a bheith i gcomhréir le modheolaíocht Scórchlár an				R3	2022	Sula gcuirfear an chéad iarraidh ar íocaíocht isteach faoin bPlean Téarnaimh agus Athléimneachta, déanfaidh an aireacht atá freagrach as an gcóras soláthair phoiblí uirlis faireacháin agus tuairiscithe nua a fhorbairt ('uirlis tuairiscithe tairiscintí aonair') chun sciar na nósanna imeachta tairisceana soláthair arna ndúnadh le tairiscintí aonair a thomhas ar leithligh — ag a bhfuil luach measta os cionn thairseacha soláthair phoiblí an Aontais agus faoina mbun — arna maoiniú ó thacaíocht ón Aontas nó ó acmhainní náisiúnta, nó ón dá rud, i gcomhréir le modheolaíocht Scórchlár an Mhargaidh Aonair. Measfar an chloch mhíle a bheith bainte amach nuair a dhearbófar le tuarascáil iniúchóireachta chríochnaitheach le tuairim iniúchóireachta

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
			gníomhaíochtaí aonair arna maoiniú ó thacaíocht ón Aontas nó ó acmhainní náisiúnta i gcomhréir le modheolaíocht Scórchlár an Mhargaidh Aonair	Mhargaidh Aonair						neamhcháilithe ón údarás iniúchóireachta (EUTAF) go bhfuil an uirlis faireacháin agus tuairiscithe ag feidhmiú agus ag oibriú go hiomlán, go bhfuil a feidhmiúlachtaí i gcomhréir le modheolaíocht Scórchlár an Mhargaidh Aonair agus go bhfuil na sonraí (cé is moite de thásca geografacha) sa chóras a úsáidtear chun críoch faireacháin agus tuairiscithe cruinn agus iomlán, lena n-áirítear le haghaidh luachanna bonnlíne.
196	C9.R10 An sciar de nósanna imeachta soláthair phoiblí tairiscintí aonair a laghdú	Cloch mhíle	Cuirtear an chéad tuarascáil bunaithe ar an 'uirlis tuairiscithe tairiscintí aonair' ar fáil	Tá an chéad tuarascáil bunaithe ar fhaisnéis ón uirlis tuairiscithe tairiscintí aonair ar fáil go poiblí				R1	2023	Ullmhóidh an aireacht atá freagrach as soláthar poiblí an chéad tuarascáil i scríbhinn bunaithe ar fhaisnéis ón uirlis tuairiscithe tairiscintí aonair (arna bunú agus arna hoibriú i gcomhréir le cloch mhíle 195), lena n-áirítear dearbhfhigiúirí agus scaireanna, tásca geografacha agus sainathint seirbhísí agus táirgí agus cuirfear ar fáil go poiblí i ar shuíomh gréasáin EPS. Deimhneofar sa tuarascáil freisin go ndearnadh an uirlis tuairiscithe aonair a thabhairt cothrom le dáta chun sonraí maidir le tásca geografacha a chur san áireamh freisin agus go bhfuil na feidhmiúlachtaí sin ag feidhmiú agus ag oibriú go hiomlán agus go bhfuil siad ar fáil don phobal. Beidh nósanna imeachta iomchuí i bhfeidhm lena n-áirítear go n-ullmhófar tuarascálacha bliantúla do na blianta ina dhiaidh sin bunaithe ar fhaisnéis ón uirlis tuairiscithe aonair agus go gcuirfear ar fáil go poiblí iad.
197	C9.R11 An Córas Leictreonach Soláthair Phoiblí (EPS) a fhorbairt chun trédhearcacht a mhéadú	Cloch mhíle	Tá feidhmeanna EPS lenar féidir sonraí maidir le fógra dámhachtana conartha a chuardach go struchtúrtha agus a easpórtáil ar an mórchóir ar fáil don phobal	Tá EPS arna uasghrádú leis na feidhmiúlachtaí nua ag feidhmiú go hiomlán agus tá rochtain ag an bpobal air.				R3	2022	Feidhmeanna an Chórais Leictreonach Soláthair Phoiblí (EPS) lena gceadaítear cuardach struchtúrtha, meaisín-inléite (lena n-áirítear ag oibreoirí cuardaigh Boole) agus bulc-easpórtáil na sonraí uile maidir le fógraí dámhachtana conarthaí le huimhreacha aitheantais cuideachta (lena n-áirítear ainmneacha gach comhalta aonair de chuibhreannais agus — i bhformáid saorthéacs — ainmneacha fochonraitheoirí freisin), beidh siad lánfeidhmiúil agus oibriochtúil sula gcuirfear isteach an chéad iarraidh ar íocaíocht faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta. Leis na feidhmeanna cuardaigh agus onnmhairsiúcháin sin de chuid EPS, beifear in ann sonraí a bhailiú, a scagadh agus a chur i gcomparáid ar fud fógraí dámhachtana conartha agus sonraí a bhaineann le hábhair éagsúla soláthair phoiblí a chumhdáil faisnéis ó chineálacha éagsúla fógraí dámhachtana conartha. Déanfar bunachar sonraí a thabharfar cothrom le dáta go rialta (gach ráithe ar a laghad) a chruithú agus a fhoilsiú in EPS, bunachar ina mbeidh faisnéis maidir le gach fógra dámhachtana conartha faoi nósanna imeachta soláthair phoiblí i

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
										bhfoirm struchtúrtha, agus a bheidh oiriúnach lena phróiseáil le meaisín. Beidh na hoibreoirí eacnamaíocha ar fad atá sa bhunachar sonraí, lena n-áirítear baill cuibhreannais, inaitheanta le haitheantóir uathúil (uimhir chánach). Cuirfear an bunachar sonraí ar fáil don phobal. Beidh an bunachar sonraí foilsithe inrochtana agus in-íoslódáilte ag aon duine ó leathanach baile EPS gan chlárú agus gan chostas. Measfar an chloch mhíle a bheith bainte amach nuair, tar éis trialach, a chuirfear na feidhmeanna nua i ngníomh agus nuair a bheidh na sonraí ar fáil agus inrochtana don phobal trí na feidhmeanna nua ar leathanach baile EPS.
198	C9.R11 An Córas Leictreonach Soláthair Phoiblí (EPS) a fhorbairt chun trédhearcacht a mhéadú	Cloch mhíle	Tá feidhmeanna EPS lenar féidir na sonraí uile maidir le fochonraitheoirí a chuardach go struchtúrtha agus a easpórtáil ar an mórchóir ar fáil don phobal	Tá an EPS arna uasghrádú leis an bhfeidhmiúlacht nua lenar féidir an fhaisnéis uile a bhaineann le fochonraitheoirí a bhulc-easpórtáil ag feidhmiú go hiomlán agus inrochtana ag an bpobal.				R4	2022	Tá feidhmeanna EPS lenar féidir an fhaisnéis uile a bhaineann le fochonraitheoirí a bhulc-easpórtáil agus a chuardach ag feidhmiú agus ag oibriú go hiomlán sula gcuirtear isteach an chéad iarraidh ar íocaíocht faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta. Baintear an chloch mhíle amach nuair, tar éis triail trialach, a chuirtear an fheidhm nua i ngníomh agus tá na sonraí ar fáil agus inrochtana don phobal trí na feidhmeanna nua ar leathanach baile EPS.
199	C9.R11 An Córas Leictreonach Soláthair Phoiblí (EPS) a fhorbairt chun trédhearcacht a mhéadú	Cloch mhíle	Tá feidhmeanna EPS lenar féidir sonraí maidir le fógra dámhachtana conartha a chuardach go struchtúrtha agus a easpórtáil ar an mórchóir ar fáil don phobal ón 1 Eanáir 2014 ar aghaidh	Tá na sonraí go léir a bhaineann le fógraí dámhachtana conartha ón 1 Eanáir 2014 ar fáil le haghaidh cuardaigh agus easpórtála builc i gcóras EPS				R1	2023	Na sonraí uile dá dtagraítear i gcloch mhíle 197 a bhaineann le fógraí um dhámhachtain conarthaí go haisghníomhach ón 1 Eanáir 2014, cuirfear ar fáil iad le haghaidh cuardaigh agus bulc-easpórtála, agus beidh rochtain ag an bpobal orthu, sa EPS, i gcomhréir leis na critéir a leagtar amach i gcloch mhíle 197 agus i gcloch mhíle 198. Measfar an chloch mhíle a bheith bainte amach nuair a bheidh na sonraí gaolmhara ar fáil agus inrochtana don phobal ar leathanach baile EPS.

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuirisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
200	C9.R12 Creat tomhais feidhmíochta le haghaidh soláthar poiblí	Cloch mhíle	Creat tomhais feidhmíochta le haghaidh soláthar poiblí a bhunú	Glacadh Cinnidh Rialtais maidir le creat tomhais feidhmíochta a bhunú lena ndéantar measúnú ar éifeachtúlacht agus ar chost-éifeachtacht soláthairtí poiblí agus na cúiseanna atá le hiomaíocht theoranta sna hearnálacha is mó a ndéanann leibhéal íseal iomaíochta difear dóibh				R3	2022	Cinneadh Rialtais a ghlacadh sula gcuirfear isteach an chéad iarraidh ar íocaíocht faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta lena mbunaítear creat tomhais feidhmíochta chun measúnú a dhéanamh ar éifeachtúlacht agus ar chost-éifeachtúlacht soláthairtí poiblí le rannpháirtíocht éifeachtach eagraíochtaí neamhspleácha neamhrialtasacha agus saineolaithe neamhspleácha soláthair poiblí. Bunófar leis an gCinneadh ar a laghad (i) na critéir roghnúcháin le haghaidh rannpháirtíocht eagraíochtaí neamhrialtasacha neamhspleácha, a bheidh mar an gcéanna leis na cinn a leagtar amach faoi chloch mhíle 201; (ii) na critéir roghnúcháin le haghaidh saineolaithe neamhspleácha soláthair poiblí; (iii) cúraimí agus ról na n-eagraíochtaí neamhrialtasacha roghnaithe agus na saineolaithe neamhspleácha soláthair poiblí faoi seach; (iv) gealltanais maidir le torthaí an chreata tomhais feidhmíochta a fhoilsiú go bliantúil; (v) íoscheanglais maidir le hinneachar an chreata tomhais feidhmíochta.
201	C9.R12 Creat tomhais feidhmíochta le haghaidh soláthar poiblí	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm creat tomhais feidhmíochta le haghaidh soláthar poiblí	Teacht i bhfeidhm creata tomhais feidhmíochta lena ndéantar measúnú ar éifeachtúlacht agus ar chost-éifeachtacht soláthairtí poiblí agus na cúiseanna atá le hiomaíocht theoranta sna hearnálacha is mó a ndéanann leibhéal íseal iomaíochta difear dóibh				R4	2022	Teacht i bhfeidhm, sula gcuirfear isteach an chéad iarraidh ar íocaíocht faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta, creata tomhais feidhmíochta a fhorbrófar chun na críche sin a bheidh le húsáid go rialta, le rannpháirtíocht eagraíochtaí neamhrialtasacha neamhspleácha agus saineolaithe neamhspleácha soláthair poiblí chun measúnú a dhéanamh ar éifeachtúlacht, ar chost-éifeachtacht an tsoláthair poiblí agus ar na cúiseanna a d'fhéadfadh a bheith le nósanna imeachta soláthair poiblí agus ar na héifeachtaí a d'fhéadfadh a bheith ag na nósanna imeachta sin a mbeidh tairiscintí aonair mar thoradh orthu. Cumasófar leis an gcreat tomhais feidhmíochta go háirithe anailís bhliantúil a dhéanamh ar (i) leibhéal na bpróiseas soláthair poiblí nár éirigh leo agus ar na cúiseanna atá leo, (ii) an sciar (arna thomhas de réir líon agus luach) conarthaí a chuirtear ar ceal go hiomlán le linn fhorghníomhú an chonartha, (iii) sciar na moilleanna i gcur i gcrích conartha, (iv) sciar an ró-chaiteachais (lena n-áirítear a gcion agus a méid), (v) sciar na gconarthaí soláthair arna ndámhachtain ina gcuirtear an saolré iomlán nó an costas saolré iomlán san áireamh go sainráite, (vi) sciar rannpháirtíocht rathúil na micrifhiontar agus na bhfiontar beag i soláthairtí poiblí, arna meas thar ear nálacha agus in aghaidh na hearnála lena mbaineann (bunaithe ar ranna agus grúpaí CPV), (vii) luach na nósanna imeachta soláthair poiblí le tairiscintí aonair arna maoiniú ó acmhainní náisiúnta agus ó thacaíocht ón Aontas ar leithligh agus/nó ón dá cheann acu agus comparáid idir an luach sin agus luach iomlán na nósanna imeachta

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
										soláthair phoiblí a mhaoineáir as acmhainní náisiúnta agus as tacaíocht ón Aontas ar leithligh agus/nó as an dá cheann acu. Is í an roinn fhreagrach den aireacht atá i gceannas ar sholáthar poiblí a dhéanfaidh an anailís le rannpháirtíocht iomlán agus éifeachtach eagraíochtaí neamhríaltasacha neamhspleácha roghnaithe agus saineolaithe neamhspleácha soláthair phoiblí. Cuirfear toradh na hanailíse sin ar fáil go poiblí faoin 28 Feabhra gach bliain ar shuíomh gréasáin an Chórais Leictreonach Soláthair Phoiblí (EPS). Chun anailís a dhéanamh ar an méid sin agus ar ábhair eile atá tábhachtach don mhargadh soláthair phoiblí, amhail an cineál nós imeachta soláthair phoiblí a úsáidtear, áireofar sa chreat tomhais feidhmíochta an sainmhíniú ar tháscairí ábhartha agus beidh sé ag brath, a mhéid is ábhartha, ar na sonraí atá ar fáil san uirlis tuairiscithe aonuaire (cloch mhíle 195) agus déanfar anailís shonrach ar na seirbhísí agus na táirgí lena mbaineann, ar na hearnálacha agus ar na húdaráis chonarthacha lena mbaineann. Beidh roghnú na n-eagraíochtaí neamhríaltasacha neamhspleácha bunaithe ar phróiseas roghnúcháin oscailte, trédhearcach agus neamh-idirdheallaitheach bunaithe ar chritéir oibiachtúla a bhaineann le saineolas agus fiúntas. Bainfidh na critéir roghnúcháin le saineolas cruthaithe, le clú gairmiúil agus le gníomhaíocht atá infhíoraithe go leor atá ábhartha do réimse an tsoláthair phoiblí, chomh maith le neamhspleáchas ó thionchar páirtithe polaitiúla. Measfar an chloch mhíle a bheith bainte amach nuair a ghlacfaidh an rialtas leis an doiciméadacht mhionsonraithe maidir leis an gcreat tomhais feidhmíochta agus lena úsáid bhliantúil — i gcomhréir leis an tuairisc thuas — nuair a thiocfaidh an cinneadh gaolmhar rialtais i bhfeidhm agus nuair a forbraíodh an creat tomhais feidhmíochta le rannpháirtíocht na n-eagraíochtaí neamhríaltasacha neamhspleácha agus saineolaithe neamhspleácha soláthair phoiblí a roghnaíodh, agus nuair a bheidh sé ag feidhmiú go hiomlán.
202	C9.R12 Creat tomhais feidhmíochta le haghaidh soláthar poiblí	Cloch mhíle	An chéad anailís bhliantúil a rinneadh faoi chreat tomhais feidhmíochta na soláthairtí poiblí	Foilsíú na chéad anailíse bliantúla ndéantar measúnú ar éifeachtúlacht agus ar chost-éifeachtacht na soláthairtí poiblí agus na cúiseanna atá le hiomaíocht theoranta sna hearnálacha is mó a ndéanann an				R1	2023	Déanfaidh an roinn fhreagrach den aireacht atá i gceannas ar sholáthar poiblí an chéad anailís bhliantúil i gcomhréir le cloch mhíle 201 don bhliain 2022 le rannpháirtíocht éifeachtach iomlán eagraíochtaí neamhríaltasacha neamhspleácha roghnaithe agus saineolaithe neamhspleácha soláthair phoiblí, agus cuirfear torthaí an mheasúnaithe sin ar fáil go poiblí ar shuíomh gréasáin an Chórais Leictreonach um Sholáthar Phoiblí (EPS). Beidh nósanna imeachta iomchuí i bhfeidhm lena n-áirítear go n-ullmhófar anailísí bliantúla do na blianta ina dhiaidh sin agus go gcuirfear ar fáil go poiblí iad.

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
				leibhéal íseal iomaíochta difear dóibh don bhliain 2022						
203	C9.R13 Plean gníomhaíochta chun an leibhéal iomaíochais sa soláthar poiblí a mhéadú	Cloch mhíle	Plean gníomhaíochta a ghlacadh chun leibhéal na hiomaíochta i soláthar poiblí a mhéadú	Foilsíú an phlean gníomhaíochta arna ghlacadh ag an rialtas				R1	2023	Glacfaidh an Rialtas plean gníomhaíochta cuimsitheach chun an leibhéal iomaíochta sa soláthar poiblí a fheabhsú agus cuirfidh sé ar fáil go poiblí é. Beidh gníomhaíochtaí sa phlean gníomhaíochta bunaithe ar an méid seo a leanas: (i) measúnú ar dhea-chleachtais chun iomaíocht a éascú i réimse na soláthairtí poiblí (agus aon fhaisnéis a eascraíonn as bearta feabhais ábhartha faoi Rialachán (AE, Euratom) 2020/2092 agus forfheidhmiú Fhoraithe 63/2022 ón Rialtas (II. 28.) á cur san áireamh; (ii) na chéad torthaí ar an gcreat tomhais feidhmíochta (cloch mhíle 201) agus tograí arna dtarraingt suas bunaithe air chun iomaíocht sa soláthar poiblí a éascú; agus (iii) na torthaí, na cinntí agus na moltaí atá ar fáil ó “Tuarascálacha maidir le sláine an tsoláthair phoiblí” de chuid an Údaráis Sláine (cloch mhíle 161) atá ábhartha don iomaíocht sa soláthar poiblí. Déanfaidh gníomhaíochtaí atá bunaithe ar phointe (iii) seiceálacha sláine sa soláthar poiblí a chur chun cinn agus a dhéanamh éifeachtach. Déanfar an méid seo a leanas leis an bplan gníomhaíochta: (i) cuspóirí sonracha intomhaiste atá le baint amach gach bliain a leagan amach; (ii) bearta a shainiú atá ábhartha chun na cuspóirí gaolmhara a bhaint amach; (iii) spriocdhátaí beachta a leagan síos maidir le cur chun feidhme na mbeart agus táscairí ábhartha a shannadh do gach beart chun faireachán a dhéanamh ar dhul chun cinn a chur chun feidhme; (iv) sainaithneoidh sé an t-údarás nó an institiúid ábhartha atá freagrach as gach beart a chur chun feidhme; (v) sásra faireacháin a bhunú chun measúnú a dhéanamh ar an dul chun cinn i dtreo bhaint amach na gcuspóirí sa phlean gníomhaíochta; (vi) foráil shonrach a áireamh chun athbhreithniú bliantúil a dhéanamh ar an bplan gníomhaíochta agus é a athbhreithniú de réir mar is gá; (vii) a áirithiú go ndéanfar staid reatha bhliantúil maidir le cur chun feidhme gníomhaíochtaí sa phlean gníomhaíochta nó a athbhreithnithe a chur ar fáil go poiblí gan mhoill. D’fhéadfadh sé go n-athróidh ábhar na ngníomhaíochtaí an timpeallacht dhlíthiúil agus go dtabharfar isteach leis athruithe ar chleachtais soláthair phoiblí, amhail coinníollacha caighdeánacha a chuirtear i bhfeidhm nó cláisail chonartha.

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
204	C9.R13 Plean gníomhaíochta chun an leibhéal iomaíochais sa soláthar poiblí a mhéadú	Cloch mhíle	Athbhreithniú an phlean gníomhaíochta chun leibhéal na hiomaíochta i soláthar poiblí a mhéadú tar éis an chéad athbhreithnithe bhliantúil air	Glactar an chéad athbhreithniú bliantúil ar an bplean gníomhaíochta agus cuirtear ar fáil go poiblí é				R1	2024	Glacfaidh an Rialtas leis an bplean gníomhaíochta athbhreithnithe agus cuirfidh sé ar fáil go poiblí é tar éis an chéad athbhreithnithe bhliantúil, thorthaí an athbhreithnithe mar aon le doiciméad ina leagfar amach staid na himeartha maidir le gach ceann de na bearta sa phlean gníomhaíochta a chur i ngníomh. Cuirfear in iúl go soiléir agus go mionsonraithe sa phlean gníomhaíochta athbhreithnithe cé na bearta atá le déanamh (agus cén t-údarás a dhéanfaidh iad) chun na gníomhaíochtaí nár cuireadh chun feidhme a chur chun feidhme agus cuirfear san áireamh ann torthaí, cinntí agus moltaí an Údaráis Sláine (i gcás inarb ábhartha chun iomaíocht sa soláthar poiblí a mhéadú).
205	C9.R14 Scéim oiliúna, agus scéim tacaíochta, maidir le soláthar do mhicrifhiontair, d'fhiontair bheaga agus d'fhiontair mheánmhéide chun a rannpháirtíocht i nósanna imeachta soláthair phoiblí a éascú	Cloch mhíle	Scéim oiliúna a sheoladh chun rannpháirtíocht micrifhiontair, fiontair beag agus meánmhéide i nósanna imeachta soláthair phoiblí a éascú	Seoladh na scéime				R2	2023	Scéim oiliúna a sheoladh a mbeidh sé d'acmhainn aici oiliúint saor in aisce a chur ar fáil do 2 200 micrifhiontair, fiontair beag agus fiontair meánmhéide ar a laghad (ag díriú go háirithe ar mhicrifhiontair agus ar fhiontair bheaga) bunaithe ar oiliúint nuafhorbartha agus ar ábhair ríomhfhoghlama. Déanfaidh an Aireacht atá freagrach as soláthar poiblí forbairt na scéime oiliúna a chomhordú. Soláthrófar leis an oiliúint an fhaisnéis theoiriciúil agus phraicticiúil is tábhachtaí maidir leis an gcaoi ar féidir le micrifhiontair, fiontair bheaga agus fiontair mheánmhéide nósanna imeachta soláthair phoiblí a ullmhú agus páirt a ghlacadh iontu. Cumhdóidh na hábhair oiliúna go háirithe úsáid éifeachtach leigheasanna agus na sainiúlachtaí a thagann chun cinn i gcomhlíonadh conartha phoiblí. Áiritheofar go mbeidh teorainn le líon na rannpháirtithe in oiliúint ó fhiontair amháin. Bunófar córas clárúcháin ar líne do na seisiúin oiliúna agus chun rochtain a fháil ar chúrsaí ríomhfhoghlama. Áiritheofar go ndéanfar faireachán ar rannpháirtíocht trí úsáid a bhaint as sonraí logála isteach ón gcóras ar líne agus as ceisteanna tástála a bheidh le freagairt le linn na seisiúin. Áiritheoidh an Aireacht atá freagrach as soláthar poiblí freisin go mbeidh micrifhiontair agus fiontair bheaga agus mheánmhéide leasmhara in ann clárú le haghaidh fógraí ríomhphoist faoi sheisiúin oiliúna atá le teacht ina mbeidh sonraí faoi ábhar agus faoi phróiseas clárúcháin an chúrsa. Áiritheofar (i) go ndéanfar faireachán leanúnach ar rannpháirtíocht micrifhiontair, fiontair beag agus fiontair meánmhéide, (ii) go gcoimeádfar bunachar sonraí maidir le rannpháirtithe, (iii) go mbunófar sásra leantach a chuirfidh ar chumas na rannpháirtithe uile aiseolas a thabhairt maidir le héifeachtúlacht agus úsáideacht na hoiliúna agus na n-ábhar oiliúna.

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráitthe	Bliain	
206	C9.R14 Scéim oiliúna, agus scéim tacaíochta, maidir le soláthar do mhicrifhiontair, d'fhiontair bheaga agus d'fhiontair mheánmhéide chun a rannpháirtíocht i nósanna imeachta soláthair phoiblí a éascú	Sprioc	Líon na micrifhiontair, na bhfiontar beag agus na bhfiontar meánmhéide a fuair oiliúint maidir le cleachtais soláthair phoiblí		Líon	0	1 000	R1	2024	Measfar an sprioc a bheith bainte amach nuair a bheidh ionadaithe ó 1 000 micrifhiontair, fiontar beag agus fiontar meánmhéide ar a laghad tar éis ceann amháin ar a laghad d'aon cheann de na cúrsaí oiliúna nó ríomhfhoghlama a chur i gcrích, arna fhíorú le logaí an chúrsa oiliúna nó ríomhfhoghlama faoin scéim oiliúna i gcomhréir leis na ceanglais a leagtar amach i gcloch mhíle 205.
207	C9.R14 Scéim oiliúna, agus scéim tacaíochta, maidir le soláthar do mhicrifhiontair, d'fhiontair bheaga agus d'fhiontair mheánmhéide chun a rannpháirtíocht i nósanna imeachta soláthair phoiblí a éascú	Sprioc	Líon carnach na micrifhiontair, na bhfiontar beag agus na bhfiontar meánmhéide a fuair oiliúint maidir le cleachtais soláthair phoiblí		Líon	1 000	2 200	R2	2026	Measfar an sprioc a bheith bainte amach nuair a bheidh ionadaithe ó 1 200 micrifhiontair, fiontar beag agus fiontar meánmhéide breise ar a laghad (i.e. 2 200 micrifhiontair, fiontar beag agus fiontar meánmhéide san iomlán) tar éis ceann amháin ar a laghad d'aon cheann de na cúrsaí oiliúna nó ríomhfhoghlama a chur i gcrích, arna fhíorú le logaí an chúrsa oiliúna nó ríomhfhoghlama faoin scéim oiliúna i gcomhréir leis na ceanglais a leagtar amach i gcloch mhíle 205.
208	C9.R14 Scéim oiliúna, agus scéim tacaíochta, maidir le soláthar do mhicrifhiontair, d'fhiontair bheaga agus d'fhiontair mheánmhéide chun a rannpháirtíocht i nósanna imeachta soláthair phoiblí a éascú	Cloch mhíle	Meastóireacht ar an scéim oiliúna chun rannpháirtíocht micrifhiontair, fiontar beag agus meánmhéide i nósanna imeachta soláthair phoiblí a éascú	Cuirtear an tuarascáil mheastóireachta deiridh ar fáil go poiblí				R2	2026	Cuirfear tuarascáil mheastóireachta deiridh ar fáil go poiblí ina ndéanfar meastóireacht ar éifeachtacht agus éifeachtúlacht an bhirt oiliúna, go háirithe trí (i) measúnú a dhéanamh ar thorthaí na scéime oiliúna, (ii) measúnú a dhéanamh ar na ceachtanna a foghlaimíodh agus ar an gcaoi a bhféadfaí scéimeanna oiliúna amach anseo a fheabhsú, agus (iii) meastóireacht a dhéanamh ar éifeachtaí fadtéarmacha na scéime ar rannpháirtíocht micrifhiontair agus fiontar beag faoi seach go háirithe i nósanna imeachta soláthair phoiblí. Cuirfear san áireamh sa mheastóireacht freisin an t-aiseolas ó rannpháirtithe ó na hoiliúintí a bailíodh tríd an sásra leantach.

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuirisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
209	C9.R14 Scéim oiliúna, agus scéim tacaíochta, maidir le soláthar do mhicrifhiontair, d'fhiontair bheaga agus d'fhiontair mheánmhéide chun a rannpháirtíocht i nósanna imeachta soláthair phoiblí a éascú	Cloch mhíle	Scéim tacaíochta a bhunú chun na costais a bhaineann le páirt a ghlacadh i soláthairtí poiblí micrifhiontar, fiontar beag agus fiontar meánmhéide a chúiteamh	Seoladh na scéime				R1	2023	Seolfar scéim tacaíochta lena soláthrófar cúiteamh cnapshuime — bunaithe ar chritéir roghnúcháin oibiachtúla, neamh-idirdhealaitheacha agus thrédhearcacha — a bheidh le híoc go díreach le micrifhiontair, fiontair bheaga agus fiontair mheánmhéide (agus béim ar leith ar mhicrifhiontair agus ar fiontair bheaga) as a gcuid costais a bhaineann lena rannpháirtíocht i nósanna imeachta soláthair phoiblí chun a rannpháirtíocht i soláthairtí poiblí a éascú agus chun a mbacainní iontrála a laghdú. Cumhdóidh tacaíocht airgeadais faoin scéim tacaíochta, go háirithe, an costas a bhaineann le comhairleoir soláthair phoiblí creidiúnaithe a úsáid, ach ní chumhdófar léi na costais uile a bhaineann le rannpháirtíocht i nós imeachta soláthair phoiblí a bheidh ar an bhfiontar faoi seach. Ní bheidh ach na micrifhiontair, na fiontair bheaga agus na fiontair mheánmhéide sin incháilithe don tacaíocht (i) a chuir tairiscint bhaill isteach i nós imeachta soláthair phoiblí (i.e. tairgeoirí a chuir doiciméadacht tairisceana iomlán isteach le haghaidh nós imeachta tairisceana, a chomhlíonann na critéir eisiaimh agus roghnúcháin araon) agus (ii) nár ghlac páirt i nós imeachta soláthair phoiblí eile sa dá mhí dhéag roimh an tairiscint a chur isteach sa nós imeachta soláthair phoiblí. Beidh teorainn le líon na n-iaratas ar thacaíocht ó fiontar aonair.
210	C9.R14 Scéim oiliúna, agus scéim tacaíochta, maidir le soláthar do mhicrifhiontair, d'fhiontair bheaga agus d'fhiontair mheánmhéide chun a rannpháirtíocht i nósanna imeachta soláthair phoiblí a éascú	Cloch mhíle	Meastóireacht mheántearma a dhéanamh ar bhreisluach agus éifeachtacht na scéime tacaíochta	Tá an tuarascáil mheastóireachta chríochnaitheach le haghaidh na meastóireachta meántearma ar fáil go poiblí				R3	2024	Cuirfear tuarascáil mheastóireachta meántearma maidir le breisluach agus éifeachtacht na scéime tacaíochta ar fáil go poiblí. Beidh an mheastóireacht bunaithe go háirithe ar an méid seo a leanas: (i) suim sa tacaíocht airgeadais (rannpháirtíocht sa chlár), (ii) an ráta buaiteach micreafhiontar, fiontar beag agus fiontar meánmhéide a ghlac páirt sa chlár sna nósanna imeachta soláthair phoiblí agus (iii) aiseolas a sholáthair micrifhiontair, fiontair bheaga agus fiontair mheánmhéide a bhfuil tacaíocht faighte acu. Déanfar anailís sa mheastóireacht freisin ar na hearnálacha ina bhfuil na fiontair rannpháirteacha gníomhach agus an gcomhfhreagraíonn siad do na hearnálacha ina bhfuil rannpháirtíocht micrifhiontar, fiontar beag agus fiontar meánmhéide íseal de ghnáth. Déanfar anailís sa mheastóireacht mheántearma féachaint an ndíreofar gníomhaíochtaí cumarsáide tiomnaithe go sonrach ar fiontair in earnálacha eile chun feasacht a mhúscailt maidir leis an gclár agus féachaint an ndéanfar cur i gcrích an chlár a athrú i bhfianaise thorthaí na hanailíse.
211	C9.R14 Scéim oiliúna, agus scéim tacaíochta, maidir le soláthar do mhicrifhiontair, d'fhiontair bheaga	Sprioc	Líon na micrifhiontar, na bhfiontar beag agus na bhfiontar meánmhéide a fuair tacaíocht		Líon	0	1 800	R2	2026	Baintear an sprioc amach nuair a fhaigheann ar a laghad 1 800 fiontar atá rannpháirteach i soláthar poiblí mar thairgeoirí cúiteamh as a gcostais ghaolmhara sa scéim tacaíochta i gcomhréir leis na ceanglais a leagtar amach i gcloch mhíle 209, arna chruthú ag íocaíochtaí oifigiúla agus taifid chuntasaíochta an údaráis atá ag bainistiú na scéime tacaíochta.

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
	agus d'fhiontair mheánmhéide chun a rannpháirtíocht i nósanna imeachta soláthair phoiblí a éascú		cnapsuime le haghaidh cúiteamh ar chostas soláthair phoiblí							
212	C9.R14 Scéim oiliúna, agus scéim tacaíochta, maidir le soláthar do mhicrifhiontair, d'fhiontair bheaga agus d'fhiontair mheánmhéide chun a rannpháirtíocht i nósanna imeachta soláthair phoiblí a éascú	Cloch mhíle	Cur i gcrích na meastóireachta deiridh ar bhreisluach agus éifeachtacht na scéime tacaíochta	Cuirtear an tuarascáil mheastóireachta deiridh ar fáil go poiblí				R2	2026	Cuirfear tuarascáil mheastóireachta deiridh maidir le breisluach agus éifeachtacht na scéime tacaíochta ar fáil go poiblí. Beidh an mheastóireacht bunaithe go háirithe ar (i) spéis sa tacaíocht airgeadais (rannpháirtíocht sa chlár), (ii) an ráta buaiteach micreafhiontar, fiontar beag agus fiontar meánmhéide a ghlac páirt sa scéim tacaíochta i nósanna imeachta um sholáthar poiblí agus (iii) aiseolas arna sholáthar ag micrifhiontair, fiontair bheaga agus fiontair mheánmhéide a bhfuil tacaíocht faighte acu. Déanfar anailís sa mheastóireacht freisin ar na hearnálacha ina bhfuil na fiontair rannpháirteacha gníomhach agus an gcomhfhreagraíonn siad do na hearnálacha ina bhfuil rannpháirtíocht micrifhiontar, fiontar beag agus fiontar meánmhéide íseal de ghnáth.
213	C9.R15 Ról agus cumhachtaí na Comhairle Breithiúnaí Náisiúnta a neartú chun cumhachtaí Uachtarán Oifig Náisiúnta na mBreithiúna a fhrithchothromú	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm leasuithe reachtacha chun ról na Comhairle Breithiúnaí Náisiúnta a neartú agus a neamhspleáchas a chosaint ag an am céanna	Foráil sna leasuithe reachtacha ag léiriú a dteachta i bhfeidhm				R1	2023	Sula dtíolacfar an chéad iarraidh ar íocaíocht faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta, tiocfaidh leasuithe reachtacha i bhfeidhm agus cuirfear i bhfeidhm iad lena n-áirítear go neartófar ról agus cumhachtaí na Comhairle Breithiúnaí Náisiúnta (NJC) chun cumhachtaí Uachtarán Oifig Náisiúnta na mBreithiúna (NIO) a fhrithchothromú go héifeachtach. Maidir leis na leasuithe reachtacha: a) cumhachtaí níos láidre a bhunú do NJC ionas gur féidir léi a ról bunreachtúil a fheidhmiú go héifeachtach maidir le maoirseacht a dhéanamh ar riarachán lárnach na gcúirteanna, agus neamhspleáchas na Comhairle a choinneáil ag an am céanna bunaithe ar a comhaltaí a bheith tofa ag breithiúna. Maidir le cinntí aonair, áirítear leis na leasuithe reachtacha go dtabharfaidh an CGN tuairim cheangailteach réasúnaithe ar na hábhair seo a leanas: (i) neamhniú na nósanna imeachta ceapacháin ag Uachtarán an NOJ do phoist feidhmiúcháin bhreithiúnacha agus chúirte i gcás ina bhfuil iarrthóir incháilithe amháin ar a laghad ann a bhfuil tacaíocht faighte aige ó bhreithiúna na cúirte ar leith; (ii) aistriú breithiúna, lena n-áirítear iasachtaí, chuig cúirt eile ag Uachtarán an NOJ dá dtagraítear in Ailt 27, 27/A, 31 agus 32

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráitthe	Bliain	
										d'Acht CLXII 2011, ach amháin i gcás iasachtaí ar an NOJ; (iii) Uachtarán NOJ na mbreithiúna a chur as oifig gan a dtoiliú ón díorma breithiúna a éistean cásanna speisialta, lena n-áirítear cásanna riaracháin; (iv) oiriúnacht na n-iarrthóirí don phost mar Uachtarán agus mar Leas-Uachtarán NOJ, ar féidir le hUachtarán na Poblachta nó le hUachtarán na NIO, faoi seach, a mholadh; cinntear leis an dlí na critéir oiriúnachta, lena n-áirítear neamhspleáchas, neamhchlaontacht, ionracas agus ionracas. Áiríteofar leis na leasuithe reachtacha go mbeidh rochtain os comhair na cúirte inniúla ag na hiarrthóirí a mheasann nach bhfuil siad oiriúnach don NJC. Maidir le rialacháin, áiríteoidh na leasuithe reachtacha go dtabharfaidh NJC tuairim cheangailteach réasúnaithe ar na hábhair seo a leanas: (i) an córas pointí chun measúnú a dhéanamh ar iarratais ar phoist bhreithiúnacha laistigh den chreat reachtach; (ii) na coinníollacha mionsonraithe maidir le bónais agus sochair eile a dhámhachtain do bhreithiúna agus d'fheidhmeannaigh chúirte; (iii) na rialacha a bhaineann leis an gcóras oiliúna do bhreithiúna; (iv) an bhileog sonraí agus na modhanna chun measúnú a dhéanamh ar ualach oibre na mbreithiúna, chomh maith leis an 'ualach oibre náisiúnta le haghaidh imeachtaí conspóideacha agus neamhchonspóideacha arna miondealú de réir leibhéal breithiúnach agus cineálacha cásanna' a chinneadh, (v) líon na bpost breithiúnach i ngach cúirt laistigh den chreat a chinntear sa bhuiséad bliantúil, lena n-áirítear Kúria, agus a ranna; b) an ceart atá ag an NJC rochtain a bheith aige ar na doiciméid, ar an bhfaisnéis agus ar na sonraí uile (lena n-áirítear sonraí pearsanta) a bhaineann le riarachán na gcúirteanna a bhunú. Ina theannta sin, forálfar leis na leasuithe reachtacha go gcinnfidh an NJC struchtúr thuarascáil leathbhliantúil Uachtarán an NOJ; c) inniúlacht dhlíthiúil agus neamhspleáchas a thabhairt don NJC in eisiocaíocht a bhuiséid, agus a áirithiú go mbeidh acmhainní leordhóthanacha ag an NJC, lena n-áirítear baill foirne agus oifigí, chun a chúraimí a chur i gcrích ar bhealach éifeachtach. Chun a gcúraimí sa Chúirt

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
										Bhreithiúnais a chomhlíonadh, forálfar freisin leis na leasuithe reachtacha go mbeidh na breithiúna i dteideal a ndualgais bhreithnithe a scaoileadh óna ndualgais bhreithnithe a mhéid a shaorfar uachtaráin réigiúnacha (törvényesék) óna ndualgais bhreithnithe. Forálfar leis na leasuithe reachtacha nach féidir comhaltaí NJC a atoghadh ach amháin ar feadh an chéad téarma oifige eile, go dtoghfaidh comhaltaí breithiúna NJC as a measc féin cathaoirleach NJC, agus nach nglacfaidh uachtaráin chúirte agus leas-uachtaráin mar chomhaltaí den NJC páirt sa phlé agus nach vótálfaidh siad ar ábhair a bhaineann lena ngníomhaíochtaí riaracháin; d) an ceart a bhunú do NJC an chúirt inniúil agus an Chúirt Bhunreachtúil a urghabháil chun a sainchumais a chosaint agus a cearta a fhorfheidhmiú; e) oibleagáid a bhunú chun dul i gcomhairle leis an NJC maidir le tograí reachtacha a dhéanann difear don chóras ceartais agus an ceart chun togra a dhéanamh don Rialtas reachtaíocht nua a thionscnamh ar na nithe céanna; f) rialacha neamhroghnacha maidir le hainmniú uachtaráin chúirte eatramhaí a bhunú sa dlí trí ord post réamhshocráithe laistigh de chúirt mar a leanas: (i) mura bhfuil uachtarán na cúirte i láthair, is é an Leas-Uachtarán a fheidhmíonn inniúlachtaí an Uachtaráin; (ii) mura bhfuil leas-uachtarán i láthair, is é nó is í ceann roinne breithiúna a fheidhmíonn inniúlachtaí an Uachtaráin, agus an tionacht is faide mar bhreitheamh aici; (iii) mura bhfuil ceann roinne ann, is é an breitheamh ceannais a fheidhmíonn inniúlachtaí an Uachtaráin agus an tionacht is faide mar bhreitheamh aige; g) toirmeasc a chur ar bhreithiúna a athimeascadh, tar éis a n-iasachta, ag Uachtarán an NOJ, tar éis dóibh dul ar iasacht, chuig céim chúirte a bhí níos airde ná an chúirt inar bhreithnigh siad sular tugadh ar iasacht iad.
214	C9.R16 neamhspleáchas breithiúnach na Cúirte Uachtaraí a neartú (an Chóiré)	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm leasuithe chun neamhspleáchas breithiúnach na Cúirte Uachtaraí a neartú	Leasuithe atá glactha agus éifeachtach ar na rialacha maidir le toghadh Uachtarán Kúria, an scéim leithdháilte cásanna, agus feidhmiú an Kúria				R1	2023	Cuirfear cur chun feidhme an athchóirithe i gcrích sula dtíolacfar an chéad iarraidh iocaíochta faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta: a) tiocfaidh leasuithe reachtacha i bhfeidhm agus tosódh siad á gcur i bhfeidhm, lena leasófar na rialacha maidir le toghadh Uachtarán Kúria chun an méid seo a leanas a áirithiú: (i) go bhfuil taithí cúig bliana ar a laghad mar bhreitheamh ag na hiarrthóirí; (ii) nach féidir Uachtarán Kúria a atoghadh; (iii) tugann an NJC tuairim cheangailteach spreagtha maidir le hoiriúnacht na n-iarrthóirí don phost mar Uachtarán Kúria, tuairim is féidir

Uimhir Sheicheam hach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
										le hUachtarán na Poblachta a mholadh. Cinnfear leis an dlí na critéir oiriúnachta, lena n-áirítear neamhspleáchas, neamhchlaontacht, ionracas agus ionracas. Áiríteofar leis na leasuithe reachtacha go mbeidh rochtain os comhair na cúirte inniúla ag na hiarrthóirí a mheasann nach bhfuil siad oiriúnach don NJC; b) tiocfaidh leasuithe reachtacha, agus leasuithe eile, ar na rialacha maidir le scéim leithroinnte cásanna Kúria i bhfeidhm agus cuirfear i bhfeidhm iad, lena n-áiríteofar an méid seo a leanas: (i) go dtabharfar cásuimhir, gan idirghabháil an duine, do chásanna a chomhdaítear go leictreonach; (ii) go leithdháilfear cásanna ar dhlísheomraí de réir critéir oibiachtúla réamhbhunaithe; (iii) go bhféadfar an binse a bhfuil an cás os a chomhair a chomhdhéanamh i gcomhréir le halgartam a leagtar síos roimh ré; (iv) go mbeidh na páirtithe sna himeachtaí in ann a fhíorú ar bhonn chomhad an cháis ar cuireadh na rialacha maidir le leithdháileadh cásanna i bhfeidhm go cuí; (v) go dtugann comhairle bhreithiúnach an Kúria agus ranna na mbreithiúna ('kollégium') lena mbaineann tuairim cheangailteach maidir leis an scéim leithdháilte cásanna; c) tiocfaidh leasuithe reachtacha i bhfeidhm agus tosódh siad á gcur i bhfeidhm, lena leasófar na rialacha maidir le feidhmiú an Kúria tríd an méid seo a leanas a dhéanamh: (i) cumhachtaí níos láidre a bhunú do chomhairle bhreithiúnach Kúria agus do na ranna breithiúna lena mbaineann ('kollégium') lena n-áiríteofar, go háirithe, go dtabharfaidh siad tuairim cheangailteach maidir leis an méid seo a leanas: (a) iarrthóirí do phost na gcathaoirligh agus do leas-chathaoirligh ranna breithiúna, breithiúna a bhí i gceannas agus Ard-Rúnaí Kúria; (b) iasachtaí chuig Kúria; (ii) deireadh a chur leis an bhféidearthacht comhaltaí den Chúirt Bhunreachtúil a bheith ina mbreithiúna agus ansin iad a cheapadh ar Kúria gan an gnáthnós imeachta iarratais a leanúint, (iii) a chinntiú go dtugann an NJC tuairim cheangailteach spreagtha maidir le hoiriúnacht na n-iarrthóirí don phost mar Leas-Uachtarán Kúria. Cinnfear leis an dlí na critéir oiriúnachta, lena n-áirítear neamhspleáchas, neamhchlaontacht, ionracas agus ionracas. Áiríteofar leis na leasuithe reachtacha go mbeidh

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
										(iv) rochtain os comhair na cúirte inniúla ag iarrthóirí nach bhfuil oiriúnach do NJC. a áirithiú go mbeidh feidhm ag cumhachtaí neartaithe NJC dá dtagraítear i gcloch mhíle 213 maidir le hUachtarán Kúria agus iad ag gníomhú mar údarás ceapacháin (i gcomhréir le hAcht CLXII 2011).
215	C9.R17 Deireadh a chur le bacainní ar tharchur chun réamhrialuithe chuig Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm leasuithe reachtacha chun bacainní ar tharchur chun réamhrialuithe chuig Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh a bhaint	Foráil sna leasuithe reachtacha ag léiriú a dteachta i bhfeidhm				R1	2023	Sula gcuirfear isteach an chéad iarraidh ar íocaíocht faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta, tiocfaidh leasuithe reachtacha i bhfeidhm agus cuirfear i bhfeidhm iad lena n-áiritheofar an méid seo a leanas: (i) Leasaítear ranna 666 et seq. den Chód um Nós Imeachta Coiriúil chun deireadh a chur leis an bhféidearthacht go ndéanadh an Kúria athbhreithniú ar dhlíthiúlacht an chinnidh ó bhreitheamh réamhthagairt a dhéanamh do Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh, agus (ii) leasaítear alt 490 den Chód um Nós Imeachta Coiriúil maidir le bac a chur ar na himeachtaí chun deireadh a chur le haon bhacainn ar chúirt réamhthagairt a dhéanamh i gcomhréir le hAirteagal 267 CFAE.
216	C9.R18 Athchóiriú maidir le hathbhreithniú ar bhreithiúnais chríochnaitheacha ag an gCúirt Bhunreachtúil	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm leasuithe reachtacha chun deireadh a chur leis an bhféidearthacht atá ag údaráis phoiblí agóid a dhéanamh i gcoinne cinntí críochnaitheacha os comhair na Cúirte Bunreachtúla	Foráil sna leasuithe reachtacha ag léiriú a dteachta i bhfeidhm				R1	2023	Sula gcuirfear isteach an chéad iarraidh ar íocaíocht faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta, tiocfaidh leasuithe reachtacha i bhfeidhm agus cuirfear i bhfeidhm iad lena n-áiritheofar go mbainfear an fhéidearthacht, a tugadh isteach in 2019 trí leasú a dhéanamh ar Alt 27 d'Acht CLI 2011, go bhféadfadh údaráis phoiblí agóid a dhéanamh os comhair na Cúirte Bunreachtúla maidir le cinntí breithiúnacha críochnaitheacha.
217	C9.R19 Forálacha dlí treisithe lena leagtar amach socruithe cur chun feidhme, faireacháin agus iniúcháireachta agus rialaithe chun úsáid fhóna thacaíocht an	Cloch mhíle	Sainordú dlí maidir leis an bplean téarnaimh agus athléimneachta a chur i bhfeidhm, a iniúchadh agus a rialú	Teacht i bhfeidhm Fhoraithe Rialtais ar ról agus freagrachtaí comhlachtaí atá bainteach le plean téarnaimh agus athléimneachta na				R3	2022	Teacht i bhfeidhm Fhoraithe an Rialtais lena mbunaítear an sainordú dlíthiúil do na comhlachtaí atá bainteach le cur chun feidhme, iniúchadh agus rialú chun feidhme an Phlean Téarnaimh agus Athléimneachta san Ungáir sular cuireadh isteach an chéad iarraidh íocaíochta faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta. Leagfar amach san fhoraithe, ar a laghad, ról agus freagrachtaí na gcomhlachtaí sin a áiríteoidh (a) bailiú agus iontaofacht na sonraí atá nasctha le clocha míle agus spriocanna, agus faireachán ar bhaint amach na gclocha

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
	Aontais a ráthú			hUngáire a chur chun feidhme, a iniúchadh agus a rialú						míle agus na spriocanna sin; (b) go bhfuil nósanna imeachta mionsonraithe i bhfeidhm chun dearbhuithe bainistíochta, achoimrí iniúchóireachta agus iarrataí ar íocaíocht a tharraingt suas agus a bheith iontaofa; (c) go bhfuil na nósanna imeachta is gá chun sonraí a bhailiú agus a stóráil faoi fhaighteoirí deiridh, conraitheoirí, fochonraitheoirí agus úinéirí tairbhíúla i gcomhréir le hAirteagal 22 de Rialachán (AE) 2021/241 lena mbunaítear an tSaoráid Aisghabhála agus Athléimneachta i bhfeidhm; (d) go bhfuil feidhm ag na rialacha maidir le coinbhleacht leasa maidir leis an bhfoireann uile atá bainteach leis an gcur chun feidhme, lena n-áirítear gníomhartha ullmhúcháin a bhaineann leis sin, rialú (lena n-áirítear maidir le meastóirí inmheánacha agus seachtracha i nósanna imeachta soláthair phoiblí) agus iniúchadh ar an bPlean Téarnaimh agus Athléimneachta agus maidir le gach faighteoir deiridh, údarás conarthach, conraitheoir, fochonraitheoir, chomh maith le gnólachtaí comhairleachta a bhfuil baint acu le hullmhú agus cur chun feidhme tionscadal; (e) go dtugann rialacha coinbhleachta leasa aghaidh go sainráite ar chásanna a bhaineann le cúrsaí teaghligh, mothúcháin, cleamhnacht pholaitiúil nó náisiúnta, leas eacnamaíoch nó aon leas pearsanta díreach nó indíreach eile a d'fhéadfaí a mheas mar choinbhleacht leasa i gcomhréir le hAirteagal 61 de Rialachán (AE, Euratom) 2018/1046 agus leis an bhFógra gaolmhar ón gCoimisiún ('Treoir maidir le coinbhleachtaí leasa a sheachaint agus a bhainistiú faoin Rialachán Airgeadais' [C 121/01]); (f) go mbeidh sé d'oibleagáid ar gach duine faoi phointe (d) dearbhú a eisiúint nach bhfuil coinbhleacht leasa acu ar bhonn cás ar chás má tá siad rannpháirteach sa chinnteoireacht maidir le tionscadail aonair (go háirithe cinntí maidir le hincháilitheacht, measúnú riosca, roghnú tionscadal, nósanna imeachta rialaithe eatramhacha agus deiridh, bainistiú neamhrialtachta, agus cinntí a bhaineann le hiniúchóireacht), a stórálfar ar feadh 5 bliana ar a laghad; (g) go ndéantar fírinneacht na ndearbhuithe maidir le coinbhleacht leasa a rialú go rialta agus go héifeachtach agus go stóráiltear torthaí na rialuithe sin ar feadh cúig bliana ar a laghad; (h) go leagfar amach maoirseacht rialta agus éifeachtach ar bhailí foirne i bpoist íogaire (amhail déileáil le bainistíocht neamhrialtachta, rialuithe agus measúnú riosca) agus go n-áiritheofar uainíocht rialta na mball foirne sna poist sin bunaithe ar mhodheolaíocht a chuirfear i bhfeidhm tráth nach déanaí ná an 31 Márta 2023; (i) nach nglacfaidh tairgeoirí páirt i dtairiscintí i nósanna imeachta um sholáthar poiblí i gcás ina mbunófar coinbhleacht leasa a bhaineann leo sa tairiscint shonrach sin.

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
218	C9.R19 Forálacha dlí treisithe lena leagtar amach socruithe cur chun feidhme, faireacháin agus iniúcháin agus rialaithe chun úsáid fhónta thacaíocht an Aontais a ráthú	Cloch mhíle	Leasú ar na forálacha dlíthiúla a bhaineann le cur chun feidhme, faireachán, rialú agus iniúchadh Chistí Struchtúracha agus Infheistíochta na hEorpa agus na gcistí faoi Rialachán (AE) 2021/1060 san Ungáir	Foráil sna Foraitheanta Rialtais maidir le cur chun feidhme, faireachán, rialú agus iniúchadh Chistí Struchtúracha agus Infheistíochta na hEorpa agus na gcistí faoi Rialachán (AE) 2021/1060 san Ungáir lena léirítear teacht i bhfeidhm				R3	2022	Teacht i bhfeidhm an leasaithe ar Fhoraitheanta Rialtais lena rialaítear cur chun feidhme, faireachán, rialú agus iniúchadh Chistí Struchtúracha agus Infheistíochta na hEorpa faoi Rialachán (AE) 1303/2013 agus na gcistí faoi Rialachán (AE) 2021/1060 san Ungáir sular cuireadh isteach an chéad iarraidh ar íocaíocht faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta. Áiríteofar an méid seo a leanas ar a laghad leis na leasaithe: (a) go dtabharfar isteach rialacha agus nósanna imeachta chun coinbhleacht leasa a chosc, a bhrath agus a cheartú ar bhealach níos éifeachtúla; (b) go mbeidh feidhm ag na rialacha maidir le coinbhleacht leasa maidir leis an bhfoireann uile atá bainteach leis an gcur chun feidhme, lena n-áirítear gníomhartha ullmhúcháin a bhaineann leis sin, rialú (lena n-áirítear maidir le meastóirí inmheánacha agus seachtacha i nósanna imeachta soláthair phoiblí) agus iniúchadh na gcistí thuasluaite agus maidir leis na tairbhíthe agus na faighteoirí deiridh go léir, na húdaráis chonartha, na conraitheoirí, na fochonraitheoirí, chomh maith le gnólaithí comhairleachta a bhfuil baint acu le hullmhú agus cur chun feidhme tionscadal; (c) go dtabharfar aghaidh go sainráite le rialacha coinbhleachta leasa ar chásanna a bhaineann le cúrsaí teaghlaigh, mothúcháin, cleamhnacht pholaitiúil nó náisiúnta, leas eacnamaíoch nó aon leas pearsanta díreach nó indéach eile a d'fhéadfaí a mheas mar choinbhleacht leasa i gcomhréir le hAirteagal 61 de Rialachán (AE, Euratom) 2018/1046 agus leis an bhFógra gaolmhar ón gCoimisiún ('Treoir maidir le coinbhleachtaí leasa a sheachaint agus a bhainistiú faoin Rialachán Airgeadais' [C 121/01]); (d) go mbeidh sé d'oibleagáid ar gach duine faoi phointe (b) dearbhú a eisiúint nach bhfuil coinbhleacht leasa acu ar bhonn cás ar chás má tá siad rannpháirteach sa chinnteoireacht maidir le tionscadail aonair (go háirithe cinntí maidir le hincháilitheacht, measúnú riosca, roghnú tionscadal, nósanna imeachta rialaithe eatarabhacha agus deiridh, bainistiú neamhrialtachta, agus cinntí a bhaineann le hiniúcháireacht), a stórálfar ar feadh cúig bliana ar a laghad; (e) go ndéanfar fírinneacht na ndearbhuithe maidir le coinbhleacht leasa a rialú go rialta agus go héifeachtach agus go stóráiltear torthaí na rialuithe sin ar feadh cúig bliana ar a laghad; (f) go leagfar amach maoirseacht rialta agus éifeachtach ar bhaill foirne i bpoist íogaire (amhail déileáil le bainistíocht neamhrialtachta, rialuithe agus measúnú riosca) agus go n-áiritheofar uainíocht rialta na mball foirne sna poist sin bunaithe ar mhodheolaíocht a chuirfear i bhfeidhm tráth nach déanaí ná an 31 Márta 2023; (g) nach nglacfaidh tairgeoirí páirt i dtairiscintí i nósanna imeachta um sholáthar poiblí i gcás ina mbunófar coinbhleacht leasa a bhaineann leo sa tairiscint shonrach sin.

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistiúocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
219	C9.R19 Forálacha dlí treisithe lena leagtar amach socruithe cur chun feidhme, faireacháin agus iniúchóireachta agus rialaithe chun úsáid fhónta thacaíocht an Aontais a ráthú	Cloch mhíle	Treoirlínte a ghlacadh agus tús a chur lena gcur i bhfeidhm chun a áirithiú go ndéanfar coinbhleacht leasa a chosc, a bhrath agus a cheartú go héifeachtach d'fhoireann na gcomhlachtaí uile a bhfuil baint acu le cur chun feidhme, rialú agus iniúchadh thacaíocht an Aontais san Ungáir	Tús chur i bhfeidhm treoirlínte mionsonraithe maidir le coinbhleacht leasa				R4	2022	Sula gcuirfear isteach an chéad iarraidh ar íocaíocht faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta, glacfar treoirlínte cuimsitheacha lena n-áirithítear cosc, braith agus ceartú éifeachtach cásanna coinbhleachta leasa i gcomhréir le hAirteagal 61 de Rialachán (AE, Euratom) 2018/1046 agus leis an bhFógra gaolmhar ón gCoimisiún ('Treoir maidir le coinbhleachtaí leasa a sheachaint agus a bhainistiú faoin Rialachán Airgeadais' [C 121/01]) agus cuirfear i bhfeidhm iad. Leagfar amach sna treoirlínte cúraimí agus oibleagáidí mionsonraithe do gach ceann de na comhlachtaí a bhfuil baint acu le cur chun feidhme, bainistiú agus rialú thacaíocht an Aontais lena n-áiritheofar go ndéanfar cásanna coinbhleachta leasa a chosc, a bhrath, a rialú agus a cheartú go héifeachtach.
220	C9.R20 Straitéis éifeachtach frithchalaoise agus frithéillithe chun tacaíocht an Aontais a chur chun feidhme, a iniúchadh agus a rialú	Cloch mhíle	A áirithiú go ndéanfar calaois agus éillíú a chosc, a bhrath agus a cheartú go héifeachtach agus tacaíocht ón Aontas á cur chun feidhme trí straitéis éifeachtach frithchalaoise agus frith-éillithe a tharraingt suas agus a chur chun feidhme do thacaíocht an Aontais	Teacht i bhfeidhm straitéise frithchalaoise agus frithéillithe do thacaíocht de chuid an Aontais				R3	2022	Glacfaidh an rialtas agus tabharfaidh sé i bhfeidhm sula dtíolacfar an chéad iarraidh íocaíochta faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta plean gníomhaíochta a bhainfidh leis an straitéis frithchalaoise agus frithéillithe le haghaidh tacaíocht uile an Aontais, plean ina leagfar amach (i) ról agus freagrachtaí mionsonraithe na n-eintiteas éagsúil atá rannpháirteach i gcur chun feidhme aon tacaíocht airgeadais de chuid an Aontais san Ungáir maidir le calaois nó éillíú a chosc, a bhrath agus a cheartú; (ii) measúnú a dhéanamh ar na príomhrioscaí, na príomhthosca agus na príomhchleachtais calaoise, coinbhleachta leasa agus éillithe; agus a áirithiú go ndéanfar calaois agus éillíú a chosc, a bhrath agus a cheartú go héifeachtach.

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
221	C9.R20 Straitéis éifeachtach frithchalaoise agus frithéillithe chun tacaíocht an Aontais a chur chun feidhme, a iniúchadh agus a rialú	Cloch mhíle	A áirithiú go ndéanfar calaois agus éilliú a chosc, a bhrath agus a cheartú go héifeachtach agus tacaíocht ón Aontas á cur chun feidhme trí phlean gníomhaíochta éifeachtach a tharraingt suas agus a chur chun feidhme a bhaineann leis an straitéis frithchalaoise agus frith-éillithe do thacaíocht an Aontais	Teacht i bhfeidhm straitéise frithchalaoise agus frithéillithe do thacaíocht de chuid an Aontais				R4	2022	Glacfaidh an rialtas agus tabharfaidh sé i bhfeidhm sula dtíolacfar an chéad iarraidh íocaíochta faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta plean gníomhaíochta a bhainfidh leis an straitéis frithchalaoise agus frithéillithe le haghaidh tacaíocht uile an Aontais, plean ina leagfar amach ról agus freagrachtaí mionsonraithe na n-eintiteas éagsúil atá rannpháirteach i gcur chun feidhme aon tacaíocht airgeadais de chuid an Aontais san Ungáir maidir le calaois nó éilliú a chosc, a bhrath agus a cheartú. Déanfar an méid seo a leanas leis an bplean gníomhaíochta: (i) gníomhaíochtaí soiléire agus cuimsitheacha a shainiú a shanntar do gach ceann de na cuspóirí a leagtar amach sa straitéis frithchalaoise agus frith-éillithe; (ii) spriocdhátaí soiléire a shainiú maidir le gach ceann de na gníomhaíochtaí a chur chun feidhme; (iii) gach ceann de na gníomhaíochtaí a shannadh do chomhlacht atá freagrach as iad a chur i gcrích go héifeachtach; (iv) táscairí sonracha, intomhaiste agus gaolmhara a shainiú chun an dul chun cinn i gcur chun feidhme gach ceann de na gníomhaíochtaí a thomhas; (v) socruithe iomchuí a leagan amach chun athbhreithniú rialta a dhéanamh ar na gníomhaíochtaí i bhfianaise na fianaise.
222	C9.R21 Úsáid iomlán agus éifeachtach chóras Arachne le haghaidh thacaíocht uile an Aontais	Cloch mhíle	Cosc, brath agus ceartú éifeachtach calaoise agus éillithe a áirithiú agus tacaíocht an Aontais á cur chun feidhme trí sholáthar iomchuí foirne EUTAF	Tús a chur le nósanna imeachta lena n-áirítear úsáid chórasach uirlis scórála riosca Arachne chun calaois, éilliú, coinbhleacht leasa agus neamhrialtachtaí eile a chosc agus a bhrath go héifeachtach				R3	2022	Sula gcuirfear an chéad iarraidh ar íocaíocht isteach faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta, déanfaidh an Rialtas nósanna imeachta a fhorghnó agus a thosú ina leagfar amach na coinníollacha maidir le húsáid chórasach agus leathnaithe a bhaint as feidhmiúlachtaí uile uirlis scórála riosca Arachne i gcur chun feidhme phlean téarnaimh agus athléimneachta na hUngáire agus aon tacaíocht eile ó bhuiséad an Aontais (lena n-áirítear tacaíocht ón Aontas ó thréimhse bhuiséadach 2014-2020) chun coinbhleacht leasa, calaois, éilliú, cistiú dubailte agus neamhrialtachtaí eile a chosc agus a bhrath go héifeachtach. Áiríteofar leis na nósanna imeachta an méid seo a leanas: (i) go n-uaslódálfadh na húdaráis náisiúnta ábhartha gach 2 mhí isteach i gcóras Arachne na sonraí go léir le haghaidh na réimsí sonraí a leagtar amach i rialacháin infheidhme an Aontais a bhaineann le haon tacaíocht ón Aontas a chur chun feidhme faoi aon thréimhse bhuiséadach. Maidir le Cistí Struchtúracha agus Infheistíochta na hEorpa do thréimhse bhuiséadach 2014-2020, déanfar gach tacar sonraí (lena n-áirítear sonraí conartha maidir le faighteoirí deiridh, conraitheoirí mionsonraithe/fochonraitheoirí agus speansais) a bailíodh sa thréimhse ábhartha a uaslódáil isteach i gcóras Arachne (cé is moite de go gcuirfear tús leis an uaslódáil sonraí a bhaineann le leasuithe ar chonarthaí agus breiseanna conartha, faisnéis faoi shaineolaithe a bhfuil

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
										baint acu le feidhmiú conarthaí agus faisnéis faoi chomhpháirtithe cuibhreannais amhail ón 31 Eanáir 2023); (ii) go ndéanfaidh na húdaráis náisiúnta ábhartha obair leantach chórasach, rialta agus éifeachtach ar an scóráil riosca a ghineann córas Arachne — lena n-áirítear chun iarratasóirí a fhíorú <i>ex-ante</i> — chun coinbhleacht leasa, calaois, éilliú, cistiú dubailte agus neamhrialtachtaí eile a chosc agus a bhrath agus beidh sé de cheangal ar na comhlachtaí sin na torthaí scórála riosca sin a chur san áireamh agus a áirithiú go leagtar amach é sin sna gníomhartha reachtacha náisiúnta is infheidhme agus go léirítear é sin sna sreafaí oibre, sna treoirlínte (atá le heisiúint agus le tabhairt isteach faoin 30 Samhain 2022) agus i bpróiseas cinnteoireachta na gcomhlachtaí sin; agus (iii) go mbeidh rochtain iomlán ag na comhlachtaí iniúchóireachta faoi seach san Ungáir agus i seirbhísí agus comhlachtaí rialaithe ábhartha an Choimisiúin ar fheidhmiúlachtaí chóras Arachne chun críocha a measúnaithe riosca agus ar na tacair sonraí sa chóras. Measfar an chloch mhíle a bheith bainte amach a luaithe a bheidh na nósanna imeachta — i gcomhréir leis na ceanglais thuas — i bhfeidhm, a bheidh ceangailteach ar na húdaráis uile a leagtar amach thuas agus faoi réir a gcur i bhfeidhm iarbhair ag na húdaráis sin.
223	C9.R21 Úsáid iomlán agus éifeachtach chóras Arachne le haghaidh thacaíocht uile an Aontais	Cloch mhíle	A áirithiú go ndéanfar calaois agus éilliú a chosc, a bhrath agus a cheartú go héifeachtach agus tacaíocht an Aontais á cur chun feidhme trí leordhóthanacht na nósanna imeachta maidir le húsáid chórasach agus éifeachtach na huirlise scórála riosca Arachne a dheimhniú	Tuascáil iniúchóireachta deiridh neamhcháilithe EUTAF lena ndearbhaítear leordhóthanacht na nósanna imeachta maidir le húsáid chórasach agus éifeachtach uirlis scórála riosca Arachne agus iomláine na sonraí arna n-uaslódáil chuig Arachne				R4	2022	Cuirfear cur chun feidhme an athchóirithe i gcrích sula dtíolacfar an chéad iarraidh íocaíochta faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta: a) déanfaidh gach comhlacht a liostaítear i gcloch mhíle 222 treoirlínte nós imeachta mionsonraithe agus ceangailteacha a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm ina leagfar amach na bearta atá le déanamh i gcás ina léireoidh córas Arachne riosca; b) dearbhófar le tuascáil iniúchóireachta chríochnaitheach ina bhfuil tuairim iniúchóireachta neamhcháilithe ón údarás iniúchóireachta (EUTAF) a iomchuí atá na nósanna imeachta a leagtar amach i gcloch mhíle 222 trína fhíorú (i) go n-áiritheofar leis na nósanna imeachta go ndéanfar tacar iomlán faisnéise a uaslódáil gach dhá mhí; (ii) go ndearnadh na sonraí a leagtar amach i ndlí an Aontais is infheidhme a uaslódáil ina n-iomláine go hiarbhair in Arachne, agus (iii) gur chuir an tÚdarás Náisiúnta, comhlachtaí cur chun feidhme/údarás bhainistíochta agus comhlachtaí idirmheánacha socruithe iomchuí i bhfeidhm chun a áirithiú go ndéanfar obair leantach chórasach, rialta agus éifeachtach ar scóráil riosca arna ngingniúint ag córas Arachne (bunaithe ar threoirlínte nós imeachta mionsonraithe atá ar fáil dóibh).

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuirisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
224	C9.R22 Stiúrthóireacht um Iniúchadh Inmheánach agus um Shláine a bhunú chun rialú coinbhleachtaí leasa a threisiú agus tacaíocht ón Aontas á cur chun feidhme	Cloch mhíle	A áirithiú go ndéanfar calaois agus éilliú a chosc, a bhrath agus a cheartú go héifeachtach agus tacaíocht an Aontais á cur chun feidhme trí Stiúrthóireacht nua um Iniúchóireacht Inmheánach agus um Shláine (DIAI) a bhunú agus a fheidhmiú go hiomlán	Tá Stiúrthóireacht nua um Iniúchóireacht Inmheánach agus um Shláine (DIAI) curtha ar bun san aireacht atá freagrach as tacaíocht an Aontais a chur chun feidhme, tá foireann iomlán aici, tá a rialacha nós imeachta agus a próisis inmheánacha i bhfeidhm agus tá sí ag feidhmiú go hiomlán				R4	2022	Chun éifeachtacht na socruithe iniúchóireachta agus rialaithe a bhaineann le tacaíocht ón Aontas agus cur chun feidhme éifeachtach na straitéisí frithchalaioise agus frithéillithe a leagtar amach i gcloch mhíle 220 a neartú, bunófar Stiúrthóireacht nua um Iniúchóireacht Inmheánach agus um Shláine (DIAI) trí bhíthin dlí a thiocfaidh i bhfeidhm, agus beidh foireann iomlán ag DIAI agus beidh sí ag feidhmiú go hiomlán san aireacht atá freagrach as tacaíocht an Aontais a chur chun feidhme sula gcuirfear isteach an chéad iarraidh ar íocaíocht faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta. Áiritheofar leis an dlí an méid seo a leanas: (i) neamhspleáchas iomlán DIAI trí ráthaíochtaí iomchuí (lena n-áirítear maidir le hainmniúchán a foirne ardchéime, fad a sainordaithe gan an deis a bheith ann iad a bhriseadh as a bpost etc.); (ii) go mbeidh roghnú fhoireann an DIAI bunaithe ar chritéir oibiachtúla a fhorbrófar i gcomhar leis an Údarás Sláine (cloch mhíle 160) agus go ndéanfaidh an tÚdarás Sláine maoirseacht ar an bpróiseas earcaíochta; (iii) go mbeidh na hinniúlachtaí iomchuí ag DIAI chun gníomhú i ndáil le haon údarás nó comhlacht náisiúnta a bhfuil baint aige ar bhealach ar bith le tacaíocht an Aontais a chur chun feidhme san Ungáir; (iv) go gcuirfidh DIAI, arna iarraidh sin air, rochtain iomlán ar gach dearbhú um choimbheacht leasa agus ar a chomhaid uile ar fáil don Údarás Sláine gan mhoill; (v) go gcuirfear rialacha iomchuí nósanna imeachta agus treoirlínte (lena n-áirítear maidir le leithdháileadh agus seicheamhú cásanna in DIAI) i bhfeidhm faoin 30 Samhain 2022 lena rialófar leagan amach institiúideach, modhanna oibre agus nósanna imeachta DIAI agus an Údarás Sláine, go dtabharfar ráthaíochtaí leordhóthanacha dó gur féidir leis maoirseacht a dhéanamh ar chomhlíonadh na rialacha sin maidir le nósanna imeachta agus treoirlínte; (vi) go leithdháilfear dóthain acmhainní ar na cúraimí is gá do DIAI a chur i gcrích; (vii) go rialóidh DIAI go rialta (bunaithe ar shampláil agus ar thuarascálacha amhrais) bailíocht dearbhuithe coinbhleachta leasa na mball foirne ábhartha uile a bhfuil baint acu leis an gcur chun feidhme, lena n-áirítear gníomhartha ullmhúcháin a bhaineann leis sin, rialú (lena n-áirítear ar mheastóirí inmheánacha agus seachtracha i nósanna imeachta soláthair phoiblí) ar aon tacaíocht ón Aontas san Ungáir chomh maith le tacaíocht na bhfaighteoirí deiridh, na dtairbhíthe, na bhfaighteoirí, na n-údarás conarthach, na gconraitheoirí, na bhfochonraitheoirí, agus na ngnólachtaí comhairleachta a bhfuil baint acu le hullmhú agus cur chun feidhme tionscadal (bunaithe ar phleananna rialaithe débhlíantúla) agus go stóráiltear faisnéis maidir leis na rialuithe sin ar feadh cúig bliana ar a laghad; (viii) go gcruthófar leathanach ar phríomhleathanach thairseach palyzat.gov.hu chun gur féidir tuairisciú anaithnid a dhéanamh ar aon amhras maidir le coinbhleacht leasa i ndáil le daoine a bhfuil baint acu le tacaíocht an Aontais san Ungáir a chur chun

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuirisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
										feidhme agus a rialú; (ix) go ndéanfaidh an DIAI na hamhras a tuairiscíodh a imscrúdú go tráthúil; (x) go n-ullmhóidh an DIAI tuarascáil mhionsonraithe ar a chuid oibre don Údarás Sláine gach bliain. Measfar an cloch mhíle a bheith bainte amach nuair a bheidh an dlí lena mbunaítear DIAI agus na ceanglais thuas ar a laghad tagtha i bhfeidhm, nuair a bheidh gach post in DIAI líonta agus nuair nár chuir an tÚdarás Sláine aon ábhar imní in iúl maidir leis an bpróiseas earcaíochta, nuair a bheidh rialacha riachtanacha nós imeachta DIAI chomh maith leis na treoirlínte lena rialaítear a chuid oibre tagtha i bhfeidhm agus nuair a bheidh DIAI ag feidhmiú go hiomlán agus tús curtha lena chuid oibre.
225	C9.R23 An cumas atá ag EUTAF a chuid cúraimí a chur i gcrích go héifeachtach a áirithiú	Cloch mhíle	Cosc, brath agus ceartú éifeachtach calaoise agus éillithe a áirithiú agus tacaíocht an Aontais á cur chun feidhme trí sholáthar iomchuí acmhainneachta do EUTAF	Teacht i bhfeidhm leasuithe reachtacha chun na hacmhainní airgeadais agus daonna is gá a chur ar fáil do EUTAF				R4	2022	Sula dtíolacfar an chéad iarraidh ar íocaíocht faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta, tiocfaidh leasuithe reachtacha i bhfeidhm lena n-áiríteofar na hacmhainní airgeadais agus daonna is gá do EUTAF chun a neamhspleáchas a choimirciú agus chun cur ar a chumas a chúraimí a dhéanamh ar bhealach éifeachtach agus tráthúil. Áiríteoidh na leasuithe reachtacha an méid seo a leanas: — Bunófar buiséad bliantúil EUTAF ar bhonn togra tosaigh ó EUTAF agus ní dhéanfar é a mhodhnú ach amháin má tá údar poiblí leis agus ní bhainfidh sé an bonn d'acmhainneacht EUTAF a chúraimí a dhéanamh ar bhealach éifeachtach agus tráthúil. — Socrófar luach saothair cheann agus fhoireann EUTAF ag 70 % de luach saothair uachtarán agus fhoireann Oifig Iniúchóireachta an Stáit, faoi seach. — Beidh na cumhachtaí céanna nó cumhachtaí comhchosúla ag ceann EUTAF chun cinneadh a dhéanamh maidir le bunphrionsabail an bheartais agus na sochar tuarastail agus coinníollacha oibre agus atá infheidhme maidir le huachtarán na hOifige Iniúchóireachta Stáit. Ní fhéadfar aon socrú a imíonn ó na cinn is infheidhme maidir leis an Oifig Iniúchóireachta Stáit a dhéanamh ach amháin ar thogra i scríbhinn agus a bhfuil údar cuí leis ó cheann EUTAF. — Déanfar neamhspleáchas feidhmiúil agus gairmiúil EUTAF a chothabháil agus leanfaidh fhoireann EUTAF de threoracha a lorg nó a ghlacadh maidir lena chuid oibre iniúchóireachta.
226	C9.R24 An comhar le OLAF a neartú chun brath calaoise a bhaineann le cur chun feidhme thacaíocht an Aontais a threisiú	Cloch mhíle	Údarás náisiúnta a ainmniú a bheidh i gceannas ar chúnamh a thabhairt do OLAF lena sheiceálacha ar an láthair san Ungáir agus an fhéidearthacht a	Teacht i bhfeidhm leasú reachtach lena n-ainmnítear an t-údarás inniúil agus leasú reachtach lena dtugtar isteach an fhéidearthacht smachtbhannaí				R4	2022	Cuirfear cur chun feidhme an athchóirithe i gcrích sula dtíolacfar an chéad iarraidh íocaíochta faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta: (i) leasú ar Acht CXXII de 2010 maidir le Nemzeti Adó- és Vámhivatal lena n-ainmnítear an Riarachán Náisiúnta Cánach agus Custaim (Nemzeti Adó- és Vámhivatal, NAV) mar an t-údarás inniúil náisiúnta chun cabhrú le OLAF agus seiceálacha ar an láthair á ndéanamh san Ungáir agus nuair a dhiúltaíonn oibreoir eacnamaíoch atá faoi réir na seiceálacha sin comhoibriú. Áireofar sa leasú cur síos ar an nós imeachta atá le leanúint. Tabharfar isteach leis freisin an fhéidearthacht garda airgeadais a bheith i láthair arna iarraidh sin do OLAF.

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
			thabhairt isteach smachtbhannaí airgeadais a ghearradh ar ghníomhaithe eacnamaíocha neamh-chomhoibríocha	airgeadais athchomhairleacha a thobhach ar ghníomhaithe eacnamaíocha neamh-chomhoibríocha						Cuirfidh an garda airgeadais ar chumas OLAF a sheiceálacha agus a chigireachtaí ar an láthair a dhéanamh, go háirithe trí fhorfheidhmiú a áirithiú chun fianaise a choimirciú mar a bheartaítear i Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 883/2013 agus Rialachán (Euratom, CE) Uimh. 2185/96. Áireofar leis sin na cineálacha idirghabhála seo a leanas: (a) rudaí a thógáil ar an láthair [Roinn 36/L d'Acht CXXII de 2010 ar Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAVtv.) anseo feasta]], (b) faisnéis a iarraidh [Roinn 36 de NAVtv.], (c) seiceáil céannachta [Roinn 36/A de NAVtv.], (d) dul isteach in áit chónaithe phríobháideach [Roinn 36/G de NAVtv.], (e) cosaint ar an láthair [Roinn 36/I (1) de NAVtv.]. Leagfar amach sa leasú, i gcás ina mbeidh gá le húdarú ó údarás breithiúnach chun an cúnamh sin a thabhairt, go ndéanfaidh an AFCOS náisiúnta (an tseirbhís náisiúnta comhordúcháin frithchallaoise) iarratas ar an údarú sin 72 uair an chloig ar a laghad roimh ré. Bunaithe ar an údarú sin, féadfaidh OLAF a iarraidh go mbeidh an garda airgeadais i láthair roimh ré, má tá baol ann go gcuirfear i gcoinne seiceáil agus cigireacht atá beartaithe ar an láthair. (ii) leasú ar Acht XXIX de 2004 chun cineál athchomhairleach airgeadais smachtbhanna a thabhairt isteach a bheidh le forchur i gcás ina ndíoltóidh oibreoir eacnamaíoch comhoibriú le OLAF chun críocha na seiceálacha agus na gcigireachtaí ar an láthair.
227	C9.R25 Cur chun feidhme, rialú agus iniúchadh éifeachtach an Phlean maidir le Téarnamh agus Athléimneacht agus cosaint leasanna airgeadais an Aontais	Cloch mhíle	Córas faireacháin le haghaidh cur chun feidhme phlean téarnaimh agus athléimneachta na hUngáire	Tuascáil iniúchóireachta lena ndeimhnítear feidhmiúlachtaí agus feidhmiú an chórais stórais le haghaidh an phlean téarnaimh agus athléimneachta				R4	2022	Bunófar córas stórais chun faireachán a dhéanamh ar chur chun feidhme an phlean téarnaimh agus athléimneachta sula dtíolacfar an chéad iarraidh íocaíochta faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta. Beidh na feidhmiúlachtaí seo a leanas ar a laghad sa chóras: (a) sonraí a bhailiú agus faireachán a dhéanamh ar ghnóthú clocha míle agus spriocanna; (b) rochtain a bhailiú, a stóráil agus a chinntiú ar na sonraí a cheanglaítear le hAirteagal 22(2)(d)(i) go (iii) de Rialachán RRF. Tabharfar rochtain ar na sonraí sin do gach comhlacht ábhartha náisiúnta agus Eorpach chun críche iniúchóireachta agus rialaithe. Cuirfear sonraí atá ar fáil sa chóras stórais ar fáil i gcóras Arachne gach 2 mhí chun rochtain a fháil ar liosta iomlán na dtáscairí riosca RRF. Dearbhóidh tuascáil iniúchóireachta chríochnaitheach ón údarás iniúchóireachta (EUTAF) le tuairim iniúchóireachta neamhchálaithe feidhmiúlachtaí an chórais stórais agus go bhfuil an córas ag feidhmiú agus ag oibriú go hiomlán.
228	C9.R25 Cur chun feidhme, rialú agus iniúchadh éifeachtach an Phlean maidir le Téarnamh agus	Cloch mhíle	Iniúchadh éifeachtach ar chur chun feidhme phlean téarnaimh agus	Teacht i bhfeidhm straitéise iniúchóireachta ag EUTAF don phlean téarnaimh agus				R4	2022	Straitéis iniúchóireachta don údarás iniúchóireachta (EUTAF) a ghlacadh agus a chur i bhfeidhm, lena n-áirítear iniúchadh éifeachtach ar chur chun feidhme an Phlean Téarnaimh agus Athléimneachta i gcomhréir le caighdeán iniúchóireachta a bhfuil glacadh leo go hidirnáisiúnta sula gcuirfear isteach an chéad iarraidh íocaíochta faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta. Leagfar

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
	Athléimneacht agus cosaint leasanna airgeadais an Aontais		athléimneachta na hUngáire a áirithiú	athléimneachta						amach sa straitéis, ar a laghad, an mhodheolaíocht agus an cur chuige i leith an mheasúnaithe riosca, minicíocht agus cineál na n-íniúchtaí (amhail iniúchtaí córas agus iniúchtaí tionscadal, ag an deasc agus ar an láthair) a bheidh le déanamh ag na céimeanna éagsúla de chur chun feidhme na n-athchóirithe agus na hinfeistíochta arna gcur chun feidhme faoin bplean téarnaimh agus athléimneachta chomh maith le hiontaofacht na sonraí lena dtacaítear le clocha míle agus spriocanna a bhaint amach.
229	C9.R26 Trédhearcacht agus rochtain ar fhaisnéis phoiblí a fheabhsú	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm gnímh reachtaigh lena n-áirithítear intuarthacht dhlíthiúil i dtaca le rochtain ar chásanna faisnéise poiblí sa chúirt	Foráil sa ghníomh reachtach ag léiriú an teachta i bhfeidhm				R4	2022	Teacht i bhfeidhm reachtaíochta lena bhforáiltear do nós imeachta eisceachtúil le haghaidh iarrataí ar rochtain ar fhaisnéis phoiblí. Bunófar leis an nós imeachta eisceachtúil sin na céimeanna agus na sprioc-amanna nós imeachta céanna a chuirtear i bhfeidhm i gcás cásanna a bhaineann le ceartú preasa mar a leagtar amach in Acht CXXX de 2016 maidir le nósanna imeachta sibhialta (Ranna 495-501), cé is moite den eisceacht gur trí lá oibre ar a laghad a bheidh sa spriocdháta don tréimhse toghairme i Roinn 497(1) d'Acht CXXX de 2016.
230	C9.R26 Trédhearcacht agus rochtain ar fhaisnéis phoiblí a fheabhsú	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm leasuithe reachtach lena n-áirithítear trédhearcacht mhéadaithe na faisnéise poiblí	Forálacha sna leasuithe reachtach ag léiriú a dteachta i bhfeidhm				R4	2022	Teacht i bhfeidhm leasuithe ar Ghníomh CXII de 2011 maidir le Saoráil Faisnéise agus Forairne an Rialtais Uimh. 301/2016 (IX. 30) chun an príomhriail a bhunú go soláthrófar faisnéis phoiblí saor in aisce agus nach bhféadfar táillí a ghearradh ar rochtain ar an bhfaisnéis phoiblí sin ach in imthosca eisceachtúla atá sainithe go soiléir. I ndáil leis sin, déanfaidh na leasuithe an méid seo a leanas: (i) Deireadh a chur leis an bhféidearthacht costais saothair a bhaineann le comhlíonadh na n-iarrataí ar fhaisnéis phoiblí a ghearradh; (ii) Costais aonaid atá ar fáil go poiblí a bhaineann leis na costais a bhaineann le cóipeáil agus seachadadh na faisnéise arna hiarraidh a shainiú; (iii) An riail a bhunú nach rachaidh na táillí a ghearrfar thar an gcostas iarbhair arna thabhu ag sealbhóir na faisnéise poiblí a iarradh agus an iarradh ar fhaisnéis a bhaineann leis na catagóirí costais faoi phointe (ii) á comhlíonadh aige, agus sa chás sin amháin gur mó na costais sin ná HUF 10 000; (iv) Uasteorainn fhoriomlán réasúnta íseal d'uasmhéid HUF 190 000 a thabhairt isteach le haghaidh costas gaolmhar ar féidir le comhlacht poiblí é a chur san áireamh agus rochtain aonair ar iarradh ar fhaisnéis phoiblí á comhlíonadh aige; agus (v) A áirithiú go ndéanfar aon fhaisnéis a chuirfear ar fáil ar iarradh ar rochtain ar fhaisnéis a chur ar fáil go comhuaineach sa chlár lárnach a luaitear i gcloch mhíle 175. (I gcás inar féidir, déanfar é sin san fhormaid is infheidhme maidir leis an gclár lárnach dá dtagraítear i gcloch mhíle 175. I gcásanna nach féidir an fhaisnéis a struchtúrú san fhormaid sin, cuirfear ar fáil go poiblí í ar shuíomh gréasáin lárnach an chláir i bhformáid inchoardaithe lena féidir na sonraí a íoslódáil, a asbhaint agus a athúsáid.)

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuirisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
										Beidh na leasuithe a bhaineann leis na costais aonaid faoi phointe (ii) agus modh ríofa na dtáillí a d'fhéadfadh a bheith inmhuireachaithe le haghaidh iarrataí ar rochtain ar fhaisnéis bunaithe ar thogra ón Udarás Náisiúnta um Chosaint Sonraí agus um Shaoráil Faisnéise (NAIH). Teacht i bhfeidhm leasaithe reachtaigh lena n-aisghairtear cur i bhfeidhm na bhforálacha i bhForaithne an Rialtais Uimh. 521/2020 (IX. 25) maidir le himeacht ó rialacha áirithe i ndáil le rochtain ar fhaisnéis le linn staid na contúirte agus lena n-áirithítear gach dtugtar isteach aon sriain reachtach eile ar rochtain ar fhaisnéis phoiblí.
231	C9.R26 Trédhearcacht agus rochtain ar fhaisnéis phoiblí a fheabhsú	Cloch mhíle	Tuarascáil ó Oifig Rialaithe an Rialtais maidir le rochtain ar fhaisnéis phoiblí (1)	Tuarascáil Oifig Rialaithe an Rialtais a fhoilsiú ar a mhéid a chomhlíonann comhlachtaí poiblí a gcuid dualgas maidir le rochtain ar fhaisnéis phoiblí				R4	2022	Déanfaidh Oifig Rialaithe an Rialtais (KEHI) seiceálacha cuimsitheacha agus mionsonraithe ar gach comhlacht poiblí dhá uair sa bhliain ar a laghad chun a mheas an gcomhlíonann siad a riachtanais faoi seach maidir le trédhearcacht sonraí poiblí agus rochtain ar shonraí ar mhaithe le leas an phobail a sholáthar. Leagfar amach torthaí na seiceálacha i dtuarascáil chuimsitheach agus ina sainaitheofar na heasnamh in aghaidh an chomhlachta poiblí lena mbaineann (ina sainaitheofar, ar a laghad, an líon iarrataí ar rochtain ar shonraí poiblí a fuarthas, líon na ngearán a bhaineann le comhroinnt sonraí poiblí, líon na n-iarrataí a comhlíonadh agus líon na laethanta a thóg sé iad a chomhlíonadh), an chaoi a ndéanfar na heasnamh a leigheas agus a fhiosrú, mar aon le moltaí faoin gcaoi a bhféadfar feabhas a chur ar rochtain ar shonraí poiblí. Measfar an chloch mhíle a bheith bainte amach nuair a chuirfear an tuarascáil leathbhliantúil a chlúdaíonn an dara leath de 2022 ar fáil go poiblí ina hiomláine.
232	C9.R26 Trédhearcacht agus rochtain ar fhaisnéis phoiblí a fheabhsú	Cloch mhíle	Tuarascáil ó Oifig Rialaithe an Rialtais maidir le rochtain ar fhaisnéis phoiblí (2)	Tuarascáil Oifig Rialaithe an Rialtais a fhoilsiú ar a mhéid a chomhlíonann comhlachtaí poiblí a gcuid dualgas maidir le rochtain ar fhaisnéis phoiblí				R2	2024	Déanfaidh Oifig Rialaithe an Rialtais (KEHI) seiceálacha cuimsitheacha agus mionsonraithe ar gach comhlacht poiblí dhá uair sa bhliain ar a laghad chun a mheas an gcomhlíonann siad a riachtanais faoi seach maidir le trédhearcacht sonraí poiblí agus rochtain ar shonraí ar mhaithe le leas an phobail a sholáthar. Leagfar amach torthaí na seiceálacha i dtuarascáil chuimsitheach agus ina sainaitheofar na heasnamh in aghaidh an chomhlachta poiblí lena mbaineann (ina sainaitheofar, ar a laghad, an líon iarrataí ar rochtain ar shonraí poiblí a fuarthas, líon na ngearán a bhaineann le comhroinnt sonraí poiblí, líon na n-iarrataí a comhlíonadh agus líon na laethanta a thóg sé iad a chomhlíonadh), an chaoi a ndéanfar na heasnamh a leigheas agus a fhiosrú, mar aon le moltaí faoin gcaoi a bhféadfar feabhas a chur ar rochtain ar shonraí poiblí. Measfar an chloch mhíle a bheith bainte amach nuair a chuirfear an tuarascáil leathbhliantúil a chlúdaíonn an chéad leath de 2024 ar fáil go poiblí ina hiomláine agus nuair a bheidh iomlán de cheithre thuarascáil ar fáil go poiblí.

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuirisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
233	C9.R26 Trédhearcacht agus rochtain ar fhaisnéis phoiblí a fheabhsú	Cloch mhíle	Tuarascáil ó Oifig Rialaithe an Rialtais maidir le rochtain ar fhaisnéis phoiblí (3)	Tuarascálacha Oifig Rialaithe an Rialtais a fhoilsíú ar a mhéid a chomhlíonann comhlachtaí poiblí a gcuid dualgas maidir le rochtain ar fhaisnéis phoiblí				R2	2026	Déanfaidh Oifig Rialaithe an Rialtais (KEHI) seiceálacha cuimsitheacha agus mionsonraithe ar gach comhlacht poiblí dhá uair sa bhliain ar a laghad agus nuair a gheofar gearán chun a mheas an gcomhlíonann siad na ceanglais atá orthu maidir le trédhearcacht sonraí poiblí agus rochtain ar shonraí a bhaineann le leas an phobail a sholáthar. Leagfar amach torthaí na seiceálacha i dtuarascáil chuimsitheach agus ina sainaitheofar na heasnamh in aghaidh an chomhlachta phoiblí lena mbaineann (ina sainaitheofar, ar a laghad, an líon iarrataí ar rochtain ar shonraí poiblí a fuarthas, líon na ngearán a bhaineann le comhroinnt sonraí poiblí, líon na n-iarrataí a comhlíonadh agus líon na laethanta a thóg sé iad a chomhlíonadh), an chaoi a ndéanfar na heasnamh a leigheas agus a fhiosrú, mar aon le moltaí faoin gcaoi a bhféadfar feabhas a chur ar rochtain ar shonraí poiblí. Measfar an chloch mhíle a bheith bainte amach nuair a chuirfear an tuarascáil leathbhliantúil a chlúdaíonn an chéad leath de 2026 ar fáil go poiblí ina hiomláine agus nuair a bheidh iomlán d'ocht dtuarascáil ar fáil go poiblí.
234	C9.R27 Feabhas a chur ar cháilíocht na reachtóireachta agus rannpháirtíocht éifeachtach na bpáirtithe leasmhara agus na gcomhpháirtithe sóisialta sa chinnteoireacht	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm gnímh reachtaigh lena leagtar síos an creat chun na páirtithe leasmhara ábhartha uile a rannpháirtíú go héifeachtach i gcur chun feidhme phlean téarnaimh agus athléimneachta na hUngáire	Foráil sa ghníomh reachtach ag léiriú an teachta i bhfeidhm				R3	2022	Teacht i bhfeidhm gnímh reachtaigh lena leagtar síos an creat chun dul i gcomhairle leis na páirtithe leasmhara ábhartha le linn chur chun feidhme phlean téarnaimh agus athléimneachta na hUngáire. Maidir leis an ngníomh reachtach sin: (1) Straitéis cheangailteach a leagan amach ina saineofar cúraimí agus freagrachtaí maidir leis an gcaoi a mbeidh na príomh-gheallsealbhoirí rannpháirteach i gcur chun feidhme bhearta an phlean téarnaimh agus athléimneachta; (2) Coiste faireacháin a bhunú, ar a mbeidh na páirtithe leasmhara agus na comhpháirtithe sóisialta atá ábhartha maidir le cur chun feidhme chomhchodanna an phlean téarnaimh agus athléimneachta. Cuirfear de chúram ar an gcoiste faireacháin faireachán leanúnach a dhéanamh ar chur chun feidhme éifeachtach an phlean téarnaimh agus athléimneachta. Beidh na cearta agus na hoibleagáidí céanna ag comhaltaí uile an choiste faireacháin. Déanfaidh 50 % ar a laghad de chomhaltaí an choiste faireacháin ionadaíocht ar eagraíochtaí na sochaí sibhialta atá neamhspleách ar an rialtas agus ar chomhlachtaí poiblí atá gníomhach i réimse ceann amháin nó níos mó de na réimsí seo a leanas: beartas sóisialta; oideachas; an margadh saothair; cúram sláinte; an comhshaol; an comhrac i gcoinne an athraithe aeráide; fuinneamh; forbairt inbhuanaithe; iompar inbhuanaithe; cearta bunúsacha, cóir chomhionann agus neamh-idirdhealú a chur chun cinn; frith-éilliú; agus trédhearcacht. Roghnófar comhaltaí an choiste faireacháin a dhéanfaidh ionadaíocht ar an tsochaí shibhialta trí phróiseas roghnúcháin oscailte, trédhearcach agus neamh-idirdhealaitheach bunaithe ar chritéir oibiachtúla a

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuirisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
										bhaineann le saineolas agus fiúntas. Beidh sé cruthaithe go bhfuil saineolas ag gach duine de na comhaltaí sin i gceann amháin nó níos mó de na réimsí thuasluaite agus léireofar an saineolas sin le gníomhaíocht atá infhíoraithe agus ábhartha atá fada go leor sna réimsí sin. Tiocfaidh an coiste faireacháin le chéile faoi dhó sa bhliain ar a laghad agus gheobhaidh sé an fhaisnéis ábhartha uile a bhaineann le cur chun feidhme na mbeart sa phlean téarnaimh agus athléimneachta. Féadfaidh an coiste faireacháin moltaí a eisiúint chuig Údarás Náisiúnta an phlean téarnaimh agus athléimneachta atá le glacadh le tromlach simplí dá chomhaltaí. Déanfaidh an tÚdarás Náisiúnta obair leantach ar na moltaí sin agus tabharfaidh sé tuairisc don choiste faireacháin ar dhul chun cinn na mbeart leantach sin; (3) Oibleagáid a bhunú chun dul i gcomhairle go rialta agus go héifeachtach le comhpháirtithe sóisialta agus le páirtithe leasmhara le linn chur chun feidhme an phlean téarnaimh agus athléimneachta.
235	C9.R27 Feabhas a chur ar cháilíocht na reachtóireachta agus rannpháirtíocht éifeachtach na bpáirtithe leasmhara agus na gcomhpháirtithe sóisialta sa chinnteoireacht	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm leasuithe ar na gníomhartha reachtacha ábhartha chun feabhas a chur ar an úsáid a bhaintear as comhairliúcháin phoiblí agus as measúnuithe tionchair sa phróiseas reachtóireachta	Forálacha sna leasuithe reachtacha ag léiriú a dteachta i bhfeidhm				R4	2022	Teacht i bhfeidhm leasuithe ar Acht 2010 lena n-áiríthear go ndéanfar comhairliúcháin poiblí éifeachtach i gcás na ngníomhartha reachtacha uile arna nglacadh ag an Rialtas (i.e. foraitheanta rialtais agus foraitheanta aireachta) nó arna gcur síos lena nglacadh ag an Rialtas (i.e. billí) agus go n-ullmhófar measúnú tionchair agus go gcuirfear achoimrí orthu ar fáil go córasach ag: (i) lena mbunáítear tréimhse chomhairliúcháin ocht lá ar a laghad (is é sin go gcuirfear an dréachtghníomh reachtach ar fáil le haghaidh comhairliúcháin phoiblí an tráth céanna a sheolfar é le haghaidh comhairliúcháin idir-rialtasacha); (ii) tréimhse íosta 5 lá a bhunú tar éis dhul in éag na tréimhse chomhairliúcháin phoiblí chun breithniú a dhéanamh ar na hionchuir a fhaightear le linn na tréimhse chomhairliúcháin phoiblí, ar lena linn nach nglacfaidh an rialtas gníomh reachtach an rialtais, nó nach gcuirfear an dréachtbhille faoi bhráid na Parlaiminte; (iii) gur 10 % ar a mhéad a bheidh i sciar na ngníomhartha reachtacha a d'fhéadfadh teacht faoi na heisceachtaí in Alt 5 d'Acht CXXXI de 2010 agus go n-áiritheofar go mbeidh údar cuí le húsáid na n-eisceachtaí sin; (iv) go gcuirfear achoimre ar an réamh-mheasúnú tionchair ar fáil go poiblí in éineacht leis an dréachtghníomh reachtach i ngach cás; (v) go ndéanfar raon feidhme na n-eisceachtaí a chúngú trí dheireadh a chur le hAlt 5(5) d'Acht CXXXI de 2010. Áiritheofar le rialacha ábhartha nósanna imeachta freisin go mbeidh raon feidhme agus ábhar na measúnuithe tionchair i gcomhréir leis an modheolaíocht arna hullmhú faoin tionscadal 'ÁROP-1.1.10 — A jogszabály előkészítési folyamat racionalizálása' arna cómhaoiniú ag an Aontas Eorpach; Cinnteoidh teacht i bhfeidhm leasuithe ar rialacha nós imeachta an Rialtais nó

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
										reachtaíocht ábhartha eile: (vi) seiceálfaidh an Oifig um Rialú Rialtais (KEHI) gach bliain go bhfuil ceanglais chomhairliúcháin phoiblí Acht CXXXI de 2010 á gcomhlíonadh, lena n-áirítear pointí (i) go (v) a chur chun feidhme. Foilseofar torthaí na seiceálacha thuas gach bliain faoin 31 Eanáir i dtuarascáil ar shuíomh gréasáin na hOifige. (vii) déanfaidh an Oifig Rialaithe Rialtais fíneáil sách ard a ghearradh go comhsheasmhach ar an aireacht faoi stiúir an aire atá freagrach as an reachtaíocht lena mbaineann a ullmhú i gcás nach gcomhlíontar aon cheann d'fhorálacha CXXXI de 2010. Cuirfear na cúiseanna leis an bhfíneáil a fhorchur ar fáil go poiblí. Le teacht i bhfeidhm leasuithe ar na gníomhartha reachtacha ábhartha, áiríteofar an méid seo a leanas: (i) tá acmhainní breise tiomnaithe d'Oifig an Tionóil Náisiúnta chun cumas na hOifige a fhorbairt chun cabhrú le Comhaltaí agus Coistí an Tionóil Náisiúnta measúnuithe tionchair éifeachtacha a ullmhú agus comhairliúcháin éifeachtacha le páirtithe leasmhara a sheoladh le haghaidh na mbillí a mholann siad. Beidh an deis ag Comhaltaí agus Coistí an Tionóil Náisiúnta a iarraidh ar an Oifig measúnuithe tionchair a ullmhú agus comhairliúcháin éifeachtacha a dhéanamh le páirtithe leasmhara maidir le billí nó leasuithe arna dtionscnamh acu. (ii) soláthróidh Lároifig Staidrimh na hUngáire na sonraí is gá d'Oifig an Tionóil Náisiúnta chun na measúnuithe tionchair a dhéanamh.
236	C9.R27 Feabhas a chur ar cháilíocht na reachtóireachta agus rannpháirtíocht éifeachtach na bpáirtithe leasmhara agus na gcomhpháirtithe sóisialta sa chinnteoireacht	Cloch mhíle	Tús a chur le cur i bhfeidhm modheolaíochta nua chun measúnuithe tionchair ar thograí reachtacha a ullmhú	Modheolaíocht nua a ghlacadh agus tús a chur lena chur i bhfeidhm				R4	2023	Déanfaidh an rialtas modheolaíocht nua a ghlacadh agus a chur i bhfeidhm chun measúnú córasach tionchair a dhéanamh ar gach togra reachtach a bheidh bunaithe ar (i) measúnú cuimsitheach ar an taithí ar an modheolaíocht a ullmhaíodh faoin tionscadal 'ÁROP-1.1.10 — A jogszabály előkészítési folyamat racionalizálása' arna gcómhaoiniú ag an Aontas Eorpach, ina sainaithneofar láidreachtaí agus laigí na modheolaíochta sin; (ii) sainaithint dea-chleachtas institiúidí idirnáisiúnta agus Ballstát maidir le measúnuithe tionchair rialála; (iii) achoimre ar mhodheolaíocht athbhreithnithe measúnaithe tionchair a ullmhófar i gcomhar le heagraíochtaí idirnáisiúnta a bhfuil saineolas acu a aithnítear go forleathan i réimse an mheasúnaithe tionchair rialála. Cuirfear na doiciméid uile thuas ar fáil go poiblí agus beidh siad faoi réir comhairliúcháin éifeachtach le comhpháirtithe sóisialta agus le páirtithe leasmhara neamhrialtasacha.

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
237	C9.R27 Feabhas a chur ar cháilíocht na reachtóireachta agus rannpháirtíocht éifeachtach na bpáirtithe leasmhara agus na gcomhpháirtithe sóisialta sa chinnteoireacht	Sprioc	Cur i bhfeidhm éifeachtach na rialacha a bhaineann le comhairliúchán poiblí éigeantach le gníomhartha reachtacha agus foilsíú córasach réamh-achoimrí ar mheasúnuithe tionchair a neartú (1)	%	0	90	R1	2023	Bhí 90 % ar a laghad de na foraitheanta rialtais, na foraitheanta aireachta uile arna nglacadh ag an rialtas agus na billí uile a chuir an rialtas faoi bhráid na Parlaiminte idir an 1 Samhain 2022 agus an 31 Nollaig 2022 faoi réir comhairliúchán poiblí, agus foilsíodh na measúnuithe tionchair achomair uile is gá a fhoilsiú i gcomhréir le forálacha Gníomh CXXXI de 2010 — arna leasú i gcomhréir le cloch mhíle 235. Déanfar an méid sin ar fad a dheimhniú le tuarascáil iniúcháireachta chríochnaitheach le tuairim iniúcháireachta neamhcháilithe ó EUTAF.	
238	C9.R27 Feabhas a chur ar cháilíocht na reachtóireachta agus rannpháirtíocht éifeachtach na bpáirtithe leasmhara agus na gcomhpháirtithe sóisialta sa chinnteoireacht	Sprioc	Cur i bhfeidhm éifeachtach na rialacha a bhaineann le comhairliúchán poiblí éigeantach le gníomhartha reachtacha agus foilsíú córasach réamh-achoimrí ar mheasúnú tionchair a neartú (2)	%	0	90	R1	2024	Bhí 90 % ar a laghad de gach foraitheanta rialtais, foraitheanta aireachta arna nglacadh ag an rialtas agus gach bille a chuir an rialtas faoi bhráid na Parlaiminte ón 1 Eanáir 2023 go dtí an 31 Nollaig 2023 faoi réir comhairliúchán poiblí, agus foilsíodh na measúnuithe tionchair achomair go léir a bhí le foilsíú i gcomhréir le forálacha Gníomh CXXXI de 2010 — arna leasú i gcomhréir le cloch mhíle 235. Déanfar an méid sin ar fad a dheimhniú le tuarascáil iniúcháireachta chríochnaitheach le tuairim iniúcháireachta neamhcháilithe ó EUTAF.	
239	C9.R25 Feabhas a chur ar cháilíocht na reachtóireachta agus rannpháirtíocht éifeachtach na bpáirtithe leasmhara agus na gcomhpháirtithe sóisialta sa chinnteoireacht	Sprioc	Cur i bhfeidhm éifeachtach na rialacha a bhaineann le comhairliúchán poiblí éigeantach le gníomhartha reachtacha agus foilsíú córasach réamh-achoimrí ar an measúnú tionchair (3)	%	0	90	R1	2025	Bhí 90 % ar a laghad de gach foraitheanta rialtais, foraitheanta aireachta arna nglacadh ag an rialtas agus gach bille a chuir an rialtas faoi bhráid na Parlaiminte ón 1 Eanáir 2024 go dtí an 31 Nollaig 2024 faoi réir comhairliúchán poiblí, agus ullmhaíodh na measúnuithe tionchair achomair go léir a bhí le foilsíú i gcomhréir le forálacha Gníomh CXXXI de 2010 — arna leasú i gcomhréir le cloch mhíle 235 — i gcomhréir leis an modheolaíocht a forbraíodh i gcomhréir le cloch mhíle 236 agus foilsíodh iad. Déanfar an méid sin ar fad a dheimhniú le tuarascáil iniúcháireachta chríochnaitheach le tuairim iniúcháireachta neamhcháilithe ó EUTAF.	

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
240	C9.R27 Feabhas a chur ar cháilíocht na reachtóireachta agus rannpháirtíocht éifeachtach na bpáirtithe leasmhara agus na gcomhpháirtithe sóisialta sa chinnteoireacht	Sprioc	Cur i bhfeidhm éifeachtach na rialacha a bhaineann le comhairliúchán poiblí éigeantach le gníomhartha reachtacha agus foilsiú córasach réamh-achóimrí ar an measúnú tionchair (4)	%		0	90	R1	2026	Bhí 90 % ar a laghad d'fhoraitheanta rialtais, d'fhoraitheanta uile na n-airí arna nglacadh ag an rialtas agus de na billí uile a chuir an rialtas faoi bhráid na Parlaiminte ón 1 Eanáir 2025 go dtí an 31 Nollaig 2025 faoi réir comhairliúchán poiblí, agus ullmháodh na measúnuithe tionchair achomair go léir a bhí le foilsiú i gcomhréir le forálacha Ghníomh CXXXI de 2010 — arna leasú i gcomhréir le cloch mhíle 235 — i gcomhréir leis an modheolaíocht a forbraíodh i gcomhréir le cloch mhíle 236 agus foilsíodh iad. Déanfar an méid sin ar fad a dheimhniú le tuarascáil iniúchóireachta chríochnaitheach le tuairim iniúchóireachta neamhcháilithe ó EUTAF.
241	C9.R28 Tacaíocht don phróiseas cinnteoireachta agus reachtach sonraibhunaithe d'fhonn trédhearcacht éifeachtúlachta a mhéadú agus rioscaí neamhrialtachtaí a laghdú	Cloch mhíle	Ardán sonraí agus córas samhaltaithe sonraí a bhunú	Bunaítear ardán sonraí lena nasctar bunachair sonraí agus uirlis samhaltaithe sonraí i gcomhréir leis an tuairisc ar an gcóras agus an t-ardán sonraí, tá an córas agus an t-ardán sonraí ag feidhmiú agus ag oibriú go hiomlán agus tá an riarachán tosaithe á n-úsáid				R2	2024	Bunaithe ar thuairisc mhionsonraithe ar an gcóras arna hullmhú faoi chomhordú na hAireachta Dlí agus Cirt bunófar ardán sonraí agus uirlis samhaltaithe sonraí d'fhonn a áirithiú go nasctar bunachair sonraí agus d'fhonn na hacmhainneachtaí maidir le samhaltú sonraí bunaithe ar na sonraí sin a fhorbairt chun na héifeachtaí rialála don phobal a léirshamlú níos fearr agus a mhíniú níos fearr. Measfar an chloch mhíle a bheith bainte amach nuair, tar éis iarracht trialach, a bheidh an ardán sonraí agus an uirlis samhaltaithe sonraí ag feidhmiú agus ag oibriú go hiomlán agus iad gníomhachtaithe (is é sin, tá an córas riaracháin phoiblí tosaithe á n-úsáid).
242	C9.R28 Tacaíocht don phróiseas cinnteoireachta agus reachtach sonraibhunaithe d'fhonn trédhearcacht éifeachtúlachta a mhéadú agus rioscaí neamhrialtachtaí a laghdú	Sprioc	Líon na ndaoine a bhfuil cúrsaí oiliúna ar léirshamlú sonraí déanta acu	Líon		0	200	R1	2025	Reáchtáladh cúrsaí oiliúna d'fhoirne aireachtaí líne, institiúidí rialtais agus ionadaithe comhpháirtithe sóisialta atá páirteach i bpleanáil straitéiseach agus réamhobair reachtach maidir le huirlisí agus cleachtais léirshamlaithe sonraí (bainteach le cloch mhíle 241) agus fuair ar a laghad 200 rannpháirtí a chríochnaigh an oiliúint ar fad a dteastas.

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
243	C9.R29 Síneadh a chur leis an gcóras cinnteoireachta riaracháin uathoibríoch d'fhonn éifeachtúlacht agus trédhearcacht a mhéadú agus rioscaí neamhrialtachtaí a laghdú	Sprioc	Cásanna uathoibríthe breise a thugtar isteach sa chóras cinnteoireachta riaracháin uathoibríoch (AKD)		Líon	0	3	R4	2024	Tabharfar isteach trí chineál cásanna nua a bhfuil feidhmiúlachtaí lánoibríochtúla acu sa chóras uathoibríoch cinnteoireachta riaracháin (AKD) lenar féidir iad a phróiseáil go hiomlán go huathoibríoch (gan idirghníomhaíocht dhaonna) d'fhonn an riosca éillithe a laghdú. Bainfidh na cineálacha cásanna seo leis na réimsí seo a leanas: — riar feithiclí; — eadóirseacht shimplithe (saoránacht a fháil); agus - clárlann na talún. Measfar an chloch mhíle a bheith bainte amach nuair, tar éis iarracht thrialach, a bheidh na modúil le haghaidh na dtrí chineál cáis atá in AKD ag feidhmiú agus ag oibriú go hiomlán agus iad gníomhachtaithe (is é sin, tá an pobal á n-úsáid).
244	C9.R30 An córas náisiúnta bainistithe trealamh TF a neartú chun éifeachtúlacht na seirbhísí poiblí a mhéadú	Cloch mhíle	Córas lárnach bainistithe trealamh TF agus ceadúnaithe bogearraí a bhunú	Tá an bainistiú trealamh TF agus an clár agus an córas um cheadúnú bogearraí ag feidhmiú agus ag oibriú go hiomlán				R4	2025	Bunófar córas lárnach bainistithe trealamh TF agus ceadúnúcháin bogearraí d'fhonn clár cuimsitheach agus faireachán saolré ar threalamh TF a chur ar fáil, chomh maith le seirbhís lárnach a bheidh solúbtha agus furasta le húsáid ag cliaint chun soláthar, uasghrádú, deisiú, athrú, diúscairt, suiteáil agus seirbhísí gaolmhara do threalamh TF a áirithiú do 3 000 comhlacht poiblí ar a laghad i réimse na sláinte, an oideachais phoiblí agus an chúraim shóisialta (amhail naíolanna, bunscoileanna, meánscoileanna, tithe sóisialta agus saoráidí cúraim leanaí). Measfar an chloch mhíle a bheith bainte amach nuair, tar éis iarracht thrialach (le rannpháirtíocht úsáideoirí deiridh agus cinnteoirí gnó) a bheidh an córas nua ag feidhmiú agus ag oibriú go hiomlán i gcomhréir le dearadh glactha an chórais agus nuair a bheidh a fheidhmeanna gníomhachtaithe (i.e. tá na húsáideoirí deiridh tosaithe á úsáid).
245	C9.R31 Ceanglais íosta substaintí a thabhairt isteach chun críocha cánach ioncaim corparáide	Cloch mhíle	Athbhreithniú neamhspleách idirnáisiúnta ar na rialacha náisiúnta i gcoinne seachaint cánach	Foilsíú an athbhreithnithe				R3	2023	Déanfaidh soláthraí neamhspleách saineolais idirnáisiúnta athbhreithniú neamhspleách idirnáisiúnta ar na rialacha náisiúnta i gcoinne seachaint cánach ar shaineolas a aithnítear go forleathan ar thopaic na pleanála ionsaithe cánach. Déanfar anailís sa staidéar ar staid na himeartha maidir le rialacha náisiúnta i gcoinne seachaint cánach agus cuirfear tograí agus moltaí nithiúla ar fáil chun feabhas a chur ar éifeachtacht na rialacha cánach i ndáil le heintitis bhlaosc, ag díriú ar íoscheanglais substainte chun críocha cánach ioncaim corparáidí agus ar na hiarmhairtí cánach i gcás ina mainnítear na híoscheanglais substainte a chomhlíonadh. Foilseofar an t-athbhreithniú, lena n-áirítear na moltaí, ar shuíomh gréasáin na hAireachta Airgeadais.
246	C9.R31 Ceanglais íosta substaintí a thabhairt isteach chun críocha cánach ioncaim corparáide	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm reachtaíochta lena mbunaítear ceanglais íosta maidir le substaintí chun	Foráil san Acht ag léiriú a theacht i bhfeidhm				R4	2023	Tiocfaidh reachtaíocht lena mbunaítear ceanglais íosta substainte chun críocha cánach ioncaim corparáide i bhfeidhm. Ullmhófar an reachtaíocht bunaithe ar thorthaí agus ar mholtaí an athbhreithnithe ó shaineolaí neamhspleách dá dtagraítear i gcloch mhíle 245 agus maolófar léi na rioscaí a sainaithníodh san athbhreithniú sin. Sula nglacfaidh an rialtas an reachtaíocht, foilseofar coincheap na gceanglas íosta maidir le substaintí ar shuíomh gréasáin na

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
			críocha cánach ioncaim corparáide							hAireachta Airgeadais agus eagróidh an Aireacht Airgeadais comhairliúcháin phoiblí (lena n-áirítear le páirtithe leasmhara amhail cleachtóirí cánach agus seomraí gnó) maidir le híoscheanglais substaintí nua a thabhairt isteach. Beidh na gnéithe a leanas ar a laghad san áireamh sa reachtaíocht a ghlacfar: i) raon feidhme na gcuideachtaí a bhfuil neamhchosaint mhór acu ar ioncam éighníomhach trasteorann a shainaithint (critéir geataí); ii) íoscheanglais maidir le substaintí a shainaithint (lena n-áirítear cuntas bainc agus ionad, ach gan a bheith teoranta dóibh); agus iii) iarmhairtí cánach a bhunú i gcás nach gcomhlíontar na híoscheanglais maidir le substaintí.
247	C9.R32 Rialacháin maidir le praghsáil aistrithe a neartú	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm leasuithe reachtacha chun rialacha maidir le praghsáil aistrithe a neartú	Forálacha sna leasuithe reachtacha ag léiriú a dteachta i bhfeidhm				R4	2023	Tiocfaidh leasuithe reachtacha lena dtugtar isteach oibleagáidí nua maidir le tuairisciú praghsála aistrithe i bhfeidhm. Cuirfear san áireamh sna leasuithe reachtacha torthaí na gcomhairliúcháin poiblí a eagraíonn an Aireacht Airgeadais. Áireofar sa reachtaíocht a ghlacfar ceanglais mhionsonraithe maidir leis an tuairisciú nua ar shonraí praghsála aistrithe (amhail raon feidhme, sonraí intuairiscithe, modh). Cumhdóidh raon feidhme na bhforálacha reachtacha idirbhearta idir fiontair chomhlachaithe a shroicheann HUF 100 milliún ar a laghad.
248	C9.R33 Raon feidhme na rialacha neamh-inasbhainteachta d'íocaíochtaí amach a leathnú	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm leasuithe reachtacha chun na rialacha neamh-inasbhainteachta d'íocaíochtaí amach a leathnú	Forálacha sna leasuithe reachtacha ag léiriú a dteachta i bhfeidhm				R4	2023	Tiocfaidh leasuithe reachtacha lena leathnaítear na rialacha neamh-inasbhainteachta d'íocaíochtaí amach i bhfeidhm. Leathnóidh an reachtaíocht a ghlacfar raon feidhme na rialacha neamh-inasbhainteachta ionas go gcumhdófar gach idirbheart ríchiosa amach agus íocaíochtaí úis i ndlíní a liostaítear ar liosta an Aontais de dhlíní neamh-chomhoibriúcháin nó a mheastar a bheith ina ndlíní ísealchánach nó cánach nialasacha (lena n-áirítear aon dlínse ag a bhfuil ráta cánach ioncaim corparáide reachtúil atá faoi bhun ráta reachtúil cánach ioncaim corparáide na hUngáire). Sainithneofar leis an reachtaíocht critéir nuair a chuirfí iarmhairt chánach i bhfeidhm agus na cúiseanna gnó atá taobh thiar den idirbheart agus láimhseáil chánach an idirbheart á gcur san áireamh chun cásanna neamhchánachais dúbailte a chumhdach. Sainithneofar ann freisin na hiarmhairtí cánach iomchuí chun an riosca spriocdhírthe a mhaolú. Sula nglacfaidh an rialtas an reachtaíocht, eagróidh an Aireacht Airgeadais comhairliúcháin phoiblí (lena n-áirítear páirtithe leasmhara amhail cleachtóirí cánach agus seomraí gnó).

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
249	C9.R33 Raon feidhme na rialacha neamh-inasbhainteachta d'íocaíochtaí amach a leathnú	Cloch mhíle	Meastóireacht neamhspleách ar éifeachtacht an tacair fhoriomláin rialacha intíre a bhaineann le pleanáil ionsaitheach cánach	Foilsíú na meastóireachta				R4	2025	Déanfar meastóireacht neamhspleách ar éifeachtacht shraith fhoriomlán na rialacha intíre lena dtugtar aghaidh ar chuideachtaí caocha agus íocaíochtaí úis agus ríchiosa amach idir cuideachtaí atá bunaithe san Ungáir agus cuideachtaí atá bunaithe i ndlínsí atá mar chuid de liosta an Aontais de dhlínsí neamh-chomhoibriocha nó a mheastar a bheith ina ndlínsí cánach nialasacha nó ina ndlínsí cánach ísle. Is soláthraí neamhspleách saineolais atá aitheanta go forleathan ar thopaic na pleanála ionsaitheach cánach a dhéanfaidh an mheastóireacht. Déanfar measúnú iomlánaíoch sa mheastóireacht ar chreat cánach na hUngáire, lena n-áirítear gach beart arna ghlacadh faoin am sin. Déanfaidh an mheastóireacht moltaí don ghníomhaíocht bheartais a bheidh le gabháil ar aghaidh ag an Ungáir a chur ar aghaidh, lena n-áirítear i bhfoirm athruithe reachtacha chun aghaidh a thabhairt ar na heasnamh arna sainaithint, go háirithe i réimse íocaíochtaí amach ríchiosanna, úis agus díbhinne. Foilseofar an mheastóireacht, lena n-áirítear na moltaí, ar shuíomh gréasáin na hAireachta Airgeadais.
250	C9.R33 Raon feidhme na rialacha neamh-inasbhainteachta d'íocaíochtaí amach a leathnú	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm leasuithe reachtacha chun éifeachtacht a fheabhsú bearta a bhaineann le pleanáil ionsaitheach cánach	Forálacha sna leasuithe reachtacha ag léiriú a dteachta i bhfeidhm				R2	2026	Tiocfaidh leasuithe reachtacha i bhfeidhm chun éifeachtacht na mbeart chun dul i ngleic le pleanáil ionsaitheach chánach a fheabhsú. Tabharfar isteach an reachtaíocht chun aghaidh a thabhairt ar thorthaí agus ar mholtaí na meastóireachta neamhspleáiche dá dtagraítear i gcloch mhíle 249.
251	C9.R34 Claochlú digiteach na nósanna imeachta maidir le comhlíonadh cánach	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm reachtaíochta chun réiteach ePayroll a thabhairt isteach	Foráil sa reachtaíocht ag léiriú a theacht i bhfeidhm				R2	2025	Forbrófar an réiteach nua ePayroll (Ardán Soláthair Sonraí Fostaíochta) agus tiocfaidh na hathruithe reachtacha is gá chun é a chur i bhfeidhm i bhfeidhm. Modhnófar leis an reachtaíocht na nósanna imeachta maidir le foirmeacha soláthair sonraí fostaíochta chun gur féidir le cáiníocóirí (fostóirí) na seirbhísí nua a úsáid. Sula nglacfar an reachtaíocht, déanfaidh na húdaráis an méid seo a leanas: 1) An togra forbartha tosaigh maidir le ePayroll a fhorghnóthú trí chinneadh rialtais; 2) Struchtúr idir-aireachta bainistíochta cuibhreannais a bhunú agus coimisinéirí tiomnaithe rialtais a cheapadh a bheidh freagrach as cur chun feidhme rathúil an athchóirithe; agus 3) Comhairliúchán poiblí a dhéanamh ar an leagan molta den réiteach sula gcuirfear tús leis an gcéim forbartha TF.

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
252	C9.R34 Claoclú digiteach na nósanna imeachta maidir le comhlíonadh cánach	Cloch mhíle	Feidhmiú céimneach ilchéimneach an chórais ePayroll	Céim phiolótach an chórais nua a thabhairt chun críche				R2	2026	Críochnófar céim phiolótach chur chun feidhme réiteach ePayroll, le rannpháirtíocht shaorálach 50 cuideachta ar a laghad (lena n-áirítear fostóirí de gach catagóir méide). Déanfar croifheidhmiúlachtaí an chórais nua a thástáil, lena sainithneofar ar bhealach costéifeachtach aon lochtanna a d'fhéadfadh a bheith ann in am trátha.
253	C9.R34 Claoclú digiteach na nósanna imeachta maidir le comhlíonadh cánach	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm na reachtaíochta maidir leis an gcóras leictreonach a thabhairt isteach	Foráil sa reachtaíocht ag léiriú a theacht i bhfeidhm				R4	2024	Forbrófar an réiteach nua r-admhála agus tiocfaidh na hathruithe reachtacha is gá chun é a chur i bhfeidhm i bhfeidhm. Modhnófar leis an reachtaíocht nósanna imeachta doiciméadachta maidir le hidirbhearta B2C chun gur féidir le cáiníocóirí na seirbhísí nua a úsáid. Sula nglacfar an reachtaíocht, déanfaidh na húdaráis an méid seo a leanas: 1) An togra tosaigh forbartha le haghaidh ríomh-admháil a fhorghnóthú trí chinneadh rialtais; agus 2) Comhairliúchán poiblí a dhéanamh maidir leis an réiteach atá beartaithe.
254	C9.R34 Claoclú digiteach na nósanna imeachta maidir le comhlíonadh cánach	Cloch mhíle	Feidhmiú céimneach ilchéimneach an chórais eReceipt	Seoladh an chórais nua eReceipt				R1	2026	Cuirfear an réiteach eReceipt chun feidhme agus tairgfear é mar sheirbhís do chliaint leasmhara. Ceadófar do na Cláir Airgid Ar Líne atá ag feidhmiú cheana féin oibriú i gcomhthráth go dtí go rachaidh clásal éagtha in éag. Sroichfidh an réiteach eReceipt treá arb ionann é agus 40 % de luach iomlán idirbhirt B2C faoin 31 Márta 2026.
255	C9.R34 Claoclú digiteach na nósanna imeachta maidir le comhlíonadh cánach	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm reachtaíochta chun nósanna imeachta comhlíonta CBL a shimpliú trí chóras EVAT a thabhairt isteach	Foráil sa reachtaíocht ag léiriú a theacht i bhfeidhm				R4	2024	Forbrófar an réiteach nua EVAT agus tiocfaidh na hathruithe reachtacha is gá chun é a chur i bhfeidhm i bhfeidhm. Simpleofar leis an reachtaíocht nósanna imeachta um chomhlíonadh CBL trí nósanna imeachta na dtuairisceán CBL a mhodhnú chun gur féidir le cáiníocóirí na seirbhísí nua a úsáid. Sula nglacfar an reachtaíocht, déanfaidh na húdaráis an méid seo a leanas: 1) An togra forbartha tosaigh le haghaidh EVAT a fhorghnóthú trí chinneadh rialtais; agus 2) Comhairliúchán poiblí a dhéanamh maidir leis an réiteach atá beartaithe.
256	C9.R34 Claoclú digiteach na nósanna imeachta maidir le comhlíonadh cánach	Cloch mhíle	Feidhmiú céimneach ilchéimneach an chórais EVAT	Seoladh an chórais nua EVAT				R1	2026	Déanfar an réiteach nua EVAT a chur chun feidhme agus a thairiscint mar sheirbhís do chliaint leasmhara. Tiocfaidh an córas nua eVAT ar dhul i bhfód arb ionann é agus 40 % de na cáiníocóirí CBL uile a úsáideann seirbhís amháin ar a laghad a thairgeann an córas faoin 31 Márta 2026.
257	C9.R35 An córas cánach a shimpliú trí líon na gcánacha a laghdú	Cloch mhíle	Deireadh a chur de réir a chéile le bearta sealadacha cánach	Forálacha sa reachtaíocht a léiríonn dul in éag beart cánach sealadach				R4	2023	Cuirfear deireadh de réir a chéile leis na bearta cánach sealadacha a tugadh isteach i gcomhthéacs an tsuaite eacnamaíoch a tharla de dheasca COVID-19 agus na géarchéime fuinnimh, i gcomhréir leis na clásail éagtha atá acu cheana. Áirítear an méid seo a leanas ar na bearta cánach sealadacha sin: (1) an cháin bhreise ar an earnáil baincéireachta (Mír 1 d'Fhoraithe an Rialtais 197/2022) (2) an cháin speisialta ar an earnáil árachais (Mír 16 d'Fhoraithe an Rialtais

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
										197/2022) (3) na cánacha speisialta ar an earnáil fuinnimh (míreanna 2, 3 agus 8 d'Fhoraithe an Rialtais 197/2022) (4) an fhorcháin ar an earnáil mhiondíola (míreanna 20-21 d'Fhoraithe an Rialtais 197/2022) (5) an fhorcháin ar an earnáil teileachumarsáide (Mír 14 d'Fhoraithe an Rialtais 197/2022) (6) an fhorcháin ar an earnáil chógaíochta (Mír 7 d'Fhoraithe an Rialtais 197/2022).
258	C9.R35 An córas cánach a shimpliú trí líon na gcánacha a laghdú	Cloch mhíle	Tuascáil ón meitheal maidir le líon na gcánacha a laghdú	Foilsíú na tuascála				R4	2023	Cuirfear meitheal ar bun chun meastóireacht a dhéanamh ar na féidearthachtaí maidir le líon na gcánacha a laghdú. Áireofar ar an meitheal ionadaithe ón Aireacht Airgeadais, údarás cánach, comhlachais tráchtála (Cumann Tráchtála agus Tionscail na hUngáire, Comhlachas Tionscail agus Tráchtála na Gearmáine-Ungárach, Comhlachas Tráchtála Mheiriceá san Ungáir), ionadaithe na gcomhairleoirí cánach agus saineolaithe acadúla. Ullmhóidh an mheitheal tuascáil ina molfar roghanna le haghaidh laghdú ar líon na gcánacha. Déanfaidh an mheitheal meastóireacht ar na hábhair seo a leanas ar a laghad: - cánachas maoine áitiúla a chomhdhlúthú (cáin tógála, cáin ar dháileacht talún, cáin chomhchoiteann); - comhdhlúthú ar chánachas feithiclí (cáin feithicle, cáin chuideachta gluaisteán, dleacht chlárúcháin, dleachtanna ar aistriú maoine); - ranníocaíocht athshlánúcháin (méid seasta) a chumasc i gcáin fostóirí; - cánachas ar bhronntanais/oidhreacht a chumasc sa cháin ioncain phearsanta; - deireadh a chur le cánacha beaga lena mbaineann an cumas íosta chun ioncam a mhéadú (seachas na cánacha sin a cheanglaítear le dlí an Aontais agus iad siúd a fhreastalaíonn ar spriocanna comhshaoil); agus - deireadh a chur le ranníocaíocht pá breoiteachta nó í a chomhdhlúthú. Molfar sa tuascáil ón meitheal laghdú 10 % ar líon na gcánacha i gcomparáid leis an líon a bheidh i bhfeidhm an 1 Eanáir 2023. Bainfear an laghdú amach trí chánacha atá ann a dhíothú nó trí dhá cheann nó níos mó díobh a chomhdhlúthú in aon cheann amháin. Na bearta cánach sealadacha a bheidh le dul in éag faoin 31 Nollaig 2023 agus dá dtagraítear i gcloch mhíle 257, chomh maith leis an gcáin ar phiblínte fónais dá dtagraítear i gcloch mhíle 262, ní áireofar iad mar chuid de na cánacha a bheidh i bhfeidhm an 1 Eanáir 2023 ná ní rannchuideoidh siad leis an laghdú atá beartaithe ar líon na gcánacha. Cuirfear tuascáil an ghrúpa oibre ar fáil don phobal.

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuirisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
259	C9.R35 An córas cánach a shimplíú trí líon na gcánacha a laghdú	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm leasuithe reachtacha chun líon na gcánacha a laghdú	Forálacha sna leasuithe reachtacha ag léiriú a dteachta i bhfeidhm				R2	2024	Teacht i bhfeidhm leasuithe reachtacha chun líon na gcánacha a laghdú, bunaithe ar an tuarascáil ón meitheal thiomnaithe dá dtagraítear i gcloch mhíle 258. Leis an reachtaíocht a ghlacfar, bainfear amach laghdú 10 % ar líon na gcánacha i gcomparáid leis an líon a bheidh i bhfeidhm an 1 Eanáir 2023. Bainfear an laghdú amach trí chánacha atá ann a dhíothú nó trí dhá cheann nó níos mó díobh a chomhdhlúthú in aon cheann amháin. Na bearta cánach sealadacha a bheidh le dul in éag faoin 31 Nollaig 2023 agus dá dtagraítear i gcloch mhíle 257, chomh maith leis an gcáin ar phíblínte fónais dá dtagraítear i gcloch mhíle 262, ní áireofar iad mar chuid de na cánacha a bheidh i bhfeidhm an 1 Eanáir 2023 ná ní rannchuideoidh siad leis an laghdú atá beartaithe ar líon na gcánacha.
260	C9.R35 An córas cánach a shimplíú trí líon na gcánacha a laghdú	Cloch mhíle	Tuarascáil ón meitheal maidir le féidearthachtaí maidir le sraith mhalartach rialacha maidir le cánachas ar ioncam pearsanta a shimplíú agus a chomhdhlúthú	Foilsíú na tuarascála				R3	2023	Cuirfear de chúram ar mheitheal tuarascáil a ullmhú maidir leis an gcaoi a bhféadfaí rialacha maidir le cánachas ioncaim phearsanta a shimplíú agus a chomhdhlúthú, d'fhonn deireadh a chur le caiteachas cánach neamhéifeachtúil, chun roghanna rialacha cánach a dhéanamh níos éasca do na cáinióirí agus dreasachtaí saofa nó gan údar a laghdú, rud a fhágfaidh go mbeidh an córas cánach níos cothroime. Áireofar ar an meitheal ionadaithe ón Aireacht Airgeadais, údarás cánach, comhlachais tráchtála (Cumann Tráchtála agus Tionscail na hUngáire, Comhlachas Tionscail agus Tráchtála na Gearmáine-Ungárach, Comhlachas Tráchtála Mheiriceá san Ungáir), ionadaithe na gcomhairleoirí cánach agus saineolaithe acadúla. Cuirfidh an mheitheal a tuarascáil maidir le tograí le haghaidh athchóiriú faoi bhráid an Rialtais. Cuirfear an tuarascáil ar fáil don phobal.
261	C9.R35 An córas cánach a shimplíú trí líon na gcánacha a laghdú	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm leasuithe reachtacha chun cánachas ioncaim phearsanta a shimplíú agus a chomhdhlúthú	Forálacha sna leasuithe reachtacha ag léiriú a dteachta i bhfeidhm				R4	2023	Teacht i bhfeidhm leasuithe reachtacha chun cánachas ioncaim phearsanta a shimplíú agus a chomhdhlúthú, bunaithe ar an tuarascáil ón meitheal thiomnaithe dá dtagraítear i gcloch mhíle 260.
262	C9.R36 Athchóiriú a dhéanamh ar an gcáin ar phíblínte fónais phoiblí	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm an Ghnímh lena n-aisghairtear nó lena leasaítear Gníomh Uimh. CLXVIII de 2012 maidir leis an gcáin ar phíblínte fónais	Forálacha sna leasuithe reachtacha ag léiriú a dteachta i bhfeidhm				R4	2024	Tiocfaidh Acht chun cánachas fónais phoiblí a shimplíú i bhfeidhm chun i) Acht uimhir CXLVIII 2012 ar an gcáin ar phíblínte fónais a aisghairm, nó ii) lena leasaítear Gníomh Uimh. CLXVIII de 2012 maidir leis an gcáin ar phíblínte fónais d'fhonn riail chánach a thabhairt isteach lena gceadófar d'úinéirí fónas an cháin mhionsonraithe is iniúchta ar a línte (uisce agus séarachas, línte cumhachta, píopaí gáis nádúrtha agus cáblaí teileachumarsáide) atá suite i limistéir phoiblí a urscaoileadh nó a chreidiúnú don mhéid a infheistíonn siad i gcothabháil nó in uasghrádú na línte sin.

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
263	C9.R37 Príomhshruathú a dhéanamh ar úsáid feachtas cumarsáide agus léargais iompraíochta ag an riarachán cánach	Cloch mhíle	Cleachtais chumarsáide comhlachtaí riaracháin phoiblí i leith a gcliant a fheabhsú	Cuirtear tuarascáil faoi bhráid an Rialtais agus seoltar treoir nua “céim ar chéim”				R3	2024	Ullmhóidh an tÚdarás Náisiúnta um Bailiú Cánach (NTCA) tuarascáil ar chomhchodanna agus ar thorthaí a ‘chláir cumarsáide soiléire’. Déanfar príomhshruathú na modhanna cumarsáide atá dírithe ar chliant agus atá éasca le tuiscint a chur chun cinn sa tuarascáil in eagraíochtaí eile atá dírithe ar chliant an riaracháin phoiblí trí thaithí iarbhair arna mbailiú agus trí mhodhanna a bhfuil NTCA ina gceannródaithe acu. Cuirfear an tuarascáil faoi bhráid an rialtais agus poibleofar í. Bunaithe ar an tuarascáil, foilseofar treoir nua “de réir a chéile” maidir le hábhair shonracha, lena n-áirítear cúnamh a thabhairt d’fhiontraithe príobháideacha rogha a dhéanamh idir córais chánach roghnacha, iarratais ar fhaoiseamh íocaíochta, cánachas agus dleachtanna stampa ar idirbhearta réadmhaoine ar ardáin dhigiteacha NTCA.
264	C9.R37 Príomhshruathú a dhéanamh ar úsáid feachtas cumarsáide agus léargais iompraíochta ag an riarachán cánach	Cloch mhíle	Iarratais ar léargas iompraíochta i nósanna imeachta NTCA	Tuarascáil ar chur i bhfeidhm léargais iompraíochta i nósanna imeachta NTCA agus foilsíú thorthaí na dtreoirthionscadal BI				R4	2024	Ullmhóidh NTCA tuarascáil agus cuirfear faoi bhráid an Rialtais í maidir leis an gcaoi ar féidir le cur chuige léargais iompraíochta (BI) feabhas a chur ar fheidhmiú feidhmeanna riaracháin phoiblí, bunaithe ar an bhfianaise a bailíodh i bpiolótaí BI den NTCA agus ar an taithí a bailíodh trína bpríomhshruathú i nósanna imeachta rialta. Déanfar ar a laghad trí thionscadal phiolótacha BI nua atá bunaithe ar CCI a chur i gcrích i gcomhar idir an NTCA agus an Aireacht Airgeadais. Áireofar ar na hábhair teachtaireachtaí a mhionchoigeartú ar a laghad, uirlisí a sholáthar le haghaidh comhlíonadh deonach, seirbhísí meantóireachta a fheabhsú, an chothromaíocht cheart a aimsiú idir idirghabhálacha iompraíochta agus forfheidhmiú sa chomhrac i gcoinne imghabháil cánach. Déanfar torthaí na dtionscadal sin a mheas agus a fhoilsíú.
265	C9.R37 Príomhshruathú a dhéanamh ar úsáid feachtas cumarsáide agus léargais iompraíochta ag an riarachán cánach	Cloch mhíle	Páipéar coincheapa maidir le hathchóiriú ginearálta a dhéanamh ar ardáin TF NTCA agus iad a chomhtháthú i seirbhís aon chainéil	Foilsíú an pháipéir choincheapa				R2	2024	Soláthrófar i bpáipéar coincheapa arna ullmhú ag NTCA plean mionsonraithe maidir leis an gcaoi a ndéanfar ilardáin TF an riaracháin chánach a chomhdhlúthú in ardán aon chainéil. Leis an gcomhdhlúthú, cuirfear bealach iomlán digiteach ar fáil do cháiniocóirí lena n-úsáid ina n-idirghníomhaíochtaí leis an údarás cánach. Áireofar sa pháipéar coincheapa amlíne mholta na dtionscadal forbartha is gá, lena n-áirítear meastachán ar mhéid agus ar dháileadh ama na n-acmhainní is gá. Cuirfear plean ar fáil freisin chun na forbairtí TF uile atá ar siúl nó atá beartaithe de chuid NTCA a chomhtháthú ar an ardán, ag tógáil ar na nuálaíochtaí cumarsáide agus cur chuige BI agus seirbhísí á ndearadh agus Comhéadan Úsáideora/Taithí Úsáideora (UI/UX) á ndearadh. Beidh an páipéar coincheapa sin mar bhonn do phleanáil forbartha TF do NTCA. Foilseofar an páipéar coincheapa ar shuíomh gréasáin NTCA.

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
266	C9.R37 Príomhshruthú a dhéanamh ar úsáid feachtas cumarsáide agus léargais iompraíochta ag an riarachán cánach	Cloch mhíle	Feidhmiúlachtaí nua a bheith ar fáil ar ardáin chomhtháite NTCA	Tá feidhmiúlachtaí nua oibríochtúil agus ar fáil ar na hardáin chomhtháite agus ar an bhfeidhmchlár móibíleach				R3	2025	Tar éis ardáin ar leithligh a chomhdhlúthú (amhail EPIT, Suíomh Iarratais ar Fhoirm Ar Líne) agus soláthar seirbhísí nach bhfuil ar fáil go fóill trí bhealaí digiteacha (amhail nasc ePayroll, dleacht stampála, cánacha a bhaineann le feithiclí), beidh ar a laghad trí fheidhmiúlacht nua (nár cuireadh ar fáil roimh an 30 Meán Fómhair 2022) oibríochtúil agus ar fáil do na húsáideoirí ar an ardán comhtháite agus ar an aip mhóibíleach.
267	C9.R38 Éifeachtacht an chaiteachais phoiblí a fheabhsú trí athbhreithnithe ar chaiteachas a dhéanamh	Cloch mhíle	An creat dlíthiúil agus institiúideach a bhunú chun athbhreithnithe bliantúla ar chaiteachas a dhéanamh	Teacht i bhfeidhm leasú ar rialacha eagrúcháin agus oibríochtúla na hAireachta Airgeadais, agus teacht i bhfeidhm chinneadh rialtais maidir leis an modheolaíocht agus leis an bplean oibre meántéarmach le haghaidh athbhreithnithe caiteachais				R2	2023	Ainmneoidh na húdaráis an Aireacht Airgeadais mar an institiúid a bheidh freagrach as athbhreithnithe caiteachais a chomhordú agus a chur i gcrích. Bunóidh an Aireacht Airgeadais aonad a bheidh i gceannas ar chomhordú na n-athbhreithnithe caiteachais ('aonad comhordaithe'). Tacóidh tascfhórsa leis an aonad comhordúcháin ina chuid oibre, lena n-áireofar saineolaithe seachtracha (amhail saineolaithe cáiliúla sna réimsí atá faoi athbhreithniú, lucht acadúil, meithleacha machnaimh) agus ionadaithe ó aireachtaí líne ábhartha. Seolfaidh an t-aonad comhordúcháin comhairliúcháin rialta agus oibreoidh sé go dlúth le comhaltaí an tascfhórsa chun na rialacha dlíthiúla agus institiúideacha a dhréachtú maidir le hathbhreithnithe caiteachais a dhéanamh agus, ina dhiaidh sin, maidir leis na hathbhreithnithe ar chaiteachas a cheapadh, a chur chun feidhme agus obair leantach a dhéanamh orthu. Eiseoidh an Rialtas cinneadh maidir le próiseas athbhreithnithe rialta ar chaiteachas a sheoladh, a fhoilseofar in Iris Oifigiúil na hUngáire. Sonrófar an méid seo a leanas go háirithe sa chinneadh (agus/nó sna doiciméid a ghabhann leis): - na cuspóirí agus na spriocanna mionsonraithe; - modheolaíocht don athbhreithniú; - plean oibre meántéarmach, lena n-áirítear réimsí caiteachais a mbeidh athbhreithnithe le déanamh orthu agus na spriocdhátaí chun na hathbhreithnithe a dhéanamh; - na heintitis phoiblí lena mbaineann (má tá na heintitis sin mar chuid den rialtas láir); agus - na tréimhsí ama a chumhdófar leis an anailís. Sonrófar sa chinneadh freisin ról agus freagrachtaí na ngníomhaíthe lena mbaineann, lena n-áirítear na heilimintí seo a leanas ar a laghad: - Soláthróidh aireachtaí líne rochtain iomlán ar shonraí agus ar fhaisnéis don aonad comhordúcháin san Aireacht Airgeadais. - Déanfaidh an Aireacht Airgeadais na hathbhreithnithe caiteachais a chomhordú agus a chur i gcrích agus, tar éis di dul i gcomhairle leis an tascfhórsa, leagfaidh sí amach moltaí maidir le gníomhaíochtaí leantacha

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráitthe	Bliain	
										a d'fhéadfaí a dhéanamh. - Cuirfidh an Aireacht Airgeadais tuarascálacha rialta (go ráithiúil) faoi bhráid an rialtais maidir le dul chun cinn na n-athbhreithnithe caiteachais. - I gcomhréir leis an bprionsabal “comhlíon nó mínigh”, cuirfidh an rialtas torthaí uile na n-athbhreithnithe faoi bhráid na Parlaiminte agus, i gcás nach mian leis obair leantach a dhéanamh ar chuid de na moltaí comhfhreagracha, míneoidh sé cén fáth. Beidh torthaí na n-athbhreithnithe caiteachais réidh faoi na spriocdhátaí réamhshainithe chun cur leis an ullmhúchán do na buiséid bhliantúla agus don phleanáil bhuiséadach mheántéarmach. - Chun obair leantach éifeachtach a bhaint amach, tabharfar spriocdháta don Aireacht Airgeadais, do na haireachtaí líne agus d’institiúidí poiblí eile ar tugadh moltaí dóibh chun freagra a thabhairt ar na moltaí sin i gcomhréir leis an bprionsabal “comhlíon nó mínigh”. - Cuirfear de chúram ar an aonad comhordúcháin san Aireacht Airgeadais faireachán a dhéanamh ar an obair leantach agus tuarascáil bhliantúil a ullmhú maidir leis an bhfreagairt ar na moltaí. Cuirfear san áireamh i modheolaíocht na n-athbhreithnithe moltaí ECFE agus cleachtais chomhchosúla i mBallstáit AE. Is é an cuspóir a bheidh leis na hathbhreithnithe caiteachais scrúdú mionsonraithe a dhéanamh ar leordhóthanacht an chaiteachais poiblí sna réimsí atá faoi athbhreithniú, go háirithe maidir lena thionchar sóisialta dearfach, a rannchuidiú le fás eacnamaíoch agus a thionchar ar an gcomhardú buiséadach agus ar inbhuanaitheacht mheántéarmach an chaiteachais poiblí. Saineofar leis an modheolaíocht spriocanna coigiltis agus éifeachtúlachta nithiúla do réimsí sonracha caiteachais a bhfuil leibhéal leordhóthanach uailmhéine acu. Roghnófar réimsí an athbhreithnithe bunaithe ar chritéir amhail caiteachas ísealtosaíochta agus éifeachtúlacht ardtosaíochta. Agus na réimsí á roghnú le haghaidh athbhreithnithe, tabharfar tosaíocht d’ítimí móra caiteachais atá ag méadú go tapa. Cumhdóidh athbhreithnithe 2023 agus 2024 10 % ar a laghad de chaiteachas an rialtais ghinearálta gach bliain. Áireofar na nithe seo a leanas sna réimsí caiteachais le haghaidh an athbhreithnithe, ach ní bheidh siad teoranta dóibh sin amháin: - Cúram Sláinte; - Oideachas; - Infheistíocht poiblí; agus - Tacaíocht a bhaineann le teaghlaigh agus tithíocht (lena n-áirítear buntáistí cánach gaolmhara).

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuairisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
268	C9.R38 Éifeachtacht an chaiteachais phoiblí a fheabhsú trí athbhreithnithe ar chaiteachas a dhéanamh	Cloch mhíle	Tuarascálacha ar thorthaí na chéad athbhreithnithe caiteachais agus an dara hathbhreithniú caiteachais	Foilsíú dhá thuarascáil ar thoradh an chéad dá athbhreithniú caiteachais ar shuíomh gréasáin an Rialtais				R2	2024	Déanfaidh an Aireacht Airgeadais athbhreithnithe caiteachais ar chaiteachas dhá réimse ar a laghad arna n-ainmniú sa phlean oibre meántéarmach, ina bhfuil dhá réimse ar a laghad ón liosta a shonraítear i gcloch mhíle 267, a chomhordú agus a chur i gcrích, i gcomhairle le heagraíochtaí gairmiúla ábhartha atá neamhspleách ar an rialtas. Oibreoidh an t-aonad comhordúcháin go dlúth le comhaltaí an tascfhórsa dá dtagraítear i gcloch mhíle 267 maidir le dearadh, cur chun feidhme agus obair leantach na n-athbhreithnithe caiteachais. Sainaitheofar sna hathbhreithnithe caiteachais bearta agus roghanna beartais chun coigilteas féideartha (arna shloinneadh i dtéarmaí céatadán de raon feidhme an chaiteachais athbhreithnithe) agus gnóthachain éifeachtúlachta sna réimsí caiteachais ábhartha a bhaint amach. Beidh na bearta agus na roghanna atá beartaithe ar fáil tráth nach déanaí ná R4 2023. Cuirfear i láthair in dhá thuarascáil thiomnaithe torthaí nithiúla na n-athbhreithnithe i dtéarmaí coigiltis fhéideartha (arna shloinneadh i dtéarmaí % de raon feidhme an chaiteachais a ndearnadh athbhreithniú air) agus i dtéarmaí gnóthachain éifeachtúlachta, mar a léirítear go háirithe sa phleanáil bhuiséadach (i.e. i mbuiséid bhliantúla agus i bpleananna buiséadacha meántéarmacha). Pléifidh an rialtas na tuarascálacha agus foilseofar iad ar shuíomh gréasáin an rialtais.
269	C9.R38 Éifeachtacht an chaiteachais phoiblí a fheabhsú trí athbhreithnithe ar chaiteachas a dhéanamh	Cloch mhíle	Tuarascálacha ar thorthaí an tríú agus an cheathrú hathbhreithniú ar chaiteachas	Foilsíú dhá thuarascáil ar thoradh an dá athbhreithniú caiteachais bhreise ar shuíomh gréasáin an Rialtais				R2	2025	Déanfaidh an Aireacht Airgeadais athbhreithnithe caiteachais ar chaiteachas dhá réimse ar a laghad arna n-ainmniú sa phlean oibre meántéarmach, ina bhfuil dhá réimse ar a laghad ón liosta a shonraítear i gcloch mhíle 267, a chomhordú agus a chur i gcrích, i gcomhairle le heagraíochtaí gairmiúla ábhartha atá neamhspleách ar an Rialtas. Oibreoidh an t-aonad comhordúcháin go dlúth le comhaltaí an tascfhórsa dá dtagraítear i gcloch mhíle 267 maidir le dearadh, cur chun feidhme agus obair leantach na n-athbhreithnithe caiteachais. Sainaitheofar sna hathbhreithnithe caiteachais bearta agus roghanna beartais chun coigilteas féideartha (arna shloinneadh i dtéarmaí % de raon feidhme an chaiteachais athbhreithnithe) agus gnóthachain éifeachtúlachta sna réimsí caiteachais ábhartha a bhaint amach. Beidh na bearta agus na roghanna atá beartaithe ar fáil tráth nach déanaí ná R4 2024. Cuirfear i láthair in dhá thuarascáil thiomnaithe torthaí nithiúla na n-athbhreithnithe i dtéarmaí coigiltis fhéideartha (arna shloinneadh i dtéarmaí % de raon feidhme an chaiteachais a ndearnadh athbhreithniú air) agus i dtéarmaí gnóthachain éifeachtúlachta, mar a léirítear go háirithe sa phleanáil bhuiséadach (i.e. i mbuiséid bhliantúla agus i bpleananna buiséadacha meántéarmacha). Pléifidh an rialtas na tuarascálacha agus foilseofar iad ar shuíomh gréasáin an rialtais.

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle/ Sprioc	Ainm	Táscairí cáilíochtúla (i gcás clocha míle)	Táscairí cainníochtúla (i gcás spriocanna)			Amlíne tháscach maidir le cur i gcrích		Tuirisc ar gach cloch mhíle agus gach sprioc
					Aonad tomhais	Bunlíne	Cuspóir	Ráithe	Bliain	
270	C9.R38 Éifeachtacht an chaiteachais phoiblí a fheabhsú trí athbhreithnithe ar chaiteachas a dhéanamh	Cloch mhíle	Tuarascáil deiridh ar an toradh a bhí ar an athbhreithniú caiteachais	Foilsíú na tuarascála deiridh ar shuíomh gréasáin an Rialtais				R4	2025	Léireofar sa tuarascáil deiridh gur cumhdaíodh ar a laghad 20 % de chaiteachas an rialtais ghinearálta leis na ceithre athbhreithniú caiteachais a rinneadh le linn 2023-2025.

2. Costas iomlán measta an phlean téarnaimh agus athléimneachta

Is é HUF 2 299 592 927 602 costas measta iomlán phlean téarnaimh agus athléimneachta na hUngáire, arb ionann é agus EUR 5 824 260 891 ar bhonn mheánráta tagartha EUR HUF BCE sa tréimhse ón 1 Aibreán 2022 go dtí an 30 Meán Fómhair 2022.

ROINN 2: TACAÍOCHT AIRGEADAIS

1. Ranníocaíocht airgeadais

Déanfar na tráthchodanna dá dtagraítear in Airteagal 2(2) a eagrú mar a leanas:

1.1. An Chéad Tráthchuid (tacaíocht neamh-inaisíoctha):

Uimhir Sheichea mhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle / Sprioc	Ainm
1	C1.R1 Oideachas poiblí iomaíoch a fhorbairt ag baint úsáid as teicneolaíocht an 21ú haois	Sprioc	Líon na leabhar nótaí digiteach a sheachadtar lena n-úsáid ag daltaí nó múinteoirí
2	C1.R1 Oideachas poiblí iomaíoch a fhorbairt ag baint úsáid as teicneolaíocht an 21ú haois	Cloch mhíle	Straitéis tástála acmhainne a fhorbairt chun leabhair nótaí dhigiteacha a leithdháileadh ar dhaltai
35	C2.I2 Bonneagar a nuachóiriú agus an digiteáil in institiúidí ardoideachais	Cloch mhíle	Seoladh glao ar thionscadail le haghaidh athchóiriú éifeachtúlachta fuinnimh, tógáil foirgneamh nua, trealamh digiteach nua agus gníomhaíochtaí forbartha acmhainne in institiúidí ardoideachais
42	C2.I4 Bonneagar gairmoideachais agus gairmoiliúna don 21ú haois	Cloch mhíle	Roghnú ar a laghad 16 ionaid ghairmoideachais agus oiliúna chun páirt a ghlacadh i gclár forbartha
48	C2.I6 Saotharlanna náisiúnta taighde agus forbartha a bhunú	Sprioc	Saotharlanna náisiúnta bhreise a bhunú i gcúig réimse taighde théamacha
50	C3.R1 Creatchoinníollacha a chruthú le haghaidh tacaíocht chomhtháite éifeachtach do na lonnaíochtaí is mó atá faoi mhíbhuntáiste	Cloch mhíle	Roghnú trédhearcach na n-eagraíochtaí a chuirfidh na gnéithe éagsúla den Chlár um Lonnaíochtaí atá ag Breith Suas chun feidhme
52	C3.I1 Tithíocht shóisialta a thógáil agus a athchóiriú, dalaí tithíochta a fheabhsú	Cloch mhíle	Plean idirghabhála a ghlacadh bunaithe ar dhiagnóis tithíochta le haghaidh na lonnaíochtaí lena mbaineann
70	C4.I1 Príomhchórais athsholáthair uisce a thógáil, líonraí agus córais nua a fhorbairt	Cloch mhíle	Dearadh an tionscadail 'Forbairt sholáthar uisce Rábaköz-Tököz'
89	C5.I2 Plódú na ngréasán iarnróid a mhalartú ar chonair TEN-T	Cloch mhíle	Conradh a shíniú chun chuid Békéscsaba-Lökösháza den líne iarnróid a athchóiriú

Uimhir Sheichea mhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle / Sprioc	Ainm
105	C6.R3 Feabhas a chur ar na nósanna imeachta deonaithe ceadanna le haghaidh tionscadail fuinnimh in-athnuaite	Cloch mhíle	Deireadh a chur le teorainneacha infhotha do theaghlaigh PV
106	C6.R4 Trédhearcacht, intuarthacht agus infhaighteacht an naisc leis an eangach a fheabhsú	Cloch mhíle	Intuarthacht nósanna imeachta nasctha na heangaí a mhéadú
108	C6.R4 Trédhearcacht, intuarthacht agus infhaighteacht an naisc leis an eangach a fheabhsú	Cloch mhíle	Fóraim chomhroinnte faisnéise
113	C6.I1 Forbairt chlasaiceach agus chliste an oibreora córais tarchurtha agus na n-oibreoirí córas dáileacháin	Cloch mhíle	Comhaontuithe deontais a shíniú agus gach rud údaraithe maidir leis na coinníollacha cur chun feidhme agus tacaíochta i ndáil le forbairt eangach tarchurtha agus dáileacháin
118	C6.I2 Tacaíocht d'úsáid painéil ghréine cónaithe agus nuachóiriú teasa	Cloch mhíle	Seoladh an ghlaio ar thograí le haghaidh tionscadal maidir le painéil ghréine chónaithe a úsáid agus nuachóiriú téimh
122	C6.I3 Suiteáil saoráidí stórála fuinnimh le haghaidh oibreoirí córas dáileacháin agus tarchurtha	Cloch mhíle	Seoladh an ghlaio ar thograí maidir le cur chun feidhme agus coinníollacha tacaíochta saoráidí stórála — mar chomhpháirt líonra lán-chomhtháite — atá le suiteáil ag na OCTanna/OCDanna
126	C6.I4 Saoráidí stórála fuinnimh eangaí a shuiteáil le haghaidh rannpháirtithe sa mhargadh fuinnimh	Cloch mhíle	Seoladh an ghlaio ar thograí chun na saoráidí stórála atá le suiteáil do rannpháirtithe sa mhargadh a chur chun feidhme agus chun tacú leo
130	C6.I5 Méadrú cliste a scaipeadh	Cloch mhíle	Glaio ar thionscadail tosaíochta a sheoladh atá dírithe ar OCDanna chun méadair chliste a cheannach agus a chur chun feidhme
139	C8.R1 Deireadh a chur le híocaíochtaí aisce in earnáil an chúraim sláinte	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm an Achta um Chaidreamh leis an tSeirbhís Cúraim Sláinte
141	C8.I1 Forbairt a dhéanamh ar na coinníollacha a bhaineann le cúram sláinte sa 21ú haois	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm na Forairhne Rialtais ar thascanna Ard-Stiúrthóireacht an Ospidéil
154	C8.I3 Clár chlár cianfhairachais sláinte do dhaoine scothaosta	Cloch mhíle	Seoladh na seirbhíse seolta le haghaidh an chláir cianfhairachais sláinte do dhaoine scothaosta
156	C8.I4 Cúram sláinte príomhúil a fhorbairt	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm Fhorairhne an Rialtais maidir leis na Comhphobail Praxis
160	C9.R1 Údarás Sláine a bhunú chun cosc, brath agus ceartú calaoise, coimbhleachtaí leasa agus éillithe a threisiú chomh maith le neamhdhleathachtaí agus neamhrialtachtaí eile a bhaineann le cur chun feidhme thacaíocht an Aontais	Cloch mhíle	Údarás Sláine a bhunú

Uimhir Sheichea mhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle / Sprioc	Ainm
166	C9.R2 Tascfhórsa um Fhrith-Éilliú a bhunú chun faireachán agus athbhreithniú a dhéanamh ar na bearta a glacadh san Ungáir chun éilliú smachtbhannaí a chosc, a bhrath agus a ionchúiseamh	Cloch mhíle	Tascfhórsa Frithéillithe a bhunú
169	C9.R3 Nós imeachta sonracha a thabhairt isteach i gcás coireanna speisialta a bhaineann le feidhmiú údarais phoiblí nó le bainistiú maoine poiblí ('athbhreithniú breithiúnach')	Cloch mhíle	Nós imeachta sonracha a thabhairt isteach i gcás coireanna speisialta a bhaineann le feidhmiú údarais phoiblí nó le bainistiú maoine poiblí
171	C9.R4 Rialacha a bhaineann le dearbhuíthe sócmhainní a neartú	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm leasuithe reachtacha lena leathnaítear raon feidhme pearsanta agus ábhartha na ndearbhuithe sócmhainní, agus nochtadh rialta á áirithiú ag an am céanna
174	C9.R5 Trédhearcacht a áirithiú maidir leis an úsáid a bhaineann fondúireachtaí bainistíochta sócmhainní chun leasa an phobail as acmhainní poiblí	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm gnímh lena n-áirithítear maoirseacht éifeachtach ar an gcaoi a mbaineann fondúireachtaí bainistíochta sócmhainní a dhéanann gníomhaíocht leasa phoiblí agus daoine dlítheanacha atá bunaithe nó ar bun acu úsáid as tacaíocht ón Aontas
175	C9.R6 Feabhas a chur ar thrédhearcacht an chaiteachais phoiblí	Cloch mhíle	Gníomh reachtach a theacht i bhfeidhm lena n-áirithítear trédhearcacht fheabhsaithe an chaiteachais phoiblí
182	C9.R9 Múscailt feasachta maidir le deireadh a chur le hiocaíochtaí aisce in earnáil an chúraim sláinte	Cloch mhíle	Seoladh feachtais múscailte feasachta maidir le hinghlactacht fócaíochtaí aisce i gcúram sláinte
195	C9.R10 An sciar de nósanna imeachta soláthair phoiblí tairiscintí aonair a laghdú	Cloch mhíle	Uirlis faireacháin agus tuairiscithe a bhunú ('uirlis tuairiscithe tairiscintí aonair') chun faireachán agus tuairiscí a dhéanamh ar sholáthairtí poiblí a dhúntar le gníomhaíochtaí aonair arna maoiniú ó thacaíocht ón Aontas nó ó acmhainní náisiúnta i gcomhréir le modheolaíocht Scórchlár an Mhargaidh Aonair
197	C9.R11 An Córas Leictreonach Soláthair Phoiblí (EPS) a fhorbairt chun trédhearcacht a mhéadú	Cloch mhíle	Tá feidhmeanna EPS lenar féidir sonraí maidir le fógra dámhachtana conartha a chuardach go struchtúrtha agus a easpórtáil ar an mórchóir ar fáil don phobal
198	C9.R11 An Córas Leictreonach Soláthair Phoiblí (EPS) a fhorbairt chun trédhearcacht a mhéadú	Cloch mhíle	Tá feidhmeanna EPS lenar féidir na sonraí uile maidir le fochonraitheoirí a chuardach go struchtúrtha agus a easpórtáil ar an mórchóir ar fáil don phobal
200	C9.R12 Creat tomhais feidhmíochta le haghaidh soláthar phoiblí	Cloch mhíle	Creat tomhais feidhmíochta le haghaidh soláthar phoiblí a bhunú

Uimhir Sheichea mhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle / Sprioc	Ainm
201	C9.R12 Creat tomhais feidhmíochta le haghaidh soláthar poiblí	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm creat tomhais feidhmíochta le haghaidh soláthar poiblí
213	C9.R15 Ról agus cumhachtaí na Comhairle Breithiúnaí Náisiúnta a neartú chun cumhachtaí Uachtarán Oifig Náisiúnta na mBreithiúna a fhrithchothromú	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm leasuithe reachtacha chun ról na Comhairle Breithiúnaí Náisiúnta a neartú agus a neamhspleáchas a chosaint ag an am céanna
214	C9.R16 neamhspleáchas breithiúnach na Cúirte Uachtaraí a neartú (Kúria)	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm leasuithe chun neamhspleáchas breithiúnach na Cúirte Uachtaraí a neartú
215	C9.R17 Deireadh a chur le bacainní ar tharchur chun réamhrialuithe chuig Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm leasuithe reachtacha chun bacainní ar tharchur chun réamhrialuithe chuig Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh a bhaint
216	C9.R18 Athchóiriú maidir le hathbhreithniú ar bhreithiúnais chríochnaitheacha ag an gCúirt Bhunreachtúil	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm leasuithe reachtacha chun deireadh a chur leis an bhféidearthacht atá ag údarais phoiblí agóid a dhéanamh i gcoinne cinntí críochnaitheacha os comhair na Cúirte Bunreachtúla
217	C9.R19 Forálacha dlí treisithe lena leagtar amach socruithe cur chun feidhme, faireacháin agus iniúchóireachta agus rialaithe chun úsáid fhónta thacaíocht an Aontais a ráthú	Cloch mhíle	Sainordú dlí maidir leis an bplean téarnaimh agus athléimneachta a chur i bhfeidhm, a iniúchadh agus a rialú
218	C9.R19 Forálacha dlí treisithe lena leagtar amach socruithe cur chun feidhme, faireacháin agus iniúchóireachta agus rialaithe chun úsáid fhónta thacaíocht an Aontais a ráthú	Cloch mhíle	Leasú ar na forálacha dlíthiúla a bhaineann le cur chun feidhme, faireachán, rialú agus iniúchadh Chistí Struchtúracha agus Infheistíochta na hEorpa agus na gcistí faoi Rialachán (AE) 2021/1060 san Ungáir
219	C9.R19 Forálacha dlí treisithe lena leagtar amach socruithe cur chun feidhme, faireacháin agus iniúchóireachta agus rialaithe chun úsáid fhónta thacaíocht an Aontais a ráthú	Cloch mhíle	Treoirlínte a ghlacadh agus tús a chur lena gcur i bhfeidhm chun a áirithiú go ndéanfar coinbhleacht leasa a chosc, a bhrath agus a cheartú go héifeachtach d'fhoireann na gcomhlachtaí uile a bhfuil baint acu le cur chun feidhme, rialú agus iniúchadh thacaíocht an Aontais san Ungáir
220	C9.R20 Straitéis éifeachtach frithchalaoise agus frithéillithe chun tacaíocht an Aontais a chur chun feidhme, a iniúchadh agus a rialú	Cloch mhíle	A áirithiú go ndéanfar calaois agus éilliú a chosc, a bhrath agus a cheartú go héifeachtach agus tacaíocht ón Aontas á cur chun feidhme trí straitéis éifeachtach frithchalaoise agus frith-éillithe a tharraingt suas agus a chur chun feidhme do thacaíocht an Aontais

Uimhir Sheichea mhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle / Sprioc	Ainm
221	C9.R20 Straitéis éifeachtach frithchalaoise agus frithéillithe chun tacaíocht an Aontais a chur chun feidhme, a iniúchadh agus a rialú	Cloch mhíle	A áirithiú go ndéanfar calaois agus éilliú a chosc, a bhrath agus a cheartú go héifeachtach agus tacaíocht ón Aontas á cur chun feidhme trí phlean gníomhaíochta éifeachtach a tharraingt suas agus a chur chun feidhme a bhaineann leis an straitéis frithchalaoise agus frith-éillithe do thacaíocht an Aontais
222	C9.R21 Úsáid iomlán agus éifeachtach chóras Arachne le haghaidh thacaíocht uile an Aontais	Cloch mhíle	Cosc, brath agus ceartú éifeachtach calaoise agus éillithe a áirithiú agus tacaíocht an Aontais á cur chun feidhme trí sholáthar iomchuí foirne EUTAF
223	C9.R21 Úsáid iomlán agus éifeachtach chóras Arachne le haghaidh thacaíocht uile an Aontais	Cloch mhíle	A áirithiú go ndéanfar calaois agus éilliú a chosc, a bhrath agus a cheartú go héifeachtach agus tacaíocht an Aontais á cur chun feidhme trí leordhóthanacht na nósanna imeachta maidir le húsáid chórasach agus éifeachtach na huirrise scórála riosca Arachne a dheimhniú
224	C9.R22 Stiúrtóireacht um Iniúchadh Inmheánach agus um Shláine a bhunú chun rialú coinbhleachtaí leasa a threisiú agus tacaíocht ón Aontas á cur chun feidhme	Cloch mhíle	A áirithiú go ndéanfar calaois agus éilliú a chosc, a bhrath agus a cheartú go héifeachtach agus tacaíocht an Aontais á cur chun feidhme trí Stiúrtóireacht nua um Iniúchóireacht Inmheánach agus um Shláine (DIAI) a bhunú agus a fheidhmiú go hiomlán
225	C9.R23 An cumas atá ag EUTAF a chuid cúraimí a chur i gcrích go héifeachtach a áirithiú	Cloch mhíle	Cosc, brath agus ceartú éifeachtach calaoise agus éillithe a áirithiú agus tacaíocht an Aontais á cur chun feidhme trí sholáthar iomchuí acmhainneachta do EUTAF
226	C9.R24 An comhar le OLAF a neartú chun brath calaoise a bhaineann le cur chun feidhme thacaíocht an Aontais a threisiú	Cloch mhíle	Údarás náisiúnta a ainmniú a bheidh i gceannas ar chúnamh a thabhairt do OLAF lena sheiceálacha ar an láthair san Ungáir agus an fhéidearthacht a thabhairt isteach smachtbhannaí airgeadais a ghearradh ar ghníomhaithe eacnamaíocha neamh-chomhoibríocha
227	C9.R25 Cur chun feidhme, rialú agus iniúchadh éifeachtach an Phlean maidir le Téarnamh agus Athléimneacht agus cosaint leasanna airgeadais an Aontais	Cloch mhíle	Córas faireacháin le haghaidh cur chun feidhme phlean téarnaimh agus athléimneachta na hUngáire
228	C9.R25 Cur chun feidhme, rialú agus iniúchadh éifeachtach an Phlean maidir le Téarnamh agus Athléimneacht agus cosaint leasanna airgeadais an Aontais	Cloch mhíle	Iniúchadh éifeachtach ar chur chun feidhme phlean téarnaimh agus athléimneachta na hUngáire a áirithiú
229	C9.R26 Trédhearcacht agus rochtain ar fhaisnéis phoiblí a fheabhsú	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm gnímh reachtaigh lena n-áirithítear intuathacht dhlíthiúil i dtaca le rochtain ar chásanna faisnéise poiblí sa chúirt

Uimhir Sheichea mhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle / Sprioc	Ainm
230	C9.R26 Trédhearcacht agus rochtain ar fhaisnéis phoiblí a fheabhsú	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm leasuithe reachtacha lena n-áirithítear trédhearcacht mhéadaithe na faisnéise poiblí
231	C9.R26 Trédhearcacht agus rochtain ar fhaisnéis phoiblí a fheabhsú	Cloch mhíle	Tuarascáil ó Oifig Rialaithe an Rialtais maidir le rochtain ar fhaisnéis phoiblí (1)
234	C9.R27 Feabhas a chur ar cháilíocht na reachtóireachta agus rannpháirtíocht éifeachtach na bpáirtithe leasmhara agus na gcomhpháirtithe sóisialta sa chinnteoireacht	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm gnímh reachtaigh lena leagtar síos an creat chun na páirtithe leasmhara ábhartha uile a rannpháirtíú go héifeachtach i gcur chun feidhme phlean téarnaimh agus athléimneachta na hUngáire
235	C9.R27 Feabhas a chur ar cháilíocht na reachtóireachta agus rannpháirtíocht éifeachtach na bpáirtithe leasmhara agus na gcomhpháirtithe sóisialta sa chinnteoireacht	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm leasuithe ar na gníomhartha reachtacha ábhartha chun feabhas a chur ar an úsáid a bhaintear as comhairliúcháin phoiblí agus as measúnuithe tionchair sa phróiseas reachtóireachta
Méid na Tráthchoda			EUR 813 560 000

An Dara Tráthchuid (tacaíocht neamh-inaisíoctha):

Uimhir Sheichea mhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle / Sprioc	Ainm
7	C1.I1 Feabhas a chur ar an rochtain ar oideachas ardcháilíochta i meánscoileanna íochtaracha	Cloch mhíle	Mapáil ar líonra na scoileanna d'fhonn scoileanna a roghnú chun ranganna beaga meánoideachais íochtaracha a chomhtháthú i scoileanna níos mó sna lonnaithe comharsanachta
10	C1.I2 Tacú le hoideachas mac léinn a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu	Cloch mhíle	Riachtanais d'oideachas daltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu a mhapáil
14	C1.R2 An baol leithscartha i scoileanna a laghdú	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm na reachtaíochta lena bhforáiltear do laghdú ar thacaíocht Stáit do bhunscoileanna agus do mheánscoileanna íochtaracha ina bhfuil cion íseal daltaí faoi mhíbhuntáiste
16	C1.R3 Tarraingteacht ghairm na múinteoireachta a fheabhsú	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm na reachtaíochta chun pá na múinteoirí sa chóras oideachais poiblí a mhéadú go dtí 80 % ar a laghad de mheánphá na gcéimithe treasacha
17	C1.R3 Tarraingteacht ghairm na múinteoireachta a fheabhsú	Sprioc	Meánphá na múinteoirí sa chóras oideachais poiblí in 2023 i gcoibhneas le meánphá na gcéimithe treasacha

Uimhir Sheichea mhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle / Sprioc	Ainm
30	C2.I1 Nuálaíocht institiúideach agus gníomhaíochtaí neartaithe san ardoideachas	Cloch mhíle	Glao ar roghnú na n-ollscoileanna atá i mbun forbairt ríomhchuraclam a sheoladh
39	C2.I3 Curaclaim dhigiteacha a fhorbairt don ghairmoideachais agus don ghairmoiliúint	Cloch mhíle	Seoladh glao ar thionscadail chun curaclaim dhigiteacha a fhorbairt
51	C3.R1 Creatchoinníollacha a chruthú le haghaidh tacaíocht chomhtháite éifeachtach do na lonnaíochtaí is mó atá faoi mhíbhuntáiste	Cloch mhíle	Coiste faireacháin a bhunú chun tacaíocht a thabhairt do na lonnaíochtaí is mó atá faoi mhíbhuntáiste
63	C4.R1 Méadú feasachta	Cloch mhíle	Leasú ar Acht CXIII/2019 maidir le feirmeoireacht uisceithe agus Foraithe Rialtais Uimh. 302/2020
68	C4.I1 Príomhchórais athsholáthair uisce a thógáil, líonraí agus córais nua a fhorbairt	Cloch mhíle	Dearadh an tionscadail ‘Stádas éiceolaíoch easnaimh uisce Homokhátság (Danube-Tisza) a fheabhsú agus a athbhunú – Céim I’
75	C4.I3 Cosaint an dúlra	Cloch mhíle	Dearadh an tionscadail “Feabhas a chur ar shlándáil an tsoláthair uisce éiceolaíochta ar shuíomh Hanság Natura 2000”
91	C5.I3 Iompar de bhus saor ó astaíochtaí a fhorbairt	Cloch mhíle	Síniú comhaontuithe deontais chun busanna leictreacha nua a cheannach agus pointí luchtaithe a shuiteáil
94	C5.I4 Bainistiú lárnach tráchta a imlonnú ar iarnróid TEN-T	Cloch mhíle	Conradh a shíniú chun lárchóras bainistithe tráchta a bhunú
96	C5.R1 Córas náisiúnta aonair um tharaifí, ticéadú agus faisnéis do phaisinéirí a chur in úsáid le haghaidh bus agus iarnróid ag an Údarás Náisiúnta Iompair Phoiblí	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm na reachtaíochta lena mbunaítear an creat institiúideach, na nósanna imeachta agus na próisis institiúideacha
97	C5.R1 Córas náisiúnta aonair um tharaifí, ticéadú agus faisnéis do phaisinéirí a chur in úsáid le haghaidh bus agus iarnróid ag an Údarás Náisiúnta Iompair Phoiblí	Cloch mhíle	Bonneagar freastalaí bunachar sonraí agus ardán faisnéise a fhorbairt
99	C6.R1 Rialáil leictreachais a chlaohlú	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm leasuithe reachtacha ar Fhoraithe Rialtais 273/2007. (X.19.)
100	C6.R2 Forbairt fuinnimh gaoithe ar tír a spreagadh	Cloch mhíle	Reachtaíocht a leasú i bhfabhar úsáid a bhaint as fuinneamh gaoithe
101	C6.R2 Forbairt fuinnimh gaoithe ar tír a spreagadh	Cloch mhíle	‘Limistéir is fearr’ a chruthú le haghaidh fuinneamh gaoithe

Uimhir Sheicheamhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle / Sprioc	Ainm
102	C6.R3 Feabhas a chur ar na nósanna imeachta deonaithe ceadanna le haghaidh tionscadail fuinnimh in-athnuaite	Cloch mhíle	Nós imeachta comhtháite maidir le RES a cheadú
103	C6.R3 Feabhas a chur ar na nósanna imeachta deonaithe ceadanna le haghaidh tionscadail fuinnimh in-athnuaite	Cloch mhíle	Ionad ilfhreastail do cheadú RES
104	C6.R3 Feabhas a chur ar na nósanna imeachta deonaithe ceadanna le haghaidh tionscadail fuinnimh in-athnuaite	Cloch mhíle	Nasc simplí greille de phlandaí beaga PV
107	C6.R4 Trédhearcacht, intuarthacht agus infhaighteacht an naisc leis an eangach a fheabhsú	Cloch mhíle	Faisnéis a fhoilsiú maidir le hiarrataí agus acmhainneachtaí maidir le nascadh leis an eangach
112	C6.R5 Ceanglais éifeachtúlachta fuinnimh a neartú	Cloch mhíle	Ceanglais éifeachtúlachta fuinnimh a neartú le haghaidh scéimeanna tacaíochta athchóirithe foirgneamh
123	C6.I3 Suiteáil saoráidí stórála fuinnimh le haghaidh oibreoirí córas dáileacháin agus tarchurtha	Cloch mhíle	Tabhairt i gcrích na gcomhaontuithe deontais uile maidir le cur chun feidhme agus coinníollacha tacaíochta saoráidí stórála — mar chomhpháirt líonra lán-chomhtháite — atá le suiteáil ag an OCT/na OCDanna
127	C6.I4 Saoráidí stórála fuinnimh eangaí a shuiteáil le haghaidh rannpháirtithe sa mhargadh fuinnimh	Cloch mhíle	Tabhairt i gcrích na gcomhaontuithe deontais uile maidir le cur chun feidhme agus coinníollacha tacaíochta na saoráidí stórála atá le suiteáil do rannpháirtithe sa mhargadh
131	C6.I5 Méadrú cliste a scaipeadh	Cloch mhíle	Tabhairt i gcrích na gcomhaontuithe deontais uile maidir le méadair chliste a cheannach agus a shuiteáil
135	C7.R1 Rialáil intíre ar an aistriú chuig geilleagar ciorclach	Cloch mhíle	Glacadh na Straitéise agus Plean Gníomhaíochta Náisiúnta don Gheilleagar Ciorclach, agus an Phlean Náisiúnta Bainistíochta Dramhaíola
142	C8.I1 Forbairt a dhéanamh ar na coinníollacha a bhaineann le cúram sláinte sa 21ú haois	Cloch mhíle	Próiseas mapála a chur i gcrích chun córas ospidéal contae a chruthú le conairí othar comhtháite
161	C9.R1 Údarás Sláine a bhunú chun cosc, brath agus ceartú calaoise, coinbhleachtaí leasa agus éillithe a threisiú chomh maith le neamhdhleachtaí agus neamhrialtachtaí eile a bhaineann le cur chun feidhme thacaíocht an Aontais	Cloch mhíle	Tuarascáil ar an gCleachtadh Measúnaithe Riosca Sláine

Uimhir Sheichea mhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle / Sprioc	Ainm
162	C9.R1 Údarás Sláine a bhunú chun cosc, brath agus ceartú calaoise, coibhleachtaí leasa agus éillithe a threisiú chomh maith le neamhdhleathachtaí agus neamhrialtachtaí eile a bhaineann le cur chun feidhme thacaíocht an Aontais	Cloch mhíle	Tús chur i bhfeidhm na gcumhachtaí agus na n-inniúlachtaí maidir le dearbhuithe sócmhainní a fhíorú ag an Údarás Sláine
163	C9.R1 Údarás Sláine a bhunú chun cosc, brath agus ceartú calaoise, coibhleachtaí leasa agus éillithe a threisiú chomh maith le neamhdhleathachtaí agus neamhrialtachtaí eile a bhaineann le cur chun feidhme thacaíocht an Aontais	Cloch mhíle	Tá an Tuarascáil Bhliantúil Sláine don bhliain 2022 ar fáil go poiblí
167	C9.R2 Tascfhórsa um Fhrith-Éilliú a bhunú chun faireachán agus athbhreithniú a dhéanamh ar na bearta a glacadh san Ungáir chun éilliú smachtbhannaí a chosc, a bhrath agus a ionchúiseamh	Cloch mhíle	Tá an anailís bhliantúil ar an Tascfhórsa Frith-Éillithe don bhliain 2022 ar fáil go poiblí
168	C9.R2 Tascfhórsa um Fhrith-Éilliú a bhunú chun faireachán agus athbhreithniú a dhéanamh ar na bearta a glacadh san Ungáir chun éilliú smachtbhannaí a chosc, a bhrath agus a ionchúiseamh	Cloch mhíle	Scrúdaíonn an rialtas an chéad tuarascáil ón Tascfhórsa
172	C9.R4 Rialacha a bhaineann le dearbhuithe sócmhainní a neartú	Cloch mhíle	Córas nua a bhunú chun dearbhuithe sócmhainní a thíolacadh go leictreonach i bhformáid dhigiteach agus bunachar sonraí poiblí le haghaidh dearbhuithe sócmhainní a chur ar bun
176	C9.R6 Feabhas a chur ar thrédhearcacht an chaiteachais phoiblí	Cloch mhíle	Tá an clár lárnach a bunaíodh faoi na bearta feabhais sa nós imeachta coinníollachta ag feidhmiú go hiomlán agus tá an tacar iomlán faisnéise is gá ar fáil ann
177	C9.R7 Straitéis Náisiúnta Frith-éillithe agus plean gníomhaíochta a fhorbairt agus a chur chun feidhme	Cloch mhíle	An creat frithéillithe a neartú san Ungáir trí ghníomhaíochtaí nithiúla a chur chun feidhme faoin Straitéis Náisiúnta Frith-Éillithe agus faoin bPlean Gníomhaíochta gaolmhar lena gcumhdaítear an tréimhse 2020-2022
178	C9.R7 Straitéis Náisiúnta Frith-éillithe agus plean gníomhaíochta a fhorbairt agus a chur chun feidhme	Cloch mhíle	An creat frith-éillithe a neartú san Ungáir trí Straitéis Náisiúnta Frith-Éillithe nua agus Plean Gníomhaíochta gaolmhar a chur ar bun
185	C9.R10 An sciar de nósanna imeachta soláthair phoiblí tairiscintí aonair a laghdú	Sprioc	Ní rachaidh sciar na nósanna imeachta tairisceana le tairiscintí aonair ar sholáthairtí arna maoiniú ó thacaíocht ón Aontas thar 15 %
186	C9.R10 An sciar de nósanna imeachta soláthair phoiblí tairiscintí aonair a laghdú	Sprioc	Ní rachaidh sciar na nósanna imeachta tairisceana le tairiscintí aonair le haghaidh soláthairtí arna maoiniú ó acmhainní náisiúnta thar 32 %

Uimhir Sheichea mhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle / Sprioc	Ainm
196	C9.R10 An sciar de nósanna imeachta soláthair phoiblí tairiscintí aonair a laghdú	Cloch mhíle	Cuirtear an chéad tuarascáil bunaithe ar an 'uirlis tuairiscithe tairiscintí aonair' ar fáil
199	C9.R11 An Córas Leictreonach Soláthair Phoiblí (EPS) a fhorbairt chun trédhearcacht a mhéadú	Cloch mhíle	Tá feidhmeanna EPS lenar féidir sonraí maidir le fógra dámhachtana conartha a chuardach go struchtúrtha agus a easpórtáil ar an mórchóir ar fáil don phobal ón 1 Eanáir 2014 ar aghaidh
202	C9.R12 Creat tomhais feidhmíochta le haghaidh soláthar poiblí	Cloch mhíle	An chéad anailís bhliantúil a rinneadh faoi chreat tomhais feidhmíochta na soláthairtí poiblí
203	C9.R13 Plean gníomhaíochta chun an leibhéal iomaíochais sa soláthar poiblí a mhéadú	Cloch mhíle	Plean gníomhaíochta a ghlacadh chun leibhéal na hiomaíochta i soláthar poiblí a mhéadú
205	C9.R14 Scéim oiliúna, agus scéim tacaíochta, maidir le soláthar do mhicrifhiontair, d'fhiontair bheaga agus d'fhiontair mheánmhéide chun a rannpháirtíocht i nósanna imeachta soláthair phoiblí a éascú	Cloch mhíle	Scéim oiliúna a sheoladh chun rannpháirtíocht micrifhiontar, fiontar beag agus meánmhéide i nósanna imeachta soláthair phoiblí a éascú
209	C9.R14 Scéim oiliúna, agus scéim tacaíochta, maidir le soláthar do mhicrifhiontair, d'fhiontair bheaga agus d'fhiontair mheánmhéide chun a rannpháirtíocht i nósanna imeachta soláthair phoiblí a éascú	Cloch mhíle	Scéim tacaíochta a bhunú chun na costais a bhaineann le páirt a ghlacadh i soláthairtí poiblí micrifhiontar, fiontar beag agus fiontar meánmhéide a chúiteamh
237	C9.R27 Feabhas a chur ar cháilíocht na reachtóireachta agus rannpháirtíocht éifeachtach na bpáirtithe leasmhara agus na gcomhpháirtithe sóisialta sa chinnteoireacht	Sprioc	Cur i bhfeidhm éifeachtach na rialacha a bhaineann le comhairliúchán poiblí éigeantach le gníomhartha reachtacha agus foilsíú córasach réamh-achomrí ar mheasúnuithe tionchair a neartú (1)
267	C9.R38 Éifeachtacht an chaiteachais phoiblí a fheabhsú trí athbhreithnithe ar chaiteachas a dhéanamh	Cloch mhíle	An creat dlíthiúil agus institiúideach a bhunú chun athbhreithnithe bliantúla ar chaiteachas a dhéanamh
Méid na Tráthchoda			EUR 813 560 000

1.3 An Tríú Tráthchuid (tacaíocht neamh-inaisíochta):

Uimhir Sheichea mhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle / Sprioc	Ainm
3	C1.R1 Oideachas poiblí iomaíoch a fhorbairt ag baint úsáid as teicneolaíocht an 21ú haois	Sprioc	An sciar de mhúinteoirí a úsáideann Teicneolaíochtaí Faisnéise agus Cumarsáide i 40 % dá ranganna ar a laghad

Uimhir Sheichea mhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle / Sprioc	Ainm
8	C1.I1 Feabhas a chur ar an rochtain ar oideachas ardcháilíochta i meánscoileanna íochtaracha	Sprioc	Atheagrúcháin institiúideacha phiolótacha a chur chun feidhme chun ranganna beaga meánoideachais íochtaracha a chomhtháthú i scoileanna níos mó sna lonnaithe comharsanachta
26	C1.R4 Inbhuanaitheacht chóras na bpinsean a fheabhsú	Cloch mhíle	Tuarascáil neamhspleách ó shaineolaí idirnáisiúnta maidir le roghanna beartais chun aghaidh a thabhairt ar dhúshláin inbhuanaitheachta fhadtéarmacha chóras pinsin na hUngáire
29	C2.R1 Cúrsaí ardoideachais a nuachóiriú	Sprioc	Líon na réimsí nuachóirithe staidéir ardoideachais
46	C2.I5 An Lárionaid Scrúdúcháin Náisiúnta a fhorbairt	Cloch mhíle	Dámhachtain an chonartha phoiblí/na gconarthaí poiblí maidir le hathchóiriú agus forbairt an Lárionaid Scrúdúcháin Lárnach
57	C3.I2 Fuinnimh in-athnuaite a tháirgeadh agus a úsáid i mbardais faoi mhíbhuntáiste	Sprioc	Acmhainneacht táirgeachta fuinnimh in-athnuaite a shuiteáil i mbardais faoi mhíbhuntáiste nó chun tairbhe na mbardas sin
59	C3.I3 Fostaíocht agus forbairt scileanna a chur chun cinn bunaithe ar shainiúlachtaí áitiúla	Sprioc	Rannpháirtíocht i gclár shóisialta saothair
61	C3.I4 Oideolaíocht atá dírithe ar an gcomhphobal	Sprioc	Forbairt oideolaíoch institiúidí oideachais phoiblí agus gairmoiliúna sna lonnaithe roghnaithe
78	C4.R2 Dlús a chur le bearta oiriúnaithe don athrú aeráide i mbainistiú uisce	Cloch mhíle	Tuarascáil ón tascfhórsa maidir le bainistiú inbhuanaithe uisce
80	C5.I1 Forbairt acmhainní an ghréasáin iarnróid fho-uirbh	Cloch mhíle	Síniú conarthaí oibreacha chun línte H5, H6 agus H7 a athnuachan agus a shíneadh
87	C5.I2 Plódú na ngréasán iarnróid a mhalartú ar chonair TEN-T	Cloch mhíle	Conarthaí poiblí a shíniú chun an líne iarnróid a athchóiriú (Almásfűzitő-Komárom)
114	C6.I1 Forbairt chlasaiceach agus chliste an oibreora córais tarchurtha agus na n-oibreoirí córas dáileacháin	Sprioc	Méadú acmhainne ar stáisiúin chumhachta a úsáideann foinsí fuinnimh in-athnuaite ar féidir iad a chomhtháthú leis an eangach cumhachta mar thoradh ar an eangach fheabhsaithe (carnadh, MW)
136	C7.R1 Rialáil intíre ar an aistriú chuig geilleagar ciorclach	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm na ngníomhartha reachtacha is gá chun an cleachtas bainistithe dramhaíola a chur i ngníomh

Uimhir Sheichea mhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle / Sprioc	Ainm
137	C7.I1 Tionscal cliste, nuálach agus inbhuanaithe bainistíochta dramhaíola agus margadh amhábhhar tánaisteach a neartú	Cloch mhíle	Dámhachtain conarthaí chun gléasra athchúrsála ceimicí agus gléasra táirgthe hidrigine glaise a thógáil (d'athchúrsáil cheimiceach 40 000 tona plaisteach ar a laghad agus 750 tonna de hidrigin ghlas ar a laghad)
140	C8.R1 Deireadh a chur le híocaíochtaí aisce in earnáil an chúraim sláinte	Cloch mhíle	Staidéar neamhspleách a fhoilsiú ina gcuirtear fianaise ar fáil maidir le tionchar na n-athchóirithe cúraim sláinte a cuireadh chun feidhme ar chleachtas na híocaíochta aisce
164	C9.R1 Údarás Sláine a bhunú chun cosc, brath agus ceartú calaoise, coinbhleachtaí leasa agus éillithe a threisiú chomh maith le neamhdhleathachtaí agus neamhrialtachtaí eile a bhaineann le cur chun feidhme thacaíocht an Aontais	Cloch mhíle	Scrúdaíonn an Rialtas an chéad Tuarascáil Sláine bhliantúil ón Údarás Sláine agus cuireann sé a fhreagraí ar fáil i scríbhinn
165	C9.R1 Údarás Sláine a bhunú chun cosc, brath agus ceartú calaoise, coinbhleachtaí leasa agus éillithe a threisiú chomh maith le neamhdhleathachtaí agus neamhrialtachtaí eile a bhaineann le cur chun feidhme thacaíocht an Aontais	Cloch mhíle	Athbhreithniú ag an Údarás Sláine ar an gcóras dearbhairthe sócmhainní
170	C9.R3 Nós imeachta sonrach a thabhairt isteach i gcás coireanna speisialta a bhaineann le feidhmiú údarais phoiblí nó le bainistiú maoine poiblí ('athbhreithniú breithiúnach')	Cloch mhíle	Nós imeachta sonrach a athbhreithniú i gcás coireanna speisialta a bhaineann le feidhmiú údarais phoiblí nó le bainistiú maoine poiblí
173	C9.R4 Rialacha a bhaineann le dearbhuithe sócmhainní a neartú	Cloch mhíle	Smachtbhannaí éifeachtacha riaracháin agus coiriúla a thabhairt isteach maidir le sáruithe tromchúiseacha ar oibleagáidí dearbhaithe sócmhainní
183	C9.R9 Múscailt feasachta maidir le deireadh a chur le híocaíochtaí aisce in earnáil an chúraim sláinte	Cloch mhíle	Measúnú eatramhach ar na chéad torthaí ar an bhfeachtas feasachta maidir le hinghlacthacht íocaíochtaí aisce i gcúram sláinte
236	C9.R27 Feabhas a chur ar cháilíocht na reachtóireachta agus rannpháirtíocht éifeachtach na bpáirtithe leasmhara agus na gcomhpháirtithe sóisialta sa chinnteoireacht	Cloch mhíle	Tús a chur le cur i bhfeidhm modheolaíochta nua chun measúnuithe tionchair ar thograí reachtacha a ullmhú
245	C9.R31 Ceanglais íosta substaintí a thabhairt isteach chun críocha cánach ioncaim corparáide	Cloch mhíle	Athbhreithniú neamhspleách idirnáisiúnta ar na rialacha náisiúnta i gcoinne seachaint cánach
246	C9.R31 Ceanglais íosta substaintí a thabhairt isteach chun críocha cánach ioncaim corparáide	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm reachtaíochta lena mbunaítear ceanglais íosta maidir le substaintí chun críocha cánach ioncaim corparáide

Uimhir Sheichea mhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle / Sprioc	Ainm
247	C9.R32 Rialacháin maidir le praghsáil aistrithe a neartú	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm leasuithe reachtacha chun rialacha maidir le praghsáil aistrithe a neartú
248	C9.R33 Raon feidhme na rialacha neamh-inasbhainteachta d'íocaíochtaí amach a leathnú	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm leasuithe reachtacha chun na rialacha neamh-inasbhainteachta d'íocaíochtaí amach a leathnú
257	C9.R35 An córas cánach a shimpliú trí líon na gcánacha a laghdú	Cloch mhíle	Deireadh a chur de réir a chéile le bearta sealadacha cánach
258	C9.R35 An córas cánach a shimpliú trí líon na gcánacha a laghdú	Cloch mhíle	Tuarascáil ón meitheal maidir le líon na gcánacha a laghdú
260	C9.R35 An córas cánach a shimpliú trí líon na gcánacha a laghdú	Cloch mhíle	Tuarascáil ón meitheal maidir le féidearthachtaí maidir le sraith mhalartach rialacha maidir le cánachas ar ioncam pearsanta a shimpliú agus a chomhdhlúthú
261	C9.R35 An córas cánach a shimpliú trí líon na gcánacha a laghdú	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm leasuithe reachtacha chun cánachas ioncaim phearsanta a shimpliú agus a chomhdhlúthú
Méid na Tráthchoda			EUR 639 230 000

1.4 An Ceathrú Tráthchuid (tacaíocht neamh-inaisíoctha):

Uimhir Sheichea mhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle / Sprioc	Ainm
18	C1.R3 Tarraingteacht ghairm na múinteoireachta a fheabhsú	Sprioc	Meánphá na múinteoirí sa chóras oideachais poiblí in 2024 i gcoibhneas le meánphá na gcéimithe treasacha
27	C1.R4 Inbhuanaitheacht chóras na bpinsean a fheabhsú	Cloch mhíle	Togra beartais a ullmhú chun an córas pinsean a leasú
143	C8.I1 Forbairt a dhéanamh ar na coinníollacha a bhaineann le cúram sláinte sa 21ú haois	Sprioc	Líon na líonraí ospidéal ar leibhéal an chontae a bhfuil conairí othar comhtháite acu
152	C8.I2 Tacú le claochlú digiteach na sláinte	Cloch mhíle	Seoladh aip mhóibíleach cúraim sláinte lárnaigh (myEESZT)

Uimhir Sheichea mhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle / Sprioc	Ainm
180	C9.R8 Córais chomhair na seirbhíse ionchúisimh a uasghrádú chun dul i ngleic le cleachtais éillithe.	Cloch mhíle	Córas TF nua a bhunú chun doiciméid íogaire na seirbhíse ionchúisimh a láimhseáil
187	C9.R10 An sciar de nósanna imeachta soláthair phoiblí tairiscintí aonair a laghdú	Sprioc	Ní rachaidh sciar na nósanna imeachta tairisceana le tairiscintí aonair ar sholáthairtí arna maoiniú ó thacaíocht ón Aontas thar 15 %
188	C9.R10 An sciar de nósanna imeachta soláthair phoiblí tairiscintí aonair a laghdú	Sprioc	Ní rachaidh sciar na nósanna imeachta tairisceana le tairiscintí aonair le haghaidh soláthairtí arna maoiniú ó acmhainní náisiúnta thar 24 %
204	C9.R13 Plean gníomhaíochta chun an leibhéal iomaíochais sa soláthar poiblí a mhéadú	Cloch mhíle	Athbhreithniú an phlean gníomhaíochta chun leibhéal na hiomaíochta i soláthar poiblí a mhéadú tar éis an chéad athbhreithnithe bhliantúil air
206	C9.R14 Scéim oiliúna, agus scéim tacaíochta, maidir le soláthar do mhicrifhiontar, d'fhiontar bheaga agus d'fhiontar mheánmhéide chun a rannpháirtíocht i nósanna imeachta soláthair phoiblí a éascú	Sprioc	Líon na micrifhiontar, na bhfiontar beag agus na bhfiontar meánmhéide a fuair oiliúint maidir le cleachtais soláthair phoiblí
232	C9.R26 Trédhearcacht agus rochtain ar fhaisnéis phoiblí a fheabhsú	Cloch mhíle	Tuarascáil ó Oifig Rialaithe an Rialtais maidir le rochtain ar fhaisnéis phoiblí (2)
238	C9.R27 Feabhas a chur ar cháilíocht na reachtóireachta agus rannpháirtíocht éifeachtach na bpáirtithe leasmhara agus na gcomhpháirtithe sóisialta sa chinnteoireacht	Sprioc	Cur i bhfeidhm éifeachtach na rialacha a bhaineann le comhairliúchán poiblí éigeantach le gníomhartha reachtacha agus foilsiú córasach réamh-achoimrí ar mheasúnú tionchair a neartú (2)
241	C9.R28 Tacaíocht don phróiseas cinnteoireachta agus reachtach sonraibhunaitha d'fhonn trédhearcacht éifeachtúlachta a mhéadú agus rioscaí neamhrialtachtaí a laghdú	Cloch mhíle	Ardán sonraí agus córas samhaltaithe sonraí a bhunú
259	C9.R35 An córas cánach a shimpliú trí líon na gcánacha a laghdú	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm leasuithe reachtacha chun líon na gcánacha a laghdú
265	C9.R37 Príomhshruthú a dhéanamh ar úsáid feachtas cumarsáide agus léargais iompraíochta ag an riarachán cánach	Cloch mhíle	Páipéar coincheapa maidir le hathchóiriú ginearálta a dhéanamh ar ardáin TF NTCA agus iad a chomhtháthú i seirbhís aon chainéil
268	C9.R38 Éifeachtacht an chaiteachais phoiblí a fheabhsú trí athbhreithnithe ar chaiteachas a dhéanamh	Cloch mhíle	Tuarascálacha ar thorthaí na chéad athbhreithnithe caiteachais agus an dara hathbhreithniú caiteachais
Méid na Tráthchoda			EUR 464 890 000

1.5 An Cúigiú Tráthchuid (tacaíocht neamh-inaisíochta):

Uimhir Sheichea mhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle / Sprioc	Ainm
4	C1.R1 Oideachas poiblí iomaíoch a fhorbairt ag baint úsáid as teicneolaíocht an 21ú haois	Sprioc	Líon na n-institiúidí oideachais scoile a bhfuil uirlisí agus uirlisí taispeána nua-aimseartha acu lena bhforbraítear cruthaitheacht mac léinn agus scileanna réitithe fadhbanna
24	C1.I4 Áiteanna nua naíolainne a chruthú	Sprioc	Líon na leanaí atá cláraithe in áiteanna naíolainne nua-chruthaithe
31	C2.I1 Nuálaíocht institiúideach agus gníomhaíochtaí neartaithe san ardoideachas	Sprioc	Líon na gcúrsaí lena mbaineann micridhintiúir ag a bhfuil ábhar digiteach
53	C3.I1 Tithíocht shóisialta a thógáil agus a athchóiriú, dálaí tithíochta a fheabhsú	Sprioc	Athchóiriú teaghaisí
55	C3.I1 Tithíocht shóisialta a thógáil agus a athchóiriú, dálaí tithíochta a fheabhsú	Sprioc	Tógáil tithíocht shóisialta nua
64	C4.R1 Méadú feasachta	Sprioc	Pobail inbhuanaithe bainistíochta uisce a bhunú
72	C4.I2 Córas faireacháin a bhunú	Cloch mhíle	Córas cuimsitheach faireacháin ar an leibhéal áitiúil
98	C5.R1 Córas náisiúnta aonair um tharaifí, ticéadú agus faisnéis do phaisinéirí a chur in úsáid le haghaidh bus agus iarnróid ag an Údarás Náisiúnta Iompair Phoiblí	Cloch mhíle	Tabhairt isteach tairseach OpenData agus córas faisnéise fíor-ama do phaisinéirí
110	C6.R4 Trédhearcacht, intuarthacht agus infhaighteacht an naisc leis an eangach a fheabhsú	Sprioc	Údarú maidir le nascadh eangaí le haghaidh acmhainneacht gléasraí cumhachta in-athnuaite
115	C6.I1 Forbairt chlasaiceach agus chliste an oibreora córais tarchurtha agus na n-oibreoirí córas dáileacháin	Sprioc	Méadú acmhainne ar stáisiúin chumhachta a úsáideann foinsí fuinnimh in-athnuaite ar féidir iad a chomhtháthú leis an eangach cumhachta mar thoradh ar an eangach fheabhsaithe (carnadh, MW)
119	C6.I2 Tacaíocht d'úsáid painéil ghréine cónaithe agus nuachóiriú teasa	Sprioc	Líon na dteaghlach atá feistithe le painéil ghréine nó atá feistithe le painéil ghréine, aonad stórála, córas téimh leictirigh agus athsholáthar fuinneoige (carnadh, líon teaghlach)

Uimhir Sheichea mhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle / Sprioc	Ainm
124	C6.I3 Suiteáil saoráidí stórála fuinnimh le haghaidh oibreoirí córas dáileacháin agus tarchurtha	Sprioc	Acmhainn stórála nuashuiteáilte mar chomhpháirt líonra lán-chomhtháite don OCT agus do OCDanna
128	C6.I4 Saoráidí stórála fuinnimh eangai a shuiteáil le haghaidh rannpháirtithe sa mhargadh fuinnimh	Sprioc	Acmhainn na saoráidí stórála fuinnimh nuashuiteáilte
132	C6.I5 Méadrú cliste a scaipeadh	Sprioc	Méadair chliste nua-shuiteáilte
147	C8.I2 Tacú le claochlú digiteach na sláinte	Sprioc	Líon na n-ospidéal ag a bhfuil córas uasghrádaithe slándála TF
184	C9.R9 Múscailt feasachta maidir le deireadh a chur le híocaíochtaí aisce in earnáil an chúraim sláinte	Sprioc	Líon na saoránach a ndeachaigh an feachtas múscailte feasachta i bhfeidhm orthu
210	C9.R14 Scéim oiliúna, agus scéim tacaíochta, maidir le soláthar do mhicrifhiontair, d'fhiontair bheaga agus d'fhiontair mheánmhéide chun a rannpháirtíocht i nósanna imeachta soláthair phoiblí a éascú	Cloch mhíle	Meastóireacht mheántearma a dhéanamh ar bhreisluach agus éifeachtacht na scéime tacaíochta
243	C9.R29 Síneadh a chur leis an gcóras cinnteoireachta riaracháin uathoibríoch d'fhonn éifeachtúlacht agus trédhearcacht a mhéadú agus rioscaí neamhrialtachtaí a laghdú	Sprioc	Cásanna uathoibríthe breise a thugtar isteach sa chóras cinnteoireachta riaracháin uathoibríoch (AKD)
253	C9.R34 Claochlú digiteach na nósanna imeachta maidir le comhlíonadh cánach	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm na reachtaíochta maidir leis an gcóras leictreonach a thabhairt isteach
255	C9.R34 Claochlú digiteach na nósanna imeachta maidir le comhlíonadh cánach	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm reachtaíochta chun nósanna imeachta comhlíonta CBL a shimpliú trí chóras EVAT a thabhairt isteach
262	C9.R36 Athchóiriú a dhéanamh ar an gcáin ar phíblínte fónais phoiblí	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm an Ghnímh lena n-aisghairtear nó lena leasaítear Gníomh Uimh. CLXVIII de 2012 maidir leis an gcáin ar phíblínte fónais
263	C9.R37 Príomhshruthú a dhéanamh ar úsáid feachtas cumarsáide agus léargais iompraíochta ag an riarachán cánach	Cloch mhíle	Cleachtais chumarsáide comhlachtaí riaracháin phoiblí i leith a gcliant a fheabhsú
264	C9.R37 Príomhshruthú a dhéanamh ar úsáid feachtas cumarsáide agus léargais iompraíochta ag an riarachán cánach	Cloch mhíle	Iarratais ar léargas iompraíochta i nósanna imeachta NTCA
Méid na Tráthchoda			EUR 639 230 000

1.6 An Séú Tráthchuid (tacaíocht neamh-inaisíochta):

Uimhir Sheichea mhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle / Sprioc	Ainm
5	C1.R1 Oideachas poiblí iomaíoch a fhorbairt ag baint úsáid as teicneolaíocht an 21ú haois	Sprioc	Líon na leabhar nótaí digiteacha breise a sheachadtar lena n-úsáid ag daltaí nó ag múinteoirí
19	C1.R3 Tarraingteacht ghairm na múinteoireachta a fheabhsú	Sprioc	Meánphá na múinteoirí sa chóras oideachais poiblí in 2025 i gcomparáid le meánphá na gcéimithe treasacha
20	C1.R3 Tarraingteacht ghairm na múinteoireachta a fheabhsú	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm na reachtaíochta lena leagtar amach an méadú pá do mhúinteoirí ar leibhéal iontrála don bhliain 2025
28	C1.R4 Inbhuanaitheacht chóras na bpinsean a fheabhsú	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm na reachtaíochta lena leasaítear an córas pinsean
79	C4.R2 Dlús a chur le bearta oiriúnaithe don athrú aeráide i mbainistiú uisce	Cloch mhíle	Plean gníomhaíochta a chur chun feidhme ag tógáil ar na moltaí a d'fhorbair an tascfhórsa
81	C5.I1 Forbairt acmhainní an ghréasáin iarnróid fho-uirbigh	Cloch mhíle	50 % ullmhacht fhisiceach le haghaidh leathnú an ghréasáin iarnróid fho-uirbigh
92	C5.I3 Iompar de bhus saor ó astaíochtaí a fhorbairt	Sprioc	Busanna breise leictreacha agus na pointí athluchtaithe gaolmhara a chur i seirbhís
125	C6.I3 Suiteáil saoráidí stórála fuinnimh le haghaidh oibreoirí córas dáileacháin agus tarchurtha	Sprioc	Acmhainn bhreise stórála nuashuiteáilte mar chomhpháirt líonra lán-chomhtháite don OCT agus do OCDanna (arna charnadh, MWh)
129	C6.I4 Saoráidí stórála fuinnimh eangai a shuiteáil le haghaidh rannpháirtithe sa mhargadh fuinnimh	Sprioc	Acmhainn na saoráidí stórála fuinnimh nuashuiteáilte
189	C9.R10 An sciar de nósanna imeachta soláthair phoiblí tairiscintí aonair a laghdú	Sprioc	Ní rachaidh sciar na nósanna imeachta tairisceana le tairiscintí aonair ar sholáthairtí arna maoiniú ó thacaíocht ón Aontas thar 15 %
190	C9.R10 An sciar de nósanna imeachta soláthair phoiblí tairiscintí aonair a laghdú	Sprioc	Ní rachaidh sciar na nósanna imeachta tairisceana le tairiscintí aonair le haghaidh soláthairtí arna maoiniú ó acmhainní náisiúnta thar 15 %
239	C9.R25 Feabhas a chur ar cháilíocht na reachtóireachta agus rannpháirtíocht éifeachtach na bpáirtithe leasmhara agus na gcomhpháirtithe sóisialta sa chinnteoireacht	Sprioc	Cur i bhfeidhm éifeachtach na rialacha a bhaineann le comhairliúchán poiblí éigeantach le gníomhartha reachtacha agus foilsiú córasach réamh-achóimrí ar an measúnú tionchair (3)

Uimhir Sheichea mhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle / Sprioc	Ainm
242	C9.R28 Tacaíocht don phróiseas cinnteoireachta agus reachtach sonraíbhunaithe d'fhonn trédhearcacht éifeachtúlachta a mhéadú agus rioscaí neamhrialtachtaí a laghdú	Sprioc	Líon na ndaoine a bhfuil cúrsaí oiliúna ar léirshamhlú sonraí déanta acu
251	C9.R34 Claochlú digiteach na nósanna imeachta maidir le comhlíonadh cánach	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm reachtaíochta chun réiteach ePayroll a thabhairt isteach
269	C9.R38 Éifeachtacht an chaiteachais phoiblí a fheabhsú trí athbhreithnithe ar chaiteachas a dhéanamh	Cloch mhíle	Tuascálacha ar thorthaí an tríú agus an cheathrú hathbhreithniú ar chaiteachas
Méid na Tráthchoda			EUR 464 890 000

1.7 An Seachtú Tráthchuid (tacaíocht neamh-inaisíochta):

Uimhir Sheichea mhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle / Sprioc	Ainm
9	C1.I1 Feabhas a chur ar an rochtain ar oideachas ardcháilíochta i meánscoileanna íochtaracha	Sprioc	Atheagrúcháin institiúideacha breise a chur chun feidhme chun ranganna beaga meánoideachais íochtaracha a chomhtháthú i scoileanna níos mó sna lonnaithe comharsanachta
15	C1.R2 An baol leithscartha i scoileanna a laghdú	Cloch mhíle	Tuascáil ar chur i bhfeidhm na reachtaíochta nua lena bhforáiltear do laghdú ar thacaíocht Stáit do bhunscoileanna agus do mheánscoileanna íochtaracha ina bhfuil cion íseal daltaí faoi mhíbhuntáiste
25	C1.I4 Áiteanna nua náiolainne a chruthú	Sprioc	Líon na leanaí breise atá cláraithe in áiteanna náiolainne nua-chruthaithe
40	C2.I3 Curaclaim dhigiteacha a fhorbairt don ghairmoideachais agus don ghairmoiliúint	Sprioc	Líon na n-ábhar foghlama digítí a forbraíodh don ghairmoideachas agus don ghairmoiliúint
58	C3.I2 Fuinnimh in-athnuaite a tháirgeadh agus a úsáid i mbardais faoi mhíbhuntáiste	Sprioc	Acmhainneacht bhreise táirgeachta fuinnimh in-athnuaite a shuiteáil i mbardais faoi mhíbhuntáiste nó chun tairbhe na mbardas sin
65	C4.R1 Méadú feasachta	Cloch mhíle	Seisiúin faisnéise a eagrú

Uimhir Sheichea mhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle / Sprioc	Ainm
67	C4.I1-3 Infheistíochtaí 1 agus 3 – Bainistiú uisce	Cloch mhíle	Dea-stádas éiceolaíoch a bhaint amach do na dobharlaigh dhromchla agus dobharlaigh screamhuisce a ndéanann na hinfeistíochtaí faoin gcomhchuid seo difear dóibh (Infheistíocht 1 agus Infheistíocht 3)
73	C4.I2 Córas faireacháin a bhunú	Cloch mhíle	Córas cuimsitheach faireacháin ar an leibhéal náisiúnta
74	C4.I2 Córas faireacháin a bhunú	Sprioc	Córas cuimsitheach faireacháin a fhorbairt ar an leibhéal náisiúnta
90	C5.I2 Plódú na ngréasán iarnróid a mhalartú ar chonair TEN-T	Sprioc	An líne iarnróid athchóirithe a chur i mbun seirbhíse (an chuid de líne iarnróid Békéscsaba-Lőkösháza)
93	C5.I3 Iompar de bhus saor ó astaíochtaí a fhorbairt	Sprioc	Busanna breise leictreacha agus na pointí athluchtaithe gaolmhara a chur i seirbhís
116	C6.I1 Forbairt chlasaiceach agus chliste an oibreora córais tarchurtha agus na n-oibreoirí córas dáileacháin	Sprioc	Méadú breise acmhainne ar stáisiúin chumhachta a úsáideann foinsí fuinnimh in-athnuaite ar féidir iad a chomhtháthú leis an eangach cumhachta mar thoradh ar an eangach fheabhsaithe (carnadh, MW)
120	C6.I2 Tacaíocht d'úsáid painéil ghréine cónaithe agus nuachóiriú teasa	Sprioc	Líon na dteaghlach breise atá feistithe le painéil ghréine nó atá feistithe le painéil ghréine, aonad stórála, córas téimh leictirigh agus athsholáthar fuinneoige (carnadh, líon teaghlach)
133	C6.I5 Méadrú cliste a scaipeadh	Sprioc	Méadair chliste nua-shuiteáilte bhreise (carnaithe)
149	C8.I2 Tacú le claochlú digiteach na sláinte	Sprioc	Méadú ar chion na gcineálacha nósanna imeachta údarás sláinte a fhéadfar a thionscnamh go leictreonach
150	C8.I2 Tacú le claochlú digiteach na sláinte	Sprioc	Líon na seirbhísí teililighis a soláthraíodh le huirlisí digiteacha in aon bhliain amháin
151	C8.I2 Tacú le claochlú digiteach na sláinte	Cloch mhíle	Modúil EESZT nua a seoladh chun tacú le bainistiú soláthair agus próisis digitithe cúraim
153	C8.I2 Tacú le claochlú digiteach na sláinte	Sprioc	Líon na n-úsáideoirí uathúla a úsáideann an aip mhóibíleach lárnach chúraim sláinte
155	C8.I3 Clár chlár cianfhaireachais sláinte do dhaoine scothaosta	Sprioc	Seoladh na seirbhíse seolta le haghaidh an chlár cianfhaireachais sláinte do dhaoine scothaosta

Uimhir Sheichea mhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle / Sprioc	Ainm
157	C8.I4 Cúram sláinte príomhúil a fhorbairt	Sprioc	Líon na ndochtúirí a ghlacann páirt i bpobail GP nuabhunaithe agus oibríochtúla
158	C8.I4 Cúram sláinte príomhúil a fhorbairt	Sprioc	Líon na n-othar atá cláraithe sa Chlár Bainistíochta um Ghalair Ainsealacha
159	C8.I4 Cúram sláinte príomhúil a fhorbairt	Sprioc	Líon na n-othar atá cláraithe i geláir um chosc agus um chur chun cinn na sláinte
181	C9.R8 Córais chomhair na seirbhíse ionchúisimh a uasghrádú chun dul i ngleic le cleachtais éillithe.	Cloch mhíle	Córas nua TF a bhunú chun comhaid cháis na seirbhíse ionchúisimh a láimhseáil
244	C9.R30 An córas náisiúnta bainistithe trealamh TF a neartú chun éifeachtúlacht na seirbhísí poiblí a mhéadú	Cloch mhíle	Córas lárnach bainistithe trealamh TF agus ceadúnaithe bogearraí a bhunú
249	C9.R33 Raon feidhme na rialacha neamh-inasbhainteachta d'íocaíochtaí amach a leathnú	Cloch mhíle	Meastóireacht neamhspleách ar éifeachtacht an tacair fhoriomláin rialacha intíre a bhaineann le pleanáil ionsaitheach cánach
266	C9.R37 Príomhshruthú a dhéanamh ar úsáid feachtas cumarsáide agus léargais iompraíochta ag an riarachán cánach	Cloch mhíle	Feidhmiúlachtaí nua a bheith ar fáil ar ardáin chomhtháite NTCA
270	C9.R38 Éifeachtacht an chaiteachais phoiblí a fheabhsú trí athbhreithnithe ar chaiteachas a dhéanamh	Cloch mhíle	Tuarascáil deiridh ar an toradh a bhí ar an athbhreithniú caiteachais
Méid na Tráthchoda			EUR 639 230 000

1.8 An tOchtú Tráthchuid (tacaíocht neamh-inaisíochta):

Uimhir Sheichea mhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle / Sprioc	Ainm
6	C1.R1 Oideachas poiblí iomaíoch a fhorbairt ag baint úsáid as teicneolaíocht an 21ú haois	Sprioc	An sciar de mhúinteoirí a úsáideann Teicneolaíochtaí Faisnéise agus Cumarsáide i 40 % dá ranganna ar a laghad
11	C1.I2 Tacú le hoideachas mac léinn a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu	Sprioc	Sciar na n-institiúidí oideachais speisialta a fuair tacaíocht d'oideachas daltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu

Uimhir Sheichea mhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle / Sprioc	Ainm
12	C1.I2 Tacú le hoideachas daltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu	Sprioc	Líon na ndaltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu a bhain tairbhe as seirbhísí feabhsaithe
13	C1.I2 Tacú le hoideachas daltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu	Sprioc	Líon na múinteoirí oideachais speisialta a fuair oiliúint ghairmiúil inseirbhíse
21	C1.R3 Tarraingteacht ghairm na múinteoireachta a fheabhsú	Cloch mhíle	Cur i bhfeidhm na méaduithe pá do mhúinteoirí atá ag obair i lonnaitheachtaí faoi mhíbhuntáiste, do mhúinteoirí atá ag obair i scoileanna ina bhfuil cion 10 % ar a laghad de dhaltai faoi mhíbhuntáiste, agus do mhúinteoirí ar leibhéal iontrála
22	C1.I3 Oiliúint a chur ar mhúinteoirí agus scileanna bainistíochta ceannairí institiúidí a fheabhsú	Sprioc	Líon na gceannairí agus na leasceannairí institiúidí oideachais poiblí a ghlac páirt san fhorbairt ghairmiúil leanúnach
23	C1.I3 Oiliúint a chur ar mhúinteoirí agus scileanna bainistíochta ceannairí institiúidí a fheabhsú	Sprioc	Líon na múinteoirí ó institiúidí oideachais phoiblí a ghlac páirt san fhorbairt ghairmiúil leanúnach
32	C2.I1 Nuálaíocht institiúideach agus gníomhaíochtaí neartaithe san ardoideachas	Sprioc	Líon mac léinn/daoine a fuair teastas micridhintiúir in institiúidí ardoideachais
33	C2.I1 Nuálaíocht institiúideach agus gníomhaíochtaí neartaithe san ardoideachas	Sprioc	Líon na n-ábhar foghlama digítí forbartha don ardoideachas
34	C2.I1 Nuálaíocht institiúideach agus gníomhaíochtaí neartaithe san ardoideachas	Sprioc	Líon na mac léinn agus na mball foirne ardoideachais a ghlac páirt i gclár forbartha scileanna digiteacha
36	C2.I2 Bonneagar a nuachóiriú agus an digiteáil in institiúidí ardoideachais	Sprioc	Athchóiriú éifeachtúlachta fuinnimh ar bhonneagar tógála agus tógáil foirgneamh nua in institiúidí ardoideachais
37	C2.I2 Bonneagar a nuachóiriú agus an digiteáil in institiúidí ardoideachais	Sprioc	Trealamh digiteach a shuiteáil i bhfoirgnimh ardoideachais
38	C2.I2 Bonneagar a nuachóiriú agus an digiteáil in institiúidí ardoideachais	Cloch mhíle	Tuarascáil ar ghníomhaíochtaí forbartha cumais in institiúidí ardoideachais
41	C2.I3 Curaclaim dhigiteacha a fhorbairt don ghairmoideachais agus don ghairmoiliúint	Sprioc	Líon na bprintíseach sa ghairmoideachas agus sa ghairmoiliúint a d'fhreastail ar chúrsaí bunaithe ar ábhar foghlama digiteach feabhsaithe
43	C2.I4 Bonneagar gairmoideachais agus gairmoiliúna don 21ú haois	Sprioc	Athchóiriú éifeachtúlachta fuinnimh ar ionaid ghairmoideachais agus ghairmoiliúna

Uimhir Sheichea mhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle / Sprioc	Ainm
44	C2.I4 Bonneagar gairmoideachais agus gairmoiliúna don 21ú haois	Sprioc	Trealamh TFC a cheannach d'ionaid ghairmoideachais agus ghairmoiliúna
45	C2.I4 Bonneagar gairmoideachais agus gairmoiliúna don 21ú haois	Sprioc	Líon na n-ionad gairmoideachais agus gairmoiliúna ina bhfuil bonneagar uasghrádaithe
47	C2.I5 An Lárionaid Scrúdúcháin Náisiúnta a fhorbairt	Cloch mhíle	Teacht i mbun oibre an Lárionaid Scrúdúcháin Náisiúnta
49	C2.I6 Saotharlanna náisiúnta taighde agus forbartha a bhunú	Cloch mhíle	Tuarascáil ar fheidhmíocht saotharlann náisiúnta
54	C3.I1 Tithíocht shóisialta a thógáil agus a athchóiriú, dálaí tithíochta a fheabhsú	Sprioc	Athchóiriú teaghaisí breise
56	C3.I1 Tithíocht shóisialta a thógáil agus a athchóiriú, dálaí tithíochta a fheabhsú	Sprioc	Tógáil tithíocht shóisialta nua breise
60	C3.I3 Fostaíocht agus forbairt scileanna a chur chun cinn bunaithe ar shainiúlachtaí áitiúla	Sprioc	Rannpháirtíocht bhreise i gclár shóisialta saothair
62	C3.I4 Oideolaíocht atá dírithe ar an gcomhphobal	Sprioc	Forbairt oideolaíoch institiúidí breise oideachais phoiblí agus gairmoiliúna sna lonnaithe roghnaithe
66	C4.R1 Méadú feasachta	Sprioc	Heicteáir de thalamh arúil a bhfuil athruithe déanta orthu i ndáil le cleachtais talmhaíochta chun uisce a shábháil
69	C4.I1 Príomhchórais athsholáthair uisce a thógáil, líonraí agus córais nua a fhorbairt	Cloch mhíle	Tabhairt chun críche an tionscadail 'Stádas éiceolaíoch easnaimh uisce Homokhátság (Danube-Tisza) a fheabhsú agus a athbhunú – Céim I'
71	C4.I1 Príomhchórais athsholáthair uisce a thógáil, líonraí agus córais nua a fhorbairt	Cloch mhíle	Cur i gcrích an tionscadail 'Forbairt sholáthair uisce Rábaköz-Tóköz'
76	C4.I3 Cosaint an dúlra	Cloch mhíle	An tionscadal 'Feabhas a chur ar shlándáil an tsoláthair uisce éiceolaíochta ar shuíomh Hanság Natura 2000' a thabhairt chun críche
77	C4.I3 Cosaint an dúlra	Sprioc	Méadú ar an gcumhdach comhcheangailte heicteár de bhonneagar glas nó de láithreáin faoi chosaint nó de láithreán Natura 2000 a ndírítear orthu le hathshlánú hidreolaíochta nádúrtha
82	C5.I1 Forbairt acmhainní an ghréasáin iarnróid fho-uirbigh	Sprioc	Athchóiriú na línte iarnróid neamh-TEN-T (H5, H6 agus H7)

Uimhir Sheichea mhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle / Sprioc	Ainm
83	C5.I1 Forbairt acmhainní an ghréasáin iarnróid fho-uirbigh	Sprioc	Stáisiúin iarnróid agus stadanna a athchóiriú
84	C5.I1 Forbairt acmhainní an ghréasáin iarnróid fho-uirbigh	Sprioc	Claochladáin reatha nua nó nuachóiriú iomlán ar chlaochladáin atá ann faoi láthair
85	C5.I1 Forbairt acmhainní an ghréasáin iarnróid fho-uirbigh	Sprioc	Áiseanna nua stórála rothar B+R ag stadanna HÉV
86	C5.I1 Forbairt acmhainní an ghréasáin iarnróid fho-uirbigh	Sprioc	Bus nua idirmhódúil — moil HÉV
88	C5.I2 Plódú na ngréasán iarnróid a mhalartú ar chonair TEN-T	Sprioc	Líne iarnróid athchóirithe a chur i seirbhís (Almásfüzitő-Komárom)
95	C5.I4 Bainistiú lárnach tráchta a imlonnú ar iarnróid TEN-T	Sprioc	Suiteáil an Lárchórais Bainistíochta Tráchta a oibrítear ar línte iarnróid fo-uirbeacha agus línte móra iarnróid eile
109	C6.R4 Trédhearcacht, intuarthacht agus infhaighteacht an naisc leis an eangach a fheabhsú	Cloch mhíle	Bonneagar TF a chruthú le haghaidh úsáid sonraí ó mhéadair chliste
111	C6.R4 Trédhearcacht, intuarthacht agus infhaighteacht an naisc leis an eangach a fheabhsú	Sprioc	Údarú maidir le nascadh eangaí le haghaidh gléasraí cumhachta in-athnuaite
117	C6.I1 Forbairt chlasaiceach agus chliste an oibreora córais tarchurtha agus na n-oibreoirí córas dáileacháin	Sprioc	Méadú breise acmhainne ar stáisiúin chumhachta a úsáideann foinsí fuinnimh in-athnuaite ar féidir iad a chomhtháthú leis an eangach cumhachta mar thoradh ar an eangach fheabhsaithe (carnadh, MW)
121	C6.I2 Tacaíocht d'úsáid painéil ghréine cónaithe agus nuachóiriú teasa	Sprioc	Líon na dteaghlach breise atá feistithe le painéil ghréine nó atá feistithe le painéil ghréine, aonad stórála, córas téimh leictirigh agus athsholáthar fuinneoige (carnadh, líon teaghlach)
134	C6.I5 Méadrú cliste a scaipeadh	Sprioc	Méadair chliste nua-shuiteáilte bhreise (carnaithe)
138	C7.I1 Tionscal cliste, nuálach agus inbhuanaithe bainistíochta dramhaíola agus margadh amhábhhar tánaisteach a neartú	Cloch mhíle	An gléasra athchúrsála ceimiceán agus an gléasra táirgthe hidrigine glaise a chríochnú agus a chur i ngníomh
144	C8.I1 Forbairt a dhéanamh ar na coinníollacha a bhaineann le cúram sláinte sa 21ú haois	Sprioc	Líon na n-imeachtaí bailithe fola ar láithreáin bhailiúcháin shoghluaiste i lonnaíochtaí beaga
145	C8.I1 Forbairt a dhéanamh ar na coinníollacha a bhaineann le cúram sláinte sa 21ú haois	Sprioc	Teacht i bhfeidhm foirgneamh bonneagair sláinte nua-aimseartha nó nuachóirithe a bhfuil trealamh cúraim sláinte nua-aimseartha iontu

Uimhir Sheichea mhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle / Sprioc	Ainm
146	C8.I1 Forbairt a dhéanamh ar na coinníollacha a bhaineann le cúram sláinte sa 21ú haois	Sprioc	Achar urláir na bhfoirgneamh bonneagair sláinte a bhaineann tairbhe as feabhsú éifeachtúlachta fuinnimh
148	C8.I2 Tacú le claochlú digiteach na sláinte	Sprioc	Líon na mbunachar sonraí nua cúraim sláinte agus na glár galar atá ar fáil go digiteach
179	C9.R7 Straitéis Náisiúnta Frith-éillithe agus plean gníomhaíochta a fhorbairt agus a chur chun feidhme	Cloch mhíle	An creat frithéillithe san Ungáir a neartú trí mheasúnú a dhéanamh ar chur chun feidhme éifeachtach ghníomhaíochtaí na Straitéise Náisiúnta Frith-Éillithe nua agus an phlean gníomhaíochta lena mbaineann
191	C9.R10 An sciar de nósanna imeachta soláthair phoiblí tairiscintí aonair a laghdú	Sprioc	Ní rachaidh sciar na nósanna imeachta tairisceana le tairiscintí aonair ar sholáthairtí arna maoiniú ó thacaíocht ón Aontas thar 15 %
192	C9.R10 An sciar de nósanna imeachta soláthair phoiblí tairiscintí aonair a laghdú	Sprioc	Ní rachaidh sciar na nósanna imeachta tairisceana le tairiscintí aonair le haghaidh soláthairtí arna maoiniú ó acmhainní náisiúnta thar 15 %
193	C9.R10 An sciar de nósanna imeachta soláthair phoiblí tairiscintí aonair a laghdú	Sprioc	Ní rachaidh sciar na nósanna imeachta tairisceana le tairiscintí aonair ar sholáthairtí arna maoiniú ó thacaíocht ón Aontas thar 15 %
194	C9.R10 An sciar de nósanna imeachta soláthair phoiblí tairiscintí aonair a laghdú	Sprioc	Ní rachaidh sciar na nósanna imeachta tairisceana le tairiscintí aonair le haghaidh soláthairtí arna maoiniú ó acmhainní náisiúnta thar 15 %
207	C9.R14 Scéim oiliúna, agus scéim tacaíochta, maidir le soláthar do mhicrifhiontar, d'fhiontar bheaga agus d'fhiontar mheánmhéide chun a rannpháirtíocht i nósanna imeachta soláthair phoiblí a éascú	Sprioc	Líon carnach na micrifhiontar, na bhfiontar beag agus na bhfiontar meánmhéide a fuair oiliúint maidir le cleachtais soláthair phoiblí
208	C9.R14 Scéim oiliúna, agus scéim tacaíochta, maidir le soláthar do mhicrifhiontar, d'fhiontar bheaga agus d'fhiontar mheánmhéide chun a rannpháirtíocht i nósanna imeachta soláthair phoiblí a éascú	Cloch mhíle	Meastóireacht ar an scéim oiliúna chun rannpháirtíocht micrifhiontar, fiontar beag agus meánmhéide i nósanna imeachta soláthair phoiblí a éascú
211	C9.R14 Scéim oiliúna, agus scéim tacaíochta, maidir le soláthar do mhicrifhiontar, d'fhiontar bheaga agus d'fhiontar mheánmhéide chun a rannpháirtíocht i nósanna imeachta soláthair phoiblí a éascú	Sprioc	Líon na micrifhiontar, na bhfiontar beag agus na bhfiontar meánmhéide a fuair tacaíocht cnapshuime le haghaidh cúiteamh ar chostas soláthair phoiblí
212	C9.R14 Scéim oiliúna, agus scéim tacaíochta, maidir le soláthar do mhicrifhiontar, d'fhiontar bheaga agus d'fhiontar mheánmhéide chun a rannpháirtíocht i nósanna imeachta soláthair phoiblí a éascú	Cloch mhíle	Cur i gcrích na meastóireachta deiridh ar bhreisluach agus éifeachtacht na scéime tacaíochta

Uimhir Sheichea mhach	Beart Gaolmhar (Athchóiriú nó Infheistíocht)	Cloch mhíle / Sprioc	Ainm
233	C9.R26 Trédhearcacht agus rochtain ar fhaisnéis phoiblí a fheabhsú	Cloch mhíle	Tuarascáil ó Oifig Rialaithe an Rialtais maidir le rochtain ar fhaisnéis phoiblí (3)
240	C9.R27 Feabhas a chur ar cháilíocht na reachtóireachta agus rannpháirtíocht éifeachtach na bpáirtithe leasmhara agus na gcomhpháirtithe sóisialta sa chinnteoireacht	Sprioc	Cur i bhfeidhm éifeachtach na rialacha a bhaineann le comhairliúchán poiblí éigeantach le gníomhartha reachtacha agus foilsiú córasach réamh-achomrí ar an measúnú tionchair (4)
250	C9.R33 Raon feidhme na rialacha neamh-inasbhainteachta d'íocaíochtaí amach a leathnú	Cloch mhíle	Teacht i bhfeidhm leasuithe reachtacha chun éifeachtacht na mbeart a bhaineann le pleanáil ionsaitheach cánach a fheabhsú
252	C9.R34 Claohlú digiteach na nósanna imeachta maidir le comhlíonadh cánach	Cloch mhíle	Feidhmiú céimneach ilchéimneach an chórais ePayroll
254	C9.R34 Claohlú digiteach na nósanna imeachta maidir le comhlíonadh cánach	Cloch mhíle	Feidhmiú céimneach ilchéimneach an chórais eReceipt
256	C9.R34 Claohlú digiteach na nósanna imeachta maidir le comhlíonadh cánach	Cloch mhíle	Feidhmiú céimneach ilchéimneach an chórais EVAT
Méid na Tráthchoda			EUR 1 336 557 717

ROINN 3: SOCRUITHE BREISE

1. Socruithe maidir le faireachán agus cur chun feidhme an phlean téarnaimh agus athléimneachta

Is ionann na socruithe a shainítear thíos, mar aon leis na bearta ábhartha a shonraítear i gComhchuid 9 (Rialachas agus Riarachán Poiblí)¹⁰, agus córas rialaithe agus iniúchta na hUngáire faoin bPlean Téarnaimh agus Athléimneachta. Is dlúthchuid de chóras rialaithe agus iniúcháireachta na hUngáire gach ceann de na heilimintí sin, eilimintí a bhfuil a gcur chun feidhme agus a n-urramú leanúnach riachtanach chun a áirithiú go n-urramófar Airteagal 22 de Rialachán (AE) 2021/241. Le chéile, áirithítear le cur chun feidhme agus le hurraim leanúnach na n-eilimintí sin go n-áireofar sna socruithe le haghaidh faireachán agus cur chun feidhme an phlean téarnaimh agus athléimneachta na bearta is gá chun cosaint leasanna airgeadais an Aontais a áirithiú.

Maidir le plean téarnaimh agus athléimneachta na hUngáire, déanfar an faireachán agus an cur chun feidhme air i gcomhréir leis na socruithe seo a leanas:

Teacht i bhfeidhm Fhoraithe Rialtais 373/2022 (IX. 30.) ar róil agus freagrachtaí comhlachtaí atá bainteach le Plean Téarnaimh agus Athléimneachta na hUngáire a chur chun feidhme, a iniúchadh agus a rialú. Léirítear teacht i bhfeidhm na Fhoraithe Rialtais seo, a dtugtar tuairisc uirthi in athchóiriú C9.R19, i gclóch mhíle sonrach, rud a chomhlíonfar sula gcuirfear isteach an chéad iarraidh ar íocaíocht faoin bPlean Téarnaimh agus Athléimneachta.

Déanfaidh an tÚdarás Náisiúnta (leasrúnaíocht stáit an aire atá freagrach as tacaíocht an Aontais a chur chun feidhme) próiseas cur chun feidhme, faireacháin agus tuairiscithe Phlean Téarnaimh agus Athléimneachta na hUngáire a áirithiú. Áireofar leis sin oibriú an chórais faireacháin (lena n-áirítear le tacaíocht ó chóras faireacháin TF), faireachán ar dhul chun cinn chur chun feidhme na mbeart éagsúil agus iontaofacht agus fírinneacht na sonraí sa chóras faireacháin TF a áirithiú. Is é an tÚdarás Náisiúnta a bheidh ina chomhlacht freagrach freisin chun a fhíorú gur comhlíonadh na clocha míle agus na spriocanna a leagtar síos sa Phlean Téarnaimh agus Athléimneachta. Beidh an tÚdarás Náisiúnta freagrach as iarrataí íocaíochta a dhréachtú agus a chur isteach faoin bPlean Téarnaimh agus Athléimneachta agus as fírinneacht na n-iarrataí sin agus síniú an dearbhaithe bainistíochta a áirithiú. Gníomhóidh sí freisin mar an idirchaidreamh aonair idir údaráis na hUngáire agus an Coimisiún. Beidh an tÚdarás Náisiúnta freagrach as córas inmheánach bainistíochta agus rialaithe a bhunú agus a oibriú chun neamhrialtachtaí a chosc agus a bhrath go héifeachtach agus gníomhaíochtaí ceartaitheacha iomchuí a dhéanamh agus prionsabail na bainistíochta fóna airgeadais á n-urramú agus leasanna airgeadais an Aontais á gcosaint, as bearta éifeachtacha frithchalaoise agus frith-éillithe a chur i bhfeidhm, agus na rioscaí a sainaithníodh á gcur san áireamh, agus

¹⁰Is amhlaidh atá i gcás clocha míle 160, 166, 169, 171, 174, 175, 195, 197, 198, 200, 201, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227 agus 228 a gcomhlíonfar roimh an gcéad iarraidh ar íocaíocht a chur isteach. Déantar roinnt de na bearta atá i gcomhchuid 9 a ailíniú leis na gealltanais a thug an Ungáir sa nós imeachta faoi Airteagal 6 de Rialachán (AE, Euratom) 2020/2092 maidir le córas ginearálta coinníollachta chun buiséad an Aontais a chosaint.

as rialuithe ar an gcéad leibhéal a dhéanamh ar chur chun feidhme (deisce-bhunaithe agus ar an láthair).

Déanann na haireachtaí líne freagracha maoirseacht ar chur chun feidhme earnálach bhearta sonracha¹¹ an phlean, agus tacóidh a seirbhísí le faireachán a dhéanamh ar dhul chun cinn na mbeart agus coinneoidh siad dlúthchomhar leis an Údarás Náisiúnta.

Tacóidh comhlachtaí cur chun feidhme leis an Údarás Náisiúnta i bpróiseas cur chun feidhme agus faireacháin an phlean, ar comhlachtaí iad a oibreoidh trí chonarthaí scríofa faoi mhaoirseacht agus faoi fhreagracht an Údaráis Náisiúnta. I gcás ina ndéanfar cúraimí cur chun feidhme an Údaráis Náisiúnta a tharmligean chuig comhlachtaí cur chun feidhme, déanfaidh an tÚdarás Náisiúnta obair na gcomhlachtaí cur chun feidhme a rialú go dlúth, agus soláthróidh an tÚdarás Náisiúnta tacaíocht mhodheolaíoch agus treoir mhodheolaíoch do chomhlachtaí cur chun feidhme. Go háirithe, áiritheofar go mbeidh acmhainní leordhóthanacha agus taithí ghairmiúil leordhóthanach ag na comhlachtaí cur chun feidhme chun na cúraimí a shanntar dóibh a dhéanamh go héifeachtach. Beidh socruithe rialaithe inmheánaigh éifeachtacha i bhfeidhm ag na comhlachtaí cur chun feidhme. Déanfaidh comhlachtaí cur chun feidhme feidhmeanna rialaithe an Údaráis Náisiúnta maidir leis na comhchodanna agus na bearta atá faoina bhfreagracht a chuireann siad chun feidhme.

Chun a áirithiú go ndéanfar neamhrialtachtaí tromchúiseacha a chosc agus a bhrath go héifeachtach, amhail calaois, éilliú, coinbhleacht leasa agus cistiú dúbailte, bainfidh an tÚdarás Náisiúnta agus na comhlachtaí cur chun feidhme úsáid chórasach as feidhmeanna uile uirlis scórála riosca Arachne agus cur chun feidhme an Phlean Téarnaimh agus Athléimneachta á chur chun feidhme agus á rialú.

Bunófar Stiúirthóireacht nua um Iniúchóireacht Inmheánach agus Sláine (DIAI) san aireacht atá freagrach as tacaíocht an Aontais a chur chun feidhme sula gcuirfear isteach an chéad iarraidh ar íocaíocht faoin bPlean Téarnaimh agus Athléimneachta, chun cosc agus brath éifeachtach coinbhleachta leasa a threisiú. Beidh an DIAI freagrach as rialuithe rialta a dhéanamh ar fhírinneacht na ndearbhuithe coinbhleachta leasa ag an bhfoireann ar gach leibhéal a bhfuil baint acu le cur chun feidhme agus rialú an phlean.

Déanfaidh an Ard-Stiúirthóireacht um Iniúchadh ar Chistí Eorpacha (EUTAF), ina ról mar údarás iniúchóireachta, na cúraimí iniúchóireachta a bhaineann le cur chun feidhme an phlean. Soláthróidh an Ungáir na hacmhainní airgeadais agus daonna is gá do EUTAF chun a neamhspleáchas a choimirciú agus chun a chumasú di a cúraimí a chur i gcrích.

Déanfaidh EUTAF straitéis iniúchóireachta a tharraingt suas i gcomhréir le caighdeáin iniúchóireachta a bhfuil glacadh leo go hidirnáisiúnta. Cinnfear leis an straitéis sin modh agus minicíocht na n-iniúchtaí. Beidh sé i bhfeidhm luath go leor chun na hiniúchtaí a dhéanamh a chuirfear san áireamh san achoimre iniúchóireachta a thíolacfar in éineacht leis an gcéad iarraidh ar íocaíocht. Leis an straitéis iniúchóireachta, tabharfar tosaíocht d'obair

¹¹Is ar na haireachtaí líne atá an fhreagracht earnála as bearta uile an phlean a chur chun feidhme, seachas iad siúd a bhaineann le rialachas agus riarachán poiblí, a thagann faoi fhreagracht an Údaráis Náisiúnta.

iniúcháireachta, ag tosú le hiniúchadh ar bhunú na gcóras lena ndírítear ar leordhóthanacht na bpróiseas (dleathach agus institiúideach), bunú agus oibriú córas TF agus infhaighteacht agus cáilíocht acmhainneachtaí daonna. Déanfar an t-iniúchadh sin sula gcuirfear isteach an chéad iarraidh ar íocaíocht. Baineann iniúchtaí breise ar an gcóras atá le déanamh ag tús an chur chun feidhme le cur i bhfeidhm Arachne le haghaidh rialuithe arna ndéanamh ag an Údarás Náisiúnta agus ag comhlachtaí cur chun feidhme chomh maith le hiniúchadh córais ar an DIAI.

Déanfaidh EUTAF iniúchtaí córais agus tástáil shubstainteach. Déanfar iniúchtaí córais a chur chun feidhme ar bhonn measúnú riosca, a mhinice is iomchuí agus scrúdófar leo feidhmiú an chórais arna bhunú chun an plean téarnaimh agus athléimneachta a chur chun feidhme. Díreofar sa tástáil shubstainteach ar an dul chun cinn i dtreo cloch míle agus spriocanna a bhaint amach agus áireofar inti tástáil ar chomhlíonadh na gcoinníollacha fóna bainistíochta airgeadais. Tabharfaidh EUTAF tuairim iniúcháireachta maidir le gach iarraidh ar íocaíocht a chuirfear faoi bhráid an Choimisiúin bunaithe ar thorthaí a chuid oibre iniúcháireachta óna iniúchtaí ar an gcóras agus óna thástáil shubstainteach araon.

Ina theannta sin, bunófar Coiste Faireacháin ar a mbeidh páirtithe leasmhara ábhartha agus comhpháirtithe sóisialta a bhfuil baint acu le cur chun feidhme an phlean téarnaimh agus athléimneachta trí ghníomh reachtach. Déanfaidh an Coiste Faireacháin faireachán leanúnach ar chur chun feidhme éifeachtach an phlean téarnaimh agus athléimneachta. Áireofar sa ghníomh reachtach foráil go mbeidh sé ina cheanglas dlíthiúil dul i gcomhairle leis an gCoiste Faireacháin le linn chur chun feidhme an phlean téarnaimh agus athléimneachta.

2. Socruithe chun rochtain iomlán ar na bunsonraí a thabhairt don Choimisiún

Ionas go dtabharfaí rochtain iomlán don Choimisiún ar na bunsonraí ábhartha, beidh na socruithe seo a leanas i bhfeidhm ag an Ungáir:

- Déanfar an fhaisnéis uile a bhaineann le cur chun feidhme an phlean agus faireachán air a stóráil i gcóras faireacháin TF a fhorbrófar chun an Plean Téarnaimh agus Athléimneachta a chur chun feidhme.
- Beidh an tÚdarás Náisiúnta freagrach as faireachán agus measúnú a dhéanamh ar chur chun feidhme an phlean agus ar chomhlíonadh na gcloch míle agus na spriocanna, chomh maith leis na sonraí a bhaileofar arna iarraidh sin a sholáthar don Choimisiún. Comhordóidh sé tuairisciú na gcloch míle agus na spriocanna, táscairí ábhartha, ach freisin faisnéis airgeadais cháilíochtúil agus sonraí eile, amhail faisnéis faoi fhaighteoirí deiridh. Beidh se freagrach freisin as oibriú an chórais faireacháin TF, faireachán ar dhul chun cinn chur chun feidhme na mbeart éagsúil, agus iontaofacht agus fírinneacht na sonraí sa chóras faireacháin a áirithiú. Déanfar ionchódú sonraí trí úsáid a bhaint as córas

TF dá ngairtear FAIR-EUPR¹² trína bhfuil sé d'oibleagáid ar gach institiúid atá freagrach as cur chun feidhme athchóirithe agus infheistíochtaí tuairisciú don Údarás Náisiúnta.

- Deimhneoidh an tÚdarás Iniúchóireachta (EUTAF) i dtuarascáil iniúchóireachta le tuairim iniúchóireachta neamhcháilithe, sula gcuirfear isteach an chéad iarraidh ar íocaíocht, go bhfuil feidhmiúlachtaí an chórais faireacháin TF ar fáil chun ceanglais maidir le bailiú, stóráil agus soláthar sonraí a bhaineann le cur chun feidhme an Phlean Téarnaimh agus Athléimneachta a chomhlíonadh agus go bhfuil an córas lánfheidhmiúil agus ag feidhmiú.

I gcomhréir le hAirteagal 24(2) de Rialachán (AE) 2021/241, ar na clocha míle agus na spriocanna ábhartha comhaontaithe i Roinn 2.1 den Iarscríbhinn seo a thabhairt chun críche, déanfaidh an Ungáir iarraidh ar íocaíocht chuí-réasúnaithe ar an ranníocaíocht airgeadais a chur faoi bhráid an Choimisiúin. Áiritheoidh an Ungáir, arna iarraidh sin, go mbeidh rochtain iomlán ag an gCoimisiún ar na sonraí ábhartha foluiteacha a thacaíonn leis an údar cuí atá leis na hiarrataí ar íocaíocht, chun measúnú a dhéanamh ar an iarraidh ar íocaíocht i gcomhréir le hAirteagal 24(3) de Rialachán (AE) 2021/241 agus chun críocha iniúchóireachta agus rialaithe araon.

I gcás ina dtagraíonn na clocha míle nó na spriocanna do thuarascálacha a tháirgeadh, beidh na sonraí bunúsacha, lena n-áirítear aon sonraí a úsáidtear chun taca a chur faoi ráitis sna tuarascálacha sin, ar fáil don Choimisiún arna iarraidh sin dó, go háirithe le linn mheasúnú na ngarspriocanna nó na spriocanna sin.

¹²Úsáidtear an córas TF sin chun sonraí maidir leis na Cistí Comhtháthaithe a ionchódú do na tréimhsí 2014-2020 agus 2021-2027 chomh maith. Tá an córas forbartha ag an Ungáir chun a áirithiú go mbeidh sí ag teacht le ceanglais shonracha an Phlean Téarnaimh agus Athléimneachta freisin.